

032:9
J1:4 POONKAVI ACHUTA MENON

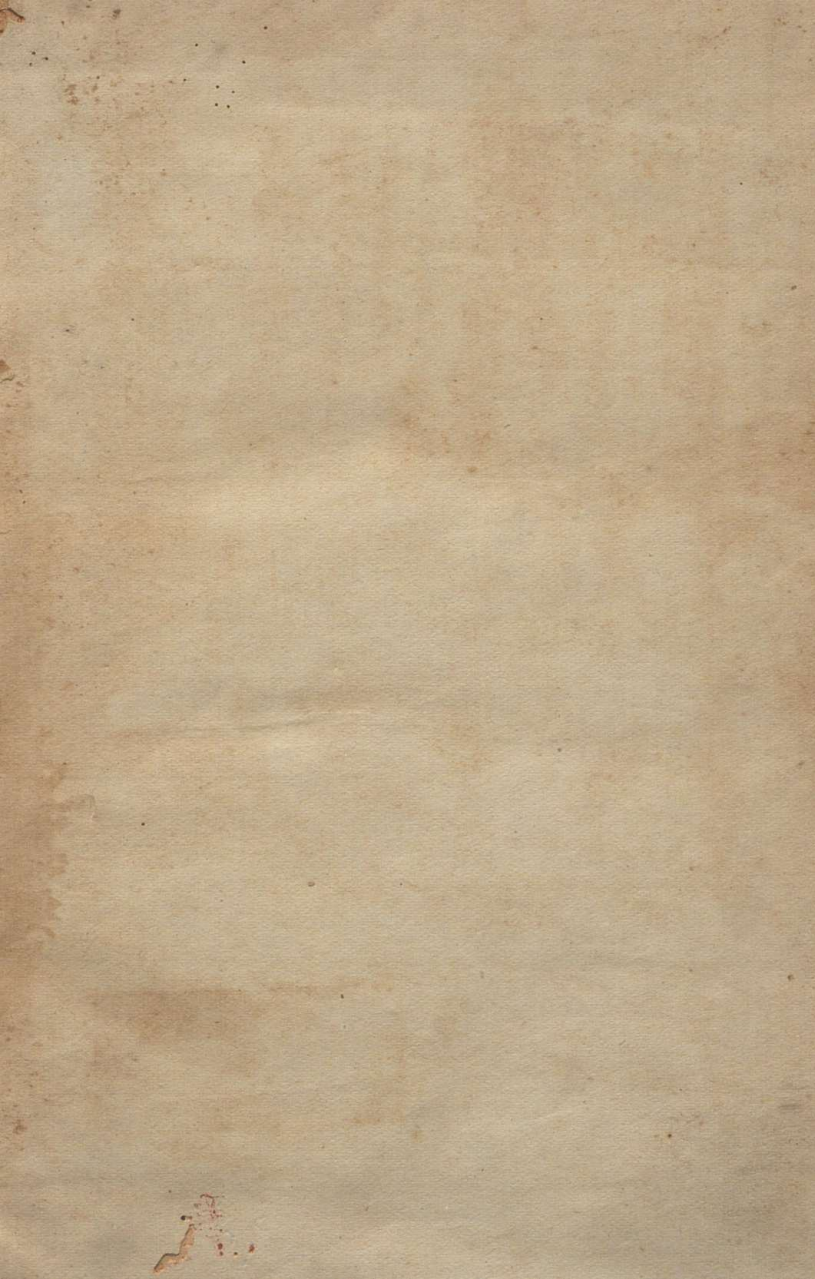
032:9
J1:4

MUL

171881

風

പൂക്കാവ്

Pookavu.

ഗ്രന്ഥകർത്താ:

ഡാക്ടർ ചേലനാട്ട് അച്ചുതമേനോൻ
ബി. എ. പി. എച്ച്. ഡി. (ലണ്ടൻ)

Dr. Chelvat Achuta Menon

PUBLISHERS:
THE MANGALODAYAM LTD.
TRICHUR

വില: 1 രൂ. 8 ണ.

1/8

ഒന്നാംവതിപ്പ്
കോപ്പി 1000.

1951 ജൂലായ്
1126 മിഥുനം

തൃശ്ശിവപേരൂർ
മംഗളോദയം പ്രസ്സിൽ
അച്ചടിച്ചത്.

171881
032:9
J1;4

4 NOV 1955

കുറിപ്പ്

മലയാളസാഹിത്യത്തേയും, കലകളേയും സംബന്ധിക്കുന്ന ഈ ഉപന്യാസങ്ങൾ സഹൃദയന്മാർ കാഴ്ചവെക്കുന്നതിൽ എനിക്ക് അധികമാനും പറ്റാതെ തോന്നിയിട്ടില്ല. ഇവ വായനക്കാർ മുൻപു കാണാത്തവയുമല്ല. കന്നായിച്ചേന്റ് ഇങ്ങിനെ പുസ്തകകൃതിയിൽ പുറത്തിറങ്ങുന്നുവെന്നേ ഇതിൽ പുതുതായുള്ളൂ. പൊതുപാഠ്യക്രമത്തിലല്ല ഇവ ചേർത്തിട്ടുള്ളതും.

മാസികകളിലും വാഷികങ്ങളിലും അവിടവിടെയായി കിടന്നിരുന്ന ഈ ലേഖനങ്ങൾ കിട്ടുന്ന ക്രമത്തിൽ പകർത്തി ആ രൂപത്തിൽതന്നെ അച്ചടിക്കാൻ കൊടുക്കയാണുണ്ടായത്.

വല സന്ദർഭത്തിനും യോജിച്ചവിധം എഴുതിയവയാകയാൽ വിഷയൈക്യം അനുസരിച്ച ചില ഭാഗങ്ങൾ ആവർത്തിച്ചതായും കണ്ടേക്കാം. 'അനിരൂപ' നിലെ ഒരു ഖണ്ഡികതന്നെ 'ആസ്ഥാനകവിയിൽ' പകർത്തിയിട്ടുണ്ട്. രണ്ടിലും അതത്യാവശ്യവുമാണ്. ആവർത്തനം സൂചിപ്പിച്ചിട്ടില്ലെന്നേയുള്ളൂ. ഇതൊരപരാധമാണെങ്കിൽ സഹൃദയന്മാർ ക്ഷമിക്കുമാറാക

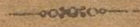
ണം. അച്ചടിത്തൊറുകളിലും അതേ മനോഭാവംതന്നെ അവർ പ്രത്യക്ഷമാക്കുമെന്നു കരുതുന്നു.

ഈ സമാഹാരം സാധ്യമാക്കിയതു ശ്രീമതി എം. ലീലാവതി എം. ഏ.യും, ശ്രീമാൻ വി. ആർ. വർമേശ്വരൻപിള്ള അവർകളുമാണ്. അങ്ങിങ്ങുമായി കിടന്നിരുന്ന ഈ ലേഖനങ്ങൾ തേടിപ്പിടിച്ചു വകത്തിയതു അവരാണ്. അവരോടു് എനിക്കുള്ള കടപ്പാടു പറഞ്ഞുതീർക്കാവുന്നതല്ല.

എന്നു്, കൈരളീവിധേയൻ,

മദിരാശി സർവ്വകലാശാല,
7-7-1951.

ഡോക്ടർ
ചേലനടു് അച്യുതമേനോൻ

ഉള്ളടക്കം

	പേജ്
1. ഇതിഹാസകാവ്യങ്ങൾ	1
2. നാലപ്പാടന്റെ വളർച്ച	17
3. ഇന്നത്തെ മലയാളനാടകങ്ങൾ	44
4. കഥകളി	57
5. നമ്മുടെ സാഹിത്യത്തിലേയ്ക്ക് ഒരു നോട്ടം	68
6. അനീരലൻ	83
7. കേരളത്തിലെ കലകൾ	103
8. കഥകളിയിലെ വേഷവിധാനം	125
9. നമ്മുടെ ആസ്ഥാനകവി	138
10. ആവലോകനം	150
11. വിശ്വമഹാനാടകങ്ങൾ	169

പുസ്തകം

ഇതിഹാസകാവ്യങ്ങൾ

പുരാവൃത്തത്തിൽ അല്ലെങ്കിൽ വഴങ്കഥകളിൽ പുരാണങ്ങളെന്നും ഇതിഹാസങ്ങളെന്നും രണ്ടു വിഭാഗങ്ങളുണ്ട്. സഗ്ഗം, പ്രതിസഗ്ഗം, വംശം, മനപന്തരം, വംശാനുചരിതം എന്നീ ലോകോല്പത്തി മുതലായവയുടെ വിവരണങ്ങളടങ്ങിയ പുരാവൃത്തത്തിന്നാണ് പുരാണമെന്നു പേരിട്ടിരിക്കുന്നത്.

“ധർമ്മാർത്ഥകാമമോക്ഷാണാം -
മുഖദേശസമനപിതം
പൂർവ്വവൃത്തകഥായുക്തം -
മിതിഹാസം പ്രചക്ഷതേ.”

എന്നാണ് ഇതിഹാസത്തെപ്പറ്റിയുള്ള നിർവ്വചനം. ജീവിതത്തിൽ സാധിക്കേണ്ടതായ ധർമ്മാർത്ഥകാമപുരുഷാർത്ഥങ്ങൾ നേടിയതിനുശേഷം മോക്ഷപ്രാപ്തിയിലവസാനിക്കേണ്ടതായ പദ്ധതികളെപ്പറ്റി ഉപദേശങ്ങളടങ്ങിയ കഥാപ്രതിപാദനമാണ് ഇതിഹാസം എന്നാണല്ലോ ഈ നിർവ്വചനംകൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കേണ്ടത്. അപ്പോൾ മനുഷ്യജീവിതത്തോടു് ഇതിഹാസത്തിന്നാണ് പുരാണങ്ങളേക്കാൾ അധികം ബന്ധമുള്ളത്. ധർമ്മാർത്ഥങ്ങളെപ്പറ്റി കേവലം നിദ്ദേശങ്ങളോ ഉപദേശങ്ങളോ മാത്രമായാൽ വേറാ അവ കഥയിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചു നമ്മുടെ മനസ്സിനെ രസിപ്പിക്കത്തക്കവണ്ണം പ്രതിപാദിക്കണമെന്ന് എടു

യിലാണ് അവയുടെ ആവിർഭാവം. അന്നേയ്ക്കു സമുദായവും രാജ്യവും ഒരു വ്യവസ്ഥിതിയിലും അടിസ്ഥാനത്തിനേയും ഉറച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പഴയ പരിസരങ്ങൾക്കനുസരണമായ ചില ആചാരങ്ങളും, ഭാവിയിലെ പുരോഗതിയും തുല്യപ്രാധാന്യത്തോടെ അവയിൽ ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. പഴമയും പുതുമയും ഒരുപോലെ കലർന്നുവരുന്നതു്—കരേ കൃതിയിൽതന്നെ—സാധാരണയല്ല. രണ്ടിലും നമുക്കു കൌതുകമുണ്ടാവുന്നതുമാണ്. ജ്ഞാനമേറുംതോറും പഴയ കായ്കങ്ങളിലുള്ള ജിജ്ഞാസയും ഏറുന്നു. ഭാവിയിലെ പറ്റാറിയുള്ള പ്രതീക്ഷയും അതുപോലെത്തന്നെ രസകരമാണ്.

അപഹരണവും യുദ്ധവും രാമായണത്തിലും ഭാരതത്തിലും അടിസ്ഥാനസംഭവങ്ങളാണ്. രാമായണത്തിൽ നായിക അപഹരണത്തിനു വിധേയയാകുന്നു. ഭാരതത്തിൽ രാജ്യമാണ് അന്ത്യാധീനമാകുന്നതു്. ഇവ വീണ്ടെടുക്കാനുള്ള യുദ്ധമാണ് രണ്ടിലും പ്രധാനഭാഗം വഹിക്കുന്നതു്. സമരസന്നദ്ധത പ്രാചീനദശയുടെ ലക്ഷണമാണെങ്കിലും സമരോദ്ദ്രമത്തിലും അതിന്റെ പരിപാടിയിലും പ്രകാശിക്കുന്ന മനോവികാസമാണ് പുരോഗതിയെ മൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നതു്. ദശരഥരാജധാനിയിലെ 'തൊഴുത്തിൽകുത്താ'ണ് രാമായണകഥയുടെ നാരായവേൽ. ആ സംഭവവികാസത്തെ തരണംചെയ്യുന്നതിൽ രാമനും സോദരന്മാരും കാണിക്കുന്ന ത്യാഗബോധവും പ്രജാക്ഷേമതല്പരതയും ആധുനികന്മാർക്കും ആദർശമായിരിക്കുന്നു. രാവണൻ സീതയെ അപഹരിച്ചുവെങ്കിലും ആ മനസിനി

യുടെ നേരെ ലക്ഷ്യപരനുള്ള മനോഭാവം കൈവശപ്പെടുത്തിയ വസ്തുവിനോടു കാണിക്കുന്നതുപോലെയാണല്ലോ. ഒരു സ്ത്രീയെ അംഗഭംഗം ചെയ്തു വിരൂപയാക്കിയ ലക്ഷ്മണനേയും അതിന്നനുക്രമിയായിരുന്ന സീതാവല്ലഭനേയും ലക്ഷ്മണനാണെന്നതാണ് ആ ചിന്തയെത്തി.

ജ്യേഷ്ഠാനുജന്മാരുടെ മക്കൾ തമ്മിലുള്ള മത്സരവും യുദ്ധവുമാണ് ഭാരതകഥയിലെ ബീജസംഭവം. ചുതെന്ന പൂജേന രാജ്യാപഹരണവും സാധിക്കുന്നു. തുടർന്നുണ്ടാവുന്ന ഏതു സംഘട്ടനത്തിലും ധർമ്മപുത്രൻ, ഭീഷ്മൻ, കണ്ണൻ എന്നിവർ പ്രത്യക്ഷമാകുന്ന സത്യനിഷ്ഠയും ധർമ്മബോധവും നമ്മെ ആശ്ചര്യപരവശരാക്കുന്നു. ദുര്യോധനപ്രഭൃതികളെ ചിത്രരഥൻ പിടിച്ചുകെട്ടിയപ്പോൾ വനവാസം ചെയ്തിരുന്ന ധർമ്മപുത്രരും സോദരന്മാരും അവരെ രക്ഷിക്കുന്നു. ഈ മഹാമനസ്സുത പരിഷ്കാരപാരമ്യത്തിലെത്തിയ ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിലും പരമാദർശമായിത്തന്നെ പരിലസിക്കുന്നു. അജയ്യനായ ഭീഷ്മൻ തന്റെ വധത്തിനുള്ള ഉപായം ശരണാഗതനായ ധർമ്മപുത്രൻ പാഞ്ഞുകൊടുത്തു്, താനേ മൃത്യുവിനെ പരിക്കുന്നു. പാണ്ഡവർ തന്റെ അനുജന്മാരാണെന്ന കഥ അമ്മയിൽനിന്നറിഞ്ഞിട്ടും കണ്ണൻ “ഭർതൃപിണ്ഡത്തിൽ പ്രതികൃിയയെ ചെയ്തിടണം ഭൃത്യനായവൻ പ്രാണൻ പോവോളമെന്നുണ്ടല്ലോ” എന്നറിയിച്ചു ദുര്യോധനപക്ഷം വിടാതെ കൂടുകയാണ്. സർവ്വോപരി സമരാങ്കണത്തിൽ ഉറവരുടേയും ഉടയവരുടേയും കഴുത്തറുക്കാൻ ധൈര്യമില്ലാതെ കഴഞ്ഞുപോയ അജ്ഞാനന്മാരത്രേ പാപദേശത്തിന്റെ നവരക്തം നൽകി ജീവിപ്പി

മു കമ്മോളുകുതനാക്കിയ ശ്രീകൃഷ്ണൻ, എന്നും ആദരി
 ക്കാനും അനുസരിക്കാനും തക്ക അനന്തസ്സാരമുള്ള 'ഗീത'
 ലോകത്തിനു സമ്മാനിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ രണ്ടു ഇതിഹാ
 സകാവ്യങ്ങൾ ലോകത്തിലെ ഇതരകാവ്യങ്ങളെ അതി
 ശയിച്ചു ഭാരതീയരുടെ അഥവാ ലോകത്തിന്റെതന്നെ
 അനശ്വരസമ്പത്തായി അവശേഷിച്ചു നിൽക്കുന്നതിൽ
 അതുതമിതമേ?

ഗ്രീക്കുകാരുടെ 'ഇലിയാഡും' 'ഓഡിസ്സി'യും ഇവ
 യോടു പലതരത്തിലും സാമ്യംവഹിക്കുന്നുണ്ട്. ഐതര്യ
 സംസ്കാരത്തിൽ അവയ്ക്കുള്ള സ്വാധീനശക്തിയും ഇന്നും
 നിലച്ചിട്ടില്ല. കഥാഗതിയിലുള്ള സാദൃശ്യത്തിനുപുറമെ,
 ദേവന്മാരും മനുഷ്യരും ഇടകലനുകൊണ്ടുള്ള ജീവിതവും
 ഹൈന്ദവേതിഹാസങ്ങളിലെന്നപോലെ ഇവയിലും പ്രക
 ടമായിക്കാണുന്നുണ്ട്. ഒരാദർശത്തിൽ മാത്രം അവ ഭിന്ന
 മാണ്.

ഭാരതേതിഹാസങ്ങളുടെ ഒരു പ്രത്യേകത ആശ്രമ
 ജീവിതത്തിന് അവയിൽ കല്പിച്ചിട്ടുള്ള പ്രാധാന്യമാണ്.
 പ്രപഞ്ചജീവിതത്തിൽ കിടന്നു മുങ്ങുന്നവർക്ക് ആത്മപ്രകാ
 ശനവും പരമാനന്ദവും സിദ്ധിക്കുവാൻ പ്രയാസമാണെന്നും
 അതിനുള്ള ഉത്തമമാർഗ്ഗം വനവാസവും ആശ്രമജീ
 വിതവുമാണെന്നുമുള്ള ഒരു രഹസ്യോപദേശവും ഈ രണ്ടു
 കാവ്യങ്ങളിലും അന്തർലീനമായി വിളങ്ങുന്നു. ഭരതനെ
 രാജാവായാക്കണമെന്നു ഭർത്താവിനെ നിബ്ബന്ധിക്കുന്ന കൈ
 കേയി ശ്രീരാമനെ രാജ്യസുഖങ്ങളിൽ വിമുഖനാക്കാൻ ക
 ളുതന്ന ഉപായം പതിനാലുകൊല്ലം ആ സപതീപുത്രനെ

വനവാസം ചെയ്തിരുന്നതാണ്. രാമനാകട്ടെ, വനവാ
 സംകൊണ്ട് പല മഹഷിമാരിൽനിന്നും സ്നേഹവും ജ്ഞാ
 നോപദേശവും ദിവ്യാസൂത്രങ്ങളും സമ്പാദിച്ച ലോകസമര
 ത്തിനു കൂടുതൽ അർഹനായിത്തീരുകയാണുണ്ടായത്. ആ
 ശ്രമം ഒരു മഹാസംസ്കാരകന്ദ്രമായി നമ്മുടെ പൂർവ്വികർ
 കരുതിയിരുന്നു. വിശ്വാമിത്രന്റെ യാഗരക്ഷയ്ക്കു പോയ കാ
 ലത്തുതന്നെ ആശ്രമത്തിന്റെ സാംസ്കാരികവശങ്ങളെ
 പറ്റി ശ്രീരാമൻ ആലോചിച്ചിരിക്കുന്നു. 'ബലാതിബ
 ലാ'ദിമന്ത്രങ്ങളും ദിവ്യാസൂത്രാപദേശവും അന്നാണല്ലോ
 ലഭിച്ചിരുന്നതായത്. കൈകേയി ശ്രീരാമന്റെ നേരെ പ്ര
 യോഗിച്ച രഹസ്യായുധം തന്റെ മകനേയും ബാധിച്ചിരുന്ന
 സംശയം അവരുടെ 'ശുദ്ധമനസ്സിൽ' ഉണ്ടായതേയി
 ല്ല. ആശ്രമദാരം കണ്ടു പോന്ന ഭരതൻ ശ്രീരാമൻ വന
 ജീവിതം കഴിഞ്ഞു മടങ്ങിവരുന്നതുവരെ 'ആശ്രമജീവി
 തം' അതിനിഷ്ഠയോടുകൂടി നയിക്കുകയാണുണ്ടായത്.

ഭാരതത്തിലും പാണ്ഡവരെ കാട്ടിലേയ്ക്കയയ്ക്കണമെന്നേ
 ദുര്യോധനാദികൾ കരുതിയുള്ളൂ. അവരാകട്ടെ അക്ഷയപാ
 രവ്യം പാശുപതാസൂത്രവും നേടിയതകാലത്താണ്. കാട്ടിലെ
 മുനികളോടുകൂടിയുള്ള വാസം അവരെ വിരക്തരാക്ക
 മെന്നു കൌരവന്മാർ പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കാം. ലൌകികജീ
 വിതത്തിനു വേണ്ട സിദ്ധികളും കിട്ടാനെടുപ്പം കാട്ടിലാ
 ണെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ പാണ്ഡവന്മാരെ അവഹേളിക്കാനാ
 യി അവർ ഒരു 'ലോഷയാത്ര' ചുറുപ്പുടാനും ഒരുങ്ങാതി
 രന്നില്ല. ഹിഡിംബവനത്തിലുണ്ടായ അനുഭവം പാണ്ഡ
 വന്മാരെ വീണ്ടും വനവാസത്തിലേയ്ക്കുകയ്യിച്ചുവെന്നു സ

കുലിപ്പിക്കുന്നതിലും അസാധാരണമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഭാരതയുദ്ധത്തിനുശേഷം ധൂതരാജൻ മുതലായവർ വനവാസത്തിന്നാണൊരുങ്ങുന്നത്. പാണ്ഡവരും യുദ്ധംകൊണ്ടുണ്ടായ നാശവും ശൂന്യതയും കാര്യം ആ മഹോദ്യമത്തിനുതന്നെ കോപ്പുകൂട്ടുന്നു. പുരുക്കത്തിൽ, ലോകത്തിലുണ്ടാകാവുന്ന കഴപ്പങ്ങൾക്കെല്ലാം പരിഹാരവും ചിലപ്പോൾ ലോകജീവിതത്തിനുതന്നെ മാറ്റുകൂട്ടുന്ന കൃഷ്ണധർമ്മം ആ ശ്രമജീവിതമാണെന്നു നമ്മുടെ പിതാമഹന്മാർ ധരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ഈ രണ്ടു കാവ്യങ്ങളും നമ്മെ ഉൽബോധിപ്പിക്കുന്നു. ഈ ഘട്ടത്തിൽ മഹാകവി ടാഗോറിന്റെ 'അരണ്യ സന്ദേശം' വായനക്കാരെ കാമ്ബിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. ഈ തത്വം തന്നെയാണ് "ലോരവിവിനമെന്നാലീരേഷ പാരിതികൽ നഗരം" എന്നു കാട്ടിൽ നില്ക്കുന്ന നളനെക്കൊണ്ടു വിചാരിപ്പിക്കുന്നത്.

പ്രാപഞ്ചികജീവിതത്തിന്റേയും ആശ്രമജീവിതത്തിന്റേയും ചിത്രങ്ങൾ ഒന്നിടവിട്ടു കാണിച്ച് ഏതവസ്ഥാന്തരങ്ങളിലും നമ്മെ ഉൽബുദ്ധരാക്കുകയെന്ന വിശിഷ്ടഗുണം ഈ രണ്ടു കാവ്യങ്ങൾക്കുമുണ്ട്. കുടുംബിയ്ക്കും വേദാന്തിയ്ക്കും സന്യാസിയ്ക്കും അവ വിജ്ഞാനത്തിന്റെ അക്ഷയപാത്രവും വിനോദസങ്കേതവുമാണ്. മറ്റൊരു മഹാഗ്രന്ഥത്തിനുമില്ല, ഈ മെച്ചം. ഭാരതീയജീവിതത്തിൽ അവയ്ക്കുള്ള സ്വാധീനശക്തിയുടെ രഹസ്യവും മറ്റൊന്നില്ല.

ഇവയുടെ വിവർത്തനമോ, അനുവാദമോ ഇവയെ ആശ്രയിച്ചെഴുതിയ രാമായണമോ, ഭാരതമോ ഇല്ലാത്ത പ്രാദേശികസാഹിത്യങ്ങൾ ഭാരതത്തിലില്ലെന്നുതന്നെ പറയേ

ണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പുരാതനകാവ്യങ്ങളുടെ അന്തസ്സം കുന്ന
 ത്ര്യവും അണുപോലും കളയാതെ ഈ രണ്ടു രത്നങ്ങളും തു
 ബെത്താചാർച്ചൻ നമുക്കു ഭാഗ്യവശാൽ സമ്മാനിച്ചിട്ടുണ്ട്.
 എഴുത്തച്ഛന്റെ അധ്യാത്മരാമായണത്തിനു കേരളഭാഷ
 യിൽ അതിനുമുമ്പുള്ള രാമായണത്തേക്കാൾ പ്രശസ്തിയും
 പ്രചാരവും ഉണ്ടാവാറുള്ള കാരണം അതിന്റെ സാഹി
 ത്യഗുണംമാത്രമല്ല. കണ്ണശ്ശരാമായണം വാല്മീകിരാമായ
 ണത്തിന്റെ അനുവാദിമാത്രമാണ്. എഴുത്തച്ഛന്റെതാ
 കട്ടെ അധ്യാത്മരാമായണത്തെ ആശ്രയിച്ചതുമാണ്. പ
 ക്ഷെ രാമനെ അവതാരപുരുഷനാക്കിക്കല്പിക്കുന്നതിൽമാത്ര
 മേ എഴുത്തച്ഛൻ അധ്യാത്മരാമായണകാരനെ അനുസരി
 ച്ചിട്ടുള്ളു. 'ഭക്തിയോഗ'ത്തിന് അക്കാലത്തുണ്ടായിരുന്ന
 പ്രാബല്യമാണ് അതിനു കാരണം. പരമഭക്തനായ എ
 ഴുത്തച്ഛനു മറ്റൊരുതരത്തിൽ ശ്രീരാമനെ സങ്കല്പിക്കുക
 സാധ്യമായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ വാല്മീകിരാമായണത്തി
 ന്റെ മാഹാത്മ്യം എഴുത്തച്ഛൻ ഒരിക്കലും വിസ്മരിച്ചി
 ടില്ല.

“വാല്മീകികവിശ്രേഷ്ഠനാകിയ മഹാമുനി-
 താനുമേ വരം തരികെപ്പോഴും വന്ദിക്കുന്നേൻ”

എന്നു ഗ്രന്ഥാരംഭത്തിൽ ആദികവിയെ വന്ദിക്കുന്നു.

“അധ്യാത്മപ്രദീപകമത്യന്തം രഹസ്യമി-
 തധ്യാത്മരാമായണം മൃത്യുശാസനപ്രോക്തം
 അധ്യയനം ചെയ്തിടം മർത്യജീവികൾക്കെല്ലാം
 മുക്തിസാധിയ്ക്കു മസന്ദിശ്ചമിജ്ജനംകൊണ്ടേ.”

എന്ന മുഖവുരകൊണ്ട് അധ്യാത്മരാമായണം രചിക്കുവാനുള്ള കാരണവും സ്പഷ്ടമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. വാസ്തവത്തിൽ, രാമായണകഥയെ ആസ്പദമാക്കി! അതുവരെ രചിച്ചിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളെല്ലാം എഴുത്തച്ഛന്റെ മനോമുകുരത്തിൽ പ്രതിബിംബിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് അധ്യാത്മരാമായണത്തിലെ ഏതു ഭാഗവും വിളിച്ചുപറയുന്നുണ്ട്. ആ കൈമുതൽകൊണ്ട് ഒരു സ്വതന്ത്രകൃതി രചിക്കുകയാണ് അദ്ദേഹം ചെയ്തത്. അതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതിയിൽ ഒരു വ്യക്തിചൈതന്യം സർവ്വത്ര കളിയാടുന്നുമുണ്ട്. ഒരുദാഹരണം കാണിക്കാം: എഴുത്തച്ഛന്റെ ശ്രീരാമൻ പരശുരാമനോടുകയ്ക്കുന്ന ഭാഗം നോക്കുക. വാല്മീകിയുടെ രാമൻ പരശുരാമനെ കാണുമ്പോൾ അന്തംവിട്ടു നില്ക്കുകയാണ്. അധ്യാത്മത്തിലോ, ആ നായകനെ പരിഭ്രമം പിടികൂടുന്നു. എഴുത്തച്ഛന്റെ രാമനാകട്ടെ സ്വാത്മയെയ്തും ഉറച്ച ഒരു രസികകുഞ്ജരനായി അയാളെ വാക്കുകൾകൊണ്ടുതന്നെ ജയിക്കുന്നതായിട്ടാണ് കാണുന്നത്. ബാലരാമൻ പരിഹാസഗർഭമായ സ്വരത്തിലാണ് പരശുരാമനെ സ്വാഗതം ചെയ്തത്.

“വല്ലാതെ ബാലന്മാരോടിങ്ങനെ തുടങ്ങിയാൽ
 ആശ്രയമവർക്കെന്താണുള്ളതു തപോനിയേ!
 സ്വാശ്രയകലധർമ്മങ്ങനെ പാലിടുന്നു?
 നിന്തിരവടി തിരവുള്ളത്തിലേറുന്നതി-
 ന്നന്തരമുണ്ടോ പിന്നെ വരന്നു നിരൂപിച്ചാൽ?
 അന്ധനായിരിപ്പോരു ബാലകനുണ്ടോ ഗുണ-

ബന്ധനം ഭവിഷ്ണുന സന്തതം ചിന്തിച്ചാലും.
 ക്ഷത്രിയകലത്തികല്പുരുഭവിഷ്ണുയും ചെയ്തേൻ
 ശത്രുസംഹാരം ചെയ്താൻ ശക്തിയുമില്ലയല്ലോ.
 അന്തകാന്തകൻപോലും ലംഘിച്ചിടുന്നതല്ല
 നിന്തിരുവടിയുടെ ചിന്തിതമതുമൂലം.
 വില്ലിങ്ങു തന്നാലും ഞാനാകിലോ കലച്ചിടാ-
 മല്ലെങ്കിൽ തിരുവുള്ളക്കേടുമുണ്ടാകവേണ്ട.”

പതിനെട്ടുവയസ്സായ കാലത്തുതന്നെ താടകയെക്കൊന്ന പരാക്രമിയും പിന്നീടു പരശുരാമന്റെ ഗർവ്വിനെ വാടേ നശിപ്പിച്ചു ക്ഷമയാചനംചെയ്യിച്ച ലോകൈകവീരനമാ ണ് ഈ വിനയം പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതെന്നോർക്കുമ്പോൾ എഴുത്തച്ഛന്റെ മനോധർമ്മത്തിന് ഒരു നമോവാകുന്നതന്നെ ചെയ്യണം. ഇങ്ങിനെ പല സന്ദർഭങ്ങളിലും ശ്രീരാമനെ എഴുത്തച്ഛൻ സ്വന്തം മാതൃകയനുസരിച്ചു ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

എഴുത്തച്ഛന്റെ രാവണനും അതുപോലെ പല വൃത്യാസങ്ങളുമുണ്ട്. അശോകവനികയിൽവെച്ചു രാവണൻ സീതയെ അനുനയിക്കുന്ന ഭാഗം ഇത്ര സരസമായി വേറൊരു രാമായണത്തിലും കാണുന്നില്ല.

“ശ്രീണു സുമുഖി! തവ ചരണനളിനദാസോസ്മൃഗ്ഗന്ധം ശോഭനശീലേ! പ്രസീദ പ്രസീദ മേ.”

എന്നു തുടങ്ങി,

“സരസമനുസര! സദയമയി! തവ വശാനഗം
സൗജന്യസൗഭാഗ്യസാരസർവ്വസപമേ!”

എന്നവസാനിക്കുന്ന അനുരാഗാവേഷ്ക എഴുത്തച്ഛന്റെ
കവിതയുടെ ഗാഢീയ്ക്കത്തിനും ധ്വനിപ്രധാനമായ മനോ
ഹാരിതയ്ക്കും ഒരു ഉത്തമോദാഹരണമാണെന്നു് ആരും സ
മ്മതിക്കും. രാവണനെ കരണാന്തരം നാഗരികനായി
ട്ടാണു്, ചപലഹൃദയനായ ഒരു കാമുകനായിട്ടല്ല എഴുത്ത
ച്ഛൻ ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

എഴുത്തച്ഛന്റെ സീതയെപ്പോലെ മറ്റൊരു സീത
യും വരണാത്മമാലയ്ക്കുമുമ്പു് നേത്രോല്പലമാലയിടുന്നില്ല.
എന്നുമാത്രമല്ല സ്വയംവരരംഗത്തിനു് ഒരു ക്ഷേത്രസന്നി
ധിയുടെ പ്രതീതി നല്ലാൻ കഴിയത്തക്കവണ്ണം വണ്ണിക്ക
വാൻ മറ്റൊരു കവിക്കും കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

വാല്മീകിയുടെ സീത ഒരു വ്യാജം പറഞ്ഞുവെന്നൊ
രു വാദം ഈയിടെ കേൾക്കുകയുണ്ടായി. ഹനുമാൻ സീ
തയെ സന്ദർശിച്ചു് ആ ദേവിയിൽനിന്നു ചൂഡാരത്തം വാ
ങ്ങിപ്പോയതിനുശേഷം കാവൽക്കാരികളായ രാക്ഷസികൾ
അതിനെപ്പറ്റി സംശയം ജനിച്ചു് ആരാണെന്നും മറ്റും
ചോദിക്കുകയുണ്ടായല്ലോ. തനിക്കറിയില്ലെന്നു പറഞ്ഞൊ
ഴിയുന്നതു വ്യാജമല്ലേ! പക്ഷെ, സത്യം പറഞ്ഞാൽ രാവ
ണനാടു വിചരം പറയാതിരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല. ആ
നിരപരാധികളെ ലക്ഷേശ്വരൻ കൊല്ലുകയും ചെയ്തും. അ
വരെ രക്ഷിക്കാനാണു് വ്യാജംപറഞ്ഞതെന്നു സീതാവക്ഷ
പാതികൾക്കു സമാധാനമുണ്ടു്. എഴുത്തച്ഛന്റെ സീത ഒരു
ചൊടിക്കയ്യ പ്രയോഗിച്ചു് ഈ വിഷമഘട്ടം കടക്കുന്നതാ
യിട്ടാണു് കാണുന്നതു്.

“രജനിച്ചരകലരചിതമായകളൊക്കവേ
രാത്രിയെരന്നാക്കൊഴിഞ്ഞറിയാവതോ?”

എന്നു പറഞ്ഞു അവരുടെ സംശയം സ്ഥിരപ്പെടുത്തുക
യാണു് ചെയ്യുന്നതു്.

ഇങ്ങിനെ രാമായണത്തിലെ ഓരോ കഥാപാത്രത്തേ
യും തന്റെ മനോധർമ്മത്തിൽ കൂട്ടിവിളക്കി ഒരു പുതിയ
വ്യക്തിത്വം പതിച്ചുകൊണ്ടാണു് എഴുത്തച്ഛൻ പ്രകാശി
പ്പിച്ചിട്ടുള്ളതു്. എഴുത്തച്ഛന്റെ രാമായണം നിത്യപാരാ
യണയോഗ്യമായി കരുതി ആ മഹാകാവ്യത്തെ ആദരിക്കു
വാൻ കേരളീയർ മുതിന്നതു് അതിൽ പ്രത്യക്ഷമായിക്കണ്ട
അന്യാഭൂതവൈശിഷ്ട്യംകൊണ്ടുതന്നെയാണു്.

ഇനി എഴുത്തച്ഛന്റെ ഭാരതത്തിലേക്കു കടക്കു
മ്പോൾ അതുവരെ നവോഢയായി പദമെണ്ണിവെച്ചിര
ുന്ന കവിതാകാമിനി ഒരു പ്രഗത്ഭയും വിജ്ഞാനസമ്പന്ന
യും ഇംഗിതജന്മമായ ഒരു വിലാസിനിയിായി രൂപാന്ത
രപ്പെടുന്നതു കാണാം. മഹാഭാരതത്തിന്റെ അലകം പി
ടിയും മാറികൊണ്ടാണു് എഴുത്തച്ഛന്റെ പുറപ്പാടു്. വ്യാ
സഭാരതം അതിവിപുലമായ ഒരു ഗ്രന്ഥമാണു്. അതിൽ
വെടാത്ത ആഖ്യാനമില്ല. ഇപ്പോൾ കാണുന്ന രൂപം അ
തിന്നുണ്ടായിവന്നതു് അനവധി നൂറ്റാണ്ടുകൾ കഴിഞ്ഞി
ട്ടാണെന്നും അതിൽ പല ഭാഗങ്ങളും പ്രക്ഷിപ്തമാണെന്നും
വിദഗ്ദ്ധന്മാരുടെ ഇടയിൽ (പാശ്ചാത്യരും ചെറുരസ്സൂത്രരും)
അഭിപ്രായമുണ്ടു്. മഹാഭാരതത്തിൽ കാണുന്ന പല ഉപാ
ഖ്യാനങ്ങളും ഭഗവൽഗീതതന്നെയും എഴുത്തച്ഛൻ ഉപേ
ക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. വ്യാസൻ, ഭാരതം തന്റെ ശിഷ്യന്മാരായ
ജൈമിനി, വൈശമ്പായനൻ മുതലായവർ ഉപദേശി

ചുതായി പറയുന്നു. അതിൽ ചൈശവനായനന്റെ ആ
 വ്യാനമാണ് സൂതൻ അവതരിപ്പിക്കുന്ന കഥയ്ക്ക് അടി
 സ്ഥാനമെന്നു വിശ്വസിച്ചുവരുന്നു. ഇതിന്നൊക്കെ പുറ
 മെ നൈമിശാരണ്യമെന്ന വിശ്വവിദ്യാലയത്തിൽനിന്ന്
 ഒരു സംസ്കാരപ്രവാഹം ഭാരതേതിഹാസത്തിന്റെ നാഡി
 യിൽ സംക്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങിനെ തർക്കവിഷയമായിക്കിട
 ക്കുന്ന ഇതിവൃത്തത്തിൽ ഒരു നല്ല ഗവേഷകന്റെ 'കള
 പരിഷ്കരണ ബുദ്ധി' ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ടാണ് നമ്മുടെ
 ആചാര്യൻ പ്രവേശിക്കുന്നത്. ആധുനികവണ്ഡിതന്മാ
 രായ സി. വി. വൈദ്യ മുതലായവർ പ്രക്ഷിപ്തങ്ങളെന്നു
 കണക്കാക്കിത്തള്ളിയ കഥകൾ എഴുത്തച്ഛനും ഉപേക്ഷി
 ച്ചിരിക്കുന്നു. മഹാഭാരതത്തിൽ ധർമ്മപുത്രനാണ് നായ
 കൻ. പാണ്ഡവന്മാരുടെ ചരിത്രത്തിനുപുറമെ സൂര്യവം
 ശത്തിന്റേയും ചന്ദ്രവംശത്തിന്റേയും ചരിത്രകഥനവും
 അതിലുൾപ്പെടുന്നു. ഇതുകൂടാതെയാണ് വനപർവ്വത്തിൽ
 ചേർത്തിരിക്കുന്ന ഉപാവ്യാനങ്ങൾ. എഴുത്തച്ഛൻ പാണ്ഡ
 വകഥയെ അസ്തിവാരമാക്കി കഥയ്ക്ക് ഐക്യം വരുത്തി
 യിരിക്കുന്നു. ആ കഥയിലെ അടിക്കല്ലായ ശ്രീകൃഷ്ണനെ
 നായകനാക്കുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെ ഇതിവൃത്തത്തിനു
 ബന്ധദാർഢ്യംവരുത്തി ഒരു സ്വതന്ത്രഭാരതം നിർമ്മിക്കുക
 യാണദ്ദേഹം ചെയ്തത്. പ്യാസഭാരതത്തോടു് ഇത്ര സ്വത
 ന്രമായി പെരുമാറണമെങ്കിൽ അസാമാന്യമായ മനക്ക
 രത്തം സ്വപ്രത്യയസ്വൈര്യവും വേണമല്ലോ. ഇങ്ങിനെ
 ഒരു വലിയ മരത്തിൽനിന്ന് ഇലയും കൊമ്പും തോലും
 വെള്ളയും നീക്കി കാതലൊട്ടു കലാശിപ്പും തുളുമ്പുന്നൊ
 രൊന്നാന്തരം പണിത്തരമുണ്ടാക്കുകയാണു് എഴുത്തച്ഛൻ

ചെയ്തു. ഭാഷയോ, രാമായണത്തിൽനിന്നു് എത്രയോ ലളിതവും മധുരവും നിസർഗ്ഗസുന്ദരവുമായി. കഥാപാത്രങ്ങളോ, എഴുത്തച്ഛൻമുദ്ര പതിഞ്ഞ വൃക്തികളും. മരൊരു ഭാരതത്തിലും കാണാത്ത വിലമതിക്കാൻ കഴിയാത്ത ചില നേട്ടങ്ങൾ അതുകൊണ്ടു കൈരളിയ്ക്കു ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ സ്ഥാലീപുലാകന്യായേന കാണിക്കാം.

സുഭദ്രാജ്ഞാനന്മാരുടെ സന്ദർശനവും സംഭാഷണവുമെടുക്കുക: സന്യാസിയിൽ സംശയംതോന്നിയ സുഭദ്ര പാണ്ഡവന്മാരെപ്പറ്റി കുശലാനുപേഷണം ചെയ്യുമ്പോൾ അജ്ഞാനൻപരെയുള്ളവരുടെ കാര്യമേ പറയുന്നുള്ളൂ. നക്ഷത്രസഹദേവന്മാരുടെ കഥ വിസ്മരിച്ചുകഴിയുന്നു. സുഭദ്രയ്ക്കു് അതാവശ്യമില്ല. അജ്ഞാനൻ്റെ കാര്യം “ദുഃഖിപ്പാനുള്ള പാതം” എന്ന വിശേഷണത്തോടെയാണവതരിപ്പിക്കുന്നതും.

“അന്യായമല്ലോ രഹസ്സല്ലാപം നമ്മിൽ ഭവാനുധന്യനാകയാലതും യോഗ്യമെന്നതേ വത്ര. അന്യായമായിരിപ്പോരു വൃത്താന്തം ചോദിയ്ക്കുന്നുണ്ടെന്നോടു പരമാത്മമരുളിച്ചെയ്തീടണം. ബാലികേ! ഞാനിന്നൊരു കിംവദന്തിയും കേട്ടേൻ കാലം വൈകാതെ പരമാത്മവുമറിഞ്ഞീടാം. കൃഷ്ണസോദരിയായ സുഭദ്രതന്നിലതി-
 തൃഷ്ണപൂണ്ടിരിക്കുന്നു വിജയനെന്നു കേട്ടു.”

എന്നവസാനിക്കുന്ന സംഭാഷണം പ്രൌഢശ്രംഗാരത്തിന്നു് ഒരു മകുടോദാഹരണമാണു്. സമാനമായ മനുഃശാ

സ്രുചാണ്ടിത്രം മരൊരാള കവിയിൽ എഴുപ്പത്തിൽ കണ്ടെന്നു വരില്ല. പാതംസാരമിയുടെ വണ്ണനയും ഗാഢാരിവിലാപവും ഈ കിടയിൽ നില്ക്കുന്നു.

“നിരന്ന പീലികൾ നിരക്കവെ കുത്തി നിറുകയിൽ കൂട്ടിത്തീരമൊടു കെട്ടി കരിമുകിലൊത്ത ചികരഭാരവും.....”

ഇതു വായിച്ചു കണ്ണടച്ചാൽ എഴുത്തച്ഛന്റെ ഹൃദയത്തിൽ പ്രത്യക്ഷമായ പാതംസാരമിയെ നമുക്കും കാണാവുന്നതാണ്. ഇങ്ങിനെ മനസ്സിൽ പതിയുന്നൊരു ചിത്രം വിശ്വസാഹിത്യത്തിൽതന്നെ കാണുമോ എന്നു സംശയമാണ്.

“കണ്ടീലയോ നീ മുകുന്ദ ധരണിയിൽ”

എന്നു തുടങ്ങി

“നല്ല മരതകക്കല്ലിനോടൊത്തൊരു കല്യാണരൂപൻ കുമാരൻ മനോഹരൻ ചൊല്ലെഴുമജ്ജനൻ തന്റെ തിരുമകൻ വല്ലവീവല്ലഭാ! നിന്റെ മരുമകൻ കൊല്ലാതെകൊല്ലവതിങ്ങനെയെന്നു നീ കൊല്ലിയ്ക്കയത്രെ നിനക്കു രസമെടോ!”

എന്നിങ്ങിനെ ശത്രുമിത്രഭേദംകൂടാതെ സംഭവത്തിന്റെ ദയനീയതകൊണ്ടുമാത്രം വിലപിക്കുന്ന ഗാഢാരിയോടു കൂടിക്കരയാത്തവരുണ്ടെങ്കിൽ അവർക്കു ഹൃദയമില്ലെന്നു നമുക്കു സമാധാനിക്കാം. എഴുത്തച്ഛന്റെ പ്രസന്നപ്രൗഢസരസയായ സരസ്വതിക്കു കൂപ്പുകൈ!! —

(ലോകപാണി. വാഷികപ്പതിപ്പ്. മെയ്-ജൂൺ '50)

നാലപ്പാടന്റെ വളർച്ച

“കലാദിമൂലം കമലാസ്രുനൈപുണീ-
വിലാസമീശാനമനോവിനോദനം
കലാചലാധീശസുതാവലോകനം
ഫലായിതാനന്ദമെന്നിച്ഛ നൽകണം.”

‘സുലോചന’യിലെ ഈ വന്ദനശ്ലോകം ഒരു മൂപ്പതുകൊല്ലം മുന്പെ വായിച്ചു മുതൽക്കു് ഇന്നേവരെ ഒരു ദിവസമെങ്കിലും ഉരുവിടാതെ ഞാനിരുന്നിട്ടില്ല. അതു പഠിക്കാനായി പ്രത്യേകം മനസ്സീരുത്തേണ്ടതായും വന്നിട്ടില്ല. ഇതു മൂന്നുതവണ ചൊല്ലിയതിനുശേഷമേ അവിടുന്നങ്ങോട്ടുള്ള പട്ടുങ്ങൾ വായിക്കുകയുണ്ടായുള്ളൂ. പിന്നെ അതു ഹൃദയഭിത്തിയിൽനിന്നു മാഞ്ഞുപോയിട്ടില്ല. വിദ്യാർത്ഥിയായിരുന്ന കാലത്തു ഞാനൊരൂ തവണയാണു് സുലോചന വായിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നതിന്നു കണക്കില്ല. പല തവണയും പണം കൊടുത്തു വാങ്ങിയ ഈ കൃതി വായിച്ചുവാൻ വാങ്ങിയവർ മടക്കിത്തരാത്തതുപോലെ എനിക്കു നഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്— എന്നാലും കണ്ടെത്തിയാൽ ഒരു പ്രതി വാങ്ങാതിരിക്കില്ല. പക്ഷേ ഈയിടെയായി സുലോചനയെ കണ്ടുകിട്ടാൻ പ്രയാസമായുന്നു. സാഹിത്യലോകം കേവലം വിസ്മരിച്ച ഈ വിശിഷ്ടകൃതിയുടെ എട്ടാം പതിപ്പു് കവിയുടെ കാരുണ്യം കൊണ്ടു് ഇന്നു് എന്റെ കൈയിൽ വന്നു ചേർന്നപ്പോൾ കേരളീയർ അതിനെ ആദരിക്കുന്നതിൽ വൈമനസ്യം കാണിച്ചിട്ടില്ലെന്നു ചാരിതാത്വവും കൈവന്നു. 34 കൊ

ല്ലംമുന്യ കേരളീയരെ കണ്ണീരിൽ മുക്കിയ 'സുലോചനാ' ദേവിക്ക് ഇതിലിടയ്ക്കു വല്ല ചേഷ്ടകളുടേയും വന്നിട്ടുണ്ടോ എന്നു ഞാൻ ഉടനെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി—ആ കൃതിരത്നത്തിന്റെ കർത്താവിന് അതിനുശേഷം പല പരിവർത്തനങ്ങളുമുണ്ടായിട്ടുണ്ടല്ലോ. രെച്ചുടിപ്പിഴ തിരുത്തിയതല്ലാതെ ഒരു വള്ളിയോ പുള്ളിയോ മാറിയതായിക്കണ്ടില്ല. അന്നു യുവകവിയായിരുന്ന നാലപ്പാടനെ ബഹുജനങ്ങൾക്കു പരിചയപ്പെടുത്തിയ ഉള്ളൂർമഹാകവിയുടെ അവതാരിക കാണാനില്ലെന്ന് ഒരു വിശേഷംമാത്രമുണ്ട്. തന്റെ പ്രഥമസന്താനത്തിലുള്ള വാത്സല്യാതിരേകം—അതില്ലാത്ത അർപ്പനമമാരുണ്ടോ!—അതിനു ത്രുവഭേദം വരുത്താൻ കവിയെ സമ്മതിക്കുന്നില്ലായിരിക്കാം. ജീവപ്രപഞ്ചത്തിലെ മറ്റു സൃഷ്ടികളെപ്പോലെ വളരുന്നതല്ലല്ലോ കൃതിതല്പജങ്ങൾ! 'പൌരസ്ത്യദീപ'ത്തിന്റെ പരിഷ്കരിച്ച പതിപ്പ് (25 കൊല്ലത്തിനുശേഷം) അതിന്റെ അലക്ഷം പിടിയും മാറിക്കൊണ്ടാണ് പുറത്തിറക്കിയിട്ടുള്ളതെന്ന് ഇവിടെ സൂരികേണ്ടതുണ്ട്.

ഇതിനെ വന്ദനശ്ലോകമെന്നോ നന്ദനശ്ലോകമെന്നോ പറയേണ്ടതെന്നു സംശയം ആർക്കും ജനിക്കാവുന്നതാണ്. തന്റെ കടിഞ്ഞിൽക്കട്ടിക്കു സൌഭാഗ്യം തികഞ്ഞുകാണണമെന്നോ അതിനെ തലകുലുക്കി എല്ലാവരും കൊണ്ടാടണമെന്നോ തന്റെ ഇഷ്ടദേവതയോടു കവി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നില്ല. ഒരു കലാസൃഷ്ടിയിൽ അതിന്റെ കർത്താവിനുണ്ടാകേണ്ട പരമാനന്ദം തനിക്കു നൽകണമെന്നു ആവശ്യപ്പെടുന്നുള്ളു. പിന്നീടു മാമൂൽക്കോട്ടകളെ തട്ടിത്തകക്കാൻ പോകുന്ന രണവീരന്റെ മനോഹരിയുടേ

യോ ദുഃഖനിശ്ചയത്തിന്റേയോ അക്ഷരാവസ്ഥയാണിതെന്നു കരുതുന്നതിൽ വലിയ തെറ്റുണ്ടെന്നുതോന്നുന്നില്ല. തന്റെ പ്രയോഗസാമർത്ഥ്യത്തിൽ കവികളുള്ള വിശ്വാസവും—ഇതും മി: മേനോനിൽ വിന്നീട്ട പ്രകടമായി വികസിച്ച ഒരു ഗുണമാണ്—ഇതിൽ വ്യഞ്ജിക്കുന്നുണ്ടെന്നു കാണാം.

വീരകരുണങ്ങൾ കാളംവെട്ടുന്ന ഒരൊന്നാന്തരം രംഗമാണ് സുലോചനയിൽ കവി ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. രാമരാവണയുദ്ധംപോലെ ഒരു യുദ്ധം ലോകത്തിൽ വേറൊരു കാവ്യത്തിലും വിവരിച്ചിട്ടില്ലെന്നാണല്ലോ വിദ്വാന്മാരുടെ മതം. അതിൽ നായകനെ അതിശയിക്കുന്ന വീര്യപരാക്രമങ്ങൾകൊണ്ടു മൂന്നുലോകവും കലുക്കിയ പ്രതിനായകനായ പ്രതാപലങ്കേശ്വരന്റെ അരുമസ്സന്താനവും ജീവനാഡിയുമായ മേഘനാദൻ മരിച്ചതാണ് സന്ദർഭം. ആ മഹാവീരന്റെ ധർമ്മപത്നിയായ സുലോചനരണാങ്കണത്തിൽ തന്റെ പ്രാണവല്ലഭൻ വീര്യസപ്തം പ്രാപിച്ച വിവരം കേട്ടു ദുസ്സഹമായ മനോവേദനയേറ്റു 'സതീ'ധർമ്മനുഷ്ഠിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് ആത്മകാന്തന്റെ ജീവൻപോയ മുഖം കാണണമെന്നാഗ്രഹിക്കുന്നു. അതു രാമനോടു ചോദിച്ചുവാങ്ങണമെന്നു രാവണനോടുപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. വംശാഭിമാനം മുത്തീഭവിച്ച ആ രാക്ഷസേശ്വരനുണ്ടോ അതിന്നൊരുങ്ങുന്നു! ഇതിന്ന്

“തിരിഞ്ഞിടാതിപ്പറയുന്ന നിന്റെ നാകുരിഞ്ഞെടുത്തങ്ങനെ നായിനേകണം.

* * *

എതിർത്ത മാറാരടെ പാഴ് കഴുത്തു-
ത്തുതിർക്കുകയുമിരുന്നവാങ്ങുവാൻ
മുതിൻപോമെന്നു നിനച്ചു നിന്നെ ഞാ-
നതിന്നുടൻ വെട്ടിനറുകിടേണ്ടയോ?”

എന്നാണു് ആ പതിവുതാരത്തിന്നു കിട്ടിയ മറുപടി.
സാധാരണസ്രീകളെ തിരിച്ചോടിക്കുവാൻ മതിയായതാ
ണല്ലോ ഇത്തരത്തിലുള്ള എടുത്തുചാട്ടങ്ങൾ. എന്നാൽ
ഇന്ദ്രജിത്തിനിന്നിണങ്ങിയ പെണ്ണി ഇതു കേട്ടു് കര പടി
കൂടി കയറുകയാണു് ചെയ്തതു്.

“പ്രിയന്റെ നല്ലൊരു ശിരസ്സു കാങ്കിലേ
സ്വയം ചിതാഗ്നിസ്തീരയായിടാവു മേ
അയസ്സുകണ്ടുനു മടിസ്തീലെന്നയാ
നയജ്ഞനോടായതിരുന്നവാങ്ങുവാൻ.”

എന്നു ശത്രുവിനെ പ്രശംസിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ആ ധീരവനി
തയുടെ പുറപ്പാടു കണ്ടപ്പോൾ രാവണന്റെ കോപാഗ്നി
അത്യജ്ജപലമായി ജ്വലിച്ചു. ഉടനെ ശകാരംകൊണ്ടു ത
ലങ്ങും വിലങ്ങും അടിച്ചു് അവളെ—ഉള്ളിൽ എരിവൊ
രിക്കൊള്ളുന്ന ആ പാവത്തിനെ; പക്ഷെ കത്താനുഴുന്ന
ആ തീക്കട്ടയെ—അമർത്താൻ ആ നിശാടനായകൻ നോ
ക്കി. അതിന്നു്,

“ജയം ലഭിക്കാഞ്ഞൊടുവിൽദ്രശാനാനൻ
മയങ്ങി മാറാനൊടിന്നകമാകുവാൻ
അയപ്പു തൻസ്രീകളെയെന്ന ദുഷ്ടശ-
സ്സുയത്തുവാനോ കലഭേ തവ ശ്രമം!”

എന്ന അവമാനമാകുന്ന അസ്രൂംകൊണ്ടു മകുടംവെച്ചു
 പ്ലോൾ സതി സുലോചനയുടെ ക്ഷമയ്ക്കും അരുതിവന്നു-
 മാനവതിയായ മകയുടെ ഉജ്ജ്വലപ്രഭാവവും 'തനിസ്താൻ
 പോരുത്ത'വും അവളുടെ പ്രത്യക്ഷമാക്കി. 'കലഭേ!
 എന്ന സംബാധന സുലോചനയുടെ ഉള്ളിൽ തറച്ചുപോ-
 ലെ വായനക്കാരുടെ ഉള്ളിലും തറസ്താതിരിക്കയില്ല. അ-
 തിന്നു പരിഹാരമായി,

“കടുത്ത വാക്കിങ്ങനെ ചൊന്നു നിൻതല-
 സ്തൂടത്തു നാശം രഘുവംശവീരനാൽ,
 മിടുക്കതിൽക്കാട്ടുക, യന് വംശമൊ-
 ന്നൊടുക്കുവാൻ തീന്നൊരു ഭൃഷ്ട! ഭൃമ്തേ!”

എന്ന മറുവമ്പയച്ചു ആ പരമസാധിയുടെ ഉള്ളിലാളി-
 കത്തുന്ന അരിശമടക്കുംപോഴേ വായനക്കാരനും ആശ്ച-
 സമണയുന്നുള്ളു.

“വിടിച്ചുകെട്ടുന്നതു സാധുവെന്നെയ-
 ല്ലുടിച്ചുകേറും റിച്ചുവിന്റെ നേക്കു നീ
 നടിച്ചൊരീശ്ശരത കാട്ടു; ദംഷ്ട്രയും
 കടിച്ചുനില്ക്കേണ്ട ഗമിക്കയായി ഞാൻ.”

എന്നു രാവണന്റെ മമ്ബത്തിന് ഒരു കൊട്ടു കൊട്ടി ആ മ-
 ധാതേജസപിനി അതിന്നുള്ള മറുപടി കേൾക്കാൻ നില്ക്കു-
 തെ, “രാക്ഷസേശ്വരകൽനിന്നാജ്ജയലക്ഷ്മീപോലവെ”
 — അഥവാ മുറിവേറെ വെൺപുലിയെപ്പോലെ—കാണി-
 കളെ മരംപോലെ നിത്തി, ശ്രീരാമനെ കാണാനായി
 പോകുന്നു.

മേഘനാദന്റെ വീയ്യാസപുത്രപ്രാപ്തിയിൽ സന്തോഷം കൊണ്ടു മതിമയങ്ങുന്ന ശത്രുക്കളുടെ സഹായത്തിലേയ്ക്കാണ് ആ മഹാപരാക്രമിയുടെ പ്രിയതമ പോകുന്നത്. ആ മനസപിനി അറിഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് അങ്ങിനെ പോകുന്നതും! അതും ശത്രുക്കളുടെ ദയാദാക്ഷിണ്യംകൊണ്ടുമാത്രം സാധിക്കാവുന്ന ഒരു കാര്യത്തിനും!! ആദർശശൂഭ്രയിൽ അടിയറച്ചു നില്ക്കുന്ന ധൈര്യമേ, നിനക്ക് ഒരു നമോവാകം! പുരാണസമുദ്രത്തിൽനിന്ന് ഇങ്ങിനെ ഒരു രംഗം തിരഞ്ഞെടുത്തു് അതിന്നു പത്തിരട്ടി മാറുകൂട്ടി കൈരളിക്കു സമർപ്പിച്ച മാന്യകവേ, അങ്ങേയ്ക്കു മറ്റൊരു കൂപ്പുകൈ! ഇത്തരത്തിലുള്ള ചിത്രങ്ങൾ കാവ്യത്തിലും ലോകത്തിലും സുലഭമല്ലല്ലോ.

അഭിമാനഭംഗത്താൽ ആവേശംകൊണ്ടു തീയുണ്ടു പോലെ പാഞ്ഞുപോയ സുലോചനാദേവി, അടങ്ങിയ അഗ്നിപർവ്വതംപോലെ, കവിവാക്യത്തിൽ 'നിദാഘതപ്തപ്പുതുവല്ലി'പോലെയാണ് രാമഭദ്രനെ സമീപിക്കുന്നത്. പോഷ്ടത്തിൽ പതിവില്ലാത്തതാണല്ലോ ഒരു പെണ്മണിയുടെ പ്രവേശം. രാമൻ കുറേ നേരത്തേയ്ക്കു് ഒന്നും മിണ്ടുന്നില്ല. സുഗ്രീവൻ പലതും ശങ്കിച്ചു. അതിനിടയ്ക്കു് എല്ലാവർക്കും സംശയം തീർക്കത്തക്കവിധത്തിൽ രാമനോടു വിനയപൂർവ്വം ആ കലീന കടന്നു യാചിക്കുന്നു.

“വരിഷ്ടദോർച്ചിക്രമനിന്ദജിത്തുവേ-
 ട്തിരിയ്ക്കുവോളാണു സുലോചനാഖ്യ ഞാൻ
 ധരിയ്ക്കു ദുദ്ദൈവവശാലനാഥയാ-
 യരിപ്രമാമിൻ കനിയേണമെന്നിൽ നീ!

മമ പ്രിയൻതന്റെ മഹാശിരസ്സെനി-
സ്സു മന്ദമങ്ങുനു തരാനുരസ്തിലോ
സുമഞ്ജുളം തന്മുഖമൊന്നു കണ്ടെനി-
സ്സു മന്നിടാം ചെന്നു ചിതാഗ്നിയിൽസ്സുഖം.”

ഈ അപേക്ഷയിൽ അടങ്ങിനില്ക്കുന്ന ആശയമഹത്വം എല്ലാവരും ആദരിച്ചുവെന്നു വരികയില്ല. ആഞ്ജനേയൻ തന്നെ, “അവിടെയുള്ള രാക്ഷസശിരസ്സുകളെല്ലാം എടുത്തുകൊൾകെ”ന്ന് പരിഹസിക്കുന്നു. അതു മേലനാദ പ്രണയിനി ചെയ്യാനാണിച്ഛിച്ചു. അവിലനായകനായ ശ്രീരാമനോടു വീണ്ടും അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു. കുറേക്കൂടി കരച്ചലിയിക്കുന്ന രീതിയവലംബിച്ചു ശ്രീരാമന്റെ ഹൃദയമിളക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു:

“ചരാചരങ്ങൾക്കൊരു താങ്ങലായെഴും
മുരരിയല്ലോ മുക്തിപണ്ണനാം ഭവാൻ;
ധരാപതേ! നിന്നരുണാംശ്രീസേവയിൽ-
പ്പരാജ്ജ്വലനാകൊരു സൗഖ്യമെങ്ങുവാൻ!”

പരമഭക്തി തുളുമ്പുന്ന ഈ പ്രാർത്ഥന ഭക്തശിരോമണിയായ ഹനുമാനെക്കൂടി വിസ്മയിപ്പിച്ചിരിക്കണം, അതുകൊണ്ടുതന്നെ അതുതന്നെ അതുതന്നെ വാരിച്ചൊരിയുന്ന ആ അതുതന്നെ ഗാത്രം.

“അരാതിശസ്ത്രാഹതിയേറ്റു വീണ തൻ
കരാംബുജംകൊണ്ടൊരഴുത്തയച്ചു മേ;
‘ചിരായ രാമാംശ്രീ ഭരിപ്പിതരൂപീ-
ണൊരാണിലയ്ക്കെൻ തല’യെന്നു മൽപ്രിയൻ.”

എന്നൊരത്യന്തരവും അവിടെ സമർപ്പിച്ചു. ഇത്രയുമായ
 പ്ലോഴേയ്ക്കു മായാവികളിൽ വളർന്നുവന്ന ആ സുന്ദരി ത
 ങ്ങളെയെല്ലാം കബളിപ്പിക്കാനൊരുങ്ങുകയാണെന്നു വാന
 രന്മാർ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. അവിശ്വാസം നിരന്ന ആ അ
 നതരീക്ഷത്തിൽ നില്ക്കുകളി കാണാതെ, അവളുടെ ഭർത്ത
 ശിരസ്സു കാണുകിൽ ജനബോധ്യമാക്കാനൊന്നെങ്കിലും പ്ര
 വർത്തിക്കണമെന്നു പറയുവാൻ ശ്രീരാമനും നിബ്ബന്ധിത
 നായി. സുലോചനയുടെ അന്ത്യപരീക്ഷയും അടുത്തു—
 ദക്ഷസദസ്സിലെത്തിയ സതിയുടെ അവസ്ഥയായിരുന്നു
 അത്. ഭർത്തുപിതാവിന്റെ ഇഷ്ടത്തിന്നെതിരായി ശത്രു
 സംഘത്തിലേയ്ക്കു പോന്നു; അവിടെ അവിശ്വാസത്തിലു
 ന്നിയ സപീകരണം അവവാദത്തിലും അവമാനത്തിലും
 കലാശിക്കുമെന്നും വന്നുകൂടി. ആദർശമാഹാര്യവും നി
 ഷ്ഠുക്കുപ്രകൃതിയും അവിടെയും സഹായത്തിന്നെത്തി. വി
 ലാപംകൊണ്ടു വേദനയടക്കി മുമ്പിൽ കൊണ്ടുവെച്ച മൃത
 ശിരസ്സിൽ വൈദ്യുതശക്തികൊണ്ടെന്നപോലെ ജീവസ്സു
 കയറുവാൻ പ്രാർത്ഥനകളും തുടങ്ങി.

“പ്രിയൻ വെടിഞ്ഞു; ചൊടിയോടകാരണം
 കയർത്തു കാരുണ്യമെഴുന്ന താതനും;
 സ്വയം തണുപ്പാവിധമഗ്നികൂടി നി-
 ഭയം വഹിച്ചാൽ വിധി തൃപ്തനായിതോ?”

എന്നു നിരാശയും ആ ദുഃഖപ്രതയെ ആവരണംചെയ്തു.
 നാഥന്റെ ശിരസ്സെടുക്കുവാൻ തുനിഞ്ഞപ്പോൾ അവി
 ശ്വാസികളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്താതിരുന്നതുകൊണ്ടുള്ള പരി

മാസം അവർ പ്രകൃതമായി പ്രകടിപ്പിച്ചു. വീണ്ടും പ്രാ
ർത്ഥനകളടങ്ങി:

“ഇവർക്കു ബോധ്യം വരുമാറു വീണ്ടുമേ
ഭവം ഉണ്ടാകുന്നതിനായിട്ടാണിപ്പോൾ
അവർക്കു മാത്രം ദുഷ്ടത വായിനാലെയി-
പ്പുവംഗമർക്കും പട്ടഭോഷിയായി ഞാൻ.”

അഭിമാനം ആധാരമാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള ഈ വാദവും ഫലി
ച്ചില്ല. ഒടുവിൽ ബാക്കിയുള്ളൊരസ്രുവും തൊടുത്തു.

“അയത്നമില്ലാതെ വന്നവൻ ഭവാൻ
കയറ്റു സൗമിത്രിയുമായെതിർപ്പേ
ജയത്തിനെനന്നല്ലെന്നു നിന്നടക്കലേ-
യ്ക്കയച്ചതില്ലായതിനോ മുഷിഞ്ഞു നീ?”

ഇങ്ങിനെ പൂർവ്വജന്മസ്മരണ തട്ടിയുയർത്തിയപ്പോൾ,

“അനഘ്ശീലേ! മതി ശിക്ഷ നിയ്യതാൻ
നിനക്കു മജ്ജീവനം”

മെന്ന് ആ മൃതശിരസ്സു മന്ദസ്മിതത്തോടുകൂടി സംസാരി
ച്ചു. ആ അസാധാരണദമ്പതികളുടെ അമാനുഷവൈഭവം
കാണികൾക്കു അനുഭവപ്പെടുത്തിക്കൊടുത്തു. ഒരു കാല
ത്തും ഒരാളോടും അധർമ്മം പ്രവർത്തിക്കാത്ത ആജ്ഞേ
യൻ അറിയാതെ ആ മഹാപതിവ്രതയെ പരിചരിച്ചു
വെന്നു അവരാധത്തിനു അവരോടു മാപ്പു ചോദിച്ചു. ആ
രംഗം അതുവരെ അലങ്കോലപ്പെടുത്തിയ അവിശ്വാസം
അതിവിസ്മയവും അതിഭക്തിയുമായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടു.
അവരുടെ കണ്മുഖിൽ കണ്ട മഹാതുളഭത്തിന്റെ രഥ

സ്യം ആരാഞ്ഞരിയുവാൻ രംഗവാസികളുടെ പ്രതിനിധി
യെന്നപോലെ നിത്യബ്രഹ്മചാരി ശ്രീരാമദേവനെ സമീ
പിച്ചു.

“ചരാചരത്തിൽ ഗുരുവായവണ്ണനായ്
നിരാകലൈശ്ച വിലാസപൂണ്ണനായ്
പരാപരം കണ്ടവർ വെച്ചുവാഴ്ചിടം
ധരാപതേ! നിയുറിയുന്നു സർവ്വം.
ഇതാരിവണ്ണം രജനീചരണൈഃ
നതാംഗിയായ് വാണോരു ദിപ്യനാരിയാൾ
പിതാവിവർക്കാരവനത്ര കേമനോ
പ്രതാപിയാം രാവണിയെത്തുണയ്ക്കുവാൻ?”

ഈ ചോദ്യം കേട്ടപ്പോൾ മുഖം വാടിയതു ലക്ഷ്മണന്നു
ണ്. സംശയനിവൃത്തി ചെയ്യാൻ സമ്മതിച്ചുപോലെ രാ
മദേവൻ അനുജന്റെ മാത്രം കൈവെച്ചപ്പോൾ സുമിത്രാ
ത്മജൻ സങ്കടം സഹിക്കാതെ പൊട്ടിക്കരഞ്ഞു.

“ഹതൻ ഹാഹാ ഞാനെൻ പ്രിയതനുജതൻ—
കാന്തനെയിതാ
വിതക്കം കൊന്നിട്ടു, മമ മകളതേ
കാരണവുമായ്
ചിതച്ചെന്തീയേറീ ശിവ! ശിവ!... ..”

അങ്ങിനെ ആരും വിചാരിക്കാത്തവിധത്തിലായി
കലാശം. രണ്ടു വീരന്മാർ തമ്മിലുള്ള പോരാട്ടത്തിൽ ലോ
കം മുഴുവൻ തെളിയിക്കാൻ തേജോബലമുള്ള രണ്ടു ദീവ
ങ്ങൾ പൊലിഞ്ഞു—അവർ യാതൊരപരാധവും അതിൽ
ചെയ്തിട്ടുമില്ല. ഇങ്ങിനെ എത്ര വിഷമരംഗങ്ങൾ ലോകം

അഭിനയിച്ചുകഴിഞ്ഞു!! പൗരജനവും വൈരവും കെട്ടുപി
 ണഞ്ഞു ബലാബലപരീക്ഷ ചെയ്തപ്പോൾ വിവരീതാദർശ
 ണങ്ങൾ വിലങ്ങിട്ടു നിന്നു. ഒരു പരമരഹസ്യം ഉടനെ
 തലയുയർത്തി അതുവരെ കാണിച്ച കോലാഹലം അതർശ്ശ
 ന്യമാക്കി. ആ വെളിച്ചത്തിൽ പ്രകൃതിവിരുദ്ധമായ പ
 രിണാമത്തിന്റെ ഭയങ്കരതയും ആജടേയും ഹൃദയം ഭേദി
 ക്കുന്ന തരത്തിൽ പ്രകാശിച്ചു. ഈ രംഗവിധാനത്തി
 ന്റെ ഉത്തരവാദി ആർ? ആർ ആരെ കൊന്നു? എന്തി
 ന്? എന്തി ചോദ്യങ്ങൾ ഈ ഘട്ടത്തിൽ ഒന്നിനൊന്നു
 പിന്നാലെ വന്നു നമ്മെ തടഞ്ഞുനിർത്തുന്നു. ഒടുവിൽ
 “പരമശിവവിലാസങ്ങളിങ്ങാറിഞ്ഞു?” എന്ന കവിയു
 ടെ ചോദ്യത്തിൽ നാമും സമാധാനം കൈക്കൊള്ളുന്നു.

‘സുലോചന’യെപ്പറ്റി ഞാനിത്രയും വിസ്മരിച്ചത്,
 ഇപ്പോൾ പലരും വിസ്മരിച്ചിരിക്കുന്ന ഈ ഒന്നാന്തരം കൃ
 തിയുടെ മാഹാത്മ്യവും, ഭാഷാസാഹിത്യത്തിലും കവിയുടെ
 കാവ്യജീവിതത്തിലും അതു കൈക്കലാക്കിയിട്ടുള്ള ഉന്നത
 സ്ഥാനവും സാഹസ്യനാമം കാമപ്പെടുത്താൻ മാത്രമാണ്.
 സാഹിത്യലോകത്തിൽ ഈയിടെയുണ്ടായ കോളിളക്കം പ
 ല നിരൂപകന്മാർക്കും ഒരുതരം ‘രാക്കണ്ണ’ബാധ ചേർത്തിട്ടു
 ണ്ടു്. നാലപ്പാടന്റെ ഭാഷാസേവനത്തെപ്പറ്റി പല ലേഖ
 നങ്ങളും വാദപ്രതിവാദങ്ങളും ഞാൻ വായിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അവ
 യിൽ മിക്കതിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ‘കണ്ണുനീർത്തുള്ളി’ മു
 തല്ലുള്ള കൃതികളെ മാത്രമേ പരാമർശിച്ചു കാണാറുള്ളു. സാ
 ഹിതീദേവിയുടെ രൂപ്പാദത്തിൽ ആ ഗംഭീരാശയൻ ആദ്യ
 മായി സമർപ്പിച്ച ഈ കൃതിതല്ലജത്തിനെ, ഈ വിശിഷ്ടോ

പഠാരത്തിനെ (മറുചിലതിനേയും) പഠി നിരൂപകനാ
രാകും സ്മരിച്ചുകാണാത്തതിൽ എനിക്കുതുടതവും തോന്നി
ട്ടുണ്ട്.

വികാരമുള്ള ഏതുഘടയത്തേയും പിടിച്ചുനിർത്തുന്ന
പ്രമേയം, വായനതുടങ്ങിയാൽ മുഴുമിടുന്നമെന്നു നിർണ്ണ
യിക്കുന്ന രസക്കൊഴുപ്പ്, പ്രമേയത്തിന്നൊത്ത പ്രൗഢ
സരസമായ പ്രതിവാദനം, ആദർശശുദ്ധിക്ക് അഗ്രപീഠം
കൊടുത്തിട്ടുള്ള സങ്കല്പം, ബന്ധവൈചിത്ര്യംകൊണ്ടു വാ
യനക്കാരെ അഗാധചിന്തയിലിറക്കുന്ന പരിണാമം—ഇ
ത്രയും ഗുണങ്ങൾ തികഞ്ഞ ഒരു ഖണ്ഡകാവ്യം ഈ തല
മുറയ്ക്കലിൽ ‘സുലോചന’യെപ്പോലെ മറ്റു രണ്ടെണ്ണം മാ
ത്രമേ നമുക്കു സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളൂ. നാലപ്പാടനെ കേരളമൊട്ടു
ക്കു്, ഒരു കവിയെന്നനിലയിൽ, ആദ്യം അറിയാൻ തുട
ങ്ങിയതും സുലോചനയുടെ കർത്താചായിട്ടാണു്. ‘സുലോ
ചന’ മറ്റു ചില ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങൾക്കു പ്രചോദനം ന
ല്ക്കിയിട്ടുണ്ട്. അത്രയ്ക്കു സൗഭാഗ്യവതിയും സർവ്വാരാധ്യയ്യ
മായിട്ടാണു് ‘സുലോചന’ കേരളീയരുടെ മുമ്പാകെ അവ
തരിച്ചതു്. ഇങ്ങിനെ ജനിച്ച സമയത്തുതന്നെ എല്ലാവരു
ടേയും കണ്ണിലുണ്ണിയിലായിത്തീർന്നു സുലോചനയുടെ കാമന
ത്തം കളയരുതെന്നു വെച്ചിട്ടായിരിയ്ക്കണം അവളുടെ ആ
കൃതിയ്ക്കു പിന്നീടു മാറ്റമൊന്നും കവി വരുത്താതിരുന്നതു്.

സുലോചനയെ ഒരാദർശകഥാപാത്രമായി കവി കരു
തിട്ടുണ്ടെന്നു വിചാരിയ്ക്കേണ്ടിയിരിയ്ക്കുന്നു. താനൊരു കാ
വ്യം—അതിന്നു ന്യായമായ ആസ്സദമുണ്ടായിരിയ്ക്കും—ഏതു
പ്രതിബന്ധവും വകവെയ്ക്കാതെ സാധിയ്ക്കാൻപറ്റുന്ന ‘തനി

കാംപോരത്ത്'മാണല്ലോ സുലോചനയിൽ മുനിട്ടുനില്ക്കുന്നതു്. ഇതു കവിയുടെ സ്വഭാവത്തിലും ഇണങ്ങിനില്ക്കുന്ന ഒരു പ്രത്യേകഘടകമാണെന്നു് അദ്ദേഹത്തിനെ അടുത്തു വരിചയമുള്ള ഏവക്കും ബോധ്യമാണു്. സാഹിത്യസേവനത്തിലാകട്ടെ, സമുദായസേവനത്തിലാകട്ടെ ഇങ്ങിനെ ഉറച്ച മനഃസ്ഥിതിയും ശേഷിയുമുള്ളവർ ചുരുക്കമാണു്. പ്രതിബന്ധങ്ങളെ വകവെക്കുകയില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, അവയെ നേരിടുന്നതു നാലപ്പാടനു് ഒരു വിനോദമാണു്. എന്നു മാത്രമല്ല അസാധാരണതപം കലരുന്ന കർമ്മങ്ങളിലിറങ്ങി ചിലപ്പോൾ പ്രതിബന്ധങ്ങളെ ക്ഷണിക്കുന്നതും അദ്ദേഹത്തിന്നു രസമാണു്. കതുകിനിർത്താൻ സാധിക്കാത്ത കലാപ്രസക്തിയുടെ നൈസർഗ്ഗികവികാസമാണു് ഇതെന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയാത്തവർ നാലപ്പാടുകവിയെ ചിലപ്പോൾ തൊരിലുരിയ്ക്കാനുമിടയുണ്ടു്. അതുകൊണ്ടായിരിക്കണം, നാലപ്പാടന്റെ പഴയ സ്നേഹിതന്മാരും ആരാധകന്മാരും സുലോചനയിൽ തെളിഞ്ഞു കണ്ട മട്ടു മാറിയപ്പോൾ ചേരി പിരിഞ്ഞു പോയതു് — എന്നാൽ ഇവർ ഒന്നു ചുഴിഞ്ഞാലോചിയ്ക്കുകയാണെങ്കിൽ ഈ ചുവടുമാറ്റം ആന്തരപ്രകൃതിയല്ല, ബാഹ്യപ്രകൃതിയാണെന്നും മണിമാളിക ഉയൻവനപ്പോൾ അസ്തിവാരം കാണാതെ പോയതാണെന്നും സ്പഷ്ടമാകുന്നതാണു്. ഈ സംഗതി കുറേക്കൂടി വിസ്തരിയ്ക്കേണ്ടതുണ്ടു്.

സുലോചന ജനിച്ചതു് 1090-ലാണു്. അതിന്നു മൂന്നുകൊല്ലം മുമ്പു് ആശാന്റെ 'വീണപ്പുവു' എഴുതിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. വള്ളത്തോളിന്റെ അനിരുദ്ധൻ അതിന്നു മൂ

ന്നുകൊല്ലത്തിനുശേഷമാണ് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കാണുന്നതു്. ഈ മൂന്നു വണ്ഡകാവ്യങ്ങളും അതാതു കവികളുടെ കീർത്തിസ്തംഭത്തിന്റെ അടിക്കല്ലുകളാണെന്നു സഹൃദയന്മാരെ പറഞ്ഞറിയിക്കേണ്ടതില്ല. ഭാഷാകവിത ആഖ്യാനരീതി വിട്ടു ചിത്രീകരണരീതിയിലേക്കു്, അഥവാ നാടകരീതിയിലേക്കു് കാലെടുത്തുവെക്കുന്ന കാലമായിരുന്നു അതു്. വെണ്മണിനന്മൂതിരിപ്പാടന്മാരും കൊടുങ്ങല്ലൂർതമ്പുരാക്കന്മാരും കഥകൊണ്ടു കവിതാദേവിയെ കളിപ്പിച്ചിരുന്ന ഘട്ടത്തിന്റെ അവസാനമെത്തി. കവിത കേവലം വിനോദത്തിനുള്ളതോ, വായിച്ചുകഴിഞ്ഞ ഉടനെത്തന്നെ മറക്കാനുള്ളതോ ആയിക്കൂടാ; ചിന്താശക്തിയെ ഉണർത്തുകയും ഉയർത്തുകയും അതിന്റെ ലക്ഷ്യമായിരിക്കണമെന്ന ബോധം വളർന്നുവന്നു. ബഹുജനങ്ങളുടെ ഒന്നിച്ചുചേർന്ന ആശ്രമം നിഴലിക്കുന്ന കവിതയാണല്ലോ അതാതു കാലത്തു മാതൃകയായി ശോഭിക്കുന്നതു്. ആശാന്റെ 'വീണപ്പുവി'നു ലഭിച്ച അഭൂതപൂർവ്വമായ സ്വീകാരം ഈ തത്വത്തെയാണ് പ്രഖ്യാപനം ചെയ്യുന്നതു്. കഥ കൂടാതെയും കവിതയെഴുതാമെന്ന പുതുമയും അതോടുകൂടി പ്രത്യക്ഷമായപ്പോൾ ആശാനെ ഉടനെത്തന്നെ കേരളീയർ മഹാകവിയായി അഭിഷേകം ചെയ്തു.

'സുലോചന'യിൽ മാതിരിയൊന്നു മാറി. ദുഃഖവർത്തുവസായിയായ പ്രമേയങ്ങൾ അന്നത്തെ ഭാഷാകവികൾ ദുർല്ലഭമായേ കവിതയ്ക്കു വിഷയമാക്കിയിരുന്നുള്ളൂ. സംസ്കൃതസങ്കേതം മാനദണ്ഡമായിക്കരുതിയതായിരിക്കണം ദുഃഖപ്രതിവാദനത്തിൽ വൈമുഖ്യത്തിനു കാരണം. കേ

രൂപസംസ്കാരവും പാരമ്പര്യവും ആ മനോഗതിക്കു വിപരീതമായിരുന്നുതാനും. നമ്മുടെ വീരഗാനങ്ങളും തോരങ്ങളും കഥകളിയും, യുദ്ധവും മരണവുമെകൊണ്ടു കളിച്ചിട്ടുള്ളതിനു കണക്കില്ല. പക്ഷെ, മൂലം മരണം കളിച്ചിരുന്ന അക്കാലത്തു കവികൾ മറ്റു പ്രേരണങ്ങളെയാണു് അവലംബമായിക്കരുതിയിരുന്നതു്. ശൃംഗാരശ്ലോകങ്ങളോ ശൃംഗാരകഥകളോ—ചിലപ്പോൾ ആഭാസമായെന്നുവരാം—മാത്രമേ അവരെ ആകർഷിക്കുമായിരുന്നുള്ളൂ. വെണ്മണിപ്രസ്ഥാനക്കാരും കൊടുങ്ങല്ലൂർസംഘവും അതൊരു പ്രത്യേകതതന്നെയാക്കി. ഒരംബോപദേശം എഴുതാതിരുന്നാൽ കവിയാകുമോ എന്നവരിൽ പലരും ശങ്കിച്ചിരുന്നു. ആ വഴിയ്ക്കു കുറെ അംബോപദേശങ്ങൾ കൈരളി സമ്പാദിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇപ്പോൾ മിക്കവയും വിസ്മൃതകോടിയിലാണു്. ഇതിൽ കവികളെ കുററും പറയേണ്ടതില്ല. കവിത അവരിൽ മിക്കവക്കും കളിക്കുട്ടിയായിരുന്നു. വെറുതെയിരിക്കുമ്പോൾ വിനോദത്തിന്നു വേണ്ടി മാത്രമായിരുന്നു അതിനെ ആശ്രയിച്ചിരുന്നതും—അതിന്നനുക്രമമായ കരന്തരീക്ഷത്തിലായിരുന്നു അവർ ജീവിച്ചിരുന്നതും—ജീവിതത്തിൽ സന്തോഷത്തിന്റെ മറ്റുപുറം സന്താപമാണെന്നു് ആ വിനോദരസികന്മാർ വിസ്മരിച്ചു. പാശ്ചാത്യസംസ്കാരവും സാഹിത്യവുമായി ഇടപെട്ടവക്കു് ഈ വീക്ഷണഗതിയുടെ സ്തുനത അനുഭവപ്പെട്ടു. അവർ രണ്ടു സംസ്കാരങ്ങളും കൂട്ടിയിണക്കി ഒരു നൂതനസൃഷ്ടിക്കൊണ്ടു് അതിന്നു പരിഹാരമുണ്ടാക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. അതിന്റെ അർക്കമാണു് ആശാന്റെ 'വീണപ്പൂവി'ൽ കണ്ടതു്. സുലോചനയിൽ അതൊരു പടികൂടി വളന്നു. പക്ഷേ ര

ണ്ടിനും പരസ്സരാപേക്ഷയില്ലതാനും. ഭാഷാകവിതയുടെ ശ്രുതി മാറണമെന്ന ഏകോദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടി തങ്ങളുടെ ചിന്തയെ പ്രവർത്തിപ്പിച്ച രണ്ടു കവികൾ രണ്ടു നദികളെപ്പോലെ സമുദ്രത്തിലെത്തിച്ചേർന്നുവെന്നുമാത്രം. ജീവിതത്തിൽ നാശം സ്വാഭാവികമാണെന്ന് ആശാൻ പഠിപ്പിക്കുമ്പോൾ, വിപരീതാദർശങ്ങളുടെ സംഘട്ടനം ജനിപ്പിക്കുന്ന വിഷമങ്ങൾ അതിൽ പുതിയ രഹസ്യങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്തുന്നുവെന്ന തത്വം നാലപ്പാടൻ സുലോചനയിൽക്കൂടി നമുക്ക് അനുഭവപ്പെടുത്തിത്തരുന്നു. രണ്ടിലും പാശ്ചാത്യരുടെ ദുഃഖപര്യവസായിയായ നാടകത്തിന്റെ പരിണാമത്തിൽ സ്മരിക്കുന്ന നിസ്സഹായതയും ശൂന്യതയുമാണ് നമ്മെ നേരിടുന്നത്. ഈ ഘട്ടത്തിൽ വള്ളത്തോളിന്റെ അനിരുദ്ധൻ രംഗപ്രവേശം ചെയ്യുന്നു. പൗരസ്ത്യസിദ്ധാന്തത്തെ അവലംബിച്ചു വിഷമഘട്ടങ്ങൾ മനുഷ്യപ്രയത്നംകൊണ്ടും ഈശ്വരസഹായംകൊണ്ടും വിജയത്തിൽ പര്യവസാനിക്കുമെന്ന പ്രത്യാശ വള്ളത്തോൾ തന്റെ പ്രമേയത്തിലൂടെ നൽകുന്നു. ഈ തലമുറയുടെ പ്രാരംഭത്തിലുണ്ടായ ഈ ഖണ്ഡകൃതികൾ മൂന്നു വൈദ്യുതദീപങ്ങൾ പോലെ സാഹിത്യപുരോഗതിക്കു മാർഗ്ഗദർശകമായി നിന്നിട്ടുണ്ടെന്നു നിർമ്മത്സരന്മാർ സമ്മതിക്കുന്നതാണ്. നിത്യപാരായണംകൊണ്ടു നിർവൃതിയണയ്ക്കാനുള്ള ശക്തിയും ഈ കൃതികൾക്കുള്ളതുപോലെ അതിനുശേഷമുണ്ടായിട്ടുള്ള കൃതികളിൽ ദുർല്ലഭം ചിലതിനു മാത്രമേ കൈവന്നിട്ടുള്ളൂ. ആധുനികഭാഷാകവിതയ്ക്ക് അസ്തിവാരമിട്ട ഈ വിശിഷ്ടകൃതികളെ വികൃതർ ഹ്യൂഗോവിന്റെ 'ഫെർനാനി' എ

ന്ന കൃതിയെപ്പോലെ അനന്തരമുണ്ടായ പ്രവാഹത്തിന്റെ തള്ളിച്ചയിൽ ചിലർ വിസ്മരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു വ്യസനസമേതം പ്രസ്താവിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പുറവെള്ളം പോയി കലക്കം തെളിഞ്ഞാൽ അവ പൂർ്യാധികം പ്രകാശിക്കുന്നതായിരിക്കും. ലോകാനന്ദത്തിനായിട്ടുള്ള നല്ല വസ്തുക്കൾ അധികകാലം മറച്ചുവെക്കാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലല്ലോ.

II

നാലപ്പാടന്റെ ബാല്യകൃതികളിൽ രണ്ടെണ്ണംകൂടി വായനക്കാരുടെ ദൃഷ്ടിക്കു വിഷയമാക്കണമെന്നുണ്ട്. അതിലൊന്നു ‘പുകയിലമാഹാത്മ്യം’ കിളിപ്പാട്ടും മറ്റൊരു വള്ളത്തോളിന്റെ ജീവചരിത്രവുമാണ്.

‘പുകയിലമാഹാത്മ്യം’ സുലോചനയ്ക്കുശേഷം മൂന്നു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞിട്ടാണ് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിട്ടുള്ളത്. അവ താരകൻ വള്ളത്തോളാണ്. പുരാണത്തിലായാൽ എല്ലാ ററിന്നും മാഹാത്മ്യമുണ്ടെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നവരുടെ അസമനോഗതിക്ക് ഒരു ഉദാഹരണമാണ് ഈ പരിഹാസകവനം. പരിഹാസം പ്രകടമായിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ ചിലർ ഇതേതോ പുരാണത്തിൽനിന്നെടുത്തതാണെന്നു തെറ്റിദ്ധരിച്ചു. ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ രണ്ടാംപതിപ്പിൽ അതൊരു കല്പിതകഥയാണെന്നു തുറന്നു പറയേണ്ടിവന്നു. “ഈ മഹിമയും പ്രചാരവും പുകയിലയ്ക്കുണ്ടായിവന്നതു സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരകർത്താക്കളായ ത്രിമൂർത്തികളുടെ അനുഗ്രഹവിശേഷത്താലാണെന്നു കല്പിക്കുന്നതു കമനീയമായ കവിധർമ്മംതന്നെയാണെന്നാകും സമ്മതിക്കും” എന്ന് അ

വതാരകന്റെ സാക്ഷ്യപത്രം അവർ കാണാതിരുന്നതിലും വിശ്വസിക്കാതിരുന്നതിലും കവിയുടെ പരിഹാസം ആശ്രയം വെച്ചുവെത്തിലായിട്ടുണ്ടെന്നു സിദ്ധിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ, പെരുമാറ്റത്തിൽനിന്നും അങ്ങനെയൊന്നും പിടിച്ചുപറ്റാതെ, പഴയതൊന്നും അടച്ചിട്ടാണ് കവിയുടെ പോക്ക്. പുരാവൃത്തങ്ങളുടെ നിർമ്മാണശാലയായ 'നൈമിശാരണ്യ'ത്തിലാണ് കഥയാരംഭിക്കുന്നത്. തൃശ്ശൂർത്താലൂർക്കൽ വെങ്കിളിയെ വിളിച്ചുകൂട്ടി ഫലശ്രുതിയാട്ടം പറയിക്കുന്നു.

“പാവനം പുരാതനം പരമാനന്ദപ്രദം
 കേവലം പുണ്യാത്മാക്കൾ കേൾക്കേണ്ടും കഥാമൃതം
 അറാമാഴവും കാണാതുകടന്നുപോകും -
 കൂറാമ്പാർ മരിക്കുന്ന മായയാം മഹാബലിയിൽ
 മുറുമാണ്ടടിഞ്ഞുള്ള മന്ത്രിയുടെ മുകൾ -
 പാറുവാനിതിൽപരം നല്ലൊരു വഴിയില്ല
 പട്ടിണികിടക്കേണ്ട പരമാനന്ദമേറും
 കുട്ടിമാൻമിഴിമാർത്തൻ സംഗത്തെ വഴ്ത്തിക്കേണ്ട.

* * * * *
 ശക്തിമീനരായോടും സാധ്യമായുള്ളൊന്നല്ലേ.”

അങ്ങിനെ പോകുന്നു. പുകയില ചുരുട്ടാക്കിയോ പൊടിയായിക്കിയോ വലിക്കാൻ വല്ല പ്രയാസവുമുണ്ടോ? വലിച്ചാലത്തെ ആനന്ദം, സച്ചിദാനന്ദത്തിനേക്കാൾ താഴേയല്ലതാനും. ഈ പുരാവൃത്തം നന്ദികേശപരന്നു കൌണ്ഡിന്യനുപദേശിക്കുന്നു. ആ മഹാബലി നൈമിശാരണ്യത്തിലെ ജ്ഞാനസദസ്സിൽവെച്ച് ഒരു ചുരുട്ടു വലിച്ചുകൊണ്ട് ഇതു പ്രഖ്യാപനം ചെയ്യുന്നു. ഇങ്ങിനെയൊരുപുസ്തകം എഴുതുക

തു ബ്രഹ്മമാവാൻ. പാവ്തിക്കു വിലപവും ലക്ഷ്മിക്കു തുളസിയും അവരവരുടെ ഭർത്താക്കന്മാരെ വശത്താക്കാനുള്ള വൃജാദ്രവ്യമാണ്. സരസ്വതിക്ക് അങ്ങിനെയാരു സാധനം ബ്രഹ്മാവു കല്പിച്ചുകൊടുക്കായ്യാൽ മറ്റുള്ളവരുടെ മുമ്പിൽവെച്ചു പിതാമഹപതി വിസ്തീര്യാകേണ്ടിവന്നു. പൂജിച്ചിരിക്കുന്ന ഭർത്താവിനോടു പാരവശ്യം ഉണർത്തിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം പുകയെടുത്തു സരസ്വതിയുടെ കൈയിൽ പിടിപ്പിച്ചു. അതു തോട്ടത്തിൽ കുഴിച്ചിടുവാൻ വരഞ്ഞു. അതിന്നിലയും തണ്ടും വന്നു നല്ല ചെടിയായി. നല്ല മണവും. സ്തേഹിതമാർ പിന്നേയും കൂട്ടിമുട്ടി. പുതിയ ചെടിയും അതിന്റെ വാസനയും അവരെ ആകർഷിച്ചു. ലക്ഷ്മി ഒരില വാങ്ങി മാധവന്നു കൊടുത്തു. പാവ്തി പരമേശ്വരനും. അദ്ദേഹം അതു തന്റെ നെറിക്കണ്ണിൽ കുരിച്ചു ചൊടിയാക്കി മൂക്കിൽ വലിച്ചപ്പോൾ തന്റെ 'എന്നും മാറാത്ത ജലദോഷ'ത്തിന് അല്പം ശമനമുണ്ടായി. ഉടനെ ബ്രഹ്മാവു് അതു പുരട്ടിക്കത്തിച്ചു വലിക്കുകയും ചെയ്തു. എല്ലാവർക്കും ബഹുസമ്മതവുമായി. ഇങ്ങിനെ ത്രിമൂർത്തികളുടെ അനുഗ്രഹത്തോടുകൂടി പുകയിലഭൂലോകത്തെത്തിയെന്നു വന്നാൽ അതിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തിന്നു മറ്റു തെളിവുകളൊന്നും വേണ്ടതില്ലല്ലോ.

‘സുലോചന’യിൽ പ്രൈശ്വഗംഭീരനായിക്കണ്ട കുവി ‘പുകയിലമാഹാത്മ്യ’ത്തിൽ പരിമാസരസികനായി രൂപാന്തരപ്പെടുന്നതു വായനക്കാരെ വിസ്മയിപ്പിക്കുന്നോരു കാഴ്ചതന്നെയാണു്. എഴുത്തച്ഛൻമട്ടിൽ നല്ലൊഴുക്കുള്ള കിളിപ്പാട്ടു്; സരസ്വതയ ആഖ്യാനം, ഉള്ളിലൂരിക്കിടക്കുന്ന

പരിമാസം—ഇവയാണ് അതിനുള്ള പ്രത്യേകഗുണങ്ങൾ. ഇത്ര മാത്രമേ കവിയും ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളുവെന്നു തോന്നുന്നു. കനംകൂടിയ മറ്റു വിഷയങ്ങളിലൂന്നിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന മനസ്സിനെ ഒന്നു വിനോദിപ്പിക്കാനും അഥവാ, ലഹരിവിടിപ്പിക്കുവാനും കവി പുകയിലയെ വിടികൂടിയതായിരിക്കണം. ഇതിലും നാലപ്പാടന്റെ 'തനിക്കാം പൊരുത്ത'ത്തിന്റെ മുദ്രയുണ്ട്:

“ഉൾക്കരുത്തിയലുന്നോരങ്ങിനെയല്ല വേണ്ടു
നിൽക്കണം നിന്നോടത്തു, വന്നതു വന്നീടട്ടേ.”

പിന്നെ ഇതിൽ വന്ദനം വേണ്ടെന്നുവെച്ചു. പക്ഷെ ആധുനികകവികളിൽ മിക്കവരും മറന്നിട്ടുള്ള തുഞ്ചത്താചാര്യനെ കിളികളെക്കൊണ്ടു സ്മരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

‘വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനോൻ’ ഒരു നല്ല ജീവചരിത്രമാണ്. ഇതു നാലപ്പാടിന്റെ രണ്ടാമത്തെ ഗദ്യകൃതിയാണെന്നാണ് അറിയുന്നത്. ‘വിവേകാനന്ദസപാമികളാ’ണ് ആദ്യത്തേത്. വള്ളത്തോളിന് അതെഴുതിയ കാലത്തു 35 വയസ്സേ ആയിരുന്നുള്ളൂ. അതിനു ശേഷമാണ് മഹാകവിയുടെ ജീവിതത്തിലെ പ്രധാനസംഭവങ്ങളെല്ലാമുണ്ടായിട്ടുള്ളത്; അദ്ദേഹം പല എണ്ണപ്പെട്ട കൃതികൾ എഴുതിയിട്ടുള്ളതും. എന്നിരുന്നാലും ഈ പുസ്തകത്തിന് ഒരു ചരിത്രപ്രാധാന്യമുണ്ട്. ഭാഷാസാഹിത്യചരിത്രത്തിന്റെ ഒരു സന്ധിയിലാണ് ഗ്രന്ഥകർത്താവും നായകനും ജനിച്ചു വളർന്നിട്ടുള്ളത്. അക്കാലത്തു നിലവിലിരുന്ന അഭിപ്രായങ്ങൾക്കും, ഇവർ രണ്ടു വേർക്കും കാരോ വിഷയത്തിലുണ്ടായ താൽപര്യങ്ങൾക്കും ഇതൊരു രേഖ

യായിട്ടാണ് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. രണ്ടു കവികൾക്കും മാ
നസാന്തരമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതിനെപ്പറ്റി പിന്നീടു വി
സ്തരിക്കാം.

ഇക്കാലത്തെ വള്ളത്തോളിന്റെ പ്രധാനകൃതികൾ
'ഋതുവിലാസം' മണിപ്രവാളകാവ്യം, 'വാല്മീകിരാമായ
ണം' തജ്ജമ, 'തപതീസംവരണം' വഞ്ചിപ്പാട്ട്, 'ബധിര
വിലാപം', 'ചിത്രയോഗം' മഹാകാവ്യം എന്നിവയാണ്.
ഋതുവിലാസം ഇപ്പോൾ പലരും കണ്ടിരിക്കാൻതന്നെ ഇ
ടയില്ല. വള്ളത്തോൾ 'ആരോഗ്യചിന്താമണി'യെന്ന
2975 പദ്യങ്ങളുള്ള ഒരു വൈദ്യഗ്രന്ഥം തന്റെ 23-ാമ
ത്തെ വയസ്സിൽ എഴുതീട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതും അധികം പേക്കും
അറിയാത്തൊരു കാര്യമാണ്. 24-ാമത്തെ വയസ്സിൽ
അദ്ദേഹത്തിനു വന്ധുരിരോഗമുണ്ടായി. പിന്നീടു ബാധി
യ്ക്കത്തിൽ അവസാനിച്ച സുഖക്കേട് ചെവിക്ക് തുടങ്ങിയ
തും ഈ രോഗത്തിന്റെ ഫലമായിട്ടാണ്.

ഈ ജീവചരിത്രത്തിനു വിഷയമായ കാലത്തു രണ്ടു
കവികളും ഒത്തൊരുമിച്ചു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടായിരുന്നുവെന്നും,
സാഹിത്യസേവനത്തിൽ അഭിപ്രായങ്ങൾ കൈമാറാം
ചെയ്തിരുന്നുവെന്നും അതിൽനിന്നു വ്യക്തമാകുന്നുണ്ട്. നി
മിഷകവിതയിൽ രണ്ടു പേക്കും വിശ്വാസവും പ്രതിവ
ത്തിയുമില്ല. വള്ളത്തോൾ നടത്തിയ 'രാമാനുജൻ' എന്ന
മാസികയെക്കുറിച്ച് പ്രസ്താവിക്കുന്ന കൂട്ടത്തിൽ അന്നത്തെ
പത്രങ്ങളേയും പത്രാധിപന്മാരെയുംപറ്റി അവകെട്ടും
അഭിമാനകരമല്ലാത്ത ചില അഭിപ്രായങ്ങൾ ഗ്രന്ഥക
ർത്താവു രേഖപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ട് (ഭാ. 49). യാതൊന്നും വി

വരമില്ലാത്തവരാണ് അന്നത്തെ പത്രാധിപന്മാരെന്നു തുറന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസത്തിലും രണ്ടുപേരും ഉദാസീനന്മാരാണ്. വള്ളത്തോളിന്റെ കവിതയെപ്പറ്റി ഉപന്യസിക്കുന്ന ഭാഗത്തുനിന്നു ചില വരികൾ ഉദ്ധരിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

“നിമ്മലജലംകൊണ്ടു നിറയപ്പെട്ട ഒരു സരസ്സിനോടു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ (വള്ളത്തോളിന്റെ) കവിത ഉപമിക്കാവുന്നതാണ്. എത്രതന്നെ ജലജന്തുക്കൾ അവിടവിടെ കളിച്ചു നടന്നിട്ടു വെള്ളം ഇളകിക്കൊണ്ടിരുന്നാലും അടിയിൽ കിടക്കുന്നതെന്താണെന്നു മനസ്സിലാക്കുവാൻ ഒന്നു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിയാൽ മതി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രചനാരീതി വളരെ സുഖമുള്ളതാണ്.”

ഈ അഭിപ്രായം ഉണ്ടായതു് വള്ളത്തോൾ സാക്ഷാൽ വള്ളത്തോളാവുന്നതിനു മുമ്പാണ്; അതായതു് അനിരുദ്ധനും സാഹിത്യമഞ്ജരികളിലുൾപ്പെട്ട അനവധി ഒന്നാന്തരം ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളും എഴുതിയിട്ടില്ലാത്ത കാലത്തു്. ഈ ജീവചരിത്രം വായിക്കുന്ന ഏതൊരു സഹൃദയനും ആഗ്രഹിക്കും, ഇതെഴുതിയ ആ ജീവസ്സുള്ള തൂലികതന്നെ വള്ളത്തോൾമഹാകവിയുടെ നാളിതുവരെയുള്ള ചരിത്രം എഴുതി മുഴമിക്കണമെന്നു്. അത്ര ആകർഷകമാണു് ആ ആഖ്യാനവും നിവ്വചനവും നിരൂപണവും. ഇത്തരത്തിൽ ആരും ആരുംഭിച്ചതായി അറിയുന്നില്ല. ആരുംഭിച്ചതായി എന്നു പറയുന്നതു് അപൂർണ്ണമായതുകൊണ്ടാണ്. ഇതിൽ വള്ളത്തോളിന്റെ ഉദയമേ നാം കാണുന്നുള്ളു. അത്രതന്നെ ഇത്ര സൂക്ഷ്മാരസഭഗമാക്കിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥകാരൻ മ

ഹാകവിയുടെ ഉച്ചസ്ഥിതി വിവരിച്ചു കാണാൻ ആരാണ് കൊതിക്കാതിരിക്കുക—ജഗദീശപരൻ അതിന്നു സംഗതി വരുത്തട്ടെ. കൈരളിക്ക് അങ്ങിനെയൊരു ജീവചരിത്രം ലഭിക്കുവാൻ ഭാഗ്യമുണ്ടാകട്ടെ. നാലപ്പാടന്ന് അതു പൂണ്ണമാക്കാനുള്ള ആരോഗ്യവും സൗകര്യവും ലോകനിയന്താവു സമ്മാനിക്കട്ടെ.

മേൽ വിവരിച്ച കൃതികൾ നാലപ്പാടന്റെ കവിയശസ്സിന് അസ്തിവാരങ്ങൾ മാത്രമാണെന്നു വായനക്കാരോർമ്മിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതിന്മേലുയർത്തിട്ടുള്ള മണിമാളിക എണ്ണകൊണ്ടും വണ്ണകൊണ്ടും ഇവയെ അതിശയിക്കുന്ന പല ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളെക്കൊണ്ടും ഗദ്യഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കൊണ്ടും നിറഞ്ഞതാണ്. ‘സുലോചന’യിലും ‘പുകയിലമാഹാത്മ്യ’ത്തിലും കാണുന്ന നാലപ്പാടനാണോ ‘ചക്രവാള’ത്തിലും ‘കണ്ണനീർത്തുള്ളി’യിലും കാണുന്നത്? ‘വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനോ’നെഴുതിയ കൈതന്നെയാണോ ‘പാവങ്ങളി’ലും ‘രതിസാമ്രാജ്യ’ത്തിലും കളിയാടുന്നത്? ഈ ചോദ്യത്തിനു പ്രസക്തിയില്ലെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. പക്ഷെ, അതിന്നു ശരിയായ മറുപടിപറയണമെങ്കിൽ കുറേക്കൂടി വിസ്തരിക്കാതെ തരമില്ല. ചുരുക്കിപ്പറയുകയാണെങ്കിൽ, സുലോചനയിൽനിന്നു ‘കണ്ണനീർത്തുള്ളി’യിലും ‘ചക്രവാള’ത്തിലും എത്തിയപ്പോഴേയ്ക്കു കവിക്ക് ഒരു മാനസാന്തരം വന്നിട്ടുണ്ടെന്നുമാനിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

“ചിരായ സൗന്ദര്യസമൃദ്ധികൊണ്ടുതന്നരാതിയായ്ത്തീന്നു രഘുപ്രചീരനിൽ

പരാജയം ചേപ്പുതിനല്ലലായുധൻ
ദുരാശയാൽ വിട്ടൊരപ്പുറുമായയോ?”

“മക്കളും ബന്ധുക്കളും നിറഞ്ഞു സമ്പത്തിന്മേൽ
നിലുന്ന മഹാമണിമേടയും വെടിയേണ്ട;
പട്ടമെത്തരൻമീതെ പനിനീരേണ്ടും പാററി-
യൊട്ടൊട്ടു വിരിഞ്ഞുള്ള ഗന്ധപുഷ്പവും തുകി
വട്ടണിക്കു ചയാളാമിഷ്ടപതിയോടൊത്തു
പുഷ്ടകൌതുകം ക്രീഡിച്ചിരുന്നുകൊണ്ടുതന്നെ.”

(പുകയിലമരഃത്വം)

എന്ന വരികൾ വായിച്ചു്

“ലോകത്തിൻ കയ്യിലും കിട്ടിയിട്ടുണ്ടു ഞാ-
നാകും മണൽത്തരിയൊന്നിവണ്ണം

* * * *

ഇപ്പരമാണവും ബ്രഹ്മാണയമൊക്കെയു-
മെപ്പൊഴുമിങ്ങു ഞാൻ പുൽകിനില്പു്”

(ചക്രവാളം)

“ഇരുൾക്കരിക്കട്ടകൾ കൂട്ടിയിട്ട-
തിടിച്ചു വൈരപ്പൊടി ചിന്നിടും നീ
മഹത്വമേ! മൃത്യുവിൽനിന്നെന്നിയ്ക്കു-
ന്നനശപരതപത്തെയെടുത്തു കാട്ടും?”

(കണ്ണനീർത്തുള്ളി)

എന്നീ വരികളിലേയ്ക്കു നോക്കുമ്പോൾ ഒരു ലോകം മാറി
യതുപോലെ തോന്നിയേയ്ക്കാം. ഈ മാറ്റത്തിലടങ്ങിയ ത-
ത്വം മനസ്സിലാക്കണമെങ്കിൽ നാലപ്പാടന്റെ ഉള്ളിലു

ഞായ പരിചർച്ചകളെപ്പറ്റി അല്പമൊന്നു ചിന്തിക്കേ
 ണ്ടിരിക്കുന്നു. ഈ ഉപന്യാസത്തിന്റെ പ്രഥമഖണ്ഡ
 ത്തിൽ വിവരിച്ച കൃതികൾ എഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ
 തന്നെ മറ്റൊരു മഹാവ്യവസായത്തിൽ നമ്മുടെ കവി
 ബലശ്രദ്ധനായിരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. എഡ്വിൻ ആർ
 ണൾഡ് എന്ന ആംഗ്ലേയകവിയുടെ 'ലൈറ്റ് ഓഫ് ഏ
 ഷ്യ' എന്ന മഹാഗ്രന്ഥം ഇതിനിടയ്ക്കു നാലപ്പാടനെ ആ
 ക്ഷിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതിനെ പരിഭാഷപ്പെടുത്തു
 ന്ന ശ്രമമേറിയ ജോലിയും അദ്ദേഹം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു.
 ജീവിതത്തിന്റെ പരമരഹസ്യം കണ്ടുപിടിക്കാനുള്ള ജി
 ജ്ഞാസ സുലോചനയിൽ നാം ആദ്യമേ കണ്ടു. അതു ക
 ണ്ടുപിടിക്കാനും സഹജീവികൾക്കു നിത്യനിർവ്യാണമരുളാ
 നും തന്റെ ജന്മം മുഴുവനും വിനിയോഗിച്ച ഒരു മഹാ
 ത്മാവിന്റെ ചരിത്രമാണ് 'ലൈറ്റ് ഓഫ് ഏഷ്യ' എ
 ന്ന മഹാഗ്രന്ഥത്തിൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ആ സ്ഥി
 തിയ്ക്കു് ആ ഗ്രന്ഥം നാലപ്പാടനെ ആക്ഷിച്ചതിൽ അത്ര
 തമില്ല. എന്നാൽ സംസ്കൃതവൃത്തപന്നനായ നാലപ്പാടൻ
 എന്തുകൊണ്ടു് ആ ഭാഷയിൽ അതേ വിഷയമവലംബി
 ചു് അശപലോഷൻ നിർമ്മിച്ച ഗ്രന്ഥം നോക്കാതെ ആം
 ഗ്ലേയഭാഷയിലുള്ള പുസ്തകം പരിഭാഷയ്ക്കു തിരഞ്ഞെടുത്തു
 എന്നു സഹൃദയന്മാർക്കു സംശയം ജനിക്കാനിടയുണ്ടു്. അ
 ശപലോഷൻ കാളിദാസനും മുന്യു ജീവിച്ച ഒരു മഹാക
 വിയാണു്. ആർണൾഡ് ആധുനികനാണു്. ഈ വിഭൂതനാ
 യിരിക്കുന്ന ആരാധകന്റെ മനോധർമ്മത്തിന്നു പ്രാചീന
 കവിയുടേതിനേക്കാളും മാഹാത്മ്യവും വിലയുമുണ്ടു്. അന
 വധി നൂറ്റാണ്ടുകൾ കഴിഞ്ഞിട്ടും ബുദ്ധഭഗവാൻ നൽകി

യ സന്ദേശത്തിന് മാറ്റു കുറഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നുള്ളതിലേയ്ക്കു്
 ഒരൊന്നാന്തരം രേഖയാണു് ആർണ്ഡെഡിന്റെ കൃതി.
 ആ മെച്ചം സംസ്കൃതകാവ്യത്തിനില്ലല്ലോ. ഇല്ലാത്ത കുറു-
 വും കുറവും അടുത്തുള്ളവരാണ് കണ്ടുപിടിക്കുക—ഈ സ്തു-
 നതയും ആ ഇംഗ്ലീഷുകൃതിയ്ക്കുണ്ടാവാൻ വഴിയില്ല. ഇങ്ങി-
 നെ ഒരു മഹാഗ്രന്ഥവുമായിട്ടുപെടുന്നത് ഏതൊരു സം-
 സ്കൃതപുരയനും ഒരു പുതിയ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഫലമു-
 ണ്ടാക്കുന്നതാണ്. ലോകജീവിതത്തിന്റെ അലങ്കോലങ്ങ-
 ലിൽനിന്നു് വിമോചനം തേടുന്നവരെ ഈ മഹാഗ്രന്ഥ-
 പഠനം ശാന്തന്മാരാക്കുമെന്നുള്ളതിലേയ്ക്കും സംശയമില്ല.
 അധികം താമസിയാതെ മറ്റൊരു മഹാഗ്രന്ഥവുമായി,
 പരിഭാഷപ്പെടുത്താൻ നമ്മുടെ കവി നേരിട്ടു. ഇതു 'വി-
 ക്കർ ഷ്യാഗോവി'ന്റെ പാവങ്ങൾ (Les Miserables) ആണു്.
 യൂറോപ്യൻ സംസ്കാരത്തിന്റെ അന്ധകാരമയമായ വ-
 ശം അതികുഴപ്പവും മർദ്ദനങ്ങളുമായ ഭാഷയിൽ ചിത്രീക-
 രിച്ചിട്ടുള്ളതാണു് ആ വിശ്വഗ്രന്ഥം. രണ്ടും ഇംഗ്ലീഷുഭാ-
 ഷയിൽ കൂടിയാണു് നാലപ്പാടുന്നു പരിചയപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്.
 രണ്ടു പരിഭാഷകളും മുഴുമിച്ചപ്പോഴേയ്ക്കു് നാലപ്പാടന്നു് ക-
 ഒരു മാനസാന്തരം വന്നിട്ടില്ലെങ്കിലേ അതുതപ്പെടേണ്ടതു-
 ള്ളു. യൂറോപ്പിൽ പല ചിന്തകന്മാരേയും ഇളക്കിവിട്ടതാ-
 ണു് 'ലാ മിസറാബ്ലേ' എന്ന മഹാഗ്രന്ഥം. പൌരസ്ത്യ-
 സംസ്കാരത്തിന്റേയും പാശ്ചാത്യ സംസ്കാരത്തിന്റേയും മ-
 മർദ്ദനങ്ങൾ ഈ രണ്ടു മഹാഗ്രന്ഥങ്ങൾ മൂലം ഉൾ-
 ചേർന്നപ്പോൾ ആശയത്തുള്ളതുകൊണ്ടു മുന്പേ തിളച്ചു-
 കൊണ്ടിരുന്ന നാലപ്പാടന്റെ പുരയത്തിൽ, മൃഗയിലുരു-
 കി സ്തുടം വെച്ചെടുത്ത ലോഹത്തിനു സംഭവിക്കുംപോലെ

ഒരു പരിണാമമുണ്ടായി. ഈ പരിവർത്തനത്തിന് ഇഷ്ടപ
 തിയുടെ അകാലമരണമാകുന്ന നിരംകാച്ചുലകൂടിയുണ്ടാ
 യപ്പോൾ ലൌകികൻ വേദാന്തിയായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടു;
 പ്രൌഢകവി ഒരു പലിയ ചിന്തകനായി. ഒരുത്തമഭ
 ക്തൻ പരമദൈവിയുമായി പ്രകാശിച്ചു. ഈ പരിവ
 ൻതനത്തിന്റെ മധ്യത്തിലാണ് കണ്ണനീർത്തുള്ളി സ്ഥിതി
 ചെയ്യുന്നത്. മേൽവിവരിച്ച പശ്ചാത്തലം വെച്ചു നോ
 കുമ്പോൾ നാലപ്പാടന്റെ മാനസാന്തരത്തിൽ അത്തുത
 മോ അസാംഗത്വമോ കാണുന്നതല്ല. കണ്ണനീർത്തുള്ളി,
 ചക്രവാളം മുതലായ പ്രൌഢകൃതികളും അധികം താമ
 സിത്തോടെ രംഗപ്രവേശം ചെയ്തു. എന്നാൽ ഈ പരി
 ണാമം അസ്തിവാരത്തിന്നനുസരിച്ചതന്നെയാണ് സംഭ
 വിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് ഒന്നുകൂടി വായനക്കാരെ ഞാൻ അനുസ്മ
 രിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. സുലോചനയിൽ ആദ്യംതന്നെ വെ
 ളിവാക്കീട്ടുള്ള മാതൃഭക്തി അഥവാ ദേവീഭക്തിതന്നെ
 യാണ്,

“അല്ലെങ്കിലെന്നമ്മ കത്തിക്കും കൈത്തിരി-
 യല്ലയോ ലോകവിജ്ഞാനദീപം!
 ആരാർ പകലിനും രാവിനും തായമാ-
 രാരണ്ടുവേക്കുമെൻ കൂപ്പുകൈകൾ.”

എന്നു ‘ചക്രവാള’ത്തിൽ തിരിയിൽനിന്നു കൊള്ളുത്തിയ
 പന്തംപോലെ ജ്വലിക്കുന്നത്—ദാമ്പത്യത്തിൽ പതിവ്ര
 താതപം പരമമായ ധർമ്മമെന്ന് അതിന്റെ നൈർമ്മല്യം
 മൃണ്ടിക്കാണിച്ചു കവിതന്നെയാണ്, അതിനെ

“ജയിക്ക വിശ്വാതമികതൻ മുഖാബ്ജ-
 വികാസമാം നിർമ്മലദമ്പതിതപം!”

എന്നായി ദിവ്യത്വത്തിലേയ്ക്കുയർത്തുന്നത്.

ഇന്നത്തെ മലയാളനാടകങ്ങൾ

മലയാളനാടകത്തിന്റെ ചരിത്രം തുടങ്ങിയെഴുതു കഴിഞ്ഞ തലമുറയുടെ അവസാനത്തിലുണ്ടായ കേരളവർമ്മ ദേവന്റെ അഭിജ്ഞാനശാകന്തളമാണ്. അതിനുണ്ടായ വിജയം സംസ്കൃതനാടകങ്ങളിൽ പലതും ഭാഷയിൽ സംക്രമിക്കാനിടയാക്കി. ഭാസൻ, കാളിദാസൻ, ഭവഭൂതി മുതലായ ഒന്നാംകിടനാടകകന്താക്കളുടെ കൃതികൾ മാത്രമല്ല, ചില മുറിക്കന്തക്കാരുടെ നാടകങ്ങളും നമ്മുടെ കവികൾ പിടികൂടുകയുണ്ടായി. ഭാഗ്യവശാൽ അവയുടെ നാമങ്ങളുംകൂടി വിസ്മൃതമായിരിക്കുന്നു. ശാകന്തളശ്ലോകങ്ങൾ സംഗീത * ത്തിൽ പ്രകടിപ്പിച്ചുകേട്ടപ്പോൾ ചിലർ സംഗീതനാടകങ്ങൾ സങ്കല്പിക്കുവാനും നിർമ്മിക്കുവാനും തുടങ്ങി. തമിഴ് സംഗീതനാടകങ്ങൾ ഈ ഘട്ടത്തിൽ കേരളക്കരയിലേയ്ക്കു കടന്നപ്പോൾ ആ സങ്കല്പത്തിനു കുറെക്കൂടി ജീവനുണ്ടായി. സംഗീതനൈഷധം മുതൽ സദാരാമ \$ വരെ അതു നിലനില്ക്കുകയും ചെയ്തു. പുതുമയിലുള്ള കൌതുകം തീൻപ്പോൾ 'പരിണയ'ങ്ങൾകൂടി ജനങ്ങളെ ആകർഷിക്കാതായി. സംസ്കൃതനാടകങ്ങളുടെ പരിഭാഷകളും ഇത്തരത്തിലുള്ള സംഗീതനാടകങ്ങളും കേരളീയരപമുൾക്കൊ

---

* ഈ ഗാനങ്ങൾ ചാത്തുക്കുട്ടിമന്നാടിയാർ എഴുതിയവയാണെന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ട്.

\$ സാരജിനീപരിണയം, ദേവയാനീപരിണയം ഇവയൊക്കെ ഈ ഇനത്തിൽ പെടും.

ഉളാതിരുന്നതിനാൽ കേരളീയരുടെ ഉള്ളിൽ കടക്കുകയുണ്ടായില്ല. എന്നുതന്നെയല്ല, ഈ വകയിൽ പല കോമാളിവേഷങ്ങളും പുറത്തുപാടിയപ്പോൾ 'ചക്കീചകര'ത്തിലെ കുമാരൻ "വണ്ടിക്കാളകണക്കു വന്ന കവിമണ്ടനാക്കു മണ്ടയ്ക്കടി" കൊടുക്കേണ്ടിവന്നു. പെരുമാളുടെ സദസ്സിൽ 'തോലൻ' കാളിദാസന്റെ പ്രേതമായി ഉറഞ്ഞുഉളിയ കഥ കുമാരൻ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. "നാടകാന്തം കവിതപം" എന്നതു "നാടകാദ്യം കവിതപം" എന്നായിപ്പരിണമിച്ചപ്പോൾ ചില അടിവിടികൂടാതെ കഴികയില്ലെന്നു രാമക്കുറുപ്പമുതലായ രസികനാക്കു തോന്നിയതിൽ അതുതമില്ല. ഏതു സാഹിത്യത്തിലും 'നല്ല മുള'യെ നശിപ്പിക്കുന്ന 'പടുമുള'കൾ പരമ്പോൾ ഇത്തരം പരിഹാസകൃതികൾ ആവിർഭവിച്ചുകാണാറുണ്ട്.

കുമാരനെ ഭയന്നിട്ടായിരിക്കണം, കുറെക്കാലത്തേയ്ക്കു സംസ്കൃതനാടകാനുകരണവും സഹീതനാടകവും രംഗത്തിലേറുവാൻ മടിച്ചുനിന്നു. ശാകന്തളം സംഗീതത്തിലാക്കാൻ കാരണം 'ബാധോപദ്രവ'മായിരിക്കണം. സുഭദ്രാജ്ജനം, ഉമാവിവാഹം, ചന്ദ്രിക, മാനവിക്രമവിജയം, കല്യാണീകല്യാണം എന്നീ സ്വതന്ത്രനാടകങ്ങളും ഇക്കാലത്താണ് കൈരളിക്കു സംഭാവനയായിക്കിട്ടിയതെന്നുള്ള പരമാർത്ഥം വിസ്മരിച്ചുകൂടാ. പക്ഷെ, അവയുടെ മാതൃകയോടുള്ള വിപ്രതിപത്തി ആ നല്ല സന്താനങ്ങളേയും ബാധിക്കാതിരുന്നില്ല.

അഭിനയകലയ്ക്ക് അങ്ങനെ ഒരു വിരാമം പരന്നത് അറിവുള്ളവരുടെയിടയിൽ സാധാരണയല്ല. പണ്ഡി

തവാമരന്മാരെ വേണ്ടപോലെ ആകർഷിക്കുന്ന ഒന്നാണ് അഭിനയകല. അതിന്റെ രീതിയോ രൂപമോ ജനങ്ങളുടെ അഭിരുചിയനുസരിച്ചു മാറാമെന്നല്ലാതെ ആകല പ്രോത്സാഹനമില്ലാതെ കഴങ്ങാറില്ല. ഇംഗ്ലീഷു വിദ്യാഭ്യാസം ലഭിച്ച നമ്മുടെ കലാപ്രണയികൾ ഉടനെ ആ സാഹിത്യം ഒന്നു തിരിഞ്ഞുനോക്കി. ഗദ്യനാടകങ്ങൾക്കും പ്രമസനങ്ങൾക്കും ഇംഗ്ലീഷുസാഹിത്യത്തിലുള്ള പ്രശസ്തി ആ പ്രസ്ഥാനത്തെ ഭാഷയിലേയ്ക്കു പകർത്താനവരെ പ്രേരിപ്പിച്ചു. ഇതിൽ പ്രമസനങ്ങളാണ് മുൻപു കടന്നുപന്നത്. വിദ്യാലയങ്ങളിലുണ്ടാവാറുള്ള വാഷികയോഗങ്ങളിൽ ഇംഗ്ലീഷുനാടകങ്ങളും പ്രമസനങ്ങളും മാത്രം അഭിനയിച്ചാൽ പോരാ, നമുക്ക് അധികം ഹൃദ്യമാകാനിടയുള്ള മാതൃഭാഷയ്ക്കും അവിടെ സ്ഥാനം വേണമെന്ന് അധ്യാപകന്മാരിലും വിദ്യാർത്ഥികളിലും ഒരു മനോഭാവം കടന്നുകൂടി. പൊതുക്കായ്പ്രസക്തന്മാരും വിദ്യാർത്ഥികളും ഗ്രന്ഥകാരന്മാരെ സമീപിച്ചു പ്രമസനങ്ങളും ചെറിയ ഗദ്യനാടകങ്ങളും എഴുതിപ്പിക്കുക പതിവായി. സി. വി. യുടെ പ്രമസനങ്ങളെല്ലാം—കുറുപ്പില്ലാക്കുളരി മുതലായവ—തിരുവനന്തപുരം മഹാരാജാസ്കോളേജിലെ വാഷികയോഗങ്ങളിൽ അഭിനയിക്കുവാൻ എഴുതിക്കൊടുത്തവയാണെന്നു പലർക്കും അറിയാവുന്നതാണ്. കൊല്ലത്തോളം അങ്ങിനെയൊരു നിർവ്വന്ധമില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ സി. വി. പ്രമസനമെഴുതുന്ന കാര്യംതന്നെ സംശയമാണ്. പല കോളേജുകളിലും സ്കൂളുകളിലും വാഷികയോഗങ്ങളിൽ പ്രമസനം ഒരു ചടങ്ങായിട്ടു തീർന്നു. അങ്ങിനെ

പ്രഥമസനങ്ങൾ കുറയെണ്ണം ഭാഷയ്ക്കു കൈമുതലായുണ്ടാ
യി. ഈ വകുപ്പിലും പാശ്ചാത്യഭാഷകളിൽനിന്നു് അനേക
രണങ്ങളും പരിഭാഷകളും കടന്നുകൂടി.

ക്രമേണ ജനങ്ങൾ, പ്രത്യേകിച്ചു പഠിച്ചുള്ളവർ, പ്ര
ഥമസനങ്ങൾകൊണ്ടുമാത്രം തൃപ്തിപ്പെടാതെയായി. സമു
ദായത്തിലെ ദോഷങ്ങൾ ഫലിതത്തോടുകൂടി ചൂണ്ടിക്കാ
ണിക്കുകയെന്നതാണല്ലോ പ്രഥമസനങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശ്യം.
അങ്ങനെയാകുമ്പോൾ അതിലെ ചാരങ്ങൾക്കും പ്രമേയ
ങ്ങൾക്കും വൈവിധ്യം ധാരാളമുണ്ടായിരുന്നെന്ന് വരില്ല.
ഐകരൂപ്യം വരാൻ ഉദ്ദേശിച്ചുവുണ്ടു്. ദോഷങ്ങൾ പ്രകാ
ശിപ്പിക്കത്തക്കവയാകണമല്ലോ രണ്ടും. സമുദായത്തിന്റെ
നല്ല വശങ്ങളും രസികതപങ്ങളും കാണാനും നമുക്കു കൌതു
കമുണ്ടാകുന്നതാണല്ലോ. അപ്പോൾ പ്രമേയങ്ങളുടേയും പ
രിധി വർദ്ധിച്ചിരിക്കാതെയും വികസിപ്പിക്കാതെയും തരമി
ല്ലെന്നു വന്നു. നോവലെന്നും ആചാര്യായികയെന്നും ഒരി
ന്നും ഇതിനുമുമ്പുതന്നെ ഭാഷയിൽ പാശ്ചാത്യസാഹിത്യ
സമ്പർക്കത്തിന്റെ ഫലമായി വേരൂന്നുകയുണ്ടായി. ഉട
നെ നോട്ടം അവയിലേയ്ക്കായി. ഇന്ദുലേഖ, മാർത്താണ്ഡ
വർമ്മ മുതലായ കൃതികൾ പലതവണയും പലദിക്കിലും
രംഗപ്രവേശം ചെയ്തുതുടങ്ങി. നാടകത്തിൽ സംഭാഷണ
മാണല്ലോ പ്രധാനം. നോവലുകളിലും അതു് ഒഴിച്ചുകൂ
ടാത്ത ഒരു ഘടകമാണു്. കഥയാണല്ലോ, അവയുടേയും
നാരായവേർ. നാടകങ്ങൾക്കും നോവലുകൾക്കും തമ്മിലു
ള്ള ഈ സാജാത്യം നോവലുകളെ നാടകമാക്കുവാൻ സൌ
കര്യംകൂട്ടുമെന്നും അനുഭവപ്പെടുത്തി. സാമുദായികപ്രമേയ

ങ്ങളേക്കാൾ ചരിത്രപ്രമേയങ്ങളിൽ ജനങ്ങൾക്കു താൽപര്യം വർദ്ധിച്ചുകണ്ടതിനാൽ എഴുത്തുകാരും ചരിത്രപുരസ്കാരന്മാരേയും കഥയേയും തേടിത്തുടങ്ങി. അത്തരത്തിലുള്ള ഗദ്യനാടകങ്ങളും—സപതന്ത്രങ്ങൾതന്നെ—ക്രമേണ ആവിർഭവിച്ചുതുടങ്ങി. സി. വി. യുടെ ചരിത്രാഖ്യാനങ്ങളെല്ലാം നാടകരൂപത്തിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

എന്നാൽ നാടകങ്ങളുടെ വളർച്ചയ്ക്കു പ്രമേയങ്ങൾക്കു പുറമെ ഒരു രംഗവും അത്യാവശ്യമാണ്. കോളേജുകളിലും സ്കൂളുകളിലും സമാജങ്ങളിലും വാർഷികയോഗങ്ങളിലും രംഗം കേറുന്ന പ്രമുഖസന്ദർശകർ വിനീത പ്രകാശിച്ചു കാണുന്നതു ദുർല്ലഭമായിരുന്നു. ഇസംഗതി നാടകങ്ങൾക്കും ബാധകമാണല്ലോ. ആവശ്യം പ്രമാണിച്ചുണ്ടാകുന്ന കലാസൃഷ്ടികൾ അതു കഴിഞ്ഞാൽ വിസ്മരിക്കുന്നതും സാധാരണമാണ്. പിന്നെ അതുപോലെ മറ്റൊരാൾക്കും വരുമ്പോഴേ നമുക്ക് കാമ്യങ്ങളാകയുള്ളൂ. നാടകം നോവലുപോലെ വായിച്ചു രസിക്കാൻ മാത്രമുള്ളതല്ല. വായിക്കാൻ കഴിയാത്തവർക്കുണ്ടായാൽ നോവലിനു വളരാനുമാറ്റ സാഹചര്യങ്ങളൊന്നും വേണ്ട. നാടകത്തിനാകട്ടെ ഒരു രംഗം വേണം. അതു നടിച്ച് ഫലിപ്പിക്കാൻ കുറെ നടന്മാരും വേണം. (കേരളവർമ്മ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാന്റെ ശാകന്തളം അഭിനയിക്കുവാനായി ഒരു സംഘം കേരളമൊട്ടുക്കും അക്കാലത്തു പ്രചരിക്കുകയുണ്ടായി) ഇവ രണ്ടും കൂടിച്ചേർന്നാലേ നാടകം വളരുകയുള്ളൂ. നാടകവേദികളുടെ ആവിർഭാവം നാടകസാഹിത്യത്തിന്റെ വികാസത്തിന് ഒരു പ്രധാനപ്രേരകമാണെന്ന് ലോകത്തിലെ ഇതര

സാഹിത്യചരിത്രങ്ങൾ നമുക്കു മനസ്സിലാക്കിത്തന്നിട്ടുണ്ട്. രംഗം എടുപ്പത്തിലുണ്ടാക്കാമെങ്കിലും നടന്മാരെ അത്ര വേഗത്തിൽത്തന്നെ സൃഷ്ടിക്കാവുന്നതല്ല. നാടകങ്ങളിനയിക്കാൻ നടന്മാരെ കണ്ടുപിടിക്കുകയോ നടന്മാർക്കുവേണ്ടി നാടകങ്ങളെഴുതുകയോ എന്ന പ്രശ്നം 'അണ്ടിയോ മാവോ മുത്തത്ത്' എന്ന ചോദ്യംപോലെ നമ്മെ പലപ്പോഴും അഭിമുഖീകരിക്കാറുണ്ട്. കാളിദാസൻ മുതലായവരുടെ കാലത്തു രാജാക്കന്മാരുടെ അകമ്പടിക്കാരിൽ നടന്മാരും ഉൾപ്പെട്ടതായി കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ദേവലോകത്തു സ്ഥിരമായി ഒരു നാടകസംഘവും അവരുടെ ആചാര്യനായി ഭരതമുനിയും ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നു പുരാണങ്ങളിൽനിന്നു തെളിയുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങിനെയൊരു പാരമ്പര്യം കേരളീയർ പുലർത്തിവന്നിട്ടുണ്ട്. നമുക്കു സ്ഥിരമായി ഒരു നാടകവേദിയോ നാടകസംഘമോ ഉണ്ടോ? ഈ ചോദ്യത്തിനു ശരിയായ ഒരുത്തരും തരുവാൻ നമ്മുടെ അഭിമാനം തല്പാലം തെയ്യക്കാർക്കെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

കേരളീയരുടെ ഒരു പ്രത്യേകസമ്പത്തായി മറ്റൊരാൾക്കു ഭിന്നയകലയുണ്ട്—കഥകളി. ഒരുകാലത്തു കേരളത്തിൽ ഓരോ ഗ്രാമത്തിലും ഓരോ കഥകളിയോഗമുണ്ടായിരുന്നു. രാജാക്കന്മാരും പ്രഭുക്കന്മാരും ബഹുജനങ്ങളും അതിനെ മതിമറന്ന് ആസ്വദിച്ചിരുന്നു, പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചിരുന്നു, താലോലിച്ചിരുന്നു. വാശ്ചാത്രസമ്പർക്കംകൊണ്ട് അതിനെ

---

* മദിരാശി മലയാളിക്ലബ്ബിൽ ഓണാഘോഷം പ്രമാണിച്ച് പ്രധാനങ്ങളും (പുഞ്ചിരി, വീരാങ്കണം) എഴുതേണ്ടിവന്നപ്പോൾ ഈ പ്രശ്നം ചേർക്കുന്ന നേരിടേണ്ടി വന്നിട്ടുണ്ട്.

രു വീഴ്ചപാഠിയെങ്കിലും അതു വീണ്ടും വള്ളത്തോൾ, പി. എസ്. വാരിയർ മുതലായ കലാപ്രണയികളുടെ ഉത്സാഹത്താൽ തലയെടുത്തുപിടിച്ചിരിക്കുന്നു. കലാമണ്ഡലത്തിലോ കോട്ടയ്ക്കലോ തിരുവനന്തപുരം കൊട്ടാരത്തിലോ ചെന്നാൽ കഥകളി കാണാൻ സാധിക്കുമെന്നൊച്ചു പുറപ്പെടാമെന്ന പരിതഃസ്ഥിതി ഇപ്പോൾ നമുക്കുണ്ട്. തലയുയർത്തി ചാരിതാത്വം നടിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ ഈ പരമാർത്ഥം നമുക്കു മറുത്തുവരെ ധരിപ്പിക്കാം. ഇങ്ങിനെ ഒരു സമാധാനമോ അഭിമാനമോ നാടകത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പ്രത്യക്ഷമാക്കാനോ വിളംബരപ്പെടുത്താനോ നമുക്കു സാധിക്കുമോ? കലാപ്രണയികളായ എന്റെ സഹോദരന്മാർ ഈ ചോദ്യത്തിന്റെ ഗൗരവം നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. സംഗീതനാടകങ്ങൾ പമ്പകടന്നുവെങ്കിലും ഭാര്യ സംഗീതനാടകവും ഭാര്യ സംഘത്തെ സൃഷ്ടിച്ചിരുന്നു. ആ പാരമ്പര്യം വൈകും പാസുദേവൻനായരേയും കുഞ്ഞുകുഞ്ഞു ഭാഗവതരേയും കെ. കെ. അരൂരിനേയും അശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു സമാധാനംകൊള്ളാമെന്നിരിക്കട്ടെ. എന്നാൽ ഗദ്യനാടകം അഭിനയിച്ചു പ്രസിദ്ധി സമ്പാദിച്ച ഒരു ബാരിമറ്റോ, സോൾട്ടസ് ഫെയർ ബാൻസോ നമ്മുടെ ഇടയിലുണ്ടോ? നാട്യം ഒരു തൊഴിലാക്കി സ്വീകരിക്കത്തക്ക പ്രശസ്തിയും പ്രചാരവും ജനസഹായീനവും എന്തുകൊണ്ടു നമ്മുടെ ഗദ്യനാടകങ്ങൾക്കു കൈവന്നില്ല? ഒരു ചിത്തിരതിരുനാൾ വായനശാലയും ഈ. വി. യും ഏതാനും കൊല്ലങ്ങൾ കഴിഞ്ഞാൽ മിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ടു സീതാലക്ഷ്മി, രാജാകേശവ

ദാസൻ, ഇരവിക്കട്ടിപ്പിള്ള എന്നീ ചില നല്ല ചരിത്രനാടകങ്ങളെക്കിലും നമുക്കു കിട്ടാനിടയായി. ഈ. വി. ഖൊസ്തോയെക്കിലും ചിത്തിരതിരുനാൾ വായനശാല ഇപ്പോഴും നിലനില്ക്കുന്നുണ്ട്. ആ അന്തരീക്ഷത്തിനുസാദരം കുറയാൻ കാരണമെന്തു്? സ്ഥിരമായ ഒരു നാടകവേദിയോ സംഘമോ ഇല്ലാത്തതല്ലേ? കലാപ്രണയികളെപ്പോലെ (Amateurs) കലാകാരന്മാരും (Artists)—കലാപ്രകടനം ഒരു തൊഴിലായി സ്വീകരിച്ചവരെയാണ് വിവക്ഷിക്കുന്നതു്—ഉണ്ടായാലേ ഒരു കലയ്ക്കു സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠ ലഭിക്കുകയുള്ളൂ. മലബാറിൽ പി. എസ്. വാരിയരുടെ നാടകസംഘം ആ മഹാനോടുകൂടി മൺമാറത്തു. കേരളത്തിലെ പ്രധാനനഗരങ്ങളിലെങ്കിലും ഒരു സ്ഥിരമായ നാടകവേദിയും സംഘവും വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ നമുക്കു സാധിക്കയില്ലെങ്കിൽ നാടകസാഹിത്യത്തിന്റെ ഭാവി എന്തായിരിക്കുമെന്ന് ഇപ്പോൾ ദീർഘദർശനം ചെയ്യാതിരിക്കുവാനിരിക്കും ഉത്തമം. ഇതു സിനിമയുടെ കാലമാണ്. അതൊരു വ്യവസായമായിത്തീർന്നിരിക്കയാൽ പണക്കാരുടെ പിടിയിലുമാണ്. ആദായത്തിൽമാത്രം കണ്ണുവെയ്ക്കുന്ന മുതലാളിമാർ ധാർമികമായ ഒരുടിസ്ഥാനത്തിന്മേൽ അതിനെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുവാൻ സമ്മതിക്കുന്നില്ലെന്നു പ്രസിദ്ധ സിനിമാഡയറക്ടറായ ശാന്താനാഥം വ്യസനിക്കുന്നു. കലാരസികത്വവും സദാചാരവും സമ്മേളിക്കുന്ന നേതൃത്വത്തിൽ സ്ഥിരമായ ഒരു നാടകവേദിയും സംഘവും ഉറപ്പിച്ചുയർത്താമെങ്കിൽ ശാന്താനാഥിന്റെ വ്യസനം പരിഹരിക്കാവുന്നതാണ്. സ്വന്തംഗ്രാഹി പണപ്പോൾ സംഗീതം

കമ്പോളച്ചരക്കായതുപോലെ സിനിമ നാട്യകലയെ വി
 ലയിക്കുന്നതിന് വാങ്ങുകയാണ്. നല്ലതു കിട്ടാത്തതാൽ വല്ല
 തുംകൊണ്ടു നിവർത്തിക്കുന്നതാണ് അവരുടെ നയവും.
 നല്ലൊരു മലയാളനാടകം സിനിമയിൽ ഇതുവരെ സംക്ര
 മിക്കുകയുണ്ടായിട്ടില്ലല്ലോ. കഥകളിയെ പരിപാലിച്ചു
 വന്ന കേരളീയർ നാട്യത്തിലോ നൃത്തത്തിലോ പാടവം
 കുറഞ്ഞവരാണെന്നു പറയാൻതന്നെ ശക്തികുറവുണ്ട്. വ്യവ
 സായികളും മുതലാളികളും കുറവുണ്ടോ കേരളത്തിൽ? മുത
 ലാളിമാരെ വെറുക്കുന്ന ഇക്കാലത്തു് ഇനിയവർ മുൻനട
 ന്നു പ്രവർത്തിക്കുവാനും പ്രയാസമായിരിക്കും.

ഈ പ്രകൃതം വിട്ടു നാടകലോകത്തിലേക്കു വീണ്ടും കട
 ടക്കാം. സി. വി. പ്രമുഖനങ്ങളിലെന്നപോലെ ഈ. വി.
 ചരിത്രനാടകങ്ങളിൽ പ്രാമാണ്യം നേടി. ഇവർ ഇരുവ
 രും നല്ല നാടകരായിരുന്നുവെന്നു സ്മരിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. ഇവ
 രുടെ കാലം കഴിയുമ്പോഴേക്കുതന്നെ സിനിമപ്രവാഹം
 തടുക്കാൻ വയ്ക്കാത്ത വിധത്തിൽ ജനങ്ങളെ അമ്പരപ്പി
 കാൻ തുടങ്ങി. അതിലെ കഥകളെ അനുസരിച്ചു് നാട
 കമെഴുതാനുള്ള വാസന 'ചെല്ലപ്പൻനായർ' മുതലായവർ
 കാണിക്കുകയും ചെയ്തു. കഥാഗതിയെ അഗണ്യമാക്കി
 കൊണ്ടുള്ള പരിണാമവും താണതരം ശൃംഗാരവുമാണു്
 വിജയത്തിനാസ്പദമായി സിനിമക്കാർ കരുതുന്നതു്.

കഥാബീജത്തിലെന്നപോലെ ഇതിവൃത്തത്തിനു് കാ
 ജസ്സു കൂട്ടുമ്പോൾ അവ കാണികളുടെ മനസ്സിലും അധി
 കം തട്ടുന്നതാണു്. സാമുദായികപ്രശ്നങ്ങൾ പ്രമുഖന
 ങ്ങൾക്കുശേഷം പ്രതിബിംബിച്ചു കാണുന്നതു് ഇത്തരം കൃ

തികളിലാണെന്നുള്ള മെച്ചം അവർ വിശേഷാലുണ്ടെങ്കിലും അശ്ലീലപ്രതീതി ഒരൊഴിയാച്ചുടങ്ങായി അവർ സ്വീകരിച്ചിരിക്കയാൽ സദാചാരബോധമുള്ളവരിൽ അവ നീരസമേ ജനിപ്പിക്കാറുള്ളു. പക്ഷെ, അധികാരശക്തി ഇവയെ പലപ്പോഴും അടിച്ചമത്തുന്നതിനാൽ ഇവയധികവും ബഹുജനങ്ങൾക്ക് ആസ്വദിക്കുവാൻ തരമാവാതെ പോവുകയാണ്. ഇത്തരം കൃതികൾക്ക്, ജനകീയമോ, രാഷ്ട്രീയമോ ആയിക്കൊള്ളട്ടെ, പ്രചോദനം നൽകിയതു നമ്മുടെ സപാതന്ത്ര്യസമരമല്ല, യൂറോപ്പിലെ അഥവാ പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിലെ വക്രമത്സരവും അതിനെത്തുടങ്ങുണ്ടായ സാഹിത്യവുമാണ്. അതുകൊണ്ട് കഥകൾ മിക്കതും സപാഭാവികമല്ലാതിരിക്കും. സംഭവഗതികൾക്ക് ഒരു കൃത്രിമത്തായയും വരും.

മറ്റൊരു പരിവർത്തനമുണ്ടായിട്ടുള്ളത് ജനകീയത്വ (കമ്മ്യൂണിസം) ബോധത്തിന്റെ ആവിർഭാവത്തോടുകൂടിയാണ്. ഇതൊരു പടിഞ്ഞാറൻ ചരക്കാണ്. സ്ഥിതിസമത്വചാദവും അതു സാധിക്കാനുള്ള തീവ്രപ്രയത്നവും—കൊലയുൾപ്പെടെ—ആണ് അതിന്റെ മുദ്രാവാക്യങ്ങൾ. തൊഴിലാളി-മുതലാളിപ്രശ്നം, സംഘടനാബലം ഇവയൊക്കെയാണ് അതിന്റെ ഘടകങ്ങളും. ഇന്ത്യയിലെ സപാതന്ത്ര്യസമരത്തിന്റെ നിഴലാട്ടങ്ങളുമതിലുൾക്കൊള്ളില്ലാൻ ശ്രമിക്കാതിരുന്നില്ല. പക്ഷെ ഇക്കാര്യത്തിൽ അധികൃതന്മാർ വിലങ്ങിടിക്കാനിടയുള്ളതുകൊണ്ട് അതു പലപ്പോഴും പ്രശ്നനമായെന്നും വരാം. നാകകർത്താക്കളുടെ വ്യക്തിപരമായ അനുഭവങ്ങൾ രാഷ്ട്രീയകാര്യങ്ങളിൽ

കലത്തിയെഴുതിയിട്ടുള്ള 'പാട്ടമ്പാക്കി' മുതലായ ചില നാടകങ്ങളൊഴികെ ഈ ഇനത്തിൽ കാണുന്ന മിക്ക നാടകങ്ങളും വായിക്കുമ്പോൾ 'ഈ സംഭവങ്ങൾ ഏതു നാട്ടിൽ നടന്നതാണ്?' എന്നൊരു ചോദ്യമാണ് നമ്മിൽ അവശേഷിക്കുന്നത്. അവ ഒരു ഇരക്കമതിച്ചരക്കപോലെയാണനുഭവപ്പെടുന്നത്. വ്യവസായചലനയിൽനിന്നു പിറന്ന മുതലാളി-തൊഴിലാളിക്കുഴപ്പത്തിന്നു വാശ്യാത്രരാജ്യങ്ങളിൽ ഒരു നൂറാണ്ടിലധികം പഴക്കമുണ്ട്. ഭാരതത്തിലാകട്ടെ വ്യാവസായികജീവിതം ശൈശവദശയിലെത്തിയിട്ടുള്ളു. കൃഷിക്കൊണ്ടുപജീവനം കഴിച്ചുവന്ന ഭാരതീയർ യന്ത്രപരിഷ്കാരംകൊണ്ടു നയിക്കുന്ന വ്യവസായചലനത്തിൽ കാലെടുത്തുവെച്ചിട്ട് ഒന്നൊന്നര തലമുറയാകുന്നതേയുള്ളു. അതും സാമൂഹികമായിട്ടുമില്ല. ജന്മിക്കടിയാൻപ്രശ്നവും ജാതിമതസ്സലുവും രാഷ്ട്രീയമായ അടിമത്തവുമായിരുന്നു നമുക്കുണ്ടായിരുന്ന അവശതകൾ. ഇവയെല്ലാം കൂട്ടിപ്പിണച്ചു് റോയടികൊണ്ടു നികത്താനാണ് നമ്മുടെ പുരോഗമനക്കാർ നാടകംകൊണ്ടും കഥകൊണ്ടും ശ്രമിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടു് ഇവരുടെ ഇതിവൃത്തങ്ങൾക്കു് ഒരേ അച്ചിലിട്ടു വാർത്തപോലെയുള്ള ഐക്യരൂപ്യവും ചിലപ്പോൾ കാണുന്നുണ്ടു്. വാശ്യാത്രസാഹിത്യകാരന്മാരെ അനുകരിക്കുന്ന ഇവക്കു് അവരുടെ ആത്മാനുഭൂതിയില്ലതാനും. റഷ്യൻഗ്രന്ഥകാരന്മാരിൽ മിക്കവരും മദ്ദിതജീവിതത്തിന്റെ ദുരിതങ്ങൾ പതപ്പിച്ച ഹൃദയത്തിൽ രക്തം തിളച്ചപ്പോൾ അതിൽ തൂലികമുക്കിയിട്ടാണ് ഗ്രന്ഥനിർമ്മാണം ചെയ്തതു്. അവരെഴുതിയ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വാ

യിച്ചിട്ടാണ് നമ്മുടെ സാഹിത്യകാരന്മാർ മിക്കവരും, ഒന്നരണ്ടുപേരെഴികെ, ഗ്രന്ഥനിർമ്മാണത്തിന്നൊരുങ്ങിയതു്. ലോകം മുഴുവനും വീശിയ കാറ്റിൽ അവരും ഇളകിയെന്നു മാത്രം. അപ്പോൾ 'ഉപ്പോളംവരുമോ, ഉപ്പി ലിട്ടതു്?'

ഇപ്പോൾ റേഡിയോനാടകങ്ങളെന്നൊരു തരം പുതുതായി പുറപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതിനനുവദിക്കുന്ന സമയം ഏകദേശം ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രമേയത്തെയോ പാത്രത്തെയോ രൂപപ്പെടുത്താനോ വികസിപ്പിക്കുവാനോ അതിൽ സൗകര്യം കുറവാണ്. അതു് ഒരു നേരമ്പോക്കായി കലാശിക്കുന്നതേയുള്ളൂ. നല്ല വാസനക്കാരുടെ കൈയിൽ കിട്ടിയാൽ അതും ഗുളികയെന്നോണം അന്തഃസാരമുള്ളതാക്കാം. അപ്പോൾ നാടകത്തിന്റെ സങ്കല്പത്തിനു സ്വച്ഛന്ദവിഹാരം അനുവദിക്കണം. അതിനതക്ക ആനുകൂല്യങ്ങളുണ്ടായാൽ അങ്ങിനെയൊരു കൈവഴി നാടകസാഹിത്യത്തിനു ശക്തി കൂട്ടിയെന്നും വരാവുന്നതാണ്.

സാഹിത്യകലയിൽ നാടകത്തിനു് അഗ്രപീഠമാണുള്ളതു്. ഇംഗ്ലീഷുഭാഷയിലെ ഇന്നത്തെ ഒന്നാംകിട ഗ്രന്ഥകാരൻ ഒരു നാടകകൃത്തായ ബർനാഡ്ഷായാണെന്നും കാമ്ചെല്ലണം. ഇംഗ്ലീഷുസാഹിത്യത്തിൽതന്നെ മുന്നണിയിൽ നില്ക്കുന്ന മറ്റൊരു നാടകകൃത്ത് ഷേക്സ്പിയറാണെന്നുള്ളതും നാം വിസ്മരിക്കരുതു്. സമുദായപരിഷ്കാരത്തിനും സംസ്കാരശുദ്ധിക്കും നാടകത്തിനെപ്പോലെ ഉപകരിക്കുന്ന പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ സാഹിത്യത്തിൽ വേറെ ഇല്ലെന്നതന്നെ പറയാവുന്നതാണ്. നമ്മുടെ സമുദായത്തിൽ

ന്റെ ഉള്ളിൽ കിടന്ന് അതിന്റേയും മനുഷ്യപ്രകൃതിയുടേയും മൗഢം ഗ്രഹിച്ച സാഹിത്യകാരന്റെ ഹൃദയത്തിൽനിന്നു താനേ ഉദിച്ച നാടകമേ നാടകമാകൂ. കേരളസമുദായത്തേയും സംസ്കാരത്തേയും പ്രതിബിംബിപ്പിക്കുന്ന ഒന്നാൽ നാടകങ്ങൾ നമുക്കിനി ഉണ്ടാകേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. അനുകരണങ്ങളും പരിഭാഷകളും അമിട്ടുവെടിപോലെ തല്ലാലത്തേയ്ക്കു മാത്രമേ ഉള്ളൂ. സ്വതന്ത്രയുഗത്തിന്റെ നേട്ടങ്ങളിൽ ഒന്നാമത്തേതു് അതായിരിക്കണമെന്നാണ് എന്റെ പ്രാർത്ഥന.

(പ്രഭാതം വിശേഷാൽപ്രതി 1949.)

കഥകളി

കഥകളി വിശ്വവിജയം ചെയ്തിരിക്കുന്ന കാലമാണിത്. ഒരുകാലത്തു കേരളത്തിൽ മാത്രം കളിയാടിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഈ കല കടലും മലയും കടന്നു പല ദേശാന്തരങ്ങളിലും എത്തിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഒരു കഥകളിനടനെ ലണ്ടനിൽ എത്തിച്ചു അതിന്റെ ഒരേകദേശസ്വരൂപം പ്രദർശിപ്പിക്കാൻ ഈയുള്ളവനും ഭാഗ്യമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഉദയശങ്കർ മുതലായ ഭാരതീയനടനകലാവിദഗ്ദ്ധന്മാർ, കഥകളികൊണ്ട് ഒന്നു മിറുകിയെങ്കിൽ മാത്രമേ തങ്ങളുടെ നൃത്തഭേദത്തിനു പരിപൂർണ്ണതയുണ്ടാകയുള്ളൂ എന്നു വിശ്വസിക്കുവാനും തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കഥകളിവിദഗ്ദ്ധന്മാർ ഇപ്പോൾ ഇന്ത്യയുടെ പല ഭാഗങ്ങളിലും ആചാര്യസ്ഥാനം വഹിച്ചു അഭ്യസനം നടത്തിവരുന്നുണ്ട്. ചിലർ യോഗത്തോടുകൂടി പാശീസ്, ന്യൂയോർക്ക് മുതലായ പ്രശസ്തനഗരുകളിൽ അധികം താമസിക്കാതെ കലാപ്രദർശനം നടത്താനുള്ള ക്ഷണവും സ്വീകരിച്ചതായി കേൾക്കുന്നു.

ഇങ്ങിനെ ലോകപ്രശസ്തി സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള കഥകളി അതിന്റെ ജന്മദേശത്തു് എങ്ങിനെ കഴിഞ്ഞുകൂടുന്നു എന്നു ചോദിക്കുന്നതായാൽ അതിന്നുത്തരം അഭിമാനസന്തോഷത്തോടുകൂടി പറയുവാൻ നമുക്കു സാധിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. പക്ഷെ, ഇപ്പോൾ കഥകളിക്കു കിട്ടിയിട്ടുള്ള പ്രശസ്തിയും പ്രചാരവും കുറെ വണം ചെലവുചെയ്യുണ്ടാക്കിയ പരസ്യം മാത്രമല്ലെന്നും അതിന്റെ യഥാർത്ഥ

ഗുണവും മേന്മയും കണ്ടു ചെയരസ്ത്രയും പാശ്ചാത്യരും ഉള്ളിഞ്ഞു നൽകിയിട്ടുള്ള അഭിനന്ദനത്തിന്റേയും ആദരത്തിന്റേയും ഫലമാണെന്നുമുള്ള പരമാർത്ഥം നമുക്കു തികച്ചും അഭിമാനജനകംതന്നെ. അതോടുകൂടി ആ കലയിലും പരിഷ്കാരോനുഖമായ മനോധർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു പുതുമയും മോടിയും ഇനിയും വരുത്തേണ്ടതുണ്ടെന്നുകൂടി നാം സ്മരിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

കഥകളിയിലെ കൈമുദ്രകൾ

കഥകളി കാണുന്നവരെ ആദ്യമായി ആകർഷിക്കുന്നത്, അല്ല, വിചിത്രീകരിക്കുന്നത്, അതിലുപയോഗിക്കുന്ന ആംഗ്യഭാഷ അല്ലെങ്കിൽ കൈമുദ്രയാണ്. അതുകണ്ടു ചില അരസികന്മാർ ഇതിനെ 'ഉഴമക്കളി'യെന്നു വിളിക്കാനും ധൈര്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ സംഭാഷണം ഉപേക്ഷിച്ചതോടുകൂടി രസാഭിനയങ്ങൾക്കു സൗഷ്ഠ്യവും ശക്തിയും കൂടീട്ടുണ്ടെന്നു രസികന്മാരെ പറഞ്ഞറിയിക്കേണ്ടതില്ല. ഇതുകൊണ്ട് ഒന്നാമതായി നൃത്തഭംഗിക്കു് ഒരു മറ്റു കൂടി എന്നുള്ളതാണ് വലിയ മെച്ചം. മറ്റുവല നൃത്തപ്രസ്ഥാനങ്ങളിലും കാലുകൊണ്ടുള്ള പ്രയോഗത്തിനാണ് പ്രാധാന്യം. "രംഗത്തിൽ കൈകൊണ്ട് എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്നറിയുന്നില്ല" എന്നു പാശ്ചാത്യ നടന്മാരുടെ ഇടയിൽ ഒരു പരാതിതന്നെയുണ്ട്. ഒരു കഥകളിക്കാരന്റെ കൈകൾ കാലുകളേക്കാളധികം ചിലപ്പോൾ ചലിക്കുന്നതു കാണാം. ചുവടിനു യോജിച്ചുകൊണ്ടു മുദ്രകൈകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനാൽ നൃത്തത്തിനു പരിപൂർണ്ണഭംഗിയുണ്ടാവുന്നു. ഒരു കഥകളിനടന്റെ നൃ

ത്തം കണ്ടു് ഒരു വാശ്യാത്രകലാരസികൻ “അയാളുടെ കയ്യും കണ്ണും അതുതകരമായവിധത്തിൽ നൃത്തത്തിന്നനുരൂപമായി ചലിക്കുന്നതു് എന്നെ അത്യാധികം ആകർഷിക്കുന്നു.” എന്നു പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി. ഇതിൽനിന്നു കഥകളിയിൽ കൈമുദ്ര കലർത്തിയ മലയാളി കലാസൗന്ദര്യത്തിന്റെ അങ്ങേ അറാം കണ്ടവനാണെന്നു സ്തബ്ധമാകുന്നുണ്ടല്ലോ.

മറ്റൊരു സൗകര്യവും കൂടി കൈമുദ്രകൊണ്ടു സാധിച്ചിട്ടുണ്ടു്. കൈമുദ്ര വാസ്തുവത്തിൽ ഒരു വിശപഭാഷയാണു്. സംസാരിക്കുന്ന ഭാഷയുടെ വൈകല്യങ്ങളോ ഉച്ചാരണ വൈകല്യങ്ങളോ അതിന്നില്ല. ജനങ്ങൾ സംസാരിക്കുമ്പോൾ സാധാരണ ഉപയോഗിക്കുന്ന കര്യാംഗ്യങ്ങളുടെ അസ്തിവാർത്തിന്മേൽതന്നെയാണു് അതു കെട്ടിയുയർത്തിട്ടുള്ളതു്. അതുകൊണ്ടു് ഒരു ഭാഷ പഠിക്കുന്നതിന്നേക്കാൾ എത്രയോ വേഗത്തിൽ ഒരു വിദേശീയനു കൈമുദ്ര മനസ്സിലാക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നു. മലയാളഭാഷ മാത്രം അറിയുന്ന കഥകളിനടന്മാർക്കു് വെള്ളക്കാരേയും ഇന്ത്യയിലെ ഇതരദേശീയന്മാരേയും കഥകളിനൃത്തം അഭ്യസിപ്പിക്കുവാൻ എളുപ്പത്തിൽ സാധിക്കുന്നതിന്റെ രഹസ്യം മേൽപറഞ്ഞ തത്വമാണു്—കഥകളിസാഹിത്യമോ മലയാളപദങ്ങളോ പഠിക്കാതെയാണു് അവരിൽ മിക്കവരും ഇപ്പോൾ കഥകളിനൃത്തം അഭ്യസിക്കുന്നതു്. ഇതിന്നവർക്കു് ഏറാവും അനുകൂലമായി നിൽക്കുന്നതു കഥകളിയിലെ കൈമുദ്രയാണു്. കൈമുദ്രകളിൽ 75 ശതമാനവും അനുകരണത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി പൂർണ്ണമാണു്. താ

(88)

മര, വള്ളി, പക്ഷിമൃഗാദികൾ ഇവയെ കുറിക്കുന്ന മുദ്രകൾ പരിശോധിച്ചാൽ ഈ പരമാത്മം സ്പഷ്ടമാകും. ഇങ്ങിനെ കലാസൗന്ദര്യം പുലർത്താനായി ഒരു വിശപഭാഷ സൃഷ്ടിച്ച കഥകളിപ്രണേതാക്കളെ നാം എത്ര നമസ്കരിച്ചാലും മതിയാകുമോ? ഭരതനാട്യം മുതലായതിലും 'മുദ്ര' കളിലേ? അതുകൊണ്ട് ഈ സൃഷ്ടി മലയാളിയുടെ സ്വന്തമാണെന്നു പറയാമോ? എന്നൊരു ചോദ്യത്തിന് ഇവിടെ അവകാശമുണ്ട്. ഭരതനാട്യത്തിലും മറ്റും കാണുന്ന 'മുദ്ര'കൾ എത്രയോ പരിമിതവും, ഒന്നോ രണ്ടോ സന്ദർഭങ്ങൾക്കുമാത്രം പാറിയവയുമാണ്. സംസാരഭാഷയ്ക്കു പകരമായി ഉപയോഗിക്കത്തക്ക പുഷ്ടിയോ പരിപൂർണ്ണയോ അവയ്ക്കൊന്നിനുമില്ല. കഥകളിയിൽ ഏതു തരത്തിലുള്ള ആശയവും—വണ്ണനാപരവും വേദാന്തപരവും—കൈമുദ്രകൊണ്ടു പ്രകാശിപ്പിക്കുവാൻ പ്രയാസമില്ലെന്ന് അനുഭവസ്ഥന്മാർക്കറിയാം. അതിന്റെ പ്രാഥമികാംശങ്ങളേ മറ്റുള്ള പ്രസ്ഥാനങ്ങളിൽ കാണുന്നുള്ളൂ.

നൃത്തഭേദങ്ങൾ

കഥകളിനൃത്തത്തിലെ മറ്റൊരു പ്രത്യേകത അതിലെ താണ്ഡവലാസ്യങ്ങളുടെ സമ്മേളനമാണ്. കഥകളിയിലെ നൃത്തം അഥവാ ആട്ടം, മൂന്നുതരമായി വിഭജിച്ചിട്ടുണ്ട്—പതിഞ്ഞാട്ടം, മുറുകിയാട്ടം, ഇടമട്ട്. ഇതിൽ പതിഞ്ഞാട്ടം ലാസ്യവും മുറുകിയാട്ടം താണ്ഡവവുമാണ്. രണ്ടും കലർത്തി അവയുടെ അത്യുച്ചകോടിയിലെത്താതെ മദ്ധ്യദശയിൽ പർത്തിക്കുന്നതാണ് ഇടമട്ട്. ശൃംഗാരപദങ്ങളും വണ്ണനകളും ആട്ടുന്ന രീതിയാണ് ലാസ്യം അഥ

വാ പതിഞ്ഞാട്ടം—പോഷ്ഠവിളി, യുദ്ധം മുതലായ സന്ദർഭങ്ങൾ താഡ്യവത്തിലാണ് ആടുന്നത്. കരേ നടൻതന്നെ ഒന്നിൽനിന്നു മരൊന്നിലേയ്ക്കു പകരുന്നത് അത്യന്തം കൌതുകമുള്ള ഒരു കാഴ്ചയാണ്. ഇങ്ങിനെ രണ്ടുതരം നൃത്തവും ഒരുപോലെ സഹായീനമാക്കുന്നവർ മറ്റു പ്രസ്ഥാനക്കാരിലും കണ്ടേയ്ക്കാം. ലാസ്യത്തിന് മെയ്ലാഘവവും താഡ്യവത്തിന് ദാർഡ്ര്യവുമാണ് ആവശ്യമായിട്ടുള്ളത്. രണ്ടിന്നും ഒരുപോലെ വേണ്ടതായ മെയ്യാതുകും കഥകളിക്കാരെപ്പോലെ മരൊരിലും കാണുന്നതല്ല. നൃത്യകലയ്ക്ക് ഇത് ഒരു പ്രത്യേകനേട്ടമാണെന്നും അതിനത്തരവാദിമലയാളിയാണെന്നും വരുമ്പോൾ നമുക്ക് അഭൂവില്ലാത്ത ചാരിതാത്മ്യത്തിന്നവകാശമുണ്ട്.

യുദ്ധമരണരംഗങ്ങൾ

താഡ്യവനൃത്തത്തിൽ കഥകളിക്കാർ വൈദഗ്ദ്ധ്യം സമ്പാദിക്കുന്നതിന്നു നമ്മുടെ ചരിത്രംകൂടി സഹായമായി വന്നിട്ടുണ്ട്. കഥകളിയിൽ യുദ്ധവും മരണവും ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ചടങ്ങാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ല. കാലകേയവധം, കീചകവധം, നരകാസുരവധം, ദുര്യോധനവധം ഇങ്ങിനെ വധങ്ങളായിട്ടാണ് മിക്ക ആട്ടകഥകളും ഏഴുതീട്ടുള്ളത്. കല്യാണസൗഗന്ധികം, രുഗ്മിണീസ്വയംവരം മുതലായ കൃതികളിലും ഒരു യുദ്ധത്തിന്നു സൗകര്യമുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. യാദൃച്ഛികമായി ഇങ്ങിനെ വന്നുചേർന്നതായിരിക്കാൻ തരമില്ലല്ലോ. യുദ്ധപരിശീലനം ഒരു കാലത്തു നിത്യത്തൊഴിലായി സ്വീകരിച്ചിരുന്ന കേരളത്തിലെ നായന്മാരായിരിക്കണം കഥകളിയിൽ യുദ്ധരംഗവും മര

ഞരംഗവും സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് അനുമാനിക്കുന്നതിൽ
 അസംഗത്വമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അവരവരുടെ പ്രധാ
 നതൊഴിൽ കലയിൽ കലർത്തണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹം
 സ്വാഭാവികമാണ്. പിന്നെ യുദ്ധമരണരംഗങ്ങൾ അഭി
 നയിക്കുന്നതു കണ്ടു പരിചയിച്ചാൽ ജീവിതത്തിൽ അവ
 യഥാർത്ഥസംഭവങ്ങളായി വരുമ്പോൾ അവയിൽ ഭയവും
 പരിഭ്രമവും കുറഞ്ഞുവരാനിടയുണ്ട്. ഒരു ഭടന് അതു
 രണ്ടും കൂടാതിരിക്കേണ്ടതുമാണ്. ഈ വഴിയ്ക്കു് ആലോചി
 ക്കുമ്പോൾ കേരളീയരുടെ രണജീവിതത്തിന്റെ ഒരു പ്ര
 തിബിംബമാണ് കഥകളിയിലെ യുദ്ധവധരംഗങ്ങളെന്നു
 കരുതാനുമാനുമാനു അസ്ഥാനത്തിലല്ല. സംസ്കൃതനാടകത്തിൽ
 വധവും യുദ്ധവും രംഗപ്രയോഗാർത്ഥങ്ങളല്ലെന്നു വിധിച്ചി
 ട്ടുണ്ട്. പാശ്ചാത്യരുടെ സിദ്ധാന്തം നേരെ മറിച്ചാണതാ
 നും. ദുഃഖപര്യവസായിയായ നാടകങ്ങൾക്കാണ് അവർ
 പ്രാധാന്യം കല്പിച്ചുകാണുന്നതു്. പ്രാചീനകാലത്തു് ഗ്രീ
 സ്, ഇറാലി, സ്പെയിൻ മുതലായ രാജ്യങ്ങളിൽ—ഇറാലി
 യിൽ പ്രത്യേകിച്ചും—വധങ്ങൾ രംഗങ്ങളിൽ അഭിനയി
 ച്ചതായി ചരിത്രം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. എന്നു മാത്രമല്ല,
 നടന്മാർ തമ്മിലുള്ള വൈരമാത്സര്യം ചിലപ്പോൾ ശരി
 യായ വധമായി രംഗത്തിൽ അവസാനിക്കുന്നതും അപൂ
 ര്ണമായിരുന്നില്ലത്രേ. കേരളീയർക്കും പാശ്ചാത്യർക്കും ഈ വി
 ഷയത്തിൽ കാണുന്ന ഐക്യം കലാഗവേഷകന്മാരുടെ
 ചിന്തയ്ക്കു വിഷയമാകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ശൃംഗാരരംഗങ്ങൾ

ശൃംഗാരപ്രാപ്യം കഥകളിയിലെ മറ്റൊരു വിശേഷം

ഷവിധിയാണ്—രസചക്രവർത്തിയെന്ന നിലയ്ക്കു ശൃംഗാരത്തിനെ സാഹിത്യകാരന്മാരെല്ലാം ജാതിമതഭേദമന്വേ ആരാധിയ്ക്കുന്നുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് കേരളീയരും ആ മനോഭാവത്തിന്നു വശംവദരായാൽ അവരെ കുറച്ചൊട്ടുത്തേണ്ടതില്ല. ലാസ്യനൃത്തത്തിന് അടിസ്ഥാനമായി നിലകൊണ്ടിരുന്ന ശൃംഗാരപദങ്ങളാണെന്നു മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ചുവല്ലോ. ഇവ ചില ഘട്ടങ്ങളിൽ സഭ്യതരമാകുന്നുണ്ടെന്നുള്ള പരമാർത്ഥം സമ്മതിക്കാനേയും തരമില്ല. പ്രത്യക്ഷമായി രതിക്രീഡയ്ക്കുള്ള ക്ഷണം പല ശൃംഗാരപദങ്ങളിലും മുഴച്ചു കാണാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ ഇക്കാലത്തു സിനിമകളിൽ കാണുന്ന ആഭാസരംഗങ്ങളേക്കാൾ കഥകളിയിലെ ശൃംഗാരം മോശമാണെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. കഥകളിയിൽ ക്ഷണമേയുള്ളൂ. സിനിമകളിൽ അതിന്നടുത്തുപടിയും പരിശോധകദൃഷ്ടിയെ അവഗണിച്ച് അഭിനയിച്ചുകാണാറുണ്ട്. ഇതുകൊണ്ടു കഥകളിയിലെ സഭ്യതരംഗങ്ങൾക്കു സാധുതപം കല്പിയ്ക്കയാണെന്നു് ആരും തെറ്റിദ്ധരിക്കേണ്ടതില്ല. കഥകളികർത്താക്കന്മാരും ചിലപ്പോൾ അതിരുകവിഞ്ഞ പ്രയോഗങ്ങളിൽനിന്നു പിൻവലിയ്ക്കാറുണ്ട്. കോട്ടയത്തു തമ്പുരാന്റെ “ബാലേ! കേൾ നീ, മാമകവാണി കല്ലേ, കല്യാണി!” എന്ന പദവും “കവലയവിലോചനേ! ബാലേ! ഭൈമി! കിസലയാധരേ! ചാരുശീലേ!” എന്ന ഉണ്ണായിവാർത്തയുടെ പദവും ശൃംഗാരത്തിനെ ഉയർത്തിപ്രകാശിപ്പിക്കാനുള്ള പരിശ്രമങ്ങൾക്കു ദൃഷ്ടാന്തമാണ്. ആട്ടകഥാസാഹിത്യത്തിലുൾപ്പെടുന്ന പ്രധാനകൃതികളെല്ലാം ഞാനുകൊല്ലത്തിനുമുമ്പുണ്ടാക്കിയവയാണ്. അ

ന്നത്തെ സാമാന്യരചിത്തനസരിച്ചായിരിയ്ക്കുമല്ലോ കഥകളികന്താക്കളുടെ മനോഗതിയും പ്രയോഗവും. കലാകാരന്മാർക്കും സാഹിത്യകാരന്മാർക്കും സമുദായമാണല്ലോ പ്രധാന പ്രമേയം. ഇന്നത്തെ പാരമാത്മിക (Realistic) പ്രസ്ഥാനക്കാരുടെ കൃതികളിൽ കഥകളിക്കാരെ അതിശയിയ്ക്കുവാനുള്ള മോഹം, പ്രകടമായിക്കാണുന്നതിനാൽ കഥകളിക്കാരെ കുറപ്പെടുത്തുന്നത് ആലോചിച്ചിട്ടുവേണമെന്നു തോന്നുന്നു.

കഥകളി അപരിഷ്കൃതമോ?

കഥകളിയോട് അനുഭാവം കുറഞ്ഞ ചില ഇന്ത്യക്കാർ അതിനെ തമിഴരുടെ തെരുക്കുത്തിനോടു ചിലപ്പോൾ ഉപമിയ്ക്കാറുണ്ട്. തമിഴരുടെ തെരുക്കുത്തു് ഇപ്പോഴും അപരിഷ്കൃതസ്ഥിതിയിൽ ഇരിയ്ക്കുന്നതേയുള്ളൂ. പാമരന്മാരുടെ വിനോദമായിട്ടുതന്നെയാണു് ഇന്നും അതിനുള്ള നില. കേളികേട്ടുരോരം തമിഴുകവിപോലും അതിന്റെ സാഹിത്യത്തിൽ കൈവെച്ചിട്ടില്ല. വിദ്യാന്മാരോ പ്രഭുക്കന്മാരോ അതിനെ ആദരിയ്ക്കുവാൻ മുതിർന്നിട്ടുമില്ല. നടൻ കാണികളിലൊരാളായി മാറുന്നതും വീണ്ടും നടനാവുന്നതും അതിൽ പതിവാണ്. കഥകളി ഇങ്ങിനെയുള്ള രേന്തരീക്ഷത്തിലല്ല വളർന്നുവന്നതു്. ശൈശവാവസ്ഥയിൽ എല്ലാ കലകളും ജനസാമാന്യത്തെ ആശ്രയിച്ചും അവരുടെ സഹായത്തെ അനുകരിച്ചുമായിരിയ്ക്കും ഇരിയ്ക്കുകയെന്നതു പരമാർത്ഥതന്നെ. അതുപോലെ ഒരു ദശ കഥകളിയ്ക്കും ഉണ്ടായിരിയ്ക്കുമെന്നു സമ്മതിയ്ക്കേണ്ടതുമാണു്. എന്നാൽ ആ നില വിട്ടു് രാജാക്ക

നാരുടേയും പ്രഭുക്കനാരുടേയും വിദ്വാനാരുടേയും പരിലാ
 ഉനമേറ്റു, ക്രമേണ തേജസ്സു സമ്പാദിച്ചു് ഒരു പരിപൂ
 ണ്ണകലയുടെ സകലഗുണങ്ങളും തികഞ്ഞിട്ടാണ് ഇന്നു
 കഥകളി ലോകസമക്ഷം നില്ക്കുന്നത്. കൊട്ടാരക്കരരാ
 ജാവിന്റെ മടയിൽ കിടന്നു കളിച്ച രാമനാട്ടമാണ് ക
 മകളിയായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടതെന്ന് എല്ലാവർക്കും അറി
 യാവുന്നതാണ്. കഥകളിപരിഷ്കാരത്തിൽ അഗ്രഗണ്യ
 നായിരുന്ന കോട്ടയത്തുരാജാവു് താനുണ്ടാക്കിയ കാലകേ
 യവധത്തിൽ ഉദ്ദേശിയുടെ വേഷം കെട്ടിയെന്നുള്ളതും
 വെറും കെട്ടുകഥയല്ല. ഒരുകാലത്തു കഥകളിയെഴുതാത്ത
 കവിയെ ഒരു കവിയായി കേരളീയർ ഗണിച്ചിരുന്നില്ല.
 മഹാകവി വള്ളത്തോൾവരെ ആ പാരമ്പര്യം നിലനി
 ന്നിട്ടുണ്ട്. രാജാക്കന്മാർകൂടി ആ പ്ര്യാതിഷ്ഠ ഒരുകാലത്തു
 മത്സരിച്ചിരുന്നവെന്നാലോചിക്കുമ്പോൾ കഥകളിയുടെ
 മേന്മയും അന്തസ്സും തറവാടിത്തവും എടുത്തു പറയേണ
 മെന്നില്ല.

കഥകളിപ്പാട്ടുകൾ

ഇങ്ങിനെ 'മഹായോഗ'ത്തോടുകൂടി വളർന്നുവന്ന ക
 മകളി നമുക്ക് ഒരൊന്നാന്തരം ഗാനസാഹിത്യവും സമ്പാ
 ദിച്ചുതന്നിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ആട്ടക്ക
 മകൾതന്നെ നൂറ്റിപ്പതിനൊന്ന് എണ്ണമുണ്ട്. അതി
 ചൊട്ടും കുറയാതെയുണ്ട് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താത്തവയുടെ എ
 ണ്ണവും. ഇത്ര വിപുലമായ ഒരു സാഹിത്യശാഖ മലയാള
 ത്തിൽ വേറെയുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. നമ്മുടെ ഗാ
 നസാഹിത്യത്തിന്റെ ഭരണയനിധിയാണ് കഥകളിപ്പാ

ടുകൾ. കേരളീയർക്കു സംഗീതത്തിൽ വാസന കുറയും എന്നു പറയുന്നവരെ വെല്ലുവിളിച്ചുകൊണ്ടു കഥകളിസാഹിത്യം ആ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ മുന്നണിയിൽ നില്ക്കുന്നു. കണ്ണാടകസംഗീതമെന്നു പറയുന്ന സംഗീതശാഖയിലെ വിദഗ്ദ്ധന്മാർക്കറിയാത്ത വാടി, കാണുകുറിഞ്ഞി എന്ന പല രാഗങ്ങളും കഥകളിക്കാർ എടുത്തു കളിയാടുന്നവയാണ്. കീർത്തനാചാര്യനെന്ന പേരുകേട്ട പരേതനായ സി. ആർ. ശ്രീനിവാസയ്യങ്കാർ കഥകളിയിൽ മാത്രമേ ഹിന്ദുസ്ഥാനിയുടെ കലപ്പുഷ്ടിയാതെ രാഗങ്ങൾ അവയുടെ നിസർഗ്ഗരൂപത്തിൽ അവശേഷിച്ചിട്ടുള്ളവെന്ന് എന്നോടൊരിക്കൽ പറയുകയുണ്ടായി. ഇങ്ങിനെ സംഗീതത്തിന്റെ കലവറയായിപ്പരിലസിക്കുന്ന കഥകളിപ്പാടുകൾ പുലർത്തിയും പരിലാളിച്ചും പോന്ന കേരളീയർക്കു സംഗീതത്തിൽ വാസനയില്ലെന്നു പറയുന്നവർ സംഗീതവിദഗ്ദ്ധന്മാരാനോ എന്നു നമുക്കുണ്ടോടും ചോദിക്കാവുന്നതാണ്. രണ്ടു തലമുറക്കാലം പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരപ്പട്ടച്ചിൽ മതിമരന്നു നാം നമ്മുടെ കഥകളിയെ മരന്നതുകൊണ്ടാണ് ഈ അവവാദം കേൾക്കേണ്ടിവന്നത്.

കഥകളിയുടെ പേരിൽ ചില നൃത്തങ്ങൾ ഇപ്പോൾ മലയാളികളും അല്ലാത്തവരും രംഗത്തിൽ പ്രയോഗിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. കഥകളിയുടെ ഭാവി ഇവയെ ആശ്രയിച്ചാണ് നില്ക്കുന്നതെങ്കിൽ അനവധി നൂറ്റാണ്ടുകളായി കേരളീയർ താലോലിച്ചും തലയിലെടുത്തും പോറ്റി വന്ന ഈ കലയെപ്പറ്റി എനിക്കു വലിയ പ്രതീക്ഷകളൊന്നുമില്ല. ഇവയെല്ലാം കുട്ടിക്കളിയായിക്കരുതാമെന്നല്ലാതെ അതിലധി

കം ഗൌരവം അവയ്ക്കു കല്പിക്കേണ്ടതില്ല. യഥാർത്ഥകലാ സൌന്ദര്യം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന കഥകളി അതിന്റെ ശരിയായ സമ്പ്രദായത്തിൽതന്നെ നിലനിൽക്കേണ്ടതാണ്. നവീനസമ്പ്രദായത്തിലുള്ള രംഗവിധാനങ്ങൾ കഥകളിക്കു യോജിക്കുന്നില്ലെന്നു കരുതി അതിനെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതു വേലി നിർത്താനായി പുഞ്ച കളയുന്നതിനു തുല്യമാണ്. കലാപ്രകടനത്തിനുള്ള ഒരു സൌകര്യമാണ് രംഗവിധാനം. രംഗവിധാനത്തിനായി കലയെ ചുരുക്കുന്നത് 'എലിയെ കൊല്ലാൻ ഇല്ലം ചുടുന്നതല്ലേ?' വിദേശീയവിദഗ്ദ്ധന്മാർ കഥകളി കാണാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതു വൈദ്യുതദീപംവെച്ചു രംഗത്തിലല്ല, പന്തലിന്റെ ചുവട്ടിൽ നൃത്തംവെക്കുന്ന നാടകങ്ങളെ നിമിഷത്തോറും തിളക്കിക്കാണിക്കുന്ന നിലവിളക്കിന്റെ മുമ്പിൽവെച്ചാകുന്നു. അവരെ നാം അനുകരിക്കണമെന്നല്ല ഇതിനർത്ഥം. കലാജ്ഞാനം അവരിൽ നവീനപരിഷ്കാരപ്പാഠപുഷ്പിൽ മങ്ങാതെ പരിലസിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ പരിഷ്കാരപ്പുഷ്പകൾ അവരാണ്ല്ലോ നമുക്കു തന്നിട്ടുള്ളത്. നിർജീവമായ വൈദ്യുതവിളക്കിന്റെ മുമ്പിൽ നടന്റെ മുഖഭാവവും നിർജീവമാകുന്നു. പുതുജീവൻ പ്രവഹിക്കുന്ന നിലവിളക്കിന്റെ തുള്ളികളിക്കുന്ന നാടകങ്ങളാകട്ടെ, അയാളുടെ മുഖഭാവത്തിന്റെ കാന്തിയും അഭിനയചാതുര്യവും ഇരട്ടിയാക്കുന്നു. കേരളീയരുടെ അഭിമാനസ്തംഭമാണ് കഥകളി. അതിന്റെ യഥാർത്ഥഗുണവും മാഹാത്മ്യവും അറിഞ്ഞാദരിക്കണമെന്നേ അഭ്യർത്ഥനയുള്ളൂ.

നമ്മുടെ സാഹിത്യത്തിലേയ്ക്ക് ഒരു നോട്ടം

സുകുമാരകലകളിൽ പ്രാധാന്യമർിക്കുന്ന സാഹിത്യത്തിന്റെ പരമലക്ഷ്യം ആനന്ദപ്രദാനമാണെന്ന് ആചാര്യന്മാർ പണ്ടേ നിർവ്വചനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. “വാക്യം രസാത്മകം കാവ്യം”; “രമണീയാത്മപ്രതിവാദികഃ ശബ്ദഃ കാവ്യം” എന്ന പ്രാചീനനിർവ്വചനങ്ങളിലും, സാഹിത്യം ജീവിതവിമർശനമാണ്, സാഹിത്യം ജീവിതത്തിന്റെ പ്രതിഫലനമാണ് എന്നീ ആധുനികാഭിപ്രായങ്ങളിലും മേൽപറഞ്ഞ പരമലക്ഷ്യത്തെ വിസ്മരിച്ചിട്ടില്ല. വാസ്തവം പരകയാണെങ്കിൽ, ഈ കാര്യം നിർവ്വചനവും സാഹിത്യത്തിന്റെ കാര്യം പശ്ചത്താണ് കുറിക്കുന്നത്. സാഹിത്യത്തിന്റെ യഥാർത്ഥരൂപം എല്ലാ നിർവ്വചനങ്ങളും ഒന്നിച്ചുചേർത്തുണ്ടാക്കുന്ന അനുഭവത്തിലാണ് ലയിച്ചുകിടക്കുന്നത്. ആനന്ദയുടെ കാര്യം അവയവം തൊട്ടു കരുടന്മാർ ആനന്ദയുടെ സ്വരൂപം അവരവർ തൊട്ടു അവയവംപോലെയാണെന്നു വിവരിച്ച കഥയാണ് പണ്ഡിതന്മാർ സാഹിത്യനിർവ്വചനത്തെപ്പറ്റി ശബ്ദകൂട്ടമ്പോൾ കാമ്ബവരിക. സാഹിത്യത്തിന്റെ പരിണാമത്തിൽ മേൽകാണിച്ച കാര്യം പശ്ചത്തിന് അധികം പ്രചാരവും പ്രസക്തിയും കാര്യം കാലത്തു ഉണ്ടായിക്കാണാം. മനുഷ്യന്റെ ജീവിതത്തിൽ അവസ്ഥാഭേദമനുസരിച്ചുണ്ടാകുന്ന വ്യത്യാസങ്ങൾ സാഹിത്യത്തിന്റെ വളർച്ചയിലും കാണാവുന്നതാണ്. ബാല്യത്തിൽ ആകാരമോടിയിലും ആഡംബരത്തിലുമായിരിക്കും

അധികം ഭ്രമം. പ്രായം കൂടുതലായും അന്തഃസാരം കൂടി വരുന്നതാണ്. കരവസ്ഥയിൽനിന്നു മരൊരവസ്ഥയെ അവഹേളിക്കുന്നതു വിവേകലക്ഷണമല്ല. പൂർവ്വദശയാകുന്ന അസ്തിവാർമിപ്പെട്ടിൽ അനന്തരദശയാകുന്ന മണിമാളിക പൊന്തിവരുന്നതല്ല. ഈ തത്വം മനസ്സിലാക്കാത്തവർ സാഹിത്യപുരോഗതിയെ ആദ്യവസാനം മനസ്സിണങ്ങിയവിധത്തിൽ അഭിനന്ദിക്കാനോ, ആസ്വദിക്കാനോ സാധിക്കുന്നതല്ല. ഒരു വീണപ്പുവോ, അനിരലനോ, സുലോചനയോ മുന്പുണ്ടായിട്ടില്ലെന്നു പറയുമ്പോൾ ചെറുശ്ശേരിയുടെ കൃഷ്ണപ്പാട്ടുപോലെയോ എഴുത്തച്ഛന്റെ ഭാരതത്തെപ്പോലെയോ നമ്പ്യാരുടെ കല്യാണസൗഗന്ധികം പോലെയോ ഒരു കൃതി അതിനുശേഷവും ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നു നാം സ്മരിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്.

സാഹിത്യത്തിന് മറ്റു സൂക്ഷ്മാരകലകളെ അപേക്ഷിച്ചു ചില മെച്ചങ്ങളുണ്ട്. ഒരു ചിത്രമെഴുത്തുകാരനോ കൊത്തുപണിക്കാരനോ ഒരു ശില്പിയോ കരവസ്ഥയോ, ഒരു സ്വഭാവമോ, കരാശയമോ മാത്രമേ പ്രദർശിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കയുള്ളൂ. സാഹിത്യത്തിലാകട്ടെ അവസ്ഥാഭേദങ്ങളുടേയോ വികാരങ്ങളുടേയോ സങ്കലനം ഒന്നിച്ചു പ്രകാശിപ്പിക്കുവാൻ സാധിയ്ക്കും. അതിന്നുപുറമെ സാഹിത്യകാരന്മാർ തന്റെ സൃഷ്ടിയുടെ പിന്നിൽ നിന്ന് അഭിപ്രായപ്രകടനംകൊണ്ടു തന്റെ സൃഷ്ടിയ്ക്കു ജീവസ്സും അന്തസ്സും വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ സൗകര്യവുമുണ്ട്. ഒരു പുഷ്പം ചൊട്ടായി നില്ക്കുന്നതോ, വിരിഞ്ഞുനിൽക്കുന്നതോ വെച്ചേറെയായി

ഏഴതി ഫലിപ്പിക്കാനേ ചിത്രകാരനും കൊത്തുവേലക്കാരനും നിവൃത്തിയുള്ളൂ. കവിയ്ക്കുകയെടു,

“ലാളിച്ചുപൊരാ ലതയമ്പൊടു ശൈശവത്തിൽ
പാലിച്ചു പല്ലവപുടങ്ങളിൽവെച്ചു നിന്നെ
ആലോലവായു ചെറുതൊട്ടിലുമാട്ടി താരാ-
ട്ടാലാപമാൻ മലരേ! ദലമർമ്മരങ്ങൾ.”

എന്നീ വിധത്തിൽ അതിന്റെ മുകുളാവസ്ഥയും വികാസവും കരേ സമയത്തു ചിത്രീകരിക്കുവാൻ കഴിയുന്നു.

“അടിയൊരുകുറിച്ചുകരളനയും
കുറിനടുഷ്ടരോടെഴുന്ന കോപവും
മടുമൊഴിമാരിൽ കലൻ രാഗവും
കലഹം കണ്ടൊരതുളുതരസങ്ങളും

* * * *

പലവുമിങ്ങിനെ നവനവരസ-
മിടചേൻ ചില്ലിയുഗളഭംഗിയും”

ഇതിൽ കരളനമോ, കോപമോ, രാഗമോ, ഏതെങ്കിലുമൊന്നേ മറ്റു കലാകാരന്മാർ ചിത്രീകരിക്കാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. ഈ വിശേഷഗുണംകൊണ്ടുതന്നെയാണു് സാഹിത്യത്തിനു മറ്റു കലകളേക്കാൾ അധികം സ്വാധീനശക്തി മനുഷ്യസമുദായത്തിൽ ചെലുത്താൻ സാധിച്ചിട്ടുള്ളതു്. സാഹിത്യത്തിന്റെ വിഷയം മനുഷ്യജീവിതമാകയാൽ അതിന്റെ സ്ഥിതിഭേദങ്ങളെല്ലാം അതിൽ നിഴലിച്ചു കാണും. അങ്ങിനെയുള്ള ചിത്രീകരണത്തിൽ കവി പ്രത്യക്ഷമാക്കുന്ന പാടവമാണു് സഹൃദയാനന്ദത്തിനു് ആ

സ്വദമായി നില്ക്കുന്നത്. ഒരു വിഷമഘട്ടത്തിൽ നായകന്റെ മനോഭാവം രണ്ടു കവികളുടെ പ്രതിഭയിൽക്കൂടെ പ്രകാശിച്ചപ്പോഴുണ്ടായ പൃത്യാസം നോക്കുക.

“പുല്ലാണെന്നിങ്ങു പടയാളികൾ നിൻകടകുണ്ഡ-
തല്ലാണു തേന്മാഴി! തടുത്തിടുവാൻ ഞെരുക്കം
തെല്ലാകയാൽ തെളിവിയന്നു തുണയ്ക്കണം നീ-
യല്ലാത്തിലാങ്ങുകൾതൻപണി പെങ്ങൾ ചെയ്യും.”

വാലാട്ടുകോമൻ തന്റെ പ്രേമഭാജനമായ ഉണ്ണിയോടു വരുന്നതാണിത്. കുടിപ്പകയുള്ള വീട്ടിലെ അംഗമാണ് ഉണ്ണി. അവളുടെ കമ്പതു സഹോദരന്മാരോടെതിർത്തു ജയിച്ചാലേ കോമൻ ആഗ്രഹനിച്ചത്തി കൈവരികയുള്ളു. അതല്ലെങ്കിൽ ഇരുവർക്കും മരണത്തെ വരിച്ചു ജന്മസാഹചര്യം നേടേണ്ടതായിട്ടുവരും. ആ അവകടസന്ധിയിൽ അവരുടെ പ്രേമത്തിന് ആയുർബ്ബലമുണ്ടെന്നു ധൈര്യപ്പെടുത്താതിരുന്നാൽ പിന്നെ അവരുടെ ആത്മാക്കൾ അന്ധകാരത്തിൽ മറയുകയേ നിവ്വാഹമുള്ളു. നായകന്റെ പൗരഷവും ആപത്തിനെ തരണം ചെയ്യുവാനുള്ള ശക്തിയും മാത്രമാണ് നായികയുടെ ആശയ്ക്ക് അപ്പോൾ അവലംബമായുള്ളത്. ഈ മഹാക്രമ്യത്തിനു നായകനെ സന്നദ്ധനാക്കുന്നത് അയാളുടെ പ്രേമത്തിന്റെ അസാമാന്യ ശക്തിയുമാണ്. അതിങ്ങിനെ പ്രത്യക്ഷമാക്കിയാലേ നായികയ്ക്കു സമാധാനവും ആശ്വാസവുമുണ്ടാകയുള്ളു. പക്ഷെ ഇവിടെ നായകന് അവായം നേരിട്ടുകഴിയാത്തതിനാൽ വിഷാദത്തിന്റെ കണികപോലുമില്ല.

ഈ അവസ്ഥയിൽത്തന്നെ നിന്നു വിഷമിക്കുന്ന ഒരു മിഥുനമാണ് ഉഷാനിരുദ്ധന്മാർ. ഇവരും പരസ്പര വൈരത്തിൽ വർത്തിക്കുന്ന രണ്ടു സമുദായത്തിലെ അംഗങ്ങളാണ്. പക്ഷെ അവരുടെ പ്രഥമദർശനം സംഭവിക്കുന്നതു നായകൻ ശത്രുക്കളുമായേറ്റുമുട്ടി തല്ലാലപരാജയത്തിൽ വെട്ടു മാനഭംഗം അനുഭവിക്കുന്ന ഘട്ടത്തിലാണ്. ഇതിൽ മുൻകടന്നു പ്രവർത്തിക്കുന്നതു നായികയാകയാൽ ഉത്തരവാദിത്വം അവളെ അതിരറ്റ ശോകത്തിലാഴ്ത്തുന്നു. ഇരുട്ടുതടയേയും ഭാവി ആശാജനകമല്ല. അവരെ ആവത്തു പിടികൂടുകയും ചെയ്തു. അതിൽനിന്നുള്ള മോചനം നായകന്റെ ബലവീര്യങ്ങൾകൊണ്ട് സാധിക്കുമോ എന്ന സംശയാവസ്ഥയും അവരുടെ മനോവേദന വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ദുഃഖം ഈ രംഗത്തെ ആവരണം ചെയ്തുകൊണ്ടാണിരിക്കുന്നത്. അതനുസരിച്ചു നായകന്റെ സാന്ത്വനം:

“പ്രാണാധിഭർത്താ! കരയായ്ക്കു;-രിമുകതനാനാ-
 ബാണാളിതാങ്ങുവതിനീയൊരു നെഞ്ചുപോരും,
 ബാണാത്മജാനയനനീരൊരു തുള്ളിപോലും
 വീണാൽ സഹിപ്പതനിരുദ്ധനസാധ്യമത്രെ.”

എന്നീവിധത്തിൽ വിഷാദത്തിൽ പൊതിഞ്ഞുകൊണ്ടു വേണ്ടിവന്നു. ഈ രണ്ടു കവികളുടേയും മനോധർമ്മവിലാസം നമ്മെ ഒരുപോലെ ആനന്ദിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. വിഷയം എന്തുതന്നെയായാലും—പഴയതാകട്ടെ, പുതിയതാകട്ടെ—അതുകൊണ്ടു കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ കവിയ്ക്കുള്ള മിടു

കാണാൻ സാഹിത്യത്തിൽ രസാസ്വാദനത്തിനുള്ള അവലംബമെന്നു കാണിക്കാനാണ് ഇത്രയും വിവരിച്ചത്.

ഏതു സമുദായത്തിന്റേയും സാഹിത്യം അവരുടെ സംസ്കാരമനുസരിച്ചാണ് രൂപം കൈക്കൊള്ളുന്നത്. നമ്മുടെ സാഹിത്യം ഈ തത്വത്തെ എത്രത്തോളം പരിചയിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ഒന്നു പരിശോധിച്ചുനോക്കാം. നമ്മുടെ ഭാഷ തമിഴിൽനിന്നുണ്ടായതാണെന്നും സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നുണ്ടായതാണെന്നും, അല്ല, മൂലദ്രാവിഡത്തിൽനിന്നുണ്ടായതാണെന്നുമുള്ള അഭിപ്രായങ്ങളെപ്പറ്റി വിശദമായി നിരൂപിക്കുന്നതിന് ഇവിടെ സൗക്യമില്ല. തമിഴിൽനിന്നാണെന്നു പറയുന്നവർ കേരളത്തിൽ ഉദയം കൊണ്ട തമിഴുകാവ്യമായ ചിലപ്പതികാരത്തെയാണ് ശ്രദ്ധണപ്രാപിക്കുന്നത്. ചെറുമി, പോത്തൂ, പുതപ്പ് മുതലായി അതിൽ കാണുന്ന അനവധി മലയാളവാക്കുകൾ ആ അഭിപ്രായത്തെ വെല്ലുവിളിക്കുന്നു. പിന്നെ കേരളീയാചാരങ്ങൾ, മരുമക്കത്തായം മുതലായ ദായക്രമങ്ങൾ, വിവാഹസമ്പ്രദായം എന്നീ സംഗതികൾ തമിഴരുടെ സംസ്കാരവും നമ്മുടെ സംസ്കാരവും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം ചെളിയാക്കുന്നുണ്ട്. ആയുർഭാഷയായ സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നാണെന്നുള്ള വാദത്തിനും മേൽപറഞ്ഞ ന്യായങ്ങൾ വിചരീതമായി നില്ക്കുന്നു. മൂലദ്രാവിഡത്തിൽനിന്നാണെന്നുള്ള മതത്തിന് ദ്രാവിഡഭാഷകൾക്കു പൊതുവെ പദസമ്പത്തിലുള്ള സാജാത്യം മാത്രമാണ് അവലംബമായി നില്ക്കുന്നത്. ഈ സാജാത്യം സമ്പർക്കംകൊണ്ടുണ്ടാവുന്നതിനും വിരോധമില്ല. അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുള്ള ഈ വിഷ

യം എങ്ങിനെയാകിലുമിരിക്കട്ടെ. നമ്മുടെ സാഹിത്യ
 ത്തിന്റെ പ്രാചീനരൂപം നാടോടിപ്പാട്ടുകാളാണെന്നുള്ള
 അഭിപ്രായംതീരെ നിരസിക്കത്തക്കതല്ല. ഇവയിൽ വീരഗാ
 നങ്ങൾ, അഥവാ പടപ്പാട്ടുകൾ, ദൈവികമായ തോറം
 പാട്ടുകൾ ഇവയെല്ലാം ഉൾപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഇവയിലെ ഇതി
 പൃത്തങ്ങളെല്ലാം തനികേരളീയമാണ്. കേരളാന്തരീക്ഷ
 ണ്ണേയും, പ്രകൃതിയേയും പ്രതിബിംബിച്ചുകൊണ്ടാണ് അ
 വയിലെ പ്രതിപാദനവും. ആളുകൾ പാടിക്കൊണ്ടുവന്നു
 താകയാൽ അവയുടെ കാലനിണ്ണയവും സപരൂപനിണ്ണയ
 വും എടുപ്പമല്ലെന്നുള്ളു. അമ്മായിമാരുടെ അസൂയകൊ
 ണ്ട് ആത്മഹത്യചെയ്യാൻ പ്രേരിതയായ 'കടാംകോട്ടമാ
 ക്ക'ത്തിന്റെ കഥ വിസ്തരിക്കുന്നപാട്ട്, ഇതു തോറത്തിലുൾ
 പ്പെട്ടതാണ്, വീരരസത്തിനു വിളനിലമായിരുന്ന കേരളീ
 യരുടെ യുദ്ധമുടങ്ങിൽ പ്രാധാന്യം വഹിക്കുന്ന ആരോമൽ
 ചേകവരുടെ കഥ, രാജാക്കന്മാർ തമ്മിലുള്ള മത്സരത്തിൽ
 നിന്നുതളവിച്ച 'ചാവേർ' സമ്പ്രദായം വണ്ണിക്കുന്ന പടപ്പാട്ടു
 കൾ ഇവയെല്ലാം കേരളത്തിന്റെ പ്രത്യേകസമ്പത്തുകളാ
 ണ്. മറ്റൊരു ഭാഷയുടേയോ സമ്പ്രദായത്തിന്റേയോ ക
 ലപ്പില്ലാതെയാണ് അവ രൂപമെടുത്തിട്ടുള്ളതും. അമ്മായി
 മാരുടെ കസൃതികൾ എന്നും ഉണ്ടെന്നതിന് 'അമ്മായിപ്പ
 ചെതരണം' സാക്ഷ്യംവഹിക്കുന്നു. നമ്മുടെ വീരപാരമ്പ
 ര്യം മലയാളീസൈനികരും പരിപാലിച്ചുപോരുന്നതെന്നു
 സമാധാനിക്കാം. രാഷ്ട്രീയപരിവർത്തനങ്ങളുടെ സംഘട്ട
 നത്തിൽ 'ചാവേർ' സമ്പ്രദായംമാത്രം അപ്രത്യക്ഷമായി.
 അതുകൊണ്ടു വിഷാദിക്കേണ്ടതുമില്ല. കടാംകോട്ടമാക്കും

ഒരു ദേവിയായിത്തീരത്തക്കവണ്ണം അത്ര പഴയ കാലത്താണു് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു്. നമ്മുടെ ചരിത്രവും അവരെ കണ്ടുപിടിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടില്ല. ഈ തോറംപാട്ടു് ഇനിയും സൂര്യസ്തംഭമേല്ക്കാതെ കളിഞ്ഞു കിടക്കുകയാണെന്നുള്ള വസ്തുത നമ്മുടെ ഭാഷാഭിമാനത്തിനു പിൻബലമായിട്ടല്ല നില്ക്കുന്നതു്. ആരോമൽചേകവരെ ചരിത്രത്തിൽ ഒരു ദ്രോഹികമായി പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും നായരും നമ്പൂതിരിയും ഈഴവനും കൂടിക്കലൻ കേരളത്തിലാണു് ആ പരാക്രമി അടിയുറച്ചു നില്ക്കുന്നതെന്നു താഴെ ചേർന്ന വരികൾ തെളിയിക്കുന്നുണ്ടു്. “അങ്കം പിടിച്ചാലേ ചേകോരാവൂ, മംഗല്യം അണിഞ്ഞാലേ നാരിയാവൂ, പുണ്യലണിഞ്ഞാലേ നമ്പൂരിയാവൂ, പുലച്ചമണിഞ്ഞാലേ നായരാവൂ.” രാജാക്കന്മാരെപ്പറ്റി പാട്ടിൽ പ്രസ്താവം കാണാത്തതുകൊണ്ടു് അവരുടെ കാലത്തിനുമുമ്പായ കൃസ്തുവർഷം കമ്പതാംനൂറ്റാണ്ടിലോ പത്താംനൂറ്റാണ്ടിലോ ആ വീരനനു സ്ഥാനം കൊടുക്കാവുന്നതാണു്. ഈ പാട്ടിന്റെ ഇതിവൃത്തത്തിനു് ഒരു വിശേഷംകൂടിയുണ്ടു്. പ്രേമകഥയുടെ സ്തംഭംകൊണ്ടു് കൂട്ടിവിളക്കാത്ത ഇതിവൃത്തങ്ങൾ നൂറോടിപ്പാട്ടിലോ തികഞ്ഞ സാഹിത്യത്തിലോ കാണാൻ വിഷമമാണു്. ഹോമറിന്റെ ഇലിയഡു് മുതൽക്കു് ഇങ്ങോട്ടുള്ള സാഹിത്യത്തിലെല്ലാം ഇതേ സാമാന്യസ്വഭാവം കാണാം. ആരോമൽചേകവരുടെ കഥ വ്യത്യസ്തങ്ങളിലൊന്നാണു്. പക്ഷെ ആ ചേരമാനമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു കഥയ്ക്കു രസകൊഴുപ്പു കുറഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ? രോമാഞ്ചംകൂടാതെ അത്ര ധൈര്യവാൻ ഹൃദയമുള്ളവർ സാധിക്കുന്നതല്ല. ചാ

വേർപാടുകളിൽ നിഴലിച്ചുകാണുന്ന അന്തരീക്ഷവും ഇതു തന്നെയാണെങ്കിലും മനുഷ്യജീവിതത്തിലെ മറ്റൊരു ഛായയും അവയിൽ കാണാത്തതുകൊണ്ട് ഒരു ഭയങ്കര ചാരത്തിന്റെ കർക്കശതപം മാത്രമേ അവശേഷിച്ചു നില്ക്കുന്നുള്ളൂ.

ആരോമൽചേകവരുടെ സോദരിയും കേരളീയരുടെ അഭിമാനം മുന്തികരിച്ച ഒരു വീരതരുണിയാണ്. തന്റെ ചരിത്രം രക്ഷിക്കാൻ അഞ്ഞൂറാളുകളോടു പൊരുതിയ ആ തനിയ്ക്കാംപൊരുത്തം തികഞ്ഞ മലയാളമക്കനമ്മുടെ സ്രീകളുടെ മനക്കരുത്തും, സ്വാതന്ത്ര്യബോധവും ഉടലെടുത്തചുണ്ടാണ്. ആ സഹോദരിസഹോദരന്മാർക്ക് ഒരു നമോവാകം ചെയ്തു നമുക്കു മറ്റൊരു വശത്തേക്കു തിരിഞ്ഞുനോക്കാം. ആരോമൽചേകവരുടെ കാലംകഴിഞ്ഞു 400 കൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒതേനനും കൂട്ടരും പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു. ഒന്നോ രണ്ടോ ശതാബ്ദം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഇരവികളിപ്പിച്ചുള്ള ദക്ഷിണകേരളത്തിലും, പിന്നീട് ഒന്നര നൂറ്റാണ്ടിനുശേഷം മാതൃഭൂമിയിലുമൊന്നുമില്ലാത്ത അമ്പലപ്പുഴ കാക്കനായരും, കൊച്ചിയിലും സാമൂതിരിവംശത്തിലും ശക്തൻതമ്പുരാക്കനായരും, രണചതുർത്തോടുകൂടി രേണപാടവവും പ്രദർശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു രാജാകേശവദാസനും ചേലുത്തമ്പിയും പഴശ്ശിരാജാവും പ്രവേശം ചെയ്യുന്നു. വീരപാരമ്പര്യത്തിനു കേരളത്തിൽ ഒരു കാലത്തും ക്ഷാമമുണ്ടായിട്ടില്ലെന്ന് ഇവരുടെ ചരിത്രം വിളിച്ചുപറയുന്നുണ്ട്. അതോടുകൂടി വീരഗാനങ്ങൾക്കും അനുസ്മൃതമായ വളച്ചുയണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്ന്, ഇക്കാലത്തു വടക്കൻപാട്ടു

രീതിയിൽ രചിച്ചുകാണുന്ന കവളപ്പാഠ കന്നത്തുകാരിയുടെ കഥയും കായംകുളം കൊച്ചുണ്ണിയുടെ കഥയും വ്യക്തമാക്കുന്നു.

ചേരരാജാക്കന്മാർക്കുശേഷം ആയുന്മാർ കേരളത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. അവർ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ സ്വാധീനശക്തി വലിച്ചതോടുകൂടി അവരുടെ ഭാഷയായ സംസ്കൃതവും പുരാണഭണ്ഡാഗാരവും മലയാളഭാഷയുമായി സമ്മേളിച്ചു. ഇതിനു മുമ്പുതന്നെ കൈരളിയ്ക്ക് ഒരു സ്വതന്ത്രസ്ഥിതി വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു “ദ്രമിഡസംഘാതാക്ഷരനിബലം എതു കാമോനവൃത്തവിശേഷയുക്തം പാട്ട്” എന്ന ലീലാതിലകനിർവ്വചനം തെളിയിക്കുന്നു. ആയുപുരാണങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള കാവ്യനിർമ്മാണം അതിനുശേഷമുണ്ടായിട്ടുള്ളതാണെന്നു എടുത്തുപറയേണ്ടതായിട്ടില്ല— നിരണംകൃതികൾ, ചെറുശ്ലോരിയുടെ കൃഷ്ണപ്പാട്ട്, എഴുത്തച്ഛന്റെ രാമായണം, ഭാരതം മുതലായ കിളിപ്പാട്ടുകൾ ഇവയാണ് ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ, അതായതു ഭാഷാചരിത്രത്തിൽ മദ്ധ്യഘട്ടത്തിൽ, ഉണ്ടായ അനുഗമപരസമ്പത്തുകൾ. നിരണംകവികൾ ദേശഭേദമനുസരിച്ചുള്ള വ്യതിയാനത്തിനു് അധികം ധൈര്യപ്പെടുകാണുന്നില്ല. തനിക്കേരളീയമായ ഇതിവൃത്തങ്ങളെ അവലംബിച്ചു ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശവും, ചന്ദ്രോത്സവവും ഇക്കാലത്തുണ്ടായവയാണെന്നു സ്മരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പക്ഷെ, അവയെ വികസിപ്പിച്ചതു് ഒരു കൃത്രിമരീതിയിലാണെന്നേയുള്ളൂ. ചെറുശ്ലോരിമുതൽക്കുകടെ പുരാണകഥകളിൽ കേരളീയത്വം ധാരാളമായി വകന്നുതുടങ്ങി. കൃഷ്ണപ്പാട്ടിലെ കൃഷ്ണൻ കേരള

ത്തിന്റെ ഓമനക്കൂട്ടനായി; ഗോപസ്രീകളേയും കേരള സ്രീകളായിട്ടാണ് ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതിലെ ഒതുവണ്ണനകളെല്ലാം കേരളത്തിലെ പ്രകൃതിയെയാണ് ആശ്രയിച്ചുനില്ക്കുന്നത്; പൂന്ദാവനത്തിലേതല്ല. ഇക്കാലത്തു പ്രത്യക്ഷമായ 'മാവാരതം' പാട്ടിൽ കേരളത്തിലെ വിഷവൈദ്യവും മന്ത്രവാദവുമാണ് മുന്നിട്ടുനിൽക്കുന്നത്. മണിപ്രവാളപ്രസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു വിചിത്രസൃഷ്ടിയായിട്ടാണ് ചമ്പുക്കുറു നിലനില്ക്കുന്നത്. സ്വാതന്ത്ര്യപ്രകടനത്തിലും കേരളീയതപാവിഷ്കരണത്തിലും, ചമ്പുക്കുറുതാക്കുമാർ മറ്റു കവികളെ അതിശയിച്ചു നിൽക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഭാഷയിൽ ആ സ്വാതന്ത്ര്യം അവർ കൈവെടിഞ്ഞു സംസ്കൃതത്തിന്റെ ദാസ്യം സ്വീകരിക്കുകയാണുണ്ടായത്—അതുകൊണ്ട് ആ പ്രസ്ഥാനം വളരാതെ പോയി.

പരമഭക്തനായ തുഞ്ചത്താചാർച്ചരും തന്റെ കിളിപ്പാട്ടുകളിൽ കേരളീയരുടെ യുദ്ധപാരമ്പര്യം വിസ്മരിച്ചില്ല. ആചാര്യനത്തിൽ ഒരു സംഗ്രഹരീതി അവലംബിക്കുന്ന ആചാർച്ചൻ യുദ്ധഘട്ടങ്ങൾ വണ്ണിക്കാതെ വിടാറില്ല. ബാലിസുഗ്രീവയുദ്ധത്തിനും ഭീമദുര്യോധനന്മാരുടെ യുദ്ധത്തിനും ഒരുക്കുപ്ലായകൂടി വരുത്തിട്ടുണ്ടെന്നു സൂക്ഷിച്ചാലറിയാവുന്നതാണ്.

“ചാടിപ്പതിക്കയും കൂടെക്കുതിക്കയും
മാടിത്തട്ടുകയും കൂടെക്കൊടുക്കയും”

എന്ന വരികൾ നോക്കുക.

കേരളീയതപാവിഷ്കരണത്തിൽ സർവ്വതന്ത്രസ്വാതന്ത്രനായി വിലസുന്നതു കഞ്ചൻനമ്പ്യാരാണ്. തന്റെ കഥാപാത്രങ്ങൾ മിക്കതും കേരളീയർതന്നെയാണ്.

“നായർ വിശന്നു വലഞ്ഞു വരുമ്പോൾ
 കായക്കഞ്ഞിക്കരിയിട്ടില്ല
 ആയതു കേട്ടു കലമ്പിച്ചെന്നു-
 ഞായുധമുടനെ കാട്ടിലെറിഞ്ഞു
 ചുട്ടുപഴുക്കും വെള്ളമെടുത്താ-
 ക്കട്ടികൾ തങ്ങടെ തലയിലൊഴിച്ചു;
 കെട്ടിയ പെണ്ണിനെ മടികൂടാതെ
 കിട്ടിയ വടികൊണ്ടൊന്നുകൊടുത്തു.
 ഉരുളികൾ കിണ്ടികളൊക്കെയെറിഞ്ഞു
 ഉരകല്ലുണ്ടു കിണറിൽ മറിച്ചു;
 അതുകൊണ്ടരിശം തീരാഞ്ഞവന-
 പ്പരയുടെ പുറം പാഞ്ഞുതുടങ്ങി.”

ഈ നായരുടെ പരക്കംപാച്ചിൽ നൈഷധരാജ്യത്തിൽ
 നിന്നു കണ്ഡിനത്തിലേയ്ക്കു പോകുന്ന ഹംസം ഒരുവിധ
 ത്തിലും കാണാൻ വഴിയില്ല. നായർപീരന്മാരുടെ ഒരു
 വിനോദമായിരുന്ന നായാട്ടു കച്ചൻനമ്പ്യാക്കും ഇഷ്ട
 മാണു്. “പാണ്ടൻനായുടെ പല്ലിനു ശൈത്യം” മുതലായ
 നായാട്ടുവണ്ണനകൾ ആ ഭൂമത്തിന്റെ സന്താനമാണു്.

ഇനി കഥകളിസാഹിത്യത്തിലേയ്ക്കു കടക്കുകയാണെ
 ക്കിൽ അവയിലും യുദ്ധത്തിനും വധത്തിനുമാണു് പ്രാധാ
 ന്യംകൊടുത്തിട്ടുള്ളതു്. നൂറിൽ തൊണ്ണൂറുകഥയും വധ
 ത്തിലാണവസാനിക്കുന്നതു്. പരിണയങ്ങളിലും മുമ്പോ
 പിമ്പോ യുദ്ധങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുവാൻ ആട്ടകഥാകർത്താക്ക
 ന്മാർ ശ്രമിക്കാതിരിക്കയില്ല.

കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ കാലമായപ്പോഴേയ്ക്കുതന്നെ കേരളീയരുടെ യുദ്ധവൈദഗ്ദ്ധ്യത്തിനു ക്ഷയം തട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ചെണ്ടയുടെ തോലു കീറി അതിനുള്ളിലൊളിക്കുന്നവരും തോക്കു കൊടുത്തു പുകയില വാങ്ങുന്നവരുമാണ്, കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർ കാണുന്ന അന്നത്തെ കേരളീയഭടന്മാർ.

വിദേശീയരുടെ പ്രവേശം, ആഭ്യന്തരകലഹം, മൈസൂർ ആക്രമണം എന്നീ രാഷ്ട്രീയപരിവർത്തനങ്ങൾകൊണ്ടു കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ ശേഷമുള്ള ഒരു നൂറ്റാണ്ടുകാലം കേരളം അന്ധകാരത്തിലാണ്ടുകിടക്കുകയാണുണ്ടായത്. ആ അന്തരീക്ഷം സാഹിത്യപുരോഗതിക്ക് ഒട്ടും അനുകൂലമായിരുന്നില്ലെന്നുതന്നെ പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ ഭരണമുറച്ചു സമാധാനം വന്നപ്പോഴാണ് വീണ്ടും സാഹിത്യം തലവെക്കുന്നതു്. ഇംഗ്ലീഷുഭാഷ അധികൃതന്മാരുടെ ഭാഷയെന്നനിലയിൽ നമ്മുടെ ഭാഷയിൽ അധികാരവും ചെലുത്തി. ഇംഗ്ലീഷുഭാഷയിലുള്ള നോവൽ, ചെറുകഥ, നിരൂപണം, ഉപന്യാസം, ഖണ്ഡകാവ്യം, ചരിത്രം എന്നീ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ ഭാഷയിലും സംക്രമിച്ചതുടങ്ങി. ആശ്രയഭാവത്തിൽനിന്നു സ്വതന്ത്രഭാവത്തിലേയ്ക്കുകയറിയതോടുകൂടി എണ്ണപ്പെട്ട ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഈ വകുപ്പുകളിലെല്ലാം ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്തു. ഏതു പ്രശസ്തരാജ്യത്തിലെ സാഹിത്യത്തിനോടും കിടപിടിക്കത്തക്ക പുസ്തകങ്ങൾ ഈ വിഷയങ്ങളിൽ കൈരളിക്കു സ്വായത്തമായിട്ടുണ്ട്.

ഏതാനും കൊല്ലങ്ങൾക്കിപ്പുറം നമ്മുടെ സാഹിത്യത്തിൽ പഴയ സിദ്ധാന്തങ്ങളും പുതിയ സിദ്ധാന്തങ്ങളും

തമ്മിൽ ഒരു വടംവലി നടക്കുന്നുണ്ട്. പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ രാഷ്ട്രീയകാര്യങ്ങളിലും സാമുദായികകാര്യങ്ങളിലും അതിനെത്തുടർന്ന് സാഹിത്യത്തിലും ഉണ്ടായിട്ടുള്ള വിപ്ലവത്തിന്റെ പ്രതിധ്വനിയാണിത്; പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിലും പരിതഃസ്ഥിതികൾ ഒരുപോലെയാണല്ലെങ്കിലും വിപ്ലവമനഃസ്ഥിതി രാജ്യങ്ങളിൽ അതിവേഗം പരന്നുകാണുന്നുണ്ട്. അധികാരം രാജാക്കന്മാരിൽനിന്നു ജനങ്ങളിലേയ്ക്കു പകർന്നുനുള്ള തീവ്രയത്നമാണ് അഭിനവയുഗത്തിലെ ഒരു പ്രധാനസംഭവം. പാശ്ചാത്യർ യാന്ത്രികജീവിതത്തിലേയ്ക്കു പ്രവേശിച്ചതോടുകൂടി മുതലാളിത്താഴിലാളിപ്രശ്നവും രാഷ്ട്രീയപരിവർത്തനത്തോടനുബന്ധിച്ചു. സാഹിത്യം ജനകീയമാക്കണമെന്നാണ് ഈ വിപ്ലവമനഃസ്ഥിതിയുടെ ലക്ഷ്യം—രാജാക്കന്മാരുടേയും പ്രഭുക്കന്മാരുടേയും പിടിയിൽനിന്നു സാഹിത്യത്തെ രക്ഷിച്ചു ജനങ്ങളുടെ പരിലാളനത്തിനു സമർപ്പിക്കണമെന്നാണ് ഈ കക്ഷിയുടെ പരിപാടി. ഇതിലന്തർവിച്ച ഉദ്ദേശത്തെപ്പറ്റി ആർക്കും വിസമ്മതമുണ്ടാകാനിടയില്ല. പക്ഷെ, രാഷ്ട്രീയകാര്യങ്ങളും തൊഴിലാളിക്കുഴപ്പവും മനുഷ്യജീവിതത്തിലെ കാരോ വശങ്ങൾ മാത്രമാണ്. അവകൂടാതെ മനുഷ്യജീവിതത്തെ ആന്തരമായി സ്സർഗ്ഗിക്കുന്ന പല കാര്യങ്ങളുമുണ്ട്. അവയെ അകറ്റിനിർത്തുമ്പോൾ സാഹിത്യത്തിനു പരിപൂർണ്ണത കിട്ടുവാനും വഴിയില്ല. പ്രപഞ്ചത്തിൽ പ്രഭുവുണ്ട്, പുരോഹിതനുണ്ട്; മുതലാളിയുണ്ട് തൊഴിലാളിയുണ്ട്; വേറെ പലരുമുണ്ട്. സാഹിത്യത്തിൽ എല്ലാവർക്കും സ്ഥാനമില്ലെങ്കിൽ അതു ജീവിതത്തിന്റെ പൂർണ്ണ ചിത്രമാകയില്ല; അതിന്റെ

പ്രവാഹം സങ്കുചിതമാകയും ചെയ്യും. ഗ്രന്ഥകാരന്മാരെ അവരുടെ രാഷ്ട്രീയാഭിപ്രായങ്ങൾ അനുസരിച്ചു തരംതിരിക്കുന്ന ആധുനികസമ്പ്രദായത്തെപ്പറ്റി രാമാനന്ദചാരൻജി മുതലായവർ അവലംബിക്കാനുള്ള കാരണമിതാണ്. ലോകത്തിനായുദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടത് ഒരു കക്ഷിക്കായിപ്പോകരുതല്ലോ.

(മദിരാശി പ്രക്ഷേപണകേന്ദ്രത്തിന്റെ അമ്മതിയോടുകൂടി 1950-ലെ 'കേരളോപന്യാസ'ത്തിൽ പ്രസിദ്ധം ചെയ്യും.)

അനിരുദ്ധൻ

ഒന്നാന്തരം കൃതികൾ ധാരാളം എഴുതിയിട്ടുള്ള മഹാകവി പള്ളത്തോളിന്റെ കാവ്യപ്രപഞ്ചത്തിൽനിന്നു ഗുണപൈതൃകംകൊണ്ടു മുന്നണിയിൽ നില്ക്കുന്ന ഒന്നെടുത്തു കാണിക്കുവാൻ പറഞ്ഞാൽ ആ കാര്യം എടുപ്പത്തിൽ സാധിക്കാവുന്നില്ല. നിരൂപകന്മാർ മാറ്റമില്ലാതെ നോക്കിയാൽ കരേതരത്തിൽ പ്രകാശിക്കുന്ന പലതും കണ്ടെത്തും. മുൻപിൻകൂമമനുസരിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ ചിലതു ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുവാൻ പ്രയാസമില്ല. ജനസാമാന്യത്തിന്റെ ആദരാതിശയമാണ് മറ്റൊരു മാനദണ്ഡം. മഹാകവിയുടെ ഇന്നത്തെ പ്രശസ്തിക്ക് അസ്തിവാദമായി നിൽക്കുന്നതേതൊന്നെന്നുള്ള വിചാരണയും ഈ ഘട്ടത്തിൽ അസംഗതമല്ല. ഭാഷാകവിയുടെ പുരോഗതിയിൽ പള്ളത്തോളിന്റെ എന്തൊരു കാവ്യമാണ് ഒരു പുതിയ പ്രസ്ഥാനമോ മാറ്റമോ ചെട്ടിഞ്ഞെളിയിച്ചത്? ഈ പ്രശ്നവും ഇവിടെ നിരൂപകന്റെ നേരിടുന്നുണ്ട്. ഈ ഭാഗം വിസ്തരിക്കുന്നതിനുമുമ്പു മഹാകവിയുടെ ജീവിതത്തിലേക്കു നാം ഒന്നു കണ്ണോടിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

പള്ളത്തോൾതാരം ഉദയംകൊണ്ടതു ഭാഷാസാഹിത്യനഭോമണ്ഡലത്തിലെ ഒരു ദശ അവസാനിക്കുമ്പോഴാണ്. കേരളവർമ്മദേവൻ, വെണ്മണിനമ്പൂതിരിപ്പാടന്മാർ, കാത്തുളളിൽ അച്യുതമേനോൻ, കൊടുങ്ങല്ലൂർ തമ്പുരാക്കന്മാർ എന്നിവരാണ് കഴിഞ്ഞ തലമുറയിലെ പദ്മസാഹിത്യത്തിൽ നേതൃത്വം വഹിച്ചിരുന്നത്. ഈ പ്രധാനപേ

ഷങ്ങൾ ആദ്യവസാനം ആടി ഭാഷായോഷയെ രസിപ്പിച്ചിരുന്ന കാലം ഇപ്പോൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന ചില സഹൃദയന്മാരെങ്കിലും കാമ്മിക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കും. വിനോദരസികന്മാരായിരുന്ന ആ കവികളുരന്മാർ കവിതയുമായി 'നമ്സല്ലാപം' ചെയ്തിരുന്നവെന്നല്ലാതെ ജീവിതപ്രചോദനത്തിനുള്ള ഒരു പ്രധാനഘടകമായി ആ ദേവിയെ അവർ ആരാധിച്ചിരുന്നവെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. അതിനുള്ള കെല്ലോ കരുത്തോ അവർക്കുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നല്ല ഇതിനർത്ഥം. കാലസ്ഥിതിയും തങ്ങളെ വലയംചെയ്തിരുന്ന അന്തരീക്ഷവും അത്രത്തോളമേ അവരുടെ സാഹിത്യചാരങ്ങളെ വികസിപ്പിക്കുകയുണ്ടായുള്ളൂ എന്നുമാത്രം. കഥയായിരുന്നു അന്നത്തെ കവിതയുടെ ജീവൻ. ശബ്ദാലങ്കാരപരീക്ഷകളും സമസ്യോപുരണങ്ങളുമായിരുന്നു, അവരുടെ പ്രധാനവിനോദങ്ങൾ. ശൃംഗാരത്തിലോ അന്യാപദേശത്തിലോ ചൊതിഞ്ഞ കറാറ്റോകങ്ങൾകൊണ്ടായിരുന്നു അവർ തിലകം തൊട്ടിരുന്നത്. കറാറ്റോകങ്ങളുടെ കാലം കഴിഞ്ഞുവെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. സംസ്കൃതം സമ്മാനിച്ച സമ്പൽസമുച്ചയത്തിൽ കറാറ്റോകത്തിനെപ്പോലെ ജീവസ്സും അടുക്കുമുള്ള പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ വേറെയുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ 'ഹായ'യിൽ വള്ളത്തോളും ആദ്യകാലത്തു വിഹരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

“ചാരം ചാർത്തുന്ന മൈ; ചത്തവരെ മറവുചെയ്യുന്ന ദേശങ്ങളിൽസ്സു-
 ഞ്ചാരം, ചഞ്ചത്തരച്ചെഞ്ചിടയിടയിലിളം-
 ചന്ദ്രനിന്ദ്രസ്രവന്തി,

ചാരത്തായിട്ടു ചപ്രത്തലയർ ചില വിശാച-
ങ്ങൾ ചങ്ങാതിമാ,രാ-
ചാരത്തിന്നൊത്ത ചമ്ത്തുകിലിവയുടയോൻ
ചട്ടമിഷ്ടം തരട്ടെ.”

“ലക്ഷ്യംകൂടാതെ ലങ്കാനഗരമതു തക-
ത്തക്ഷമം രൂക്ഷനാകും
രക്ഷോജാലാധിപത്യം തടവിന ദശക-
ണ്ഠന്റെ കണ്ഠം മുറിപ്പാൻ
ലക്ഷ്യംവെച്ചങ്ങു ചീരി ഭൂതമണയുമൊര-
ത്യഗ്രമാം രാമബാണം
രക്ഷിച്ചീടട്ടെ നിത്യം കലിമലമകല-
ത്താക്കി നന്നാക്കി നമ്മെ.”

ഈ ശ്ലോകത്തിൽ ഒന്നു വള്ളത്തോളിന്റേറയും ഒന്നു
വെണ്മണിയുടേതുമാണെന്നു തിരിച്ചറിയുവാൻ പ്രയാസമാ
യിരിക്കുന്നു. അത്രയ്ക്കുണ്ട് അവ തമ്മിലുള്ള സാമ്യം.
ഇവ ‘ആപാതമധുര’മെന്നു സമ്മതിക്കാമെങ്കിലും ആലോ
ചനാമൃതങ്ങളല്ലെന്നു തീർത്തുപറയാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ
ഈ കോലാഹലത്തിന്നിടയിലും ചില വാസനക്കൈകൾ
പ്രകടിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കുമെന്ന് അന്നുതന്നെ നമ്മുടെ
യുവകവി ദൃഷ്ടാന്തപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

“ചേലേറുംമാറു കാറിൻമറയൊഴികെ മുഴു-
ത്തികൾ പാലാഴിവെള്ളം
പോലേ തൂക്കം നിലാവാൽ തരിമണലു തെളി-
ഞ്ഞുള്ളൊരാറിൻകരയ്ക്കൽ

ചാലേ ചാഞ്ചാടിനില്ക്കും ചെറിയ കുതിരവാൽ—

പുല്ലുണിപ്പുകുളേക്കാൾ

മേലേ നിൽക്കും പുകഴ്ചാത്തരചരിലവിടേ—

യ്ക്കുള്ളപോലില്ലൊരാൾക്കും!”

ജോജ്ജ് പഞ്ചമന്റെ കീർത്തിയാവളുപ്രത്തിന് ഉപമാനങ്ങൾ ഒന്നിനുമീതെ അടുക്കിവെക്കുന്നതോടുകൂടി ഒരു മെഴുക്കിട്ട അലങ്കാരചിത്രംകൂടി ഇതിൽ നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നതു നോക്കുക. പിന്നീടു വള്ളത്തോൾക്കവിതയിൽ തെളിഞ്ഞുവന്ന ചിത്രീകരണവാടവത്തിന്റെ ബീജാവരപമായി ഇതിനെ കരുതാവുന്നതാണ്. ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിലും അതിലെ പ്രാമാണികന്മാരെ അതിശയിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് യുവകവി വള്ളത്തോൾ കയറിവന്നത്. അന്ന് രണ്ടു ഭ്രാന്തു ഭാഷാകവികളെ ബാധിക്കുകയുണ്ടായി. അതിലൊന്നു വഞ്ചിപ്പാട്ടെഴുതണമെന്നുള്ളതായിരുന്നു. ‘അജാമിളമോക്ഷം’ വഞ്ചിപ്പാട്ട് (ഒടുവു) ‘അഹല്യാമോക്ഷം’ വഞ്ചിപ്പാട്ട് (അർ. പി.) ഇങ്ങിനെ പല നല്ല വഞ്ചിപ്പാട്ടുകളും അന്നു രംഗപ്രവേശം ചെയ്തുകൊണ്ടുണ്ടായി. അതോടുകൂടി വള്ളത്തോളിന്റെ ‘തപതീസംവരണം’യും ‘രസികരഞ്ചിനി’യിൽ പ്രകാശിച്ചു. ഇതിനെപ്പറ്റി ശ്രീ. നാലപ്പാടൻ ഇങ്ങിനെ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്: “വഞ്ചിപ്പാട്ടുകൾക്കു വ്യാഴം തെളിഞ്ഞുനിന്നിരുന്ന കാലമായിരുന്നു അന്ന്. പ്രസിദ്ധകവികളിൽ പലരും വഞ്ചിപ്പാട്ടുകൾ എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്നു. എന്നാൽ മിസ്റ്റർ മേനോന്റെ ‘തപതീസംവരണം’ അക്കൂട്ടത്തിൽ ഏതു സ്ഥാനത്താണ് കയറിനിന്നിരുന്നതെന്നുള്ളത് ഒരു പരസ്യമായ സംഗതിയാണല്ലോ. അതിൽ പല ഭാഗ

ങ്ങളും ഒരിക്കൽ വായിച്ചാൽ മറന്നുപോകാത്തവിധം മനസ്സിൽ പതിയത്തക്കവയായിരുന്നുവെന്നതു സഹൃദയന്മാർ കാക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കണം; സംശയമില്ല.” (വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനോൻ—ഭാഗം 48) പ്രശംസ സമ്പാദിച്ച ഈ കൃതി പിന്നീട് അച്ചടിച്ചു കാണാത്തതിൽ അതുതരം തോന്നുന്നു. കുട്ടിക്കാലത്തു്—അതിന്റെ രസികതപം മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയാത്ത കാലത്തു്—ഞാനതു വായിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ‘തപതീസംവരണ’ത്തിനുശേഷം ഈ ഭ്രാന്തു നിലച്ചതായിട്ടാണു് എന്റെ കാമ്. അതിനെ അതിശയിക്കാനുള്ള പ്രയാസമായിരിക്കാം അതിനുള്ള കാരണവും. അക്കാലത്തെ കുട്ടികളുടെ മറ്റൊരു ഭ്രമം മഹാകാവ്യമെഴുതണമെന്നായിരുന്നു. വഞ്ചിപ്പാട്ടെഴുതിയവരിൽ ഉള്ളൂർമഹാകവിയൊഴികെ ആരും മഹാകാവ്യത്തിൽ കൈവെച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. വാല്മീകിരാമായണം തജ്ജമചെയ്തു നെഞ്ഞുകുങ്കൊണ്ടു നവയൗവനത്തിൽ നവോന്മേഷം പുലർത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന വള്ളത്തോളും ആ പരീക്ഷയ്ക്കുചേർന്നു. അന്നു് അദ്ദേഹത്തിനു് ഏകദേശം 22 വയസ്സായിരിക്കണം പ്രായം. യൗവനത്തിന്റെ തള്ളിച്ചതടുക്കാൻ വയ്യാത്ത കാലം. താമസിയാതെ ചിത്രയോഗമഹാകാവ്യവും ഭാഷായോഷ്ണസമ്മാനമായി ലഭിച്ചു. 2000-ൽ പരം ശ്ലോകങ്ങളുള്ള ഈ കാവ്യം 2 കൊല്ലംകൊണ്ടു് എഴുതിത്തീർത്തതായിരുന്നു. ഇതിൽ കവിത നന്നായി, പക്ഷെ കഥ നന്നായില്ലെന്നൊരാക്ഷേപമുണ്ടെങ്കിലും വള്ളത്തോൾക്കവിതയുടെ വളച്ചുയുടെ ചിഹ്നങ്ങൾ സുലഭമായിരുന്നു. ‘ചിത്രയോഗം’ സാഹിത്യലോകത്തിൽ ഒരു കോളിളക്കമുണ്ടാക്കി. അനുകൂലവും പ്ര

തികൂലവുമായ നിരൂപണങ്ങൾ അവിടവിടെയായി പ്രചരിച്ചു. മിക്കതും പകവീട്ടലായിരുന്നുവെന്നു വ്യക്തമാണ്. കൊള്ളാൻ മടി, തള്ളാൻ പേടി—ഇതായിരുന്നു ചിത്രയോഗത്തോടുള്ള പലരുടേയും മനോഭാവം. അതിന് ഒരു സമുദ്രസാമ്യമുണ്ടെന്നു പലർക്കും തോന്നി. സമുദ്രത്തിലെ ഉപ്പുവെള്ളവും ചുളിയും അഴുക്കും നമുക്കു നീരസം ജനിപ്പിക്കുന്നു. അതിന്റെ അഗാധതയിൽ രത്നം മുതലായ അപൂർവ്വവും വിലയേറിയവയുമായ വസ്തുക്കൾ ഒളിഞ്ഞുകിടക്കുന്നുണ്ടെന്നുള്ള ബോധം നമ്മുടെ ബഹുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും അതുതസീമയിലേയ്ക്കുയർത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ചിത്രയോഗത്തിനും ഇങ്ങിനെ വിവിധവികാരങ്ങളെ തട്ടിയണർത്താൻ ശക്തിയുണ്ടായി. കഥ 'അമ്മമ്മക്കഥ'യാണെന്നും ഒരു സരസൻ പരിഹസിച്ചുവെങ്കിലും അതിന്റെ ഉള്ളടക്കം നായാടുവണ്ണന, ശ്രീഷ്ടുവണ്ണന, സമുദ്രവണ്ണന, ഭദ്രകാളീസാന്നിധ്യവണ്ണന എന്നിവ പ്രത്യേകിച്ചും കവിയുടെ അസാമാന്യശക്തി വെളിപ്പെടുത്തിയതിനാൽ സഹൃദയന്മാരെ ബലാൽക്കാരമായി ആകർഷിക്കാതെയുമിരുന്നില്ല. എന്നുതന്നെയല്ല, പടിപടിയായി ഉയർന്നുവരുന്ന കവിയുടെ കാവ്യശൈലി 'ചിത്രയോഗ'ത്തിൽ ഒതുങ്ങാതെ പൂർണ്ണപ്രകാശത്തിനും രൂപവൽകരണത്തിനും വെമ്പൽകൊള്ളുന്നതായും ചിലർക്കനുഭവപ്പെട്ടു. മേൽക്കാണിച്ച ഭാഗങ്ങൾ ചിത്രയോഗത്തിൽനിന്നു പുറത്തൊട്ടൊന്നുവെങ്കിലും താനേ പ്രകാശിക്കുന്നതും വിലപ്പോകുന്നതുമായ രത്നങ്ങളുമാണല്ലോ. അത്തരത്തിലുള്ള പണിത്തരങ്ങളിലാണ്, അല്ലാതെ മറ്റൊരാൾക്കുപോലുള്ള സ്വപ്നവനികളിലല്ല, വള്ളത്തോ

ഉിന്റെ കലാദേവി അധികം കളിയാടുന്നതെന്നും അദ്ദേ
 ഘത്തിന്റെ ആരാധകന്മാരും ഗുണകാംക്ഷികളും വിശ്വ
 സിക്കാതെയുമിരുന്നില്ല. പഴയ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ എ
 ല്ലാ പരീക്ഷകളിലും പരിപൂർണ്ണവിജയം നമ്മുടെ യുവകവി
 സമ്പാദിച്ചുകഴിഞ്ഞുവെങ്കിലും വള്ളത്തോളിന്റെ വ്യക്തി
 ത്വവും ആത്മപ്രകാശവും അവയിൽ കാണുകയുണ്ടായി
 ല്ല. കേരളീയരുടെ ചരിത്രത്തിൽ—അഥവാ ഭാരതീയരു
 ടെ ചരിത്രത്തിൽ—അതൊരു പരിചർച്ചനഘട്ടവുമായിര
 ന്നു. നമ്മുടെ പഴയ സംസ്കാരം വിദേശസംസ്കാരസമ്മർദ്
 ള്ളത്തിനടിമപ്പെട്ട് ഞരങ്ങി ശ്വാസമാത്രമായി കഴിഞ്ഞിര
 ന്നതിനാൽ ഒരു പുതിയ മാന്ത്രികപ്രയോഗംകൊണ്ട് അ
 തിനെ ഉണർത്തിയില്ലെങ്കിൽ അതു നാമാവശേഷമാകുമെ
 ന്നു ഘട്ടമുണ്ടായി. മന്ത്രം പഴയതുണ്ടെങ്കിലും അതിന്റെ
 പ്രയോഗം അന്നത്തെ അന്തരീക്ഷത്തിനു യോജിച്ചവിധ
 ത്തിൽ ഒരു പുതിയ രീതിയെ അവലംബിക്കണമെന്നു വ
 ന്നു കൂടി. നമ്മുടെ ജീവിതത്തിന്റെ നാനാവശങ്ങളേയും
 ബാധിച്ച ഈ രോഗത്തിനു ശമനോപായവും പല തുറക
 ളിലും വേണ്ടിവന്നു. സാമാന്യമായുണ്ടായ ഈ അസ്വാ
 സ്ഥ്യം നമ്മുടെ കലാജീവിതത്തേയും ബാധിക്കാതിരിക്കുന്ന
 തല്ലല്ലോ. അതിൽ അഗ്രപീഠമലങ്കരിക്കുന്നത് സാഹിത്യ
 മാണുസമാഹാരം. കാലതാമസംകൊണ്ടുണ്ടാവുന്ന സുഖത്തിൽ
 വിശ്വാസവും സന്തോഷവും ചുരുങ്ങി. ക്ഷണനരംകൊ
 ണ്ട് അനല്പമായ ആനന്ദം വേണമെന്നായി മനോഗതി.
 ഇതു യന്ത്രങ്ങളുടെ കാലവുമാണല്ലോ. മരണം കഴിച്ചു
 രോഗം മാറുന്ന സമ്പ്രദായം രോഗിയ്ക്കും വൈദ്യനും ഇപ്പു

മില്ലെന്നായി. 'ക്ഷിപ്രപ്രസാദി'യായ 'കുത്തിവെപ്പി'ൽ വിശ്വാസം വന്നു. ഈ മനോഭാവം സാഹിത്യത്തിൽ കടന്നു കൂടിയപ്പോൾ നോവലിനേക്കാൾ ചെറുകഥയിൽ കൗതുകം വർദ്ധിച്ചു. മഹാകാവ്യങ്ങളേക്കാൾ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളെ ജനസാമാന്യം അധികം ആദരിക്കാനും സന്നദ്ധരായി. കവിത ചെറുതെ വായിച്ചു രസിക്കാനും രസിപ്പിക്കാനും മാത്രം പോരാ, ഉള്ളിലിരിക്കുവാനുള്ള ശക്തി അതിൽ കൂടിയേകഴിയൂ എന്നു പല സംസ്കാരപ്രചാരങ്ങളുടെ അലതല്ലൽകൊണ്ട് അന്തംവിട്ട ജനതയ്ക്കു ക്രമേണ ബോദ്ധ്യം വന്നതുടങ്ങി. കവിയുടെ അനുഭവവും ആത്മപ്രകാശനവും കൂട്ടിക്കഴയ്ക്കുമ്പോഴേ ഹൃദയമിളക്കാനുള്ള മിടുക്കു കവിതയ്ക്കു കൈവരികയുള്ളൂ. ഈശ്വരകല്പിതമായി വന്ന ബാധിത്യം ആത്മപ്രകാശനത്തിന് ഒരു കാരണവുമുണ്ടാക്കി. 'ബധിരവിലാപ'ത്തിൽ (1085) പുതിയ വള്ളത്തോളിന്റെ ഒരു 'മിന്നാട്ടം' കാണുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ പൂണ്ണോദയം കാണാൻ സാഹിത്യലോകം നാലുകൊല്ലംകൂടി കാക്കേണ്ടിവന്നു. മഹാകാവ്യപരീക്ഷയും (1086)കൂടി കഴിഞ്ഞപ്പോഴേ കവിക്ക് അനിരൂപനെ (1089) അവതരിപ്പിക്കാൻ ധൈര്യമുണ്ടായുള്ളൂ. ജ്ഞാനം, അഭ്യാസം, പ്രയോഗവാദം ഇവ മൂന്നിൽനിന്നും കടഞ്ഞെടുത്ത അമൃതംതന്നെയാണ് 'അനിരൂപൻ.' ബന്ധനസ്ഥനായിട്ടാണ് അനിരൂപൻ നമ്മുടെ മുമ്പാകെ പ്രത്യക്ഷമായതെങ്കിലും സ്വാതന്ത്ര്യകാഹളം മുഴക്കിക്കൊണ്ടാണ് അതു സാഹിത്യലോകത്തിൽ വ്യാപരിച്ചത്. ഇതിവൃത്തം പഴയതാണെങ്കിലും പുതിയ ഭാവനയിൽ ചൊരിഞ്ഞു തന്നപ്പോൾ

അതിന്റെ അലകംപിടിയും മാറിയതായി സമുദയനാഷ്
 തോന്നി. പുരാണം പ്രേമസാമ്രാജ്യത്തിൽ ചെങ്കോൽ ന
 ടത്തുന്ന ഒരു മഹാനാണിയേയാണ് സാഹിത്യലോകത്തി
 ന്റെ സമ്മാനിച്ചത്. 'ന സ്രീസപാതത്ര്യമഹ്തി' എന്ന
 മനുവാക്യത്തെ വെല്ലുവിളിച്ചുകൊണ്ട് സ്രീസപാതത്ര്യസ
 നേശം വഹിക്കുന്ന ഒരു ധീരനായികയെയാണ് മഹാക
 വിവള്ളത്തോൾ കേരളസാഹിത്യത്തിന് അടിയറവെച്ച
 ത്. കേരളസ്രീകളുടെ പാരമ്പര്യസ്വത്തായ 'തനിക്കാം
 പൊരുത്ത'വും ശൈയ്യവും മനോഹരത്വവും ഒന്നിനൊന്നു
 മീതെയായി ആ വീരാംഗനയിൽ കാളംവെട്ടുന്നു. കടാ
 കോട്ടമാക്കവും ഉണ്ണിയാച്ചയും കേരളത്തിൽ നട്ടുവളർത്തി
 യ ആദർശം വള്ളത്തോളിന്റെ ഉഷയിൽ വീണ്ടും വികസി
 ക്കുന്നതായി കേരളീയർക്ക് അനുഭവപ്പെട്ടു. ഇണപ്പെരുത്തം
 മനുപൊരുത്തത്തിൽ ലയിച്ചതായി പണ്ടേ വിശ്വസിച്ചുവ
 ന്ന കേരളീയർ അവരുടെ സ്രീകൾക്കു വിവാഹത്തിൽ അ
 നുവദിച്ചുകൊടുത്ത സപാതത്ര്യത്തിന്റെ നവാവതാരമാ
 യി ഉഷാദേവിയെ സർവ്വതമനാ സപാഗതം ചെയ്തു. വര
 സപീകരണത്തിൽ തനിക്കു വിപരീതമായി നില്ക്കുന്ന ഒരു
 മരുമക്കത്തായതറവാട്ടിലെ കാരണവരെ ശാന്തമായി ധി
 ക്കരിച്ച് നിഷ്കളങ്കമായ തന്റെ ആദർശവും ആഗ്രഹവും പൂ
 ലന്താനൊരുങ്ങുന്ന ഒരു ധീരോദാത്തയെ അവർ വള്ളത്തോ
 ളിന്റെ ഉഷയിൽ കണ്ടപ്പോൾ മഹാകവിയുടെ മറ്റു കൃ
 തികളേക്കാൾ അനിരുദ്ധനെ കേരളീയർ കൊണ്ടാടിയ
 തിൽ അതുതവുമില്ലല്ലോ. ഇവി നായകന്റെ കാര്യം
 എടുത്തു പറയുകയാണെങ്കിലോ, അതിലും കേരളീയാദ

ശം കവി പ്രകാശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആരോമൽച്ചേകവർ,
 തച്ചോളി കതേനൻ, പഴശ്ശിത്തമ്പുരാൻ, ഇരവിക്കുട്ടിപ്പി
 ള്ള ഇവർ ഒരു വീരകേരളം പുരാതനസ്വപത്തായി നമുക്കു
 തന്നിട്ടുണ്ട്. ആത്മനാശം വകവെക്കാതെ ജനഭ്രമിയുടെ
 പേരും പെരുമയും പുലർത്താൻ ശത്രുവിനോടു മല്ലിടുന്നതു്
 ഒരു വിനോദവും അഭിമാനവും കടമയുമായിക്കരുതിവന്നവ
 രാണ് ഈ വീരാഗ്രേസരന്മാർ. സ്വാതന്ത്ര്യാഗം അവരുടെ
 പ്രതമായിരുന്നു. ശത്രുപക്ഷത്തിൽ കണ്ടെന്ന ഗുണം അ
 ഭിനന്ദിക്കുന്നതു പുളകംകൊള്ളിക്കുന്ന ഒരു ധീരകൃത്യമായി
 രുന്നു. അനീതിയും അക്രമവും അടിച്ചുടയ്ക്കാൻ ആയു
 ഷ്ശാലം മുഴുവനും പടവെട്ടുന്നതു് അവക്കൊരുപാസനപോ
 ലെയായിരുന്നു. തങ്ങളുടെ ആദർശം പാലിക്കാൻ അപായ
 ശങ്കകൂടാതെ ഏകനായി ആയിരം പേരെ എതിരിടുന്ന
 തു് അവക്കൊരു പുണ്യകർമ്മമായിരുന്നു. തങ്ങളോടു ജന
 വൈരം ആചരിച്ചുപോന്നവരുടെ ഇടയിൽ കടന്നു് പാ
 ഴായിപ്പോകുന്ന പ്രേമനിധിയെ രക്ഷിക്കാനായി ഒരു പ്രാ
 ത്ന വന്നപ്പോൾ അതിലേയ്ക്കു് ഏകാകിയായി നിർഭയം
 പോയി ആപത്തു വലിച്ചുകേറിയ അനിരുദ്ധൻ കേരളീ
 യർക്കു് ആരാധ്യനാവാതെയിരിക്കുമോ? ഇങ്ങിനെയുള്ള നാ
 യികാനായകന്മാരുടെ രത്നകനകംപോലുള്ള ഘടനയും
 അതിലടങ്ങിയ സ്വാതന്ത്ര്യസന്ദേശവും അനിരുദ്ധനിൽ
 തെളിഞ്ഞുകണ്ടപ്പോൾ അതിലെ ഇതിച്ചുത്തം നമ്മൾക്കി
 ണ്ണിയതായി ഭാവിച്ചതിലും അതിന്റെ കർത്താവിനെ മ
 ന്നാകവിയായി അഭിഷേകം ചെയ്തതിലും നാം നമ്മെത്ത
 നെ അഭിനന്ദിക്കേണ്ടതല്ലേ!

പിന്നെ, അനാചാരങ്ങളുടേയും അസമതങ്ങളുടേയും ചങ്ങലകളിൽ കിടന്നു വിടയുന്ന കേരളസമുദായത്തിൽ വിദേശസംസ്കാരം ആദ്യത്തെ 'മൊകര'വും പതുപതു കഴിഞ്ഞു് ഒരു നേരിയ സമതമാരുതനെ വീശുകയുണ്ടായി. അതിന്റെ ഇളംകുഞ്ഞായി, വ്യക്തിസ്വതന്ത്രവും തടയുന്ന സാമുദായികവിഷമങ്ങളേയും പ്രതിബന്ധങ്ങളേയും നൂലാമാലകളേയും പൊട്ടിച്ചെറിഞ്ഞു പുറത്തു ചാടി ഏകയോഗക്ഷേമപരിമളം ആസ്വദിക്കുവാൻ ഒരാഗ്രഹവും അതിന്റെ ഗണ്യമായ ഒരു വിഭാഗത്തിൽ അർജ്ജിച്ചു. വർഗ്ഗഭേദം സമ്മതിക്കാത്ത വിദ്യാഭ്യാസം, രാഷ്ട്രാന്തരീക്ഷം, പൊതുപ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നീ സംഗതികൾ ആ സമതമാരുതന്നു ശക്തികൂട്ടുകയും ചെയ്തു. ആ കക്ഷിക്കു പ്രാബല്യം കൂടിവന്നു. അവരുടെ ആദർശവും ആശയവും ആശ്ലേഷിക്കുന്ന ഒരു പ്രചോദനം ആവശ്യപ്പെട്ടിരിക്കുമ്പോഴാണ് അനിരുദ്ധന്റെ ആവിർഭാവം. പ്രതികൂലപരിസരങ്ങളേയും സമുദായഘടനയേയും അതിലംഘിച്ചു് സ്വാതന്ത്ര്യപ്രകാശനത്തിനും സംരൂപിക്കും സധൈയ്യം മുന്നോട്ടിറങ്ങിയ മിഥുനങ്ങളുടെ വീരോചിതകൃത്യം ഹൃദയംഗമമായ ഭാഷയിൽ പ്രകാശിച്ചപ്പോൾ അവരുടെ മാനസികവ്യാപാരത്തിന്റെ പ്രതിബിംബം അതിൽ അവർകണ്ടെത്തി. അവർക്കു വേണ്ടുന്ന സാരോപദേശമടങ്ങിയ ഒരു ചെറുഗീതയായി അവർ അതിനെ അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെ വള്ളത്തോളിന്റെ ജീവിതത്തിലും അതിപ്രധാനവും ശുഭഭാവമുള്ളതുമായ ഒരു സ്ഥാനമാണ് അനിരുദ്ധൻ കൈക്കലാക്കിയിട്ടുള്ളതു്.

II

ഞാൻ വിദ്യാത്ഥിയായിരുന്ന കാലത്ത്, ആത്മപോഷിണിയിലാണെന്നു തോന്നുന്നു, 'അനിരൂപൻ' ആദ്യം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതു വായിച്ചപ്പോൾ എനിക്ക് ഞാനെന്നിരിക്കെ അദ്ദേഹമുണ്ടായി. ആ ലക്കങ്ങളെടുത്തു സ്നേഹിതനാറെ തേടിപ്പിടിച്ചു വായിച്ചു കേൾപ്പിക്കുന്നത് എനിക്ക് കുറെ ദിവസത്തേക്ക് കരുതാവുമായിരുന്നു. "പ്രാലയശൈലഭചിയാം നിജമാളികയ്ക്കുമേലേറെ മോടിതടവുന്ന പരാന്തയികൽ" "ആലേഖ്യരൂപിണി കണകൈ" വാഴുന്ന ഉഷയെ ഞാനും വിദ്യാലയത്തിലേയ്ക്കുപോകുമ്പോൾ ഏതോ കരു മാളികപ്പാത്തു കണ്ടു.

"ആലസ്യമാണ്ട മുഖമൊട്ടു കുനിച്ചു വേർത്ത-
 ഫാലസ്ഥലം മുദുകരത്തളിർകൊണ്ടു താങ്ങി
 ചേലഞ്ചിമിന്നുമൊരു വെൺകുളിർകൽത്തറയ്ക്കു
 മേലങ്ങു" ചാരിയിരുന്നിരുന്ന ചാരുമുഖിയെ 'കൂനി'

ല്ലാതെ കാണാനും എനിക്ക് സാധിച്ചു.

"ഹാ! ജന്യസീതി പല യോഗ്യഗണത്തെയൊരാ-
 ണ്ണോജസ്സുകൊണ്ടു വിമമിച്ച യുവാവുതന്നെ
 വ്യാജപ്പയറിൽ വിജയിച്ചുരളുന്ന ദൈത്യ-
 രാജനൈഴം സചിവപുംഗവ! മംഗളം തേ!"

എന്ന ശ്ലോകമെത്തിയാൽ ഞാനതു രണ്ടോ മൂന്നോ ആവർത്തിച്ചു. കംഭാഭ്യന്നതു മംഗളമായി സവീകരിക്കാൻ പ്രയാസമാണ്. രാജകുമാരി അതിന്നുപകരം രണ്ടടിച്ചു വെങ്കിൽ ആ വൃദ്ധൻ ഇത്രത്തോളം ഉള്ളിൽ തട്ടുകയില്ല.

“ചാരം ചാത്തുന്ന മൈ” തുടങ്ങിയ ശ്ലോകത്തിനേയും ഇതിനേയും താരതമ്യപ്പെടുത്തിനോക്കി. ചെണ്ടകൊടു കേട്ടു വീണവായന കേൾക്കാൻ വന്നപ്പോലെ കരണഭവമുണ്ടായി. വള്ളത്തോളിന്റെ കവിതയുടെ മടുമാറിയെന്നു സന്തോഷിച്ചു. “അനോപമാകാരമിതാനനാഞ്ജ”ത്തിന് ഇതിലടങ്ങിയ അന്തസ്സാരവും ജീവനും ഇല്ലെന്നു തൃപ്തിപ്പെട്ടു.

“ഞാനാളയച്ചിട വരുത്തിയതാണു തന്നത്താനാളു പുത്രനെഴുന്നള്ളുകയല്ല ചെയ്ത നാനാതരത്തിലപരാധമൊരാൾക്കു; ബന്ധസ്ഥാനാപ്തിയന്വനമിതോ ബലിവംശധർമ്മം?”

എന്ന വാദം കേട്ടപ്പോൾ ഷേക്സ്പിയറുടെ പോഷ്യയെ കാമ്ബവന്നു. ആ താവാടിത്തംതികത്തെ മനസ്സിലിറിയെ നമസ്കരിക്കുവാൻ കൂടി തോന്നി.

“താതന്നു ഞാനിട വധുജനവജ്ജ്യമാകും സ്വാതന്ത്ര്യമാന്തിലുമെന്തഭിമാനഭംഗം? ഹാ, തന്നകൾക്കനഘവീരവധുപദാപ്തിയേതല്ലനെങ്കിലുമസമ്മതമാവതുണ്ടോ?”

എന്ന ഘട്ടമെത്തിയപ്പോൾ ബാണനെ കയ്യിൽ കിട്ടിയാൽ നാലു കൊടുക്കാനുള്ള ദേവഷവും ജനിച്ചു.

“ഏകാന്തരൂഢമിട നിന്നനഘാനരാഗം സപീകാർഷകാടിയിലിരിപ്പതുതന്നെ; പക്ഷേ, ധേ കാർഷ്വേദിനി, യശോധനനാം നൃപനു ലോകാവചാദമഖിലോപരി ഗണ്യമല്ലീ?”

എന്ന മന്ത്രിയുടെ സമാധാനം ചന്തവും ചൊടിയുമുള്ള കുട്ടികൾ വാശിപിടിച്ചു വികൃതികാട്ടുമ്പോൾ വൃദ്ധപിതാവിനുണ്ടാവുന്ന ധർമ്മസങ്കടം കുട്ടിത്തം വിടാത്ത എനിക്കു നൂറു ഭവപ്പെടുത്തി.

“ഘോരായുധപ്രണിതകാന്തകളേബരം കൈത്താരാൽ കനിഞ്ഞഹഹ, തൊട്ടുതലോടിടുമ്പോൾ ശ്രീരാജകന്യകൾ കൊതിച്ചുവരുന്ന വീരദാരാസ്സദത്തിലുമുഷ്ണു വിരക്തി തോന്നി!”

ഉഷ്ണു തോന്നിയ വിരക്തിയിൽ കുറച്ചുപു അസൂയ ജനിച്ചത്.

‘ആരംഭമെന്തു ഗുരുജനാജ്ഞ ഗണിച്ചിടാതെ’

എന്നു് അനിരുദ്ധൻ കുശലം ചോദിക്കുമ്പോൾ താനവിടെ വന്നുചേരവാനുള്ള കാരണം മറന്നുവോ എന്നു സംശയിച്ചു. ‘ബന്ധഗൃഹം’ ‘ബന്ധുഗൃഹം’മാക്കി അവർ സമാധാനിക്കുമ്പോൾ വികാരപാരമ്യത്തിലും അവർക്കുള്ള തന്റേടം എന്നിൽ ബഹുമാനം വളർത്തി.

“പ്രാണാധിഭക്തി! കരയായ്ക്കു;—രിമുക്തനാനാ ബാണാളി താങ്ങുവതിനീയൊരു നെഞ്ചുപോരും ബാണാത്മജാനയനനീരൊരുതുളളിപോലും വീണാൽ സഹിപ്പതനിരുദ്ധനസാധ്യമത്രെ!”

അനിരുദ്ധന്റേയും ഉഷ്ണുടേയും വായനക്കാരന്റേയും സ്നോഭത്തിനു മകുടം വെള്ളുകയാണ് ഈ ഗ്ലോകംകൊണ്ടു ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. ഈ ഘട്ടത്തിൽ കണ്ണുനീർ ഇറുവീണതു് ആരുടെ കണ്ണിൽനിന്നാണെന്നു സംശയം ജനിക്കുന്നു.

ഇതു പറയുമ്പോൾ അനിരുദ്ധൻ തൊണ്ടയിടരാതിരിക്കുകയില്ല; കണ്ണീർ വീഴാതിരിക്കില്ല. മടിയിൽ കിടക്കുന്ന ഉഷയുടെ മേൽ അതു വീണാൽ പിന്നെ അവുടെ കണ്ണുനീരുകൊണ്ട് കരാവുതന്നെ പൊട്ടും. ഇത്രയും സങ്കല്പിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്ന സഹൃദയന്റെ കണ്ണാണോ പിന്നെ അടങ്ങിയിരിക്കുക? കുറച്ചുമുമ്പ് ഉഷയോടു കാരാഗ്രഹം വിട്ടുപോകണമെന്നു പറഞ്ഞതിനുള്ള പ്രായശ്ചിത്തമാണിവിടെ അനിരുദ്ധനാചരിക്കുന്നത്.

“ഛാ കഷ്ടമെൻ ദുരിതമെന്നെ ചെറുത്തുചല്ലോ
ലോകത്തിലെൻ പരമദൈവതമാം ഭവാനും!”

എന്നു തന്റെ പ്രാണപ്രിയയെ വിലചിപ്പിച്ചതിനുള്ള ശിക്ഷയുമാണിത്. ഉച്ചകോടിയിലെത്തിയ വികാരം സംതൃപ്തിയടഞ്ഞതിനാൽ ക്രമേണ പിന്നെ ഇറങ്ങുന്നു. അവരകപ്പെട്ട സ്ഥിതിയുടെ ഗൌരവം കർശമായി അവരെ വീണ്ടും തട്ടിയുണർത്തുന്നു. അതിലന്തർവിച്ച അപായവും അവരറിയാതിരിക്കുന്നില്ല. സംഭവങ്ങളുടെ ഭയങ്കരപരിണാമത്തിലും ഒരു വെളിച്ചം വീശുന്നതായി അവർക്കു തോന്നുന്നു.

“നില്ലാതെ ചോരിലുഴലും തവ താതനെനെ
ചെല്ലാൻ ചതിപ്പണിതുടങ്ങിയതെന്റെ ഭാഗ്യം
അല്ലായ്ക്കി, ലുഗ്രപിതൃദുഃഖമിവൻനിമിത്തം
ഏല്ലാംബുജാക്ഷി! തവ നേരിടുമായിരുന്നു!”

എന്ന സമാധാനത്തിനും വഴി കിട്ടി.

അച്ഛനുവേണ്ടി “മകൾതൻ പിഴയാലമഷ്ഭാരാസനായ ഗുരുവിൻ വിചരീതകൃത്യ”ത്തിനുവേണ്ടി, മകൾ ത

ന്റെ നാമനോടു ക്ഷമയോചനംചെയ്തു. തന്റെകൂടെ വരണമെന്നുള്ള അർത്ഥന സപീകരിക്കുന്ന കായ്ത്തിൽ അനിരൂപന്റെ അഭിമാനവീര്യം ചൊടിച്ച്. വന്നതു കള്ളനെപ്പോലെയാണെങ്കിലും പോകുന്നതങ്ങിനെയൊവരതെന്നു കലീനതയും പൗരജവം ഉപദേശിച്ചു.

“താവൽകകാന്തനൊരു തസ്കരനോ സുശീലേ?”

എന്ന ചോദ്യം ഉഷയുടെ മനസ്സിലും കൊണ്ടു.

“കാരാഗൃഹാലിഖനെ വീരൊടു വീണ്ടെടുപ്പാൻ പാരതൈയെത്തുമിഹ നിൻ പുതുബാസവന്മാർ; പ്രേമാർദ്ധയാം ഭവതിയെജ്ജലകക്ഷിയെപ്പോലാമാധവീയപുരിയിങ്കലണമുകൊള്ളും.”

എന്ന പരിവാടിയാണ് അഭിമാനഭംഗം തീർപ്പാൻ അധികം ഉചിതമെന്നു യദുസുന്ദരജ്ഞം ബോധ്യമായി.

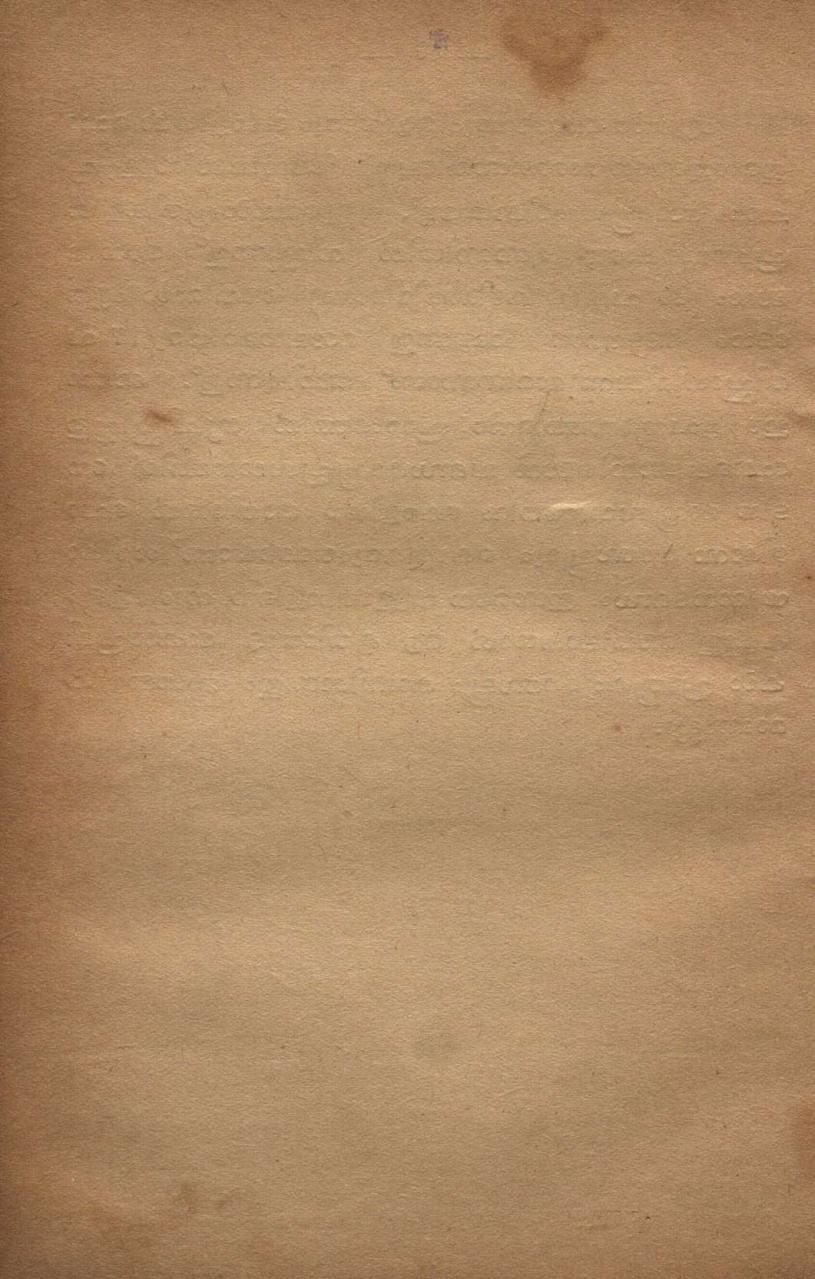
“കാന്താംഗി, നമ്മളിൽ മുറയ്ക്കുനരാഗവിത്തു താന്താൻ വിതച്ചതു വൃഥാ കളയില്ല ദൈവം.”

എന്നു രണ്ടുപേരും ആശയ്ക്കും അപകാശമുണ്ടായി. ഈ രംഗം മായാതെ പായനകാരന്റെ മനസ്സിലും പതിഞ്ഞു.

സപാതന്ത്ര്യാഹ്വാനമെന്ന ആദർശം വൈദ്യുതദീപത്തിലെ വെളിച്ചംപോലെ തീവ്രശക്തിയോടുകൂടി ഇതിൽ പ്രതിഫലിച്ചു കാണുന്നതാണ് ഇതിന്റെ ആകർഷണത്തിനു മർമ്മമായി നിൽക്കുന്നത്. അനിരൂപൻ എഴുതുന്ന തിരുമുഖ്യ വള്ളത്തോളിന്റെ പ്രതിഭയ്ക്കു് ഈ ശക്തി വന്നുചേരാത്തതുകൊണ്ടാണ് അക്കാലത്തെ കൃതികൾ നാടൻവിളക്കുകളായിത്തീർന്നത്. അവയ്ക്കുമുണ്ടു്, തെളിവും മിഴിവും. ഇത്ര പ്രകാശമില്ലെന്നേയുള്ളു.

എന്റെ അനുഭവവും ആനന്ദവും കേരളീയർക്കു പൊതുവെയുണ്ടായതാണെന്നതിലേയ്ക്കു 'അനിരൂപ'നുള്ള പ്രചാരം സാക്ഷ്യംവഹിക്കുന്നുണ്ട്. വള്ളത്തോൾക്കുതികളിൽ പ്രചാരംകൊണ്ടു മുന്നണിയിൽ നില്ക്കുന്നത് അനിരൂപനും (21 പതിപ്പു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു) അതിന്റെ ഏകദേശം അടുത്തായിക്കാണുന്നതു മഴലനമറിയവു (17 പതിപ്പായിരിക്കുന്നു)മാണെന്നാണ് അറിയുന്നത്. ഞാൻ ഈ ഉപന്യാസത്തിന്റെ പ്രാരംഭത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ അനിരൂപൻ ഖണ്ഡകാച്യപ്രസ്ഥാനത്തിൽ നേടിയ മാനുസ്ഥാനത്തിനു കേരളീയർ അതിന്മേൽ പൊഴിക്കുന്ന വാത്സല്യവും കൌതുകവുമാണെന്നാണ് ശരിയായ മാനദണ്ഡം. ഇന്നത്തെ വള്ളത്തോളിനെ നാം ആദ്യംകണ്ടതു് അതിലാകയാൽ ആ കൃതിയോടു ഭാഷാപ്രേമികൾ പ്രത്യേകം വാത്സല്യം കാണിക്കുന്നതും സ്വാഭാവികമാണല്ലോ.

കേരളത്തിലെ കലകൾ

ആമുഖം

കേരളീയകലയെപ്പറ്റിയുള്ള പ്രസ്താവം

കേരളീയർ കലയുണ്ടോ എന്നു സംശയിക്കുന്ന ചില വിദേശീയർ ഇപ്പോഴും ഉണ്ട്. അവർ കഥകളി കണ്ടതിനുശേഷം മൗനമവലംബിക്കുകയാണ്. നമുക്കു സംഗീതമില്ലെന്നു പരിഹസിച്ചിരുന്ന പതിവു, സ്വാതിതിരനാളും ഗോവിന്ദമാരാളും—ഇദ്ദേഹത്തെ ഗോവിന്ദസ്വാമിയായി നമ്മുടെ അവകാശം തട്ടിപ്പറിക്കാൻ ചിലർ ശ്രമിക്കുകയുണ്ടായി—തങ്ങളുടെ പാവനജന്മംകൊണ്ടലങ്കരിച്ചു നാടു കേരളമാണെന്നറിഞ്ഞതോടുകൂടി അവസാനിച്ചതായി കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. സ്വാതിതിരനാൾ കണ്ണാടകസംഗീതമല്ലേ താലോലിച്ചിരുന്നതു്, അതിനു പ്രചാരം കേരളത്തിലായിരുന്നില്ലല്ലോ എന്നൊരു വാദവും അവർ പുറപ്പെടുവിക്കാതിരുന്നില്ല. ആ സംഗീതരാജൻ കേരളീയരീതിയിൽ രചിച്ച മലയാളഗാനങ്ങൾ അന്യന്മാർ അറിയാനിടവരാതിരുന്നതിനാൽ ആ ഭാഗം അവർ ചിന്തിക്കുകയുണ്ടായില്ല; “എന്തൊരു മഹാനുഭാവോ” എന്ന കീർത്തനംകൊണ്ടു ത്യാഗരാജസ്വാമികൾതന്നെ ഗോവിന്ദമാരാറെ അഭിവാദ്യംചെയ്തിരിക്കുകയാൽ ആ തെളിവു നിരസിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയുമില്ല. അതിൽ ഗോവിന്ദനെന്ന

ചേര ചേർത്തു കാണുന്നില്ലെന്നു മറ്റൊരു വാദംകൂടി പുറപ്പെടുവിക്കുമോ, എന്തോ?

ഇത്രയും ആധുനികകാലത്തെ സ്ഥിതി. ഇനി കുറേ കൂടി പഴയ കാലത്തിലേക്കു നമുക്ക് ഒരു സങ്കല്പയാത്ര ചെയ്യാമെങ്കിൽ മറ്റു ചില കാര്യങ്ങളും നമ്മുടെ കണ്ടു നിലയുടെ കടന്നുപോകുന്നതു കാണാം. ക്രിസ്തുവർഷത്തിനു മുമ്പാണെന്നും അതല്ല ക്രി. പി. രണ്ടാം നൂറ്റാണ്ടിലാണെന്നും അഭിപ്രായവ്യത്യാസത്തിൽനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുമാറി ട്രിപ്പാത്ത ചിലപ്പതികാരം അക്കൂട്ടത്തിൽ മുന്നണിയിൽ കാണാം. ചേരൻ ചെങ്കട്ടവന്റെ അനന്തിരവനായ ഇളക്കോവടികളാണല്ലോ അതിന്റെ കർത്താവ്. ചേരൻ ചെങ്കട്ടവൻ ജൈത്രയാത്രയിൽ നീലഗിരിയിൽ ഏതാനും ദിവസം വിശ്രമിക്കുകയുണ്ടായി. ആ അവസരത്തിൽ വിനോദങ്ങൾ വലതും അവിടെ നടന്ന കൂട്ടത്തിൽ പാറുരിൽനിന്നു വന്ന ഒരു “കൂത്തച്ചാക്കയാൻ” തന്റെ അഭിനയംകൊണ്ടും നൃത്തംകൊണ്ടും ചെങ്കട്ടവന്റെ മാതൃഭാഷയെ നന്ദിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. ചാക്യാരുടെ അഭിനയത്തിന്റേയും നൃത്തത്തിന്റേയും വിവരണം ചിലപ്പതികാരത്തിൽ കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ട്. തമിഴ് പണ്ഡിതന്മാർക്ക് ഒരു വിഷമപ്രശ്നമായിക്കിടക്കുകയാണതിനും. വിഷയം കേരളത്തിലെ കല; പ്രതിപാദനം കേരളീയശബ്ദങ്ങളധികം കലർത്തിയിട്ടുള്ള തമിഴിലും; അക്കാലത്തിനുശേഷം കേരളീയരും തമിഴരും ക്രമേണ അകലുകയും ചെയ്തു. ഇത്രയും മുഖവുരയായി പറഞ്ഞതു കേരളീയരുടെ കലകളിൽ അഭിനയത്തിനും നൃത്തത്തിനുമാണ് അധികം പഴക്കം കാണുന്നതെ

നും ആ അനുമാനത്തിന് അടിസ്ഥാനം ചിലപ്പതികാരത്തിലെ പ്രസ്താവമാണെന്നും സൂചിപ്പിക്കുവാനാണ്. എന്നാൽ കേരളീയരെപ്പറ്റി മറ്റു കാര്യങ്ങളൊന്നും ചിലപ്പതികാരത്തിൽ കാണാത്തതുകൊണ്ട് അവയൊന്നും കേരളത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു ധരിക്കുന്നതു സാഹസമായിരിക്കും. ചാക്യാർ ചെങ്കുട്ടവപ്പെരുമാളെ രസിപ്പിക്കുവാൻ പുറപ്പെട്ടതുകൊണ്ട് അയാൾക്കും അയാൾ ആദരിച്ചുവന്ന കലയ്ക്കും അതിൽ സ്ഥാനമുണ്ടായെന്നല്ലാതെ ആ രാജാവിനെ കാണാൻ കേരളത്തിൽനിന്നു മറ്റാരും പുറപ്പെടാതിരുന്നതുകൊണ്ട് അവിടെ വേറെ ജനങ്ങളൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു വിചാരിയ്ക്കാൻ പാടുള്ളതല്ലല്ലോ. ചാക്യാനാരും വേറെയുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. ആ സംഗതിയിരിയ്ക്കട്ടെ. ചിലപ്പതികാരത്തിലെ ചാക്യാർ നന്തകനും നടനുമാണെന്നുകൂടി നാം കാത്തിരിക്കണം. ചെങ്കുട്ടവന്റെ മുമ്പിൽ പ്രകടിപ്പിച്ചതു കൂടിയാട്ടത്തിലെ കരംശമായിരിക്കണം. ഇന്നു ചാക്യാനാർ ചെയ്യുന്നമാതിരിയിലുള്ള കഥാപ്രതിപാദനമായിരുകയില്ല. 'കൂടിയാട്ട'ത്തിന്റെ എല്ലാ ചടങ്ങുകളും പ്രയോഗിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ നന്യാരും അവരുടെ അഭിനയവും ആ വിചരണത്തിൽ ഉൾപ്പെടുമായിരുന്നല്ലോ. ചാക്യാൻ, ചാക്കയാൻ എന്ന പദത്തിന് തമിഴിൽ ഇന്നും നടൻ എന്നുതന്നെയാണർത്ഥവും. ബഹുമാനസൂചകമായ ബഹുവചനപ്രത്യയം ചേർന്നപ്പോൾ ചാക്യാരായതാണ്. അയാളെ ശ്ലാഘിക്കുകയുണ്ടാകുവാൻ ചിലർ ചെയ്യുന്ന ശ്രമം ചാക്യാരെസ്സുബന്ധിച്ചിടത്തോളം അനാവശ്യമാണ്. 'ചാക്യാ'ക്ക് കരു കറവും ഇപ്പോൾ ഉള്ളതായിത്തോന്നുന്നില്ല. കാലസ്ഥിതിയനുസ

രിച്ചു ക്ഷേത്രത്തിന്നു പുറത്തും അവർ കൂത്തു നടത്താനൊരു
രങ്ങാത്തതാണ് തൽക്കാലം അവർക്കുള്ള ഒരു ന്യൂനത. അ
തിനുള്ള പരിഷ്കാരബോധം അവർക്കുണ്ടാകുമെങ്കിൽ അ
വർ ധ്യാനപ്രാർത്ഥനകളെന്തെങ്കിലും തീർച്ചയാണെന്നും.

ഇതിൽനിന്നു നാം അനുഭവിക്കേണ്ടതു കേരളീയരു
ടെയിടയിൽ കൂത്തിനും കൂടിയാട്ടത്തിനുമാണ് അധികം
പഴക്കമെന്നുള്ളതാണല്ലോ. എന്നാൽ നൃത്തകലയും നാ
ട്യകലയും തനിയെ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുവരുന്നതായി നാം
ലോകചരിത്രത്തിലെവിടേയും കാണുന്നില്ല. നാടോടിനൃ
ത്തങ്ങൾ പലതുമുണ്ടെങ്കിലും ബഹുജനങ്ങളെ രസിപ്പിക്കു
വാനും അവരുടെയിടയിൽ വിജ്ഞാനശകലങ്ങൾ വിതര
ണം ചെയ്യുവാനും സമർത്ഥമായ ഈ കല വിദ്യാഭ്യാസം
കൊണ്ടു മുന്നണിയിൽ വന്നിട്ടുള്ള ഒരു സമുദായത്തിലല്ലാ
തെ നിലനിന്നുവരുന്നതിനായില്ല. ചാക്യാന്മാർ പ്രസി
ദ്ധവിദ്വാന്മാരായിരുന്നു; കൂത്തും കൂടിയാട്ടവും കേരളസമുദാ
യത്തിൽ ഒരുകലത്തു് ഒരു പ്രധാനഘടകവുമായിരുന്നു.
ക്ഷേത്രസന്നിധിയിലും രാജസന്നിധിയിലുമായിരുന്നു ഇവ
രണ്ടും പ്രയോഗിച്ചിരുന്നതു്. എന്നതന്നെയല്ല, കൂത്തു
പറയുന്ന ചാക്യാർ ചില പ്രത്യേകാവകാശങ്ങളും സൗ
കര്യങ്ങളും സമുദായം അനുവദിച്ചുകൊടുക്കുകയുണ്ടായിട്ടു
ണ്ടു്. ചാക്യാരോടു് ഇന്നകഥ പറയണമെന്നാവശ്യപ്പെ
ടുവാൻ ആർക്കും അധികാരമില്ല. രംഗം നോക്കി തക്കതാ
യൊരു കഥ പറയുകയാണ് അയാൾ ചെയ്യാറുള്ളതു്.
രംഗത്തിലുള്ളവരിൽ രാജാവെന്നും പ്രജയെന്നും ഭേദമില്ലാ
തെ ആരേയും നിടയം ചാക്യാർ പരിഹസിക്കാം. പരി

മാസം അസഹ്യമായിത്തീർന്നാൽകൂടി അതിനു പ്രത്യുത്തരമായി രംഗവാസികൾക്കു ചാക്രരോടൊന്നും പറയാൻ പാടില്ലെന്നാണ് പഴയ സമ്പ്രദായം. അങ്ങിനെ ചെയ്താൽ ചാക്യാർ മുടിയഴിച്ചുവെച്ച് കൂത്തു പറയാതെ രംഗം വിട്ടുപോകുന്നതാണ്. ഈവക അവകാശങ്ങൾ സ്വയമേവ കൈവശമാക്കിയ ചാക്യാർക്കു് ഒരുകാലത്തു നമ്മുടെ സമുദായത്തിൽ ക്രിമിനൽപ്രൊസീഡിയർകോഡിനേക്കാളും പ്രാബല്യമുണ്ടായിരുന്നിരിക്കണം.

മരത്തിന്മേൽ കൊത്തുപണി

നാട്യകലയ്ക്കു സഹോദരസ്ഥാനം വഹിക്കുന്ന മറ്റു വല്ല കലയും പ്രാചീനന്മാരുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ പെട്ടിട്ടുണ്ടോ എന്നുകൂടി ആരാഞ്ഞുനോക്കാം. അഭ്യസ്തവിദ്യന്മാരുടെ സമുദായത്തിലേ നാട്യകലയ്ക്കു പ്രശസ്തിയുണ്ടാകൂ എന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞുവല്ലോ. ഒരുകാലത്തു കേരളവും പാശ്ചാത്യദേശങ്ങളുമായി കച്ചവടസംബന്ധമായി ധാരാളം സമ്പർക്കമുണ്ടായിരുന്നുവെന്നു നാം ചരിത്രത്തിൽനിന്നറിയുന്നു. റോമാസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ശൈശവാവസ്ഥയിൽ കാന്തജിലെ പടനായകനായ ഹാനിബാൾ റോംനഗരത്തെ ആക്രമിക്കുകയുണ്ടായി. ഇതിനു പ്രതിക്രിയയായി ഏതാനും വർഷത്തിനുശേഷം റോമാക്കാർ അക്കാലത്തു പ്രഖ്യാതമായിരുന്ന കാന്തജനഗരിയെ നശിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. ഈ സാഹസത്തിനിടയിൽ കേരളത്തിലെ ചന്ദനംകൊണ്ടു പണിചെയ്തും പലതരം കൊത്തുവേലകൊണ്ടു മനോഹരമാക്കിയിട്ടുള്ളതും ആയ ഒരു ഗോപുരം അവരുടെ

ഭൃഷ്ടിയിൽ പെട്ടുപത്രേ. ഈ സംഭവം നടന്നതു ക്രിസ്തു വർഷം തുടങ്ങുന്നതിന്നു നാനൂറുവർഷത്തിന്നു മുമ്പായിരിക്കണം. അതായത്, ഭാരതത്തിൽ അശോകചക്രവർത്തിയുടെ പ്രജാക്ഷേമതല്പരത ഭാരതീയരെ ലോകത്തിലിരുന്ന സ്വർഗ്ഗസുഖമനുഭവിപ്പിച്ചിരുന്ന കാലത്തിന്നു സമീപമായിട്ടുതന്നെ. കേരളത്തിലെ പഴയ വീടുകളും ദേവാലയങ്ങളും നോക്കിയാൽ മരപ്പണിയിൽ അവർഷ്ണമായിരുന്ന വൈദഗ്ദ്ധ്യവും സാമാന്യമല്ലെന്നു ഹിതമാകുന്നതാണ്. മരംകൊണ്ടു പഴക്കലയുണ്ടാക്കി നിറപ്പുകിട്ടുകൂട്ടി നടുമുറത്തിന്റെ നാലു ഭാഗത്തും പലതരത്തിലുള്ള പുഷ്പങ്ങളുടെ രൂപം കൊത്തിവെള്ളുന്നതും നാടനാശാരിമാർ പണിയുന്ന വീടുകളിലിന്നും കാണാം. ഇതൊന്നുമില്ലെങ്കിലും ഉമ്മറവാതിലിന്നെങ്കിലും ചില കള്ളികളുണ്ടാക്കി അതിൽ പല പഴങ്ങളും പുഷ്പങ്ങളും കൊത്തിയുണ്ടാക്കുന്ന സമ്പ്രദായവും തീരെയുപേക്ഷിച്ചിട്ടില്ല. മരംകൊണ്ടു കൊത്തിച്ചെടുത്ത അഷ്ടദിക്പാലകന്മാർ തൃശ്ശിവപേരൂർ, ഗുരുവായൂർ, തൃച്ചമ്പരം എന്നീ ക്ഷേത്രങ്ങളുടെ ഗോപുരങ്ങൾക്കു ഇന്നും അലങ്കാരമായിരിക്കുന്നു. ഏറ്റുമാനൂർക്ഷേത്രത്തിന്റെ ശ്രീകോപിൽ മുഴുവനും മരംകൊണ്ടാണ് പണിച്ചെടുത്തത്. പുരാണകഥകൾ അതിന്മേൽ ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൽച്ചമരിന്മേൽ കാണാറുള്ള കൊത്തുപണികളെല്ലാം ഇതിന്മേലും സമൃദ്ധിയായിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിലെ ഭൂസ്ഥിതി, സഞ്ചാരസൗകര്യം കൂടിവരുന്ന ഇക്കലാത്തും കാടും മേടുമായിട്ടാണല്ലോ ഇരിക്കുന്നത്. പനമഹോത്സവം കൊണ്ടാടാൻ കേരളത്തിലുള്ളതുപോലെ സൗകര്യം

കാണണമെങ്കിൽ തെക്കെആഫ്രിക്കയിലോ മറ്റോ പോകണം. കാടു തെളിച്ചു നായാടുന്ന സമ്പ്രദായം കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ കാലംവരെ നാം ആദരിച്ചുപോന്നിട്ടുണ്ട്. നരിയേയോ പുലിയേയോ കണ്ടാൽ ഒരു വെട്ടിനു മൂന്നു കണ്ണുമാക്കുന്ന വീരന്മാരും രണ്ടു തലമുറയ്ക്കുമുമ്പു നമ്മുടെയിടയിലുണ്ടായിരുന്നു. കാട്ടിലെ രാജതപം വലുപ്പംകൊണ്ടു സ്വായത്തമാക്കിയ ഗജരാജനെ കൊമ്പുപിടിച്ചുനിർത്തിയ അഭ്രാസികളും നമ്മുടെയിടയിൽ അപൂർവ്വമായിരുന്നില്ല. ആനക്കൊമ്പ് എന്നു പറയുമ്പോൾ അതിലടങ്ങിയ കലാശിലവും നമുക്കു സ്മരിക്കാതിരുന്നുകൂടാ. കത്തിപ്പിടിച്ചതല്ല സ്രീകൾ കേശഭാരത്തിൽ തിരക്കുന്ന കൃത്രിമപ്പുവരെയുള്ള പല വിചിത്രസാധനങ്ങളും കേരളീയർ ഉണ്ടാക്കിയിരുന്നതു ബാബിലോൺമുതലായ നാടുകളിലെ കമ്പോളങ്ങളിൽ കൂടി ഒരുകാലത്തു സുലഭമായിരുന്നുവത്രേ.

പാനയും നൃത്തവും.

മേലെഴുതിയ വിവരണത്തിന്നടിസ്ഥാനം വിദേശീയരേഖകളാണെന്നു മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ചുവല്ലോ. ഇനി നമ്മുടെ നാട്ടിലുള്ള തെളിവുകളും ഒന്നു പരിശോധിച്ചുനോക്കാം. നൃത്തം കേരളീയരുടെ ഒരു പഴയ കലയാണെന്നു നമ്മുടെ പരമ്പര തെളിയിക്കുന്നുണ്ട്. നമ്മുടെ 'കാളി' അല്ലെങ്കിൽ 'അമ്മ'യാണ് ആ കലയുടെ അധിഷ്ഠാനദേവതയായി നില്ക്കുന്നതും.

ഉണ്ണിക്കിടാങ്ങൾ വിഴച്ചു കാൽ വെച്ചാലും
കണ്ണിനു കെട്ടുകമുണ്ടാം പിതാക്കൾക്ക്

എന്ന തത്വമായിരിക്കുമോ നൃത്തകലയ്ക്കു നിദാനം? മക്കൾ തന്റെ മുമ്പിൽ ചാടിക്കളിക്കുന്നതു കാണുവാൻ അമ്മയ്ക്കുണ്ടായ കൊതിതന്നെയായിരിക്കണം കാളിക്കുള്ള ആരാധനാസമ്പ്രദായങ്ങളിൽ നൃത്തത്തിനിത്ര പ്രാധാന്യം വന്നുചേരുന്നതുള്ള കാരണം. അതു് ഏതുവിധമായാലും മക്കൾ നൃത്തം ചെയ്യുന്നതു കാണാൻ അമ്മയ്ക്കുണ്ടായിരുന്ന കൌതുകം കുറച്ചൊന്നുമായിരുന്നില്ല. പാനപ്പന്തലിൽ ആദ്യം മുതൽ അവസാനംവരെ 'നൃത്ത'മേ നാം കാണുന്നുള്ളു. പന്തലിന്റെ നടുക്കു നാലുകാലിനുള്ളിലായി പാലക്കൊമ്പു നാട്ടി പൂജിക്കുന്നതു് ഇരുന്നിട്ടല്ല, നൃത്തംചെയ്യുകൊണ്ടാണു്. പുഷ്പം, ദീപം മുതലായവ കയ്യിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടു രണ്ടു പരികർമ്മികൾ പൂജിക്കുന്നാളുടെ രണ്ടു ഭാഗത്തുമായി നില്ക്കും. അയാൾ നൃത്തം ചെയ്യുന്നതോടുകൂടി ഓരോ താളത്തിനു് ഓരോ കൈ കാട്ടുമ്പോൾ പുഷ്പം മുതലായവ അതിലേയ്ക്കു് കണക്കായി പരികർമ്മികൾ എത്തിച്ചുകൊടുക്കും. പൂജ കഴിഞ്ഞാൽ ഒരു കുരുതിതപ്പണമാണു്. കുരുതി നാലുഭാഗത്തേയ്ക്കും മുക്കിയൊഴിച്ചു തന്റെ മേലും കുറെ തളിച്ചു പൂജക്കാരൻ വീണ്ടും അതിൽ നൃത്തംചെയ്യുന്നു. ശത്രുവിനെ സംഹരിച്ചതിനുശേഷം അവന്റെ രക്തത്തിൽ കുളിയാടുകയെന്നതാണു് ഈ കുരുതിതപ്പണത്തിന്റെ രഹസ്യം.

പിന്നെയാണു് പാനപ്പിടുത്തമെന്നുള്ള ചടങ്ങു്. പാലകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ തണ്ടുകൾ ഇരുകൈകൊണ്ടും വൊക്കിപ്പിടിച്ചു് അതിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തു കവുങ്ങിൻപൂക്കുല തൂക്കി അമൻ കളിയ്ക്കുന്നതിന്നാണു് പാനപിടിയ്ക്കുകയെന്നു

പറയുന്നതു്. ഇതിന്നുമുമ്പു സൂചിപ്പിച്ച പാലക്കൊമ്പു നാട്ടിയ 'മണ്ടക'ത്തിന്നു പുറമെ ഇങ്ങിനെ നൂത്തം വെള്ളേണ്ടതു്. ഇതിന്നുമുമ്പു 'തിരിയുഴിച്ചത്' എന്നൊരണ്ണുംകൂടിയുണ്ടു്. ദീപംകൊണ്ടു ദൈവത്തിനെ ആദരിക്കുകയെന്നുള്ളതാണു് ഈ ചടങ്ങിന്റെ ആന്തരം. പച്ച വാഴമ്പോളയിൽ നീണ്ട തിരികളിട്ടുകെട്ടി ഏകദേശം ഒരു കൈനീളത്തിലുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള പന്തത്തിനെയാണു് ഈ തിരിയെന്ന വാക്കു സൂചിപ്പിക്കുന്നതു്. കത്തിക്കഴിയുന്നതോറും വാഴംപോള മുറിക്കുന്നതാണു്. മെയ്യാതുക്കവും അല്ലാസചാതുര്യവും കാണിക്കുന്നതിന്നു് ഇതിലുമധികം ആകർഷകമായ ഒരു നൂത്തം പാനജ്ജിപ്പെന്നു പറയാം. പൂജ കഴിയുമ്പോഴേക്കും പൂജക്കാരൻ ഒരുമാതിരി ക്ഷീണിക്കാറുള്ളതിനാൽ തന്റെ ശിഷ്യന്മാരിൽ മികച്ചവനെയാണു് തിരിയുഴിച്ചിലിന്നു് അയാൾ ക്ഷണിക്കുക. കഥകളിക്കു കച്ചുകെട്ടി മെയ്യാപ്പിച്ചവരാണു് ഈ ചടങ്ങു വിസ്തരിച്ച നിർമ്മിക്കാറുള്ളതു്. പ്രസിദ്ധനടനായിരുന്ന പട്ടിക്കാത്തൊടിയുടേയും ബാലി കെട്ടി പേരെടുത്ത തെക്കുംപുറത്തു ഗോവിന്ദപ്പണിക്കരുടേയും 'തിരിയുഴിച്ചത്' കാണാൻ ആളുകൾ തിരിക്കുടുക പതിവായിരുന്നു. 'കുരുതിതപ്പണം' നമ്മുടെ പഴയ രക്തസംസ്കാരത്തിന്റേയും (Blood cult) തിരിയുഴിച്ചത് അഗ്നിസംസ്കാരത്തിന്റേയും (Fire cult) അവശിഷ്ടങ്ങളാണെന്നു പ്രാചീനസമുദായവിദഗ്ദ്ധന്മാർ അഭിപ്രായമുണ്ടായേക്കാം. 'പാലക്കൊമ്പുനാട്ടത്' വൃക്ഷസേവ (Tree worship)യുടേയും സന്താനമാകാവുന്നതാണു്. പാനപ്പിടുത്തത്തിന്നുശേഷം 'തോറം' ചെല്ലും. കാളിയുടെ ഉ

പുത്തിയും, ദാരുണമായുള്ള യുദ്ധവും, ആ വീരന്റെ മരണ
 വുമാണ് അതിലെ പ്രതിപാദ്യം. അതു കഴിഞ്ഞാൽ 'കാളി'
 വെളിച്ചപ്പാടായിട്ട് ഇളകിവരികയായി. അയാൾക്കും നൃ
 ഞ്ഞം ഒരു ചടങ്ങായിട്ടു നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിലധികം വി
 സ്തരിക്കുന്നില്ല. നൃത്തത്തിനു കേരളീയരുടെയിടയിൽ ഒരു
 കാലത്തുണ്ടായിരുന്ന പ്രാധാന്യത്തിനും അതൊരു കലയാ
 യിത്തീരുന്നതിനുമുമ്പ് ഒരാധനാക്രമമെന്ന നിലയിൽ
 അതിനുണ്ടായിരുന്ന സാന്നിധ്യത്തിനും ഒന്നാന്തരം തെ
 ളിവാണു് നമ്മുടെ പാന. ഇതിനെപ്പറ്റി അധികവിവരം
 അറിയേണ്ടവർ * 'കേരളത്തിലെ കാളീസേവ' വായിക്കു
 ണമെന്നപേക്ഷിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

നമ്മുടെ കാളീസേവ മറ്റൊരു കലകൂടി നമുക്കു സ
 മാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതാണ് കളമെഴുത്തു്. ഭദ്രകാളിയുടെ
 രൂപം വല നിറത്തിലുള്ള പൊടികൊണ്ടു നിലത്തു വരച്ചു
 ങ്ങാക്കുന്നതിനാണ് കളമെഴുത്തെന്നു പറയുന്നതു്. അരി
 പ്പൊടി, (ചെളുത്തതു്) മഞ്ഞപ്പൊടി, പച്ചപ്പൊടി (ഇല
 കളുണക്കിപ്പൊടിച്ചുണ്ടാക്കിയതു്), കരിപ്പൊടി, ചുക്കന്ന
 പൊടി ഇങ്ങിനെ അഞ്ചു നിറങ്ങൾകൊണ്ടാണ് അവർ
 കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതെങ്കിലും അവ കലർത്തി വല നിറ
 ങ്ങളും— അതായതു് ഇളംചുക്പ്പു്, ഇളംപച്ച, ഇളംമഞ്ഞ
 —അവർ ഉണ്ടാക്കാറുണ്ട്. ഭദ്രകാളിയുടെ രൂപം വരച്ചുക
 ഴിഞ്ഞാൽ അതിൽ കലരാത്ത നിറമില്ലെന്നു തോന്നും. ഭദ്ര
 കാളിയുടെ രൂപം കുറെ ഭയങ്കരതയെന്നെയാണ്. തിരുവി
 താംകൂറിൽ സൗമ്യരൂപത്തിൽ ഒരു ഭഗവതിഭയയും വര

* കാളീസേവനയുടെ ആദ്യം — Un·Publication.

യാറുണ്ട്. ഇതുപോലെത്തന്നെ അയ്യപ്പനേയും കളമെഴുതി സേവിക്കാറുണ്ട്. ഉത്തരകേരളത്തിൽ ഒരു വേട്ടെക്കരനും—വേട്ടയ്ക്കോർ മകൻ—ഇങ്ങിനെ 'കള'ത്തിൽ കുടികൊണ്ടുതന്നെ ഭജിക്കുന്നവരെ അനുഗ്രഹിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. കേരളത്തിലെ പണ്ടത്തെ ആരാധനാമൃത്തികളാണ് ഇവരൊക്കെ. ഇവരെല്ലാവരും 'കാവിൽ' കുടിയിരിയ്ക്കുന്നവരാകുകൊണ്ടു നമ്മുടെ കാട്ടുജീവിതത്തിന്റെ സന്തതികളാണെന്നും പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. 'കാളി' നമ്മുടെ സമരദേവതയാണ്, അയ്യപ്പൻ നമ്മുടെ സമാധാനരക്ഷകനാണ്, ജലമൃത്തിയുമാണ്. വേട്ടെക്കരൻ വേടന്മാരുടേയും വേട്ടയാടുന്നവരുടേയും പരദൈവമാണ്. യുദ്ധവും നായാട്ടും നമ്മുടെ സംസ്കാരത്തിലെ ഘടകങ്ങളായിരുന്ന കാലത്താണ് മേല്പറഞ്ഞ കലകളും നാം സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ളത്. ആ കാലം ഏതായിരുന്നു എന്നു നിണ്ണയിക്കുന്നത് എളുപ്പമല്ല. നൃത്തകലയുടെ ആവിഭാവത്തിനുശേഷം കുറെ കാലം കഴിഞ്ഞിട്ടാണ് കളമെഴുത്തു രൂപമെടുത്തിട്ടുള്ളത് എന്നു മാത്രമേ പറയാൻ തരമുള്ളൂ. പാനയിലാണല്ലോ നാം നൃത്തകല ആദ്യം കണ്ടത്. അന്ന് കാളിയ്ക്കു രൂപമുണ്ടായിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് വൃക്ഷത്തിനെ ആശ്രയിച്ചത്. കളമെഴുത്തോടുകൂടി ആരാധനാകർമ്മങ്ങൾ പരിഷ്കരിച്ച് അമ്മയ്ക്കു രൂപവും സിദ്ധിച്ചു. ഈ പരിണാമത്തിന്നിടയിൽ പല നൂറ്റാണ്ടുകൾതന്നെ കടന്നുപോയിരിക്കാം. ദൈവത്തിനോടു കൂട്ടിച്ചിട്ടിച്ചുനിന്നുപോയ ഈ കളമെഴുത്തിൽ പൃത്യാസമോ പരിഷ്കാരമോ വരുത്തിയാൽ അതുകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്ന ദൈവപ്രീതി കുറഞ്ഞതല്ലുമോ എ

ന്നു ഭയന്നിട്ടായിരിക്കണം അതു് അന്നും ഇന്നും ഒരേ മാതിരിയിലിരിക്കുന്നതു്. കലയ്ക്കു സഹായത്താലും കൈവന്നാലേ പുരോഗതിയുണ്ടാകയുള്ളൂ. കളമെഴുത്തു പരമ്പരയായി നടത്തുന്നതു കല്ലാറാ കുറുപ്പന്മാർ എന്നൊരു വക്തൃമാണ്. അയ്യപ്പന്റെ 'കള'ത്തിന്നു് ഒരു തിയ്യോടി നമ്പ്യാരും അപകാശിയായുണ്ടു്.

പാമ്പുതുളളൽ

കേരളീയരുടെ ആരാധനാമൂർത്തികളിൽ മറ്റൊരു ഭയങ്കരവൃകതിയാണ് പാമ്പു്. പരശുരാമൻ കടലിൽ നിന്നു വീണ്ടെടുത്തകേരളത്തിൽ കുടിയേറിപ്പാർക്കാനായി അന്യദേശങ്ങളിൽനിന്നു ബ്രാഹ്മണരെ കൊണ്ടുവന്നപ്പോൾ അവർ നാഗത്താന്മാരെക്കണ്ടു് കാടിപ്പോയെന്നൊരു കഥയുണ്ടു്. ഈ നാഗത്താന്മാർ നാഗസേവകന്മാരായ ഒരു തർം മനുഷ്യരാണെന്നും സപ്പുങ്ങളാണെന്നും വിദ്വാനൊരുടെയിടയിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ടു്. നാഗൻ നാകനായെന്നും അതൊന്നുകൂടി മിനുസപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ നായരായെന്നും ചിലർ നേരമ്പോക്കായി പറഞ്ഞുതുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടു്. പരശുരാമൻ കൊണ്ടുവന്ന ബ്രാഹ്മണർ ഭയപ്പെടുമുടങ്ങിപ്പോയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതു മനുഷ്യരൂപത്തിലുള്ള നാഗന്മാരെ കണ്ടിട്ടാവാൻ വഴിയില്ല. പാമ്പുതന്നെയായിരിക്കണം അവരെ വേടിപ്പിച്ചു ജന്തു. പാമ്പിനെ വേടിക്കാതേയും തരമില്ലല്ലോ. ദൃഷ്ടമുഗങ്ങൾ പലതിനേയും കതുക്കുകയും ജയിക്കുകയും ചെയ്ത മനുഷ്യൻ പാമ്പിനെ ഇപ്പോഴും ഭയന്നുകൊണ്ടുതന്നെയാണിരിക്കുന്നതു്. പാമ്പി

ന്റെ വിഷത്തിനു വൈദ്യന്മാർ മരണ കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെയും പാമ്പുമായി വെട്ടെന്നു കൂട്ടിമുട്ടിയാൽ മരണശ്യാനിനും നിസ്സഹായനാകുന്നതേയുള്ളൂ. ഇതിലധികം മരണശ്യാരെ ഉപദ്രവിക്കാനും കൊല്ലാനും ശക്തിയുള്ള ഒരു ജന്തു വേറെയുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. ലോകത്തിലുള്ള എല്ലാ മരണശ്യാരേയും ബാധിക്കുന്നൊരു സംഗതിയാണിത്. പാമ്പുകളുള്ള രാജ്യങ്ങളിലെല്ലാം അതിനെ പ്രീതിപ്പെടുത്താനായി ചില കൌശലങ്ങളും അതതു ദിക്കിലുള്ളവർ പ്രയോഗിക്കുവാനുള്ള കാരണം പ്രാചീനമരണശ്യാനിൽ പാമ്പു ജനിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഭയമാണ്. പാമ്പുകൾ ധാരാളമുള്ള കേരളത്തിലും അതിനെ പ്രീതിപ്പെടുത്താനായി പല കൌശലങ്ങളും അതതു ദിക്കിലുള്ളവർ പ്രയോഗിക്കുവാനുള്ള കാരണം പ്രാചീനമരണശ്യാനിൽ പാമ്പു ജനിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഭയമാണ്. പാമ്പുകൾ ധാരാളമുള്ള കേരളത്തിലും അതിനെ പ്രീതിപ്പെടുത്താനായി ചില ആരാധനാക്രമങ്ങളുണ്ടായതിലതുമില്ലല്ലോ. ആ വഴിക്കും ചില കലകൾ നമുക്കു കൈവന്നിട്ടുണ്ട്. അതിലൊന്നാണ് 'പാമ്പൻതുളുൽ'.

ഇണകൂടി കിടക്കുന്ന രണ്ടു പാമ്പുകളുടെ ചിത്രമാണ് തുളുൽകളത്തിൽ വരയാറുള്ളത്. പടങ്ങൾ രണ്ടും അന്യോന്യം നോക്കിയും, ശേഷം ഭാഗങ്ങൾ കൂടിപ്പിണഞ്ഞും അടിയിൽ പാൽതല കാണിച്ചുമാണ് ഈ ചിത്രം എഴുതിവരുന്നത്. കല്ലിന്മേൽ ഇങ്ങിനെ കൊത്തിവെച്ചിട്ടുള്ള ചില സല്പാകൃതികൾ ചില പാമ്പിൻകാവുകളിൽ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ കാണാത്ത വണ്ണഭേദങ്ങളും വണ്ണ

സകരങ്ങളും കളത്തിൽ കാണാറുണ്ടെന്നുള്ളതാണ് അതിന്റെ വിശേഷവിധി. പുളുവരെന്ന വസ്ത്രവും, കളംവാട്ടിൽ വിദഗ്ദ്ധന്മാരായ കുറുപ്പന്മാരും മേൽക്കാണിച്ചവിധത്തിൽ കളം വരഞ്ഞു വാമ്പിനു തുള്ളൽ കഴിക്കുന്നവരാണ്. അവർ ഉപയോഗിക്കുന്ന സാമഗ്രികൾക്കു വ്യത്യാസമുണ്ടെന്നുവെള്ള. തുള്ളിച്ചിരട്ടകളിൽ ചൊടി നിറച്ചു് അവ അവിടവിടെ അമർത്തിവെച്ചുകൊണ്ടാണ് പുളുവൻ കളമെഴുതുന്നതു്. കുറുപ്പു ഭദ്രകാളിയുടെ സ്വരൂപം വരയ്ക്കുന്നതുപോലെ കൈവീര്യകളിൽ ചൊടി നുള്ളു നുള്ളിയെടുത്തു് അവശ്രംഭംപോലെ വീഴ്ത്തിക്കൊണ്ടാണ് വരയ്ക്കുന്നതു്. കുറുപ്പിന്റെ കളത്തിനു നിറപ്പകിട്ടു കൂടുമെന്നൊരു മെച്ചവുമുണ്ടു്. നാഗംവാട്ടു രണ്ടുപേർക്കുമറിയാം. രീതിയും സാഹിത്യവും വ്യത്യാസപ്പെട്ടിട്ടാണ്. അക്ഷരജ്ഞാനത്തിലും കലാശില്പത്തിലും കുറുപ്പു പുരോഗമിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ സംഗീതത്തിൽ പുളുവനും പുളുവത്തിക്കും കേമത്തം കൂടുമെന്നു പറഞ്ഞാൽ കുറുപ്പു പരിഭവിക്കേണ്ടതില്ല. ഉപകരണങ്ങളും പുളുവർക്കു കൂടും. ഒരു വീണയും പുളുവാർക്കുടവും അവർക്കുണ്ടു്. കുറുപ്പു് ഒരു 'നത്തുണി'കൊണ്ടും കമ്മം നിറച്ചുവെച്ചുവാൻ നിർബ്ബന്ധിതനാണ്. കളത്തിലിരിക്കുന്നവർക്കു് ആവേശം ജനിപ്പിക്കുവാൻ രണ്ടുപേർക്കും കഴിവുണ്ടു്. നമ്മുടെ ആകാരമോടിയിലും വാമ്പിനെ ഒരു കാലത്തു നാം സ്മരിച്ചിരുന്നു. തല കെട്ടിവെക്കുന്നതിൽ വാമ്പിന്റെ പടത്തിന്റെ ആകൃതി പുരുഷനും സ്ത്രീയും അനുകരിച്ചിരുന്നു. ഇപ്പോൾ സ്ത്രീകൾക്കുമാത്രമേ 'തലയും' കെട്ടലുമുള്ളൂ. പക്ഷേ വാമ്പിനോടുള്ള ബഹുമാനം അവർക്കും കുറ

ഞരൂവരികയാണ്. പുരുഷന്മാർ മുടി വളർത്തുന്നതിലല്ല
 വെട്ടിച്ചുരുക്കുന്നതിലാണ് ഇപ്പോൾ പരിഷ്കാരം കാണുന്ന
 ത്. ഇന്ദുലേഖയിലെ മാധവനെപ്പോലെ ധാരാളം കടു
 മയുള്ള ഒരു നായകനേയും അതു കെട്ടിക്കൊടുക്കാനാ
 ഗ്രഹിക്കുന്ന ഒരു നായികയേയും അവതരിപ്പിക്കുവാൻ
 ഇപ്പോഴത്തെ നോവലെഴുത്തുകാരാരും ചെയ്യപ്പെടുമെന്നു
 തോന്നുന്നില്ല. അമ്മയുടെ (നായർസ്രീയുടെ) തലയ്ക്കു പ
 ണ്ടുണ്ടായിരുന്ന പ്രശസ്തി അവരെങ്കിലും കളയാതിരിക്കട്ടെ.

ചുമർചിത്രങ്ങൾ

ദൈവസങ്കല്പത്തേയും ആരാധനാക്രമത്തേയും ആശ്ര
 യിച്ചു രൂപമെടുത്ത ഈ കലകൾക്ക് ഒരു ഘട്ടത്തിലെത്തി
 യപ്പോൾ വളച്ച് നിന്നുപോയി. കളമെഴുത്തു ചുമരിന്മേ
 ലേയ്ക്കു കയറിത്തുടങ്ങി. അതോടുകൂടി പരിഷ്കാരവും കൂടി.
 ദേവനാഷ്ടം ദേവികൾഷ്ടം പുറമെ വീരനാഷ്ടം അവരുടെ
 പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും കലയിൽ സ്ഥാനം കിട്ടി. വഴിയെ
 മൃഗങ്ങളും കയറിവന്നു. കളമെഴുത്തു ചുമരിലേയ്ക്കു കയറി
 യത്ത് ചിത്രകലയിലെ ഒരു വലിയ പരിവർത്തനമാണ്.
 'വാട്ട്' മുതലായ വഴിവാടകൾ ചെയ്യുമ്പോൾ മാത്രം വ
 രയ്ക്കാവുന്ന കാളി, വേട്ടേയ്ക്കരൻ, അയ്യപ്പൻ ഇവരുടേയും
 സ്വരൂപങ്ങൾ ക്രമേണ ചുമരിന്മേൽ നിരന്നു. പുരാണ
 പുരുഷന്മാരും നായികമാരും അകമ്പടി ചേർന്നു. ചുമർ
 ചിത്രങ്ങൾ ആർക്കും വരയ്ക്കാമെന്നായപ്പോൾ ജാതിവ്യത്യാ
 സംകൂടാതെ വാസനയുള്ളവർക്കെല്ലാം മനോധർമ്മം പ്രകടി
 പ്പിക്കുവാനവസരം കിട്ടി. അങ്ങിനെയാണ് ചിത്രകലയു
 ടെ വളച്ച്. ചുമരിൽനിന്നു ശീലയിലേയ്ക്കു സംക്രമിച്ചു്

അതു മരൊരപാധിയെ ആശ്രയിച്ചു. നിറമില്ലാതെയും നിറംകൂട്ടിയും വരയ്ക്കുന്ന സമ്പ്രദായം നടപ്പായി. കരേണിറത്തിൽ രൂപം വരയ്ക്കുന്ന മട്ടു ചിത്രത്തിന് ആരാധനയോടു ബന്ധമുണ്ടായിരുന്ന കാലത്തു് നടപ്പിലായിരുന്നില്ല. അതാണ് ഈ പരിഷ്കാരത്തിലുണ്ടായിരുന്ന വലിയ പുത്യാസം. വണ്ണസഹായംകൂടാതെതന്നെ ചിത്രത്തിനു ജീവൻ കൊടുക്കുകയെന്നതു് ഒരു ചില്ലറക്കാര്യമല്ല. നല്ല വിദഗ്ദ്ധന്മാർക്കു അതു സാധിക്കയുള്ളു.

കലാപ്രതിഷ്ഠ

വണ്ണസങ്കരം പഴയ പാരമ്പര്യത്തിൽ പെട്ടതാണെന്നു് ഇതിന്നുമുമ്പു വിശദമാക്കിയിട്ടുണ്ടല്ലോ. എന്നാൽ ആരാധനയ്ക്കു് അതു താല്പര്യമായിരുന്നു. ചൊടി ആവശ്യം കഴിഞ്ഞാൽ തുടച്ചുകളയാമല്ലോ. ശീലയിന്മേൽ ചിത്രമെഴുതുന്നതു് ഒരു പ്രത്യേകാവശ്യം പ്രമാണിക്കാതെയായിരുന്നതിനാൽ, കലാകാരന്റെ ചാരിതാത്മ്യവും സന്തോഷവുമായിരുന്നു അതിന്നുള്ള പ്രധാനപ്രേരകം. അതനുസരിച്ചു ചിത്രത്തിനു് ഒരു സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠ വേണമെന്നും കലാകാരനു തോന്നുമല്ലോ. എണ്ണച്ചായം മുതലായവ ചേർത്തു് അതിന്റെ നിലനില്പിന്നാവശ്യമായ സാമഗ്രികളും അതിൽ കലർത്തണമെന്ന ആഗ്രഹവും ജനിച്ചു. കണ്ണാടിക്കുള്ളിലാക്കാതെതന്നെ യാതൊരു കേടും പറ്റാതിരിക്കത്തക്കവണ്ണം അതിൽ നിഷ്കഷയമുണ്ടായി. സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠയിലുള്ള ആഗ്രഹമാണു് കുറുപ്പന്മാർ വളർത്തിയ ചിത്രകലയെ പുരമിന്മേലേയ്ക്കു് ആകർഷിച്ചതു്. പക്ഷെ വേറൊരു വൈഷമ്യം അതിനുണ്ടു്. ചുമർ അങ്ങുമിങ്ങും നീ

കുചെയ്യാവുന്നതല്ലായ്കയാൽ ചിത്രം കാണേണ്ടവരും വരയ്ക്കണമെന്നുള്ളവരും ചുമരിനെ ആശ്രയിക്കണമെന്നു വന്നു. ആരാധനത്തോടനുബന്ധിച്ചു കാലത്തും ഈ വിഷമം അതിലുണ്ടായിരുന്നു. ചിത്രം സപാധീനത്തിലായിരിക്കുക, അതു കലാകാരന്റെ മനോധർമ്മമനുസരിച്ച് അപ്പോൾ പരിഷ്കരിക്കാനുള്ള സൗകര്യമുണ്ടായിരിക്കുക — ഇതു രണ്ടും സപര്യനായ കലാകാരൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതാണ്. അപ്പോഴാണ് ശീലയെന്ന ഉപാധിയെ കൈക്കൊള്ളാൻ കലാകാരൻ പ്രേരിതനായത്. അതോടുകൂടി സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠയും സംജാതമായി. ഗൃഹത്തിനു കേടുതട്ടിയാൽ ചുമർചിത്രം നശിക്കും. ശീലയ്ക്കും ചിതൽ, എലി മുതലായ ശത്രുക്കളുണ്ട്. പക്ഷേ എണ്ണച്ചായം അവയെ അകറ്റുന്നു. കലാകാരന്റെ ഇഷ്ടപ്രകാരം എവിടേയ്ക്കെങ്കിലും വേണമെങ്കിൽ കൊണ്ടുപോകാനും ആരെയെങ്കിലും കാണിക്കുവാനും അപ്പോൾ സൗകര്യവും കൂടിവന്നു. കാണികളുടെ അഭിപ്രായവും നിരൂപണവും അനുസരിച്ചു കലയ്ക്കു വികാസവും ആ വഴിക്കു വന്നുചേരാനിടയായി. കലാകാരൻ, നിരൂപകൻ, ആസപാദകൻ ഇങ്ങിനെ മൂന്നു വ്യക്തികൾ കലയിൽ അഭിനിവേശമുള്ളവരായി. കലാകാരന്റെ സപര്യത്ര്യവും നിരൂപകന്റെ അഭിപ്രായവും കലയെ നിയന്ത്രിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ഈ സൗകര്യം ചിത്രകലയെപ്പോലെ മറ്റൊരു കലയ്ക്കും സപര്യത്തല്ലായ്കയാൽ അതിന്നുണ്ടായതുപോലെ സംസ്കാരവും പുരോഗതിയും വേറൊരു കലയ്ക്കും ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നും പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ചിത്രകല ശീലയിൽ പകുന്ന് പരിപൂർണ്ണി

പ്രാപിക്കുന്നതിനു മറ്റുരാജ്യങ്ങളിലുണ്ടായതിനേക്കാൾ കഠിനമായി കേരളത്തിലുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഹായാപടങ്ങൾ ഹിന്ദുക്കൾക്കു പൊതുവെ ഇഷ്ടമല്ലായിരുന്നു. ഈശ്വരഭയം വെള്ളമുതലായും അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നത് അനിഷ്ടം ഭവത്തിന്നു കാരണമാകുമെന്നും ഭരണവിശ്വാസം അവരുടെ ഇടയിലുണ്ടായിരുന്നു. ഇതിൽനിന്നു കേരളീയരും വിമുക്തരായിരുന്നില്ല. മനുഷ്യരേയും ജീവികളേയും ചിത്രീകരിക്കുന്നതിൽ ഹിന്ദുക്കൾ ചെയ്യുന്നതു കാണിക്കാനും ആ കലയ്ക്കു വളരെക്കാലം ഇന്ത്യയിലും കേരളത്തിലും വികാസമുണ്ടാകാതിരിക്കാനും കാരണം മേല്പറഞ്ഞ ഭരണവിശ്വാസമായിരുന്നു.

കഥകളി

മറ്റൊരു കാരണമുണ്ടുണ്ട്. ചുമരിന്മേലേക്കു പകരുന്നതിനു മുമ്പു നമ്മുടെ ചിത്രകലയ്ക്കു മറ്റൊരു പദ്ധതി കൂടി കടക്കേണ്ടതായി വന്നിട്ടുണ്ട്.

ഇതുവരെ നാം വിവരിച്ച നാട്യകലയും ചിത്രകലയും ഏകയോഗക്ഷേമമായി പരിലസിക്കുന്ന ഒരൊന്നാന്തരം കലയാണ് നമ്മുടെ കഥകളി. അതിലുൾപ്പെടാത്ത നൃത്തഭേദങ്ങൾ കേരളത്തിലുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. കൈകൊട്ടിക്കളി, പാങ്കളി, പലിശ മുട്ടുംകളി ഇങ്ങനെയുള്ള നാടൻകളികളിൽനിന്നു ആരംഭിച്ച താണ്ഡവലാസ്യ നൃത്തങ്ങളിൽ പരിപുഷ്ടിയെ പ്രാപിച്ചു അതിന്നിടയ്ക്കുള്ള പരിണാമഭേദങ്ങളെല്ലാം സ്വീകരിച്ചു നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വലിയ കലാവിദ്യയാണ് കഥകളിയിലെ ആട്ടം. പാന

യിൽ പ്രദർശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന ഉഴിച്ചിലും വിടുത്തവും കളരിപ്പയറുകളും അഭ്യസിച്ചിരുന്ന അടവുകളും മേളിച്ചുണ്ടാക്കിയതാണ് കഥകളിയിലെ താണ്ഡവനൃത്തവും യുദ്ധനൃത്തവും. അതിൽ കാണുന്ന ഇളകിയാട്ടവും കൈകളും രസാഭിനയവും കൂടിയാട്ടത്തിൽനിന്നു വന്നതായിരിക്കാം. എന്നാൽ അതിലെ കലാശങ്ങളെല്ലാം കേരളീയരുടെ സ്വതന്ത്രനിർമ്മിതിയും അവരുടെ സമരപാരമ്പര്യത്തിന്റെ സന്താനവുമാണ്. കയ്യും മെയ്യും കലാശവും ഒപ്പിച്ചു ലോകത്തിലുള്ള കലാരസികന്മാരെല്ലാം ആകർഷിക്കാനും ആശ്ചര്യഭരിതരാക്കാനും മിടുക്കുള്ള ഒരു കലാശില്പം കഥകളിയിൽ അന്തർലയിച്ചുകാണുന്നുണ്ടെന്നുള്ളത് കേരളീയർക്കെല്ലാം അഭിമാനജനകമാണ്. വേഷങ്ങളുടെ മുഖത്തു് അവയുടെ സ്വഭാവമനുസരിച്ചുണ്ടാക്കുന്ന ആകാരഭേദങ്ങൾ മുൻപറഞ്ഞ ചിത്രകലയുടെ ഒരു രൂപാന്തരമാണ്. പച്ച, കത്തി മുതലായ വകഭേദങ്ങളിൽ വണ്ണസങ്കരംകൊണ്ടു വരത്തിക്കൂട്ടിട്ടുള്ള അനുഭവരസികത്വം വിവരിയ്ക്കാൻ പ്രയാസമാണ്. ആസൂരപ്രകൃതിക്കു യോജിച്ച ചുക്കുന്ന താടി കെട്ടി റിലൂണതു കണ്ടാൽ അടുത്തു പരിചയിക്കുന്നവർക്കു കൂടി ഭയം ജനിക്കുന്നതാണ്. അതിനതക്കവണ്ണം വണ്ണപ്പകിട്ടുകൊണ്ടും മറ്റും മുഖത്തു വരച്ചുണ്ടാക്കുന്ന മാതൃകയിൽ കഥകളിക്കാർ പ്രത്യേകം മനസ്സീരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കണ്ണിനുചുറ്റും കറുപ്പും അതിനു തീരെ വിരുദ്ധമായ് വെളുത്തനിറത്തിലുള്ള ചുട്ടിയും കേടേശവുമാണുപയോഗിക്കുന്നതു്. അതിന്നു ചുറ്റും ചുക്കുന്നനിറത്തിലുള്ള തേപ്പും. ഇത്രയും കഴിഞ്ഞു വലിയ താടിയുംകൂടി വെച്ചാൽ ആ മുഖത്തി

നണ്ടാവുന്ന വലുപ്പവും ഭയങ്കരതയും ഒരിക്കൽ കണ്ടവരെ
 പാഞ്ഞറിയില്ലേണ്ടതില്ല. വീരരസം തുളുമ്പുന്ന കത്തിവേ
 ഷവും കലാശിപ്പും വഴിഞ്ഞാഴുകുന്ന ഒരു സുകുമാരസൃഷ്ടി
 യാണ്. കഥകളിയിലെ ലളിതവേഷവും കലാരസികന്മാ
 റെ ആകർഷിക്കുന്ന മനോഹര മനോഹരസൃഷ്ടിയാണ്. ക
 ണ്ണാഴ്ത്തിനും കുറിക്കും പുറമെ കവിളിനു ചുറ്റും പത്തി
 ക്കീറുകൾപോലെ വെളുത്ത ചെറിയ ചുട്ടിയും മുഖത്തി
 ന് അകർഷകത ചതിന്മടങ്ങു വലിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ഞെ
 റിഞ്ഞുടുപ്പു നൃത്തത്തിനു സൗകര്യമുണ്ടാക്കുന്നപോലെ ആ
 കൃതിക്കു സൗകര്യവും കൂട്ടുന്നു. തലയിലെ അപഗുണ
 നമാണ് നമ്മെ അമ്പരപ്പിക്കുന്നത്. അതിനു കേരള
 വുമായി ബന്ധം കാണുന്നില്ല. അറബിസ്ട്രീകളുടെ സമ്പ്ര
 ദായം സ്വീകരിച്ചതാണോ എന്നു ചിലർ സംശയിക്കുന്നു.
 ആകപ്പാടെ കഥകളിവേഷത്തിൽ അന്തർവിച്ചുകാണുന്ന
 കലാശിപ്പും അന്തസ്സും ഐശ്വര്യസമൃദ്ധിയും കേരള
 സംസ്കാരത്തിന്റെ ഒരു മകുടാദാഹരണമായി പരിലസി
 ക്കുന്നുണ്ട്.

പൂവിടൽ

കലകളിൽ കഥകളിപോലെ ആഘോഷങ്ങളിൽ കാ
 ണമാണ് കേരളസംസ്കാരത്തിന്റെ വലവശങ്ങളും ഉൾ
 കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. പ്രകൃതിയോടുള്ള ആദരവും, സമര
 പാരമ്പര്യം, കലാരസികത്വം, സമഭാവന ഇവയെല്ലാം
 ഭാണാഘോഷത്തിന്റെ ഭാരോ വശങ്ങളിലായി പ്രതിബിം
 ബിച്ചു കാണാവുന്നതാണ്. ഇതിലാദ്യത്തേതു ചില കലക
 ലേയും നമുക്കു പ്രദാനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതിലൊന്നാണ്

‘പൂവിടൽ’. ചിങ്ങമാസമാവുമ്പോഴേയ്ക്കു് മഴക്കാലം പകുതി കഴിയുന്നതാണല്ലോ. പ്രകൃതീദേവി പൂണ്ണപ്രസാദത്തോടു കൂടി കാണികളുടെ മനംമയക്കുന്ന കാലവുമാണതു്. കലാരസികനായ മലയാളി അക്കാലത്തു് പ്രകൃതിയെ ആരാധിക്കുവാനും ആദരിക്കുവാനും പ്രേരിതനാകുന്നതിൽ അതുതമില്ലല്ലോ. കർക്കടമാസത്തിൽത്തന്നെ ദശപുഷ്പം മൂടി നാമചരിതാത്മരാവാറുണ്ടു്. ഈ പുഷ്പങ്ങളെ, ‘പൂവേ, പോൽ പൂവേ പോൽ’ എന്നുവിളിച്ചുകൊണ്ടു ചെറിയ വട്ടിയും കയ്യിൽ പിടിച്ചു് അവ ശേഖരിക്കാനും നെടുനിയെ ആബാലവൃദ്ധം നാം കാടിനടക്കുന്നു. ഈ പുഷ്പങ്ങൾ പല നിറത്തിലും രൂപത്തിലും ഉണ്ടു്. അവയെ വീടിന്റെ മറ്റത്തുകൊണ്ടുവന്നു വിചിത്രാകൃതിയിൽ ഇടുന്നതിന്നാണു് പൂവിടൽ എന്നു പറയുന്നതു്. ഇതിൽ ചെറിയ കുമ്പിറപ്പോലെയുള്ള ഭാണപ്പൂവിന്നാണു് മുന്നണി നൽകാറുള്ളതു്. നടു ചുകന്നു്, ചുറ്റും വെളുപ്പുനിറമുള്ള ഈ പൂവു് അതിന്റെ തെളി നുള്ളി പരത്തിയിട്ടാൽ രണ്ടു പൂവാണെന്നു് ഒരു നോട്ടത്തിൽ തോന്നിക്കുന്നതാണു്. വൃത്താകൃതിയിലും, കോണാകൃതിയിലും, സമകോണാകൃതിയിലും എന്നുവേണ്ട പല രൂപത്തിലും മറ്റാറിറയെ ഇവകൊണ്ടലങ്കരിക്കുവാനും അതു കണ്ടാനന്ദിക്കുവാനും മലയാളിയെപ്പോലെ മറ്റാർക്കും സാധിക്കുമോ എന്നു സംശയമാണു്. പല നിറത്തിലുള്ള പുഷ്പങ്ങൾകൊണ്ടു മെത്തകളുണ്ടാക്കുവാനും നമുക്കു പ്രയാസമില്ല. ഈ വിദ്യയിൽ കലാവതികളായ നമ്മുടെ സഹോദരിമാർ അതിസാമത്ര്യാം കാണിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതു് ഉചിതംതന്നെയാണല്ലോ.

പുരുഷന്മാരും വിനോദമല്ല. അവർക്കു കൊഴുപ്പി
 ചു അരിമാവുകൊണ്ടു് അണിയാനാണു് അധികം താൽപ
 യ്തവും ഉത്സാഹവും. ഇവരുടെ ചിത്രങ്ങൾക്കും ആകൃതി
 ഭേദങ്ങൾ പലതുമുണ്ടെങ്കിലും നിറം ഒന്നേയുള്ളുവെന്നു സ
 മതിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വണ്ണപ്പകിട്ടിൽ സ്ത്രീകൾ മെ
 മ്പുകൊണ്ടുപോകുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതു് അവരുടെ പ്രകൃ
 തിനു യോജിച്ചതാണു്. പുരുഷന്മാരിൽ അഭിമാനിക്കയ
 ല്ലാതെ പരിഭവിക്കേണ്ടതുമില്ല. ത്രിമുത്തികളെ സങ്കല്പി
 ചു് മൂന്നു വര വരച്ചു് ഒരു വട്ടത്തിൽ അവരെ ഒരുക്കിനി
 ത്തുന്ന ചെറിയ ചിത്രം മുതൽക്കു കണ്ണികൾ ഭംഗിയായി
 കൂട്ടിപ്പിണഞ്ഞു കിടക്കുന്ന ഒരു ചങ്ങലയുടെ ആകൃതിയി
 ലുള്ള വലിയ ചിത്രംവരെ ഈ കല മുറങ്ങലിൽ പരന്നു
 പരിലസിക്കാറുണ്ടു്. കാണക്കാലത്തു് ഏതു സാധനം വെ
 സ്തുന്വേഷം അതിന്നടിയിൽ അണിയേണമെന്നുണ്ടു്. തൃ
 കാക്കരപ്പനെ കുടകൊള്ളിക്കുമ്പോൾ അടിയിൽ അണിയ
 ണം. അപ്പന്റെ മേനിക്കും അണിഞ്ഞു ചന്തം വരുത്ത
 ണം. ഇങ്ങിനെ എല്ലാ പദാർത്ഥങ്ങളേയും മണിഞ്ഞു് ഭാണാ
 ഘോഷത്തേയും നാടിനേയും അലങ്കരിച്ചു മോടിപിടിപ്പി
 കുന്ന മലയാളിയുടെ കലാവാസനയ്ക്കു് ഒരു നമോവാകും.

കഥകളിയിലെ വേഷവിധാനം

ഏതു രാജ്യക്കാരനെയും കലയിൽ അവരുടെ ജീവിതം പ്രതിഫലിച്ചുകാണാം. ഇത് ഒരു സാമാന്യതയാണ്. ഇതിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമായൊരു നിലയാണ് കഥകളിക്കുള്ളതെന്നു ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടുകാണാറുണ്ട്. ബഹുജനങ്ങൾക്ക് റോനോട്ടത്തിൽ മനസ്സിലാകത്തക്കതല്ല അതിലെ ചടങ്ങുകളൊന്നും. അതിലെ ആംഗ്യഭാഷ അസാധാരണമാണ്. വേഷവിധാനം കൃത്രിമമാണ്. ഇതിവൃത്തങ്ങൾക്കു കേരളീയരുടെ ജീവിതവുമായി യാതൊരു ബന്ധവുമില്ല. കരിയും മറ്റും മുഖത്തു വാരിത്തേച്ചു തലയിൽ ഒരു ചട്ടി കമിഴ്ത്തി, ബ്രഹ്മാവു കൊടുത്തിട്ടുള്ള നാവെന്ന അവയവം സംസാരിക്കാനുപയോഗിക്കാതെ കയ്യാംഗ്യം കാണിച്ചും കണ്ണുതുറിച്ചും അലരീട്ടും അട്ടഹസിച്ചും രാമനാണ്, രാവണനാണ് എന്നു ഭാവിച്ചു ചാടിക്കളിക്കുന്നതു കണ്ടാൽ കഷ്ടതോന്നുമെന്നു പണ്ടൊരു അരസി കൻ കഥകളിക്കാരെ കളിയാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങിനെ കഥകളിയോടു വിരോധം കാണിക്കുന്ന ഒന്നോ രണ്ടോ പേർ ഏതെങ്കിലും മുക്കിലും മൂലയിലുമുണ്ടെങ്കിൽ അതിനെതിരായി ഒരമ്പതാളെ അതിനെ പുകഴ്ത്താനും ആരാധിക്കാനും അതേ സ്ഥലത്തുതന്നെ കാണാൻ ഒരു കാലത്തു പ്രയാസമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇതിന്നിടയ്ക്കു കഥകളിക്കുണ്ടായിരുന്ന ശനിപ്പിഴയും ഇപ്പോൾ തീർന്നുവരുന്നുണ്ട്. കഥകളിയെ പരിഹസിച്ചിരുന്നവർതന്നെ ഒരു കാലത്തു് ആ കലയ്ക്കു രാജാക്കന്മാരിൽനിന്നും ലഭിച്ചിരുന്ന പ്രോത്സാഹ

നം കണ്ട് അസൂയപ്പെട്ടിരുന്നവരല്ലയോ എന്നും സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഓട്ടൻതുളുൽക്കാർ ചെന്നാൽ കഞ്ഞി കൂടി കൊടുക്കയില്ല, ആട്ടക്കാക്കും വേശ്വകൾക്കും പണം കൊടുക്കാൻ ആക്കും മടിയില്ല എന്നു നമ്മുടെ കവികളുരൻ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർതന്നെ ഒരിടത്ത് അസൂയ പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പിന്നെ സാധാരണക്കാരുടെ കഥ പറയണോ? കളിക്കുള്ള കേളികേട്ടാൽ നേർത്ത ഉഴണകഴിഞ്ഞുപായയെടുത്ത് അരങ്ങിന്നരികത്തു സ്ഥലമുറപ്പിക്കുന്നവരുടെ സംഖ്യ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ കാലത്തുതന്നെ ആയിരക്കണക്കിന്നായിരുന്നു. ബാലിസുഗ്രിപന്മാരെന്നു പേരെടുത്തതെ. ഗോവിന്ദപ്പണിക്കർ, അ. രാമൻമേനോൻ എന്നിവരുടെ വേഷം കാണാൻ കരകൂട്ടം ജനങ്ങൾ പോയ കഥ ഇന്നും എന്റെ നാട്ടിൽ പ്രസിദ്ധമാണ്. അയ്യോ ആരോ നാഴിക അകലെയാണ് കളിയെന്നു കേട്ട് ഇവർ പുറപ്പെട്ടു. ഏതെങ്കിലും ഒരില്ലത്തായിരിക്കുമെന്നു കരുതി ഒരില്ലം ലക്ഷ്യമാക്കി പോയി. അവിടെ ചെന്നപ്പോൾ അവർ പോയ വഴി പിന്നോക്കം പോന്നു രണ്ടു നാഴികകൂടി നടന്നാലേ കളിസ്ഥലത്തെത്തുകയുള്ളൂ എന്നറിഞ്ഞു. അവിടേയ്ക്കു കുതിച്ചുനടന്നു പാതിരകഴിയുമ്പോഴേയ്ക്കു ചെന്നു. അപ്പോഴേയ്ക്കു ഇനി ഒന്നു രണ്ടു നാഴികകൂടി നടന്നാലേ സ്ഥലം കണ്ടെത്തുകയുള്ളൂ എന്നറിവായി. ഇങ്ങിനെയവർ നടന്നു നടന്ന് കളിനടക്കുന്ന സ്ഥലത്തെത്തിയപ്പോഴേയ്ക്കു ബാലി മരിക്കേണ്ട ഘട്ടമായിരിക്കുന്നു. ആ സമയത്തു പണിക്കർ 'രാമ' എന്നു ചുരിച്ചുകൊണ്ട് മൂന്നലച്ചു അലറുക പതിവുണ്ട്. അതു കേൾക്കാൻ അവർക്കു സാധിച്ചു. അതുകൊണ്ട് ആ രാത്രി നടന്നു കാഴ്ചപ്പെട്ടു

തിന് അപകട ചാരിതാത്മ്യവുമായത്രെ! പണിക്കരുടെ ഈ അലച്ച അത്ര പ്രസിദ്ധമായിരുന്നു. ചെണ്ടയും മദ്യവും മുഴങ്ങുന്നതിന്നിടയ്ക്ക് ആ ശബ്ദത്തിനെ കവിഞ്ഞു പുറപ്പെടുന്ന ഈ അലച്ചയ്ക്ക് ഒരു രണ്ടുനാഴിക അകലെയുള്ള വരകളടി തെട്ടിക്കത്തക ഉഗ്രതയുണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് അനുഭവസ്ഥനായ കാരണവന്മാർ പറഞ്ഞു കേട്ടിട്ടുണ്ട്. പ്രസിദ്ധ ആദ്യവസാനവേഷക്കാരനായിരുന്ന ഇട്ടിരാരിശ്ശമേനോന്റെ—ഈ കലാകാരനും പണിക്കരുടെ സമകാലികനായിരുന്നു—ശൃംഗാരാഭിനയം കണ്ടു മതിവരാത്ത ഒരു നമ്പൂതിരിമാന്യൻ മരിക്കാറായപ്പോൾ “ഇനി വല്ല ആഗ്രഹോം സാധിക്കേണ്ടതുണ്ടോ?” എന്നു തന്റെ ശേഷക്കാർ ചോദിച്ചപ്പോൾ “എനിക്കു് ആ ഇച്ഛാരശ്മിന്റെ പുണ്ടൊന്നു കടിക്കുവാൻ കിട്ടുമോ?” എന്നു മറുപടി പറയുകയുണ്ടായത്രെ.

ഇങ്ങിനെ അധികമാളുകളെ വശീകരിക്കാനും ചിലരെ ചെറുപ്പിക്കാനും സാധിച്ചു കഥകളിക്കു ഒരുസാധാരണ തപമുണ്ടെന്നു സമ്മതിച്ചു തീരൂ. ജനസാമാന്യത്തിനു കാണുന്നമാത്രയിൽ രസിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ലെന്നുള്ളതു് ഒരു കലയുടെ ദോഷമായിക്കരുതിക്കൂടാ. ഒരു സാധാരണക്കാരനു കഥകളിയുടെ രസം മുഴുവനും ഒന്നിച്ചുനുഭവിക്കുവാൻ കഴിയുകയില്ലെങ്കിലും അതിലെ വേഷവിധാനത്തിൽ കാണുന്ന മനോഹരതപവും നടന്മാരുടെ മെച്ചൊതുക്കുകൊണ്ടു പതിന്മടങ്ങു ഭംഗികൂടിയ അവരുടെ നൃത്തസമ്പ്രദായവും സംഗീതത്തിലുള്ള ലയവും മേളത്തിന്റെ കൊഴുപ്പും കണ്ണും കരളുമുള്ള ആരേയും ആകർഷിക്കാതിരി

കുയില്പു. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണു് കഥകളി കാണാൻ ചെന്നിരിക്കണമെന്നു സാധാരണക്കാരനും തോന്നുന്നത്. ഇപ്പോഴല്ലമേനോന്റെ പതിഞ്ഞാട്ടം അവനെ ഉറക്കമെങ്കിലും പണിക്കരുടെ അലച്ചുയും തിരനോക്കും പോരും അവനേയും കണ്ടിഴിച്ചിരിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നവതന്നെയാണു്. മാറ്റുള്ള കലകളുടെ സ്വഭാവവും ഇതുതന്നെയല്ലേ? ഒരു നല്ല കവിത അക്ഷരജ്ഞാനമില്ലാത്തവനു് ഒരു വിദ്വാനെപ്പോലെ വായിച്ചുരസിക്കുവാൻ സാധിക്കുമോ? വായിച്ചു കേൾക്കുമ്പോൾ അതിൽ ഏതാണോക്കെ അവന്റെ തലയിൽക്കേറിയെന്നു വന്നേക്കാം. അത്രമാത്രംകൊണ്ടു് അവൻ തൃപ്തിപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒരു വിദ്വാനാകട്ടെ അതിലെ അർത്ഥമല്ലാത്തതിൽ ഉള്ളഴിഞ്ഞു ലയിക്കുന്നു. എന്നാൽ വിദ്വാനാരെല്ലാവരും ഒരേതരക്കാരാണോ? അവരുടെ ശക്തിക്കനുസരിച്ചു് അവരുടെ അനുഭവത്തിനും ഏറ്റക്കുറച്ചിലുണ്ടാകുന്നു. ഒരു ചിത്രം കണ്ടാലും ഇത്തരത്തിൽത്തന്നെയാണു് അനുഭവമുണ്ടാകുന്നതു്. അതിന്റെ ആകപ്പാടെയുള്ള മോടി സാധാരണക്കാരനെആകർഷിക്കുന്നു. ഒരു കലാകാരൻ അതിന്റെ സർ്വ്വായവസൗന്ദര്യവും അതിലന്തർവിച്ചിട്ടുള്ള ആന്തരതപവും ആസ്വദിക്കുന്നു.

ഈ സാമാന്യതപത്തിൽനിന്നു് അകന്നിട്ടല്ല കഥകളിയും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു്. വിദ്വാനാരെ രസിക്കുന്ന ഭാഗം അതിൽ അധികവും സാധാരണക്കാർക്കു രസിക്കുന്ന ഭാഗം അതിൽ കുറച്ചുമാണെന്നു പറയുന്നതിൽ പരമാർത്ഥമുണ്ടെന്നു സമ്മതിക്കുന്നു. കഥകളിസാഹിത്യത്തിലും

സംഗീതത്തിലും നല്ല പരിജ്ഞാനം, വാദ്യത്തിന്റെ ഗുണദോഷങ്ങളറിയാനുള്ള പരിചയം, അഭിനയനൃത്തങ്ങളുടെ സൗകര്യത്തിൽ ഇണങ്ങിച്ചേരുന്ന വാസന, ആംഗ്യഭാഷ മനസ്സിലാക്കാനുള്ള വിശേഷജ്ഞാനം—ഇത്രയും കോപ്പുകൈവശമുള്ളവർക്കു കഥകളി പഠിപ്പുണുമായി ആസ്വദിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളു. ഇവയിൽ ചിലതുള്ളവർക്കു അതനുസരിച്ചുള്ള രസം കിട്ടും. ഇതെല്ലാം സ്വാധീനമുള്ളവർ അതിൽ മതിമറന്നു ലയിക്കും. കഥകളിയുടെ ഏതെങ്കിലും ഒരു ഭാഗത്തിൽ രസിക്കാൻ സാധിക്കാത്തവനെ കേരളീയനെന്നു പറയുന്നതു് ഒരുപചാരമാവാറേ തരമുള്ളു.

ഈ നിലയ്ക്കു കഥകളിയെ കരാദർശകലയായി ഗണിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതായതു് ചില വിശേഷജ്ഞാനം സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള വിദ്വാന്മാർക്കു പഠിപ്പുണുമായി ആസ്വദിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ഒരു പ്രത്യേകാദർശത്തെ പുലർത്തിവരുന്ന കലയും ഈ വിഭാഗത്തിലുൾപ്പെടും. ഈ ആദർശം കേരളസംസ്കാരത്തിന്റെ വിസ്മൃതമായ ഒരു വശത്തെ സ്പർശിക്കുന്നുണ്ടു്. യുദ്ധവും വധവും കഥകളിയിൽ കഴിച്ചുകൂടാത്ത ഒരു ചടങ്ങാണല്ലോ. ഒരു കാലത്തു പോരാളികളെന്നു വേരുകേട്ട കേരളീയരുടെ യുദ്ധവൈദഗ്ദ്ധ്യത്തെ പുലർത്തിക്കൊണ്ടുവരാനുദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടതാണു് ഈ രംഗം. അതുപോലെത്തന്നെ കഥകളിയിലെ ആംഗ്യഭാഷ—കലാരസികന്മാരെ ഇപ്പോൾ വിഷമിപ്പിക്കുന്ന കൈമുദ്ര—അഭിനയകലയുടേയും നൃത്തകലയുടേയും പഠിപ്പുണുതയ്ക്കുവേണ്ടി ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതാണു്.

ഈ പശ്ചാത്തലത്തെ ആധാരമാക്കി പരിശോധിക്കുന്നതായാലേ കഥകളിയിലെ വേഷവിധാനത്തിന്റെ ആന്തരം ശരിയായി മനസ്സിലാകയുള്ളൂ. ഒരു മുണ്ടും തോതും കൊണ്ടു തുച്ഛപ്പെടുന്ന മലയാളി തന്റെ ആഡംബരഭ്രമം മുഴുവനും കഥകളിയിലാണ് നിക്ഷേപിച്ചിരിക്കുന്നത്. മിക്ക വേഷങ്ങളും ദേഹം മുഴുവനും മറയ്ക്കുന്നുണ്ടെന്നു മാത്രമല്ല വണ്ണപ്പകിട്ടുകൊണ്ടും അലങ്കാരംകൊണ്ടും അതിനെ എത്രത്തോളം മോടിവിടിപ്പിക്കാമോ, അത്രത്തോളം അതിൽ സാമഗ്രികൾ കൊണ്ടുനിറച്ചിട്ടുണ്ട്. കഥകളിയിലെ പാത്രങ്ങൾ സാധാരണമനുഷ്യരല്ലെന്നു കാണിക്കാനാണ് ഇത്രയും വൈചിത്ര്യം അതിൽ പരത്തിട്ടുള്ളതെന്നും പഴമക്കാർ പറഞ്ഞു കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ആശയപ്രകാശനവും ഭാവസ്തുരണവും സാധിക്കുന്ന മുഖത്തിന്നാണല്ലോ നമ്മുടെ അവയവങ്ങളിൽ പ്രാധാന്യം. അതിനെ രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുന്നതിലാണ് കഥകളിക്കാർ അധികം ശ്രദ്ധവെച്ചിട്ടുള്ളതും. അതനുസരിച്ചാണ് വേഷങ്ങളുടെ വിഭാഗവും.

പച്ച

മുഖത്തു പച്ച മനയോല തേയ്ക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഈ പേര് ഈ വിഭാഗത്തിനു കിട്ടിയിട്ടുള്ളതാണ്. ആ തേപ്പിനു മിഴിവു കിട്ടാൻവേണ്ടിയാണ് വെളുത്ത ചുട്ടി അതിന്നതിരിട്ടുപോലെ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളത്. സൗമ്യപ്രധാനമായ ഭാവത്തിനു യോജിച്ച വേഷമാണിതെന്നു കഥകളിക്കാർ വിശ്വസിക്കുന്നു. പച്ചവേഷക്കാരന് കോപധാസ്യാദികൾ അഭിനയിച്ചുകൂടെന്നല്ല ഇതിന്നർത്ഥം. സൗ

മൃമാണ് ആ വേഷത്തിന്റെ സ്ഥായിയെന്നേ ധരിക്കേണ്ടതുളളൂ. ഇതിവൃത്തമനുസരിച്ചു വല കഥകളിലെ നായകന്മാരും പച്ചയാണ്. നളൻ, ധർമ്മപുത്രൻ, ഭീമൻ, അർജ്ജുനൻ, അരംബരീഷൻ, കൃഷ്ണൻ ഇവരൊക്കെ ഈ ഇനത്തിലാണ് പെടുന്നത്. കൃഷ്ണന്റെ മുടിക്കും വൃത്യാസമുണ്ട്. ദേഹം മറയ്ക്കുന്ന കുപ്പായത്തിന്റെ നിറവും കറുപ്പാണ്. സാധാരണ പച്ചയ്ക്കു കുപ്പായം ചുകന്നതാണ്. ബാഹുക്കനും കറുത്ത കുപ്പായമാണ് ധരിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ആ വേഷത്തിനു കറുത്ത നളനെന്നും കഥകളിക്കാരുടെ ഇടയിൽ പേരുണ്ട്.

ദിശ്ശാസനനെ കൊല്ലാനുള്ള ഭീമൻ ഒരു കറുത്ത മീശവെണ്ണകയും ചുണ്ടിന്മേലെ തേപ്പിനു ചുകപ്പും ഭയങ്കര തപവും കൂട്ടുകയും ചെയ്യും. ഈ വേഷത്തിലുള്ള ഭീമനു രൗദ്രഭീമൻ എന്നാണ് പ്രത്യേകപ്പേര്.

കത്തി

പച്ചവേഷത്തിന്റെ മൂക്കിന് ഇരുഭാഗത്തുമായി കത്തിയുടെ ആകൃതിയിൽ അല്ലെങ്കിൽ മീശയുടെ ആകൃതിയിൽ ഒരു ചുട്ടികത്തിയാൽ കത്തിയായി. കഷ്ടിച്ച് ഒരു വിരൽ വീതിയിൽ ചുട്ടിക്കുള്ളിലുള്ള ഭാഗത്തു ചുകന്ന മനയോല തേച്ചിരിയ്ക്കും. വീരരസപ്രധാനന്മാരായ നായകന്മാർക്കാണ് ഈ വേഷം. മൂക്കത്തു ചെറിയ ഉണ്ടയും (വെളുത്തത്) ഒട്ടിക്കാറുണ്ട്. അതിനു യോജിച്ച വിധത്തിൽ ചുട്ടിനാടയിന്മേലും ചെറിയ ഒരുണ്ടയുണ്ടാവും. കിരീടത്തിനും ഉടുപ്പിനും തിളക്കം കൂടും. ദംഷ്ട്രം വെണ്ണാറുണ്ട്. ഭാവരസപ്രകടനത്തിൽ അലമ്ചകൊണ്ട് ഉഗ്രത കൂട്ടുകയും

ചെയ്യും. വീരരസംപോലെ ശൃംഗാരപ്രകടനത്തിനും ഈ
 വേഷം അധികം യോജിച്ചതാണെന്നൊരു പക്ഷമുണ്ട്.
 മനുഷ്യന്റെ വികാരസംഘടനയിൽ ശൃംഗാരവീരങ്ങൾ
 ക്കുള്ള പ്രാധാന്യമായിരിക്കണം ഈ മതത്തിന്നടിസ്ഥാനം.
 നമ്മുടെ പണ്ടത്തെ വീരന്മാരെല്ലാം ശൃംഗാരരസികന്മാരാ
 ണുതാനും. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് പച്ചശൃംഗാരക്കൊ
 ഴുപ്പുകലൻ ഒരു രാഗവും ഒരു യുദ്ധരാഗവും കഥകളിയിൽ
 കൂടിയേ കഴിയൂ എന്നായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളത്. പതിഞ്ഞാട്ടം
 കഴിഞ്ഞു വീരരസത്തിലേക്കു നടന്നാർ പകരന്നതു കാണ
 വാൻ പ്രത്യേകകൌതുകവുമുണ്ട്. ലോകത്തിലുള്ള പല
 നർത്തകന്മാർക്കും താണ്ഡവലാസ്യങ്ങളെ ഒരുപോലെ സ്വാ
 ധീനമാക്കാൻ സാധിക്കാറില്ല. കഥകളിയുദ്യാസത്തിന്റെ
 ഒരു പ്രത്യേകതയാണിത്. മാദ്വവും കതുക്കവും സൌക
 മാദ്യവുമാണ് ലാസ്യത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കം. ശക്തിയും, കാ
 ജസ്സും, ഗാർഭീയ്യവുമാണ് താണ്ഡവത്തിന്റെ സ്വഭാവം.
 കഥകളിനടന്മാർക്കു് ഒന്നിൽനിന്നു മറ്റൊന്നിലേക്കു് അ
 നായാസേന പകരാനുള്ള സാമർത്ഥ്യമാണ് കഥകളിയെ
 ഒരു വിശ്വകലയായി ഉയർത്തിട്ടുള്ളതും, അതിലെ നൃത്ത
 സമ്പ്രദായം ലോകാരാധനയ്ക്കുപാത്രമാക്കിട്ടുള്ളതും. രാവ
 ണൻ, ഭൃത്യോധനൻ, കീചകൻ മുതലായ നായകന്മാർ ക
 ത്തിയാണ്. കത്തിയിൽ ആസുരത്വമാണ് മുന്നിട്ടുനി
 ല്ലുന്നതെന്നു പറയാറുണ്ടെങ്കിലും കത്തിയുടെ പുറപ്പാടുസ
 മയത്തു് ശംഖുവിളിയും, മേലാപ്പുവിടിയ്ക്കലും പതിവുണ്ട്.
 അതു രണ്ടും ദിവ്യത്വത്തിന്റെ ചിഹ്നവുമാണ്. ഈ ചട
 ങ്ങിന്റെ ആഗമം അന്വേഷിക്കേണ്ടതുണ്ട്. രാവണനെ

ലങ്കയിൽ ചില സ്ഥലത്തു പൂജിച്ചുവരുന്നതെന്നുള്ള വസ്തുതയോടുകൂടി ആ വീരനും ദാക്ഷിണാത്യന്മാർ ദിവ്യത്വം കല്പിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുണ്ടെന്നു ഹിക്ഷേപിച്ചിരിക്കുന്നു. ആ വഴിയായിരിക്കണം കത്തിവേഷകാകെല്ലാം ഉൽക്കർഷ്ടമായിട്ടുള്ളത്.

താടി

താടി പ്രധാനമായതുകൊണ്ടാണ് ഈ വിഭാഗത്തിന് ഈ പേരു സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇതിൽ ചുവന്ന താടിയാണ് അഗ്രഗണ്യൻ. രൗദ്രവും ബീഭത്സവും കലന്താണ് ഈ വേഷത്തിന്റെ സ്ഥായി. ഇതിലധികം ഭയങ്കരമായ ഒരു രൂപം സങ്കല്പിക്കാൻതന്നെ പ്രയാസമായിരിക്കുന്നു. വണ്ണസങ്കരംകൊണ്ടാണ് ഈ വേഷത്തിന്റെ ഭയങ്കരത്വം സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളത്. കണ്ണിനു നാലു ഭാഗവും മഷി തേച്ചു അതിനു കണക്കിലധികം വലുപ്പം തോന്നിക്കുന്നു. അതിനു രണ്ടു വശത്തായി വെളുത്ത നിറത്തിലുള്ള കേടേഴക്കുറികൾ തറയ്ക്കുന്നു. ഒരു നോട്ടത്തിൽ മൂച്ചുയുള്ള ആണികൾ തറച്ചുപോലെ തോന്നും. പിന്നെ കവിളും താടിയും ചുവന്ന നിറമാണ്. നല്ല പരപ്പുള്ള ചുവന്ന താടിയും ചേർന്നാൽ വേഷം പൂർത്തിയായി. ഈ മൂന്നു നിറത്തിന്റേയും കലർപ്പിലുണ്ടാകുന്ന ഭയങ്കരത്വം അസാധാരണമാണ്. മൂക്കത്തു വെളുത്തനിറത്തിൽ വലിയ ഉണ്ടുണ്ടുണ്ട്. ബാലി, ബകൻ മുതലായവർ ചുവന്ന താടിയാണ്. ഈ ഇനത്തിൽ കറുത്തതാടിയും വെളുത്തതാടിയുമുണ്ട്. കറുത്തതാടിക്കു മുഖത്തു വെറും തേപ്പല്ലാതെ വിശേഷവിധിയൊന്നുമില്ല. ഇതിനു കരിയെന്നും പറ

യും. താടിയില്ലാത്ത കറുത്ത വേഷത്തിന്നേ കരിയെന്നു പറയാറുള്ളു എന്നൊരു പക്ഷവുമുണ്ട്. താടിയും കുപ്പായവുമൊക്കെ കറുപ്പുതന്നെ. അസുരസ്രീകളാണെങ്കിൽ താടി വെക്കില്ല. സ്തനങ്ങൾ എടുത്തുകെട്ടും. കിരാതൻ, കാട്ടാളൻ (നളചരിതം) ഇവരാണ് കറുത്ത താടിക്കാർ. സിംഹിക, നക്തുണ്ഡിമുതലായവർ — അസുരസ്രീകൾ — കരിയാണ്. കറുത്ത താടിക്കും കരിയ്ക്കും മുടി (കിരീടം) ഒരു പോലെയാണ്. ഉടനീളം കരേ കനത്തിലും വണ്ണത്തിലും ഉള്ള ഒരു കുറിയിന്മേൽ പീലി തിരുകിവെച്ചുകൊണ്ടാണ് ഇതിനുപയോഗിക്കുന്ന കിരീടം.

ഭാവംകൊണ്ടും പ്രകൃതംകൊണ്ടും വേർതിരിഞ്ഞു നില്ക്കുന്ന ഒരു വേഷമാണ് വെള്ളത്താടി. ഇതിനുള്ള കിരീടവും ചുട്ടിയും പ്രത്യേകതരത്തിലാണ്. ഹനുമാനും നന്ദികേശപരനുംമാണ് ഈ വേഷത്തിൽ പ്രവേശിക്കാറുള്ളത്. അവർ അസുരപ്രകൃതികളല്ലതാനും. ചുട്ടിക്കുള്ള വൈചിത്ര്യം മനോഹരമാണ്. ഒരു വാനരക്കൂട്ടായ വരുത്താനാണോ ശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു തോന്നും ആകപ്പാടെ നോക്കിയാൽ. പക്ഷെ ആഭാസത്തരമില്ലതാനും. ഭക്തിസ്മരണത്തിന് ഈ വേഷം അത്രയും യോജിച്ചതാണ്. സായ്പന്മാരുടെ ഹാററ് അടിച്ചു പരത്തിയപോലെയാണ് കിരീടം. സായ്പന്മാർ വാനരന്മാരുടെ സന്താനമാണെന്നു നടന്മാരുടെ ഇടയിലുള്ള വിശ്വാസം ഈ ഘട്ടത്തിൽ കാർമ്മവർണ്ണ. അടിത്തട്ടിൽ അല്പം തൂക്കിയിട്ടുള്ളതു വെളിച്ചത്തു മിന്നിക്കാണുമ്പോൾ വളരെ കൗതുകമുണ്ട്. വെളുത്ത രോമം തുന്നിപ്പിടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള കുപ്പായം വാനരക്കൂട്ടായ പൂണ്ണമാക്കുന്നുണ്ട്.

ഈ വിഭാഗങ്ങളെല്ലാം 'തേപ്പ്' എന്ന സാമാന്യവക്രൂപ്പിൽ പെടുന്നവയാണ്—അതായതു വെള്ളംകൂട്ടി മുഖത്തു പിടിപ്പിക്കേണ്ടതാണെന്നതും. ഇതിൽത്തന്നെ ചുട്ടിയുമൊന്നമില്ലാതെ കാക്കോടകൻമുതലായ വേഷങ്ങളുണ്ട്. പച്ചവരകളും കറുത്തവരകളും ഇടകലൻ്റെ ഒന്നിനൊന്നു മുറിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഈ വേഷത്തിനുള്ള മുഖത്തു തേപ്പ്. ദൂരത്തുനിന്നു നോക്കുമ്പോൾ പാമ്പിന്റെ കൂർത്ത മുഖംപോലെ തോന്നുന്നതുമാണ്. പിന്നെ നരസിംഹത്തിന്റെ വേഷം ഒന്നു പ്രത്യേകമാണ്. കഴുത്തിനു കീഴ് പ്പോട്ടു വെള്ളത്താടിപോലെതന്നെ. മുഖത്തു് ചുട്ടിയും ഏതാണ്ട് അതേ മാതൃകയിൽ പെടുത്ത താടിയും കാണാം. പെടുത്ത മീശയും കിരീടത്തിന്നിടയിൽ തിരുകിവെക്കുന്ന പെടുത്ത രോമങ്ങളും പ്രത്യേകതയാണ്. സിംഹത്തിന്റെ ഹരായ നല്ലവണ്ണം വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. നാവു് ഉള്ളിലേക്കു മടങ്ങി പായ് പൊളിച്ചുകൊണ്ടുള്ള നില സിംഹത്തിന്റെ ഭാവം അനുകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ളതാണ്. ദൃഷ്ടി മുക്കിന്റെ നേക്കാക്കി ഒരേനോട്ടത്തിൽ വേഷക്കാരൻ ആ രംഗമവസാനിക്കുന്നതുവരെ ഭാവം മാറാതെ അഭിനയിക്കുന്നതു് അത്യാശ്ചര്യം ജനിപ്പിക്കുന്ന ഒരു കാര്യമാണ്.

ഇനി 'മിനുക്കു്' എന്ന സാമാന്യവക്രൂപ്പിൽപ്പെട്ട വേഷങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രസ്താവിക്കാം. ഇതിൽ പ്രാധാന്യം സ്രീവേഷത്തിന്നാണ്. ഇതിന്റെ മാതൃക നിണ്ണയിക്കാൻ പ്രയാസമായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. തലയിലിടുന്ന പട്ട് ഒരു മുഹമ്മദീയസ്രീയേയോ, ഘോഷസ്രീയേയോ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നു. തലമുടി ഒരുഭാഗത്തേക്കു കെട്ടിവെച്ചതുപോ

ലെ കാണുന്നതു നായർസ്രീയുടെ സമ്പ്രദായം സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ദേഹമാസകലവും കൈപ്പടംവരേയും മൂടുന്ന കുപ്പായം കാണുമ്പോൾ മുഹമ്മദീയസ്രീയേയും ക്രൈസ്തവസ്രീയേയും കാമ്ബവരണം. എല്ലാം മറച്ചു അവസ്ഥയ്ക്കു മാർച്ചു അവസ്ഥയുമായും തോന്നുന്നു. പുരഷന്മാർ സ്രീവേഷം കെട്ടിയതിന്റെ ചിഹ്നമാണിതെന്നു ചിലർ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ സ്രീകർത്തനെന്ന സ്രീവേഷം കെട്ടുമ്പോഴും അതുപേക്ഷിക്കാതിരിക്കുന്നതിന്നു കാരണമെന്തെന്നു കണ്ടുപിടിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ആകുപ്പാടെ വേഷത്തിന്റെ യോജിപ്പിന് അതു ചേർത്തതാവാനേ വഴിക്കാണുള്ളൂ. നേരിയ പട്ടുറയ്ക്കു ഇട്ടതുപോലെയാണു് അതിന്റെ ആകൃതി. അതില്ലാത്താൽ അഭംഗിയുണ്ടുതാനും. അതുപോലെത്തന്നെയാണു് തലയിൽ മുടി കെട്ടിയതുപോലെയുള്ള ഉപകരണവും. അതുജ്ജപ്പോൾ പിന്നിൽ വലിയ മുടികെട്ടുന്നതിലർത്ഥമില്ല. പക്ഷെ അതില്ലെങ്കിൽ വേഷത്തിന്നു പകിട്ടു കറയുന്നുമുണ്ടു്. ഇങ്ങിനെ ഓരോ ഭാഗങ്ങളെപ്പറ്റി അഭിപ്രായവ്യത്യാസം ഉണ്ടായേയ്ക്കാമെങ്കിലും ആകുപ്പാടെ കഥകളിലെ സ്രീവേഷം—ലളിത—അതിമനോഹരമായ ഒരു സ്വരൂപമാണു്. മുഖത്തു വൊടിയിട്ടു മിനുക്കുകയും കണ്ണുഴുതുകയും വൊട്ടുതൊടുകയും കവിളത്തു നേരിയ വെളുത്ത വരകളെഴുതുകയും മാത്രമേ പതിവുള്ളൂ. വല മാത്രകകളും കലത്തി ഒരു പുതിയ സ്വരൂപം കഥകളിക്കാർ സൃഷ്ടിച്ചുപോലിരിക്കുന്നു. അരയ്ക്കു കീഴ്പോട്ടുള്ള ഞെറിഞ്ഞുടക്കൽ തനി മലയാളിമട്ടാണെന്നു മാത്രമല്ല, ആട്ടത്തിന്നു വളരെ യോജിച്ചതുമാണു്.

മിനുക്കുവേഷത്തിൽ ചെട്ടതാണ് മാതലി, വല
ലൻ, ഋഷികൾ മുതലായവർ. ഇവരുടെ ദേഹത്തിന് ആ
ഊദനങ്ങൾ പതിവില്ല.

കഥകളിവേഷക്കാരുടെ അരയ്ക്കുതാഴെയുള്ള ഉടുപ്പി
നെപ്പറ്റി ഒരു കഥയുണ്ട്. കോട്ടയത്തു തമ്പുരാന് അദ്ദേ
ഹത്തിന്റെ പരദേവത കാണിച്ചുകൊടുത്ത മാതൃകകളാ
ണ് ഇപ്പോൾ വേഷവിധാനത്തിലുൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത് എ
ന്നു പഴമക്കാർ പറയാറുണ്ട്. അരയ്ക്കുമേലുള്ള ഭാഗം മാ
ത്രമേ കാണിച്ചിട്ടുള്ളുപോൽ. അതുകൊണ്ട് അതിനതാ
ഴെയുള്ള ഉടുപ്പ് എല്ലാ വേഷങ്ങൾക്കും ഒരുപോലെയായ
താണത്രേ. ചെറിയ തൂണിക്കുഷണങ്ങൾ (കഥകളിഭാഷ
യിൽ പാല്) കണിച്ചുചേർത്തു കെട്ടുന്നതു കാൽചെപ്പിനു
തടസ്സം കൂടാതെയിരിപ്പാനാണെന്നു സ്പഷ്ടമാണ്. കഥ
കളി നൃത്തപ്രധാനമാകയാൽ അതെല്ലാ വേഷത്തിനും കൂ
ടാതെ കഴിയുകയുമില്ല. അതുകൊണ്ട് മേൽപ്പറഞ്ഞ കഥ
യ്ക്കു വലിയ അടിസ്ഥാനമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. കഥക
ളി രസാധാരണകലയാണെന്നു കാണിക്കാനുണ്ടാക്കിയ
തായിരിക്കണം ഈ കഥയും.

നമ്മുടെ ആസ്ഥാനകവി

മഹാകവി വള്ളത്തോളിനെ ആസ്ഥാനകവിയായി നിയമിച്ചിട്ട് ഏകദേശം * നാലു മാസത്തോളമായി. നീലേശ്വരം മുതൽക്ക് അദ്ദേഹത്തിനു കിട്ടിവരുന്ന അനുഭവദനങ്ങളും സംഭാവനകളും ഈ നിയമനത്തിൽ കേരളീയർക്ക് പൊതുവെയുള്ള സന്തോഷവും ചാരിതാത്മ്യവും വെളിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. ഈ ഘട്ടത്തിൽ ആ മഹാകവിയുടെ കലാശില്പത്തെപ്പറ്റി ഒരു ചെറിയ നിരൂപണം ചെയ്യുന്നത് അസംഗതമായിരിക്കയില്ലല്ലോ.

വള്ളത്തോൾ എന്ന മൂന്നക്ഷരം വീചികൊള്ളാത്ത സ്ഥലം കേരളത്തിൽ എവിടെയെങ്കിലും ഉണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളിൽ ഏതെങ്കിലും കാണാത്ത അക്ഷരാഭ്യാസമുള്ള ഒരു കേരളീയനെ കാണാനും ഞ്ഞെരുക്കമുണ്ട്. നിരക്ഷരന്മാർക്കും വള്ളത്തോൾ അചരിചിതനല്ല. വള്ളത്തോളാണെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ കൂലിവാങ്ങാത്ത ഒരു റിക്ഷാക്കാരന്റെ കഥ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. കഥകളിയുടെ പുനരുദ്ധാരകനെന്നനിലയിൽ വള്ളത്തോൾ കടന്നുചെല്ലാത്ത പേരുകേട്ട തറവാടുകളുംകേരളത്തിൽ ദുർല്ലഭമാണ്. വള്ളത്തോളിനെപ്പോലെത്തന്നെ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളും മലയാളികളെ മയക്കിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. മലബാറിൽ ജനിച്ചവളെന്ന് മഹാകവിയെ ഒരു കൊച്ചിക്കാരനാക്കാൻ ഒരു പ്രശസ്തലേഖകൻ ശ്രമിക്കുകയുണ്ടായിട്ടു

* 1919—ജഗസ്മിൽ എഴുതിയതു്.

ണ്ടു്. കേരളത്തിനു പുറത്തും അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാമധേയം അറിയാത്തവർ അദ്വൈതവിദ്യാനിരയിൽ കുറയും. കവിയായും കലോദ്ധാരകനായും ലോകപ്രസിദ്ധിതന്നെ അദ്ദേഹത്തിനു കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. ഇക്കാലത്തെ കേരളീയ മഹാകവികളിൽ വള്ളത്തോളിനെപ്പോലെ പ്രശസ്തി സമ്പാദിച്ചവരില്ലെന്നുള്ള പരമാർത്ഥം കേരളീയനായ ആ മഹാകവിയ്ക്കും നമുക്കും ഒരുപോലെ അഭിമാനം വളർത്തുന്നുണ്ടു്. തൃശ്ശൂർത്തഴിപ്പൻ, കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർ എന്നീ മഹാകവികളെപ്പോലെ തന്റെ കവിതകൊണ്ടു മാത്രമല്ല, വ്യക്തിവൈഭവംകൊണ്ടും വള്ളത്തോൾ കേരളീയർക്കു് ഒരാശ്ചര്യപുരുഷനായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടു്.

തൃശ്ശൂർത്തഴിപ്പൻ, മേല്പത്തൂർ ഭട്ടതിരിപ്പാടു് എന്നീ മഹാനാരുടെ ജനനംകൊണ്ടു് ഒരു പുണ്യസ്ഥലമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള വെട്ടത്തുനാട്ടിൽ 'മംഗലം' എന്ന സ്ഥലം തന്നെയാണു് വള്ളത്തോളിന്റേയും ജന്മദേശം. ജനിച്ചുവീടോ, വെട്ടത്തു രാജവംശത്തിൽ ഒടുവിലത്തെ രാജാവിന്റെ മന്ത്രിയായിരുന്ന കോന്തിമേനോൻ കാവ്യകാരുടെ പരാക്രമപാരമ്പര്യം പുലർന്നുവന്ന വള്ളത്തോൾത്തറവാടും സംസ്കാരസമ്പന്നനായ ഒരു മാതാവിന്റേയും—വള്ളത്തോൾ കുട്ടിപ്പാറുവമ്മ—കലാപ്രണയിയും ഫലിതരസികനുമെന്നു പേരെടുത്ത ഒരു പിതാവിന്റേയും—കടുത്തോട്ടു മല്ലിശ്ശേരി ദാമോദരൻ ഇളയതു്—ഇളയ സന്താനമായിട്ടാണു് വള്ളത്തോൾ ജനിച്ചതെന്നുകൂടി പറഞ്ഞാൽ കേരളത്തിന്റെ ശ്രേയസ്സിനു നിദാനമായ പാരമ്പര്യങ്ങളെല്ലാം നമ്മുടെ വള്ളത്തോളിൽ കുടികൊള്ളുന്നുവെന്നു

സിദ്ധമായി. ഈ അപൂർവ്വസാഹചര്യങ്ങൾക്ക് മകുടംവെച്ചുപോലെ ഒരു കേളികേട്ട പണ്ഡിതനും ഒരൊന്നാന്തരം വൈദ്യനും ബ്രഹ്മചര്യദീക്ഷയിൽ അദിപിതീയനുമായ അമ്മാമൻ രാമുണ്ണിമേനോനവർകളുടെ ശിഷ്യത്വം കുട്ടിക്കാലത്തും, പണ്ഡിതകേസരിയെന്നു കേരളമൊട്ടുക്കു വിളിക്കൊണ്ടു കണ്ണൂരുടെ രാമവാരിയരുടെ അന്തേവാസിത്വം അതിനുശേഷവും ഭാഗ്യവശാൽ അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിക്കുകയുണ്ടായി. ഇതോടുകൂടി ജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിനുള്ള സ്ഥിരപരിശ്രമവും ജന്മസിദ്ധമായ കചിതാവാസനയും ചേർന്നപ്പോൾ കുട്ടിയായ വള്ളത്തോളിന് മഹാകവിത്വപദവികളുള്ള അസ്തിവാരം അഷ്ടബന്ധത്തിൽ ഉറപ്പിച്ചുപോലെയാലിയെന്നു ഇനി എടുത്തു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

വള്ളത്തോൾ സാഹിത്യപ്രപഞ്ചത്തിൽ മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന രത്നങ്ങളെല്ലാം എടുത്തു നോക്കി മാറ്റുമ്പു കാണിപ്പാൻ ഈ ചെറിയ ഉപന്യാസത്തിൽ സാധ്യമല്ല. ആ സാമ്രാജ്യത്തിൽക്കൂടി ഒന്നു കണ്ണോടിക്കുക മാത്രമേ തല്കാലം ചെയ്യുന്നുള്ളൂ. എന്നു മാത്രമല്ല കവി, ഗദ്യകാരൻ, പത്രാധിപൻ, നിരൂപകൻ, പരിഭാഷകൻ, കലോദ്ധാരകൻ, പ്രാസംഗികൻ ഇങ്ങിനെ പല തുറകളിലൂടെ ആ വിചലനശാഹിത്യവ്യവസായം പരിഗണിക്കേണ്ടതായുണ്ട്. ഇവയെല്ലാറ്റിലും ഒന്നായി ചെളിച്ചമ്പീശണമെങ്കിൽ ഭാഷാസാഹിത്യചരിത്രത്തിൽ വള്ളത്തോൾ നയിച്ചുവന്ന തലമുറയെപ്പറ്റിയും, അതിൽ കാരോ പടിയായി അദ്ദേഹത്തിനു കയറി വരുവാനുതകിയ പരിതഃസ്ഥിതിയെപ്പറ്റിയും കുറഞ്ഞൊന്നു വിവരിക്കേണ്ടതായിരിക്കുന്നു.

വള്ളത്തോൾത്താരം ഉദയംകൊണ്ടതു ഭാഷാസാഹിത്യനഭോമണ്ഡലത്തിൽ ഒരു ദശ അവസാനിപ്പിക്കുമ്പോഴാണ്. കേരളവർമ്മദേവൻ, വെണ്മണി നമ്പൂരിപ്പാടന്മാർ, കാത്തുളിൽ അച്യുതമേനോൻ, കൊടുങ്ങല്ലൂർ തമ്പുരാക്കന്മാർ എന്നിവരായിരുന്നു കഴിഞ്ഞ തലമുറയിൽ നേതൃത്വം വഹിച്ചിരുന്നവർ. ഈ പ്രധാനഃവഷങ്ങൾ ആദ്യവസാനം ആടി ഭാഷാദേവിയെ രസിപ്പിച്ചിരുന്ന കാലം ഇപ്പോൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന ഭാഷാഭിമാനികളും സമുദയന്മാരുമായിരുന്നവരിൽ ചിലരെങ്കിലും കാണുന്നുണ്ടായിരിക്കാം. വിനോദരസികന്മാരായ ആ കവികളെത്താൻ കവിതയുമായി നമ്മുടെ സല്ലാപം ചെയ്തിരുന്നുവെന്നല്ലാതെ ജീവിതപ്രചോദനത്തിനുള്ള പ്രധാനഃഘടകമായി ആ ദേവിയുടെ ആരാധനം അവർ നിർവ്വഹിച്ചിരുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. അതിനുള്ള കെല്ലോ, കരുത്തോ അവർക്കുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നല്ല ഇതിനർത്ഥം. കാലസ്ഥിതിയും തങ്ങളെ വലയംചെയ്തിരുന്ന അന്തരീക്ഷവും അത്രത്തോളമേ അവരുടെ സാഹിത്യപ്രാപാരങ്ങളെ വികസിപ്പിക്കുകയുണ്ടായുള്ളൂ എന്നുമാത്രം. കഥയായിരുന്നു അന്നത്തെ കവിതയുടെ പ്രധാനജീവൻ. ശബ്ദാലങ്കാരപരീക്ഷകളും സമസ്യാപുരണങ്ങളുമായിരുന്നു, അവരുടെ പ്രണാവവിനോദങ്ങൾ. ശൃംഗാരത്തിലോ, അന്യാപദേശത്തിലോ, സ്തോത്രത്തിലോ പൊതിഞ്ഞ കറുപ്പോകങ്ങൾകൊണ്ടായിരുന്നു അവർ തിലകം തൊട്ടിരുന്നത്. ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഛായയിൽ നമ്മുടെ വള്ളത്തോളും വിഹരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരുദാഹരണം കാണിക്കാം:—

“ചാരം ചാർത്തുന്ന മൈ, ചത്തചരമൊ മറവുചെയ്യുന്ന ദേശങ്ങളിൽസ്സഞ്ചാരം, ചഞ്ചത്തരച്ചെഞ്ചിടയിലിളകിടും തിങ്ക,ളിന്ദ്രസ്രവണീ ചാരത്തായിട്ടു ചപ്രത്തലയർ, ചില വിശാചങ്ങൾ, ചങ്ങാതിമാരാചാരത്തിന്നൊത്ത ചമ്ത്തുകിലിവയുടയോൻ ചട്ടമിഷ്ടം തരട്ടെ.”

അക്കാലത്തു് രണ്ടു ഭ്രാന്തു ഭാഷാകവികളെ ബാധിയ്ക്കുകയുണ്ടായി. അവയിലൊന്നു വഞ്ചിപ്പാട്ടെഴുതണമെന്നുള്ളതായിരുന്നു. അന്നു രംഗപ്രവേശം ചെയ്തതാണു് ഒടുവിന്റെ അജാമിളമോക്ഷം, ആർ. പി യുടെ അഹല്യാമോക്ഷം മുതലായവ. ഇക്കൂട്ടത്തിൽ വള്ളത്തോളിന്റെ ‘തപതീസംവരണ’വും പ്രകാശിച്ചു. “അതിൽ വല ഭാഗങ്ങളും ഒരിക്കൽ വായിച്ചാൽ മരണപോകാത്തവിധം മനസ്സിൽ പതിയത്തക്കവയായിരുന്നുവെന്നതു സഹൃദയന്മാർ കാക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കാം, സംശയമില്ല.” എന്നു ശ്രീമാൻ നാലപ്പാടൻ അതിനെപ്പറ്റി പ്രശംസിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇതു പിന്നീട് ചൂടിച്ചു കാണാത്തതിൽ അതുതരം തോന്നുന്നു. ഇതോടുകൂടി വഞ്ചിപ്പാട്ടുമേം നിലച്ചതായിട്ടാണു് ഓമ്. അതിനെ അതിശയിക്കാനുള്ള പ്രയാസമായിരിക്കാം കാരണവും. മരൊരു ഭ്രമം മഹാകാവ്യരചനയിലായിരുന്നു. ‘രാമചന്ദ്രവിലാസം’, ‘ഭഗവാൻഗദ്യചരിതം’, ‘ഉമാകേരളം’ മുതലായ മഹാകാവ്യങ്ങൾ ക്രമേണ പ്രത്യക്ഷമായി. അധികം

താമസിക്കാതെ ആ പരീക്ഷയിൽച്ചേർന്നു വള്ളത്തോളും 'ചിത്രയോഗം' കൈരളിക്കു കാഴ്ചവെച്ചു. ഇതിനെപ്പറ്റി 'കവിത നന്നായി, കഥ നന്നായില്ല' എന്നൊരാക്ഷേപമുണ്ടായെങ്കിലും വള്ളത്തോൾക്കവിത വളർന്നുവരികയാണെന്ന വാസ്തവം അതു തെളിയിച്ചു. ഈ പരീക്ഷകളിലൊക്കെ വള്ളത്തോൾ വിജയം പ്രാപിച്ചുവെങ്കിലും മഹാകവി വള്ളത്തോൾ അതിലെല്ലാം ഒളിഞ്ഞിരുന്നതേയുള്ളൂ.

മറ്റൊരു കാര്യം അന്നു വീശിത്തുടങ്ങിയിരുന്നു. ഭാരതീയരുടെ പരിശ്രമത്തിൽ അതൊരു പരിവർത്തനം ഘട്ടവുമായിരുന്നു. നമ്മുടെ പഴയ സംസ്കാരം സമ്മർദ്ദത്തിന്നടിപ്പെട്ടു ഞരങ്ങി ശ്വാസമാത്രമായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ ഒരു പുതിയ മാന്ത്രികപ്രയോഗംകൊണ്ടതിനെ ഉയർത്തിയില്ലെങ്കിൽ അതു നാമാവശേഷമാകുമെന്ന ഘട്ടവുമെത്തി. മന്ത്രം പഴയതുണ്ടെങ്കിലും അതു പ്രയോഗിക്കുന്ന രീതിയിൽ പുതുതായ വേണമെന്നു ജനങ്ങൾക്കും നേതാക്കൾക്കും തോന്നുകയുണ്ടായി. നമ്മുടെ ജീവിതത്തിന്റെ നാനാവശങ്ങളേയും ബാധിച്ച ഈ രോഗത്തിനു ശമനോപായവും പല തരകളിൽക്കൂടിയും വേണ്ടിവന്നു. ഭാരതീയ സംസ്കാരത്തിന്റെ പുനരുദ്ധാരണത്തിനു് ഇന്ത്യയിൽ നാനാസ്ഥലങ്ങളിലും പുതിയ സംഘടനകൾ പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ചു. നമ്മുടെ കലാജീവിതവും ഇതിൽനിന്നു പൃത്യസ്തമാവാൻ തരമില്ലല്ലോ. അതിൽ സാഹിത്യമാണല്ലോ, അഗ്രപീഠമലങ്കരിക്കുന്നത്. ആത്മാനുഭൂതി ക്ഷണനേരംകൊണ്ടുവേണമെന്നായി ജനങ്ങളുടെ മനോഗതി. തത്പ്രതിപാദനം എത്രയും ചുരുങ്ങിയ രൂപത്തിലാവണമെന്ന സിദ്ധാന്തം തുടങ്ങി.

ഇപ്പോൾ യന്ത്രങ്ങളുടേയും കത്തിവെത്തിന്റേയും കാലവുമാണല്ലോ. മഹാകാവ്യങ്ങളേക്കാൾ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളെ രസികന്മാർ ആദരിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. നോവൽ ചെറുകഥയ്ക്കു വഴിമാറിക്കൊടുത്തു. ഉള്ളിൽ തട്ടാത്ത കവിതയിൽ ജനസാമാന്യത്തിനു പ്രതിപത്തി കുറഞ്ഞു. കവിതയിൽ കവി ഉദാസീനനായിരുന്നാൽ പോരാ. അനുഭവവും ആത്മചൈതന്യവും കലർത്തി ജീവസ്സുണ്ടാകണമെന്നായി. ചില 'വിലാപങ്ങൾ'യും 'വീണ പൂവു' മുതലായവയും പുതിയ മനോഹതിയെ ആദരിച്ചു സഹൃദയന്മാരെ എതിരോറ്റു. ഈ കോലാഹലത്തിൽ ഈശ്വരകല്പിതമായ ബാധിയും ആത്മപ്രകാശനം നിർബന്ധമാക്കിയതിനാൽ വള്ളത്തോളിന്റെ 'ബധിരവിലാപം' എല്ലായിടത്തും മാറ്റൊലിക്കൊണ്ടു. ഭാവിവള്ളത്തോൾ അതിൽ തലവെറുത്തു. പൂണ്ണരൂപം പ്രകാശിക്കാൻ മഹാകാവ്യപരീക്ഷയ്ക്കു കഴിയേണ്ടിവന്നു. വിലാപത്തിനുശേഷം നാലുകൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മഹാകവി വള്ളത്തോൾ 'അനിരുദ്ധ'നിൽ പ്രത്യക്ഷമായി. അനിരുദ്ധനിലെ നായികാനായകന്മാർ ഒരു പുതിയ സ്വാതന്ത്ര്യസന്ദേശത്തിന്റെ പ്രതിരൂപങ്ങളുമായി. മാമൂൽപിടിവിട്ടു വള്ളത്തോളും സ്വാതന്ത്രനായി. അദ്ദേഹം തന്നെ അറിഞ്ഞു. ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളും ചെറുകൃതികളും ഗാനങ്ങളും അതിനുശേഷം പ്രവഹിക്കാൻ തുടങ്ങി. 'ചിത്രയോഗ'വും 'തപതീസംവരണ'വും ജനങ്ങൾ മറന്നു. 'അനിരുദ്ധൻ', 'ശിഷ്യനും മകനും' എന്നീ കൃതികളിലെ പല വരികളും ഭാഷാഭിമാനികൾക്കു ഹൃദിസ്ഥങ്ങളായി.

“നാനാതരത്തിലപരാധമൊരാൾക്കു ബന്ധ-
സ്ഥാനാഹ്ലിയന്ത്രനമിതോ ബലിവംശധർമ്മം?”

“...ബന്ധഗൃഹമായിതു ബന്ധുഗേഹം.”

“ശിഷ്യൻ പ്രവർത്തിച്ചതു വീരധർമ്മം
സുതാംഗവൈകല്യമൊരുഗ്രഹല്യം.”

“മകൻ പരക്കോറു മരിയ്ക്കിലെന്തു
മഹാരഥൻ ശിഷ്യനടുക്കലില്ലേ?”

“വിദ്യാർപ്പണം പാത്രമറിഞ്ഞുവേണം.”

എന്നൊക്കെ ഏതു മുക്കിലും മൂലയിലും കേൾക്കാൻ തുടങ്ങി. വൈകല്യങ്ങളെ കന്നിച്ചു നിർത്തിക്കാണിക്കാനുള്ള പാടവം, മർമ്മത്തിൽ കൊള്ളുന്ന പ്രയോഗം എന്നീ ‘വള്ളത്തോൾമുദ്രകൾ’ ഈ ഖണ്ഡകൃതികളിൽ പതിഞ്ഞു കാണാനും തുടങ്ങി.

ഇങ്ങിനെ സപാതന്ത്ര്യകല്പോലങ്ങളിൽ വള്ളത്തോൾകളിയാടുമ്പോഴാണ് രാഷ്ട്രീയാന്തരീക്ഷത്തിൽ മഹാത്മാഗാന്ധി ഇളക്കിവിട്ട വിപ്ലവം കൊടുങ്കാറ്റുവോലെ ഭാരതമൊട്ടുക്ക് അടിച്ചു വീശിയത്. മഹാത്മാവ് ‘എന്റെ ഗുരനാഥ’നായി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടതോടുകൂടി കരൊന്നാന്തരം രാഷ്ട്രീയകവിയായി വള്ളത്തോളും രൂപാന്തരപ്പെട്ടു.

“ത്യാഗമെന്നതേ നേട്ടം,
താഴ്മതാനഭ്യുന്നതി
യോഗവിന്തേവം ജയി-
ക്കുന്നിതെൻ ഗുരനാഥൻ.”

എന്ന ഗാന്ധിയുടെ ചിത്രം ഒരുകാലത്തും നമ്മുടെ മന-

സ്സിൽനിന്നു മാഞ്ഞുപോകുന്നതല്ല. സ്വാതന്ത്ര്യബോധം, അതിന്റെ ലാഭത്തിൽ അത്യന്താഭിനിവേശം, സമരസന്നദ്ധത, കരേ രാജ്യത്തുള്ളവരെ വേർതിരിച്ചു നിർത്തുന്ന ജാതി, തീണ്ടൽ മുതലായ ദുരാചാരങ്ങളോടുള്ള ദേഷ്യം, അധീനം, മുതലാളികളുടെ മുഷ്ടിനോടുള്ള വെറുപ്പ് ഇങ്ങിനെയുള്ള വികാരഗതങ്ങൾ അക്കാലത്തെ വള്ളത്തോൾക്കു വിതകളിൽ ആർത്തിരമ്പി. ഇവിടെ ഞാനെന്നു പറഞ്ഞു കൊള്ളട്ടെ—പുരോഗമനക്കാരുടെ ഹൃദയത്തിൽ ഈ ആവേശം കേറുന്നതിന് എത്രയോ മുമ്പ്,

“പാവങ്ങൾതൻ പ്രാണമരുത്തു വേണം
പാവപ്രളക്കൾക്കിഹ പങ്കുവീശാൻ.”

എന്നു വള്ളത്തോൾ പാടിയിട്ടുണ്ട്. ഇവയെല്ലാമാണല്ലോ രാഷ്ട്രീയസമരപരിപാടിയിലെ ആദർശങ്ങൾ. ഇവയെ അധികരിച്ചു വള്ളത്തോൾ എഴുതിയ ഗാനങ്ങൾ നിരവധിയാണ്.

“ചങ്ങാതിമാർകളേ! പഞ്ഞപ്പിശാചിനെ-
ച്ചുതും തിരിയ്ക്കു തിരിയ്ക്കു നമ്മൾ!”

“പോരാ പോരാ നാളിൽ നാളിൽ ദൂരദൂരമുയരട്ടെ
ഭാരതകണ്ഠാദേവിയുടെ തൃപ്തതാകകൾ—”

എന്നീ ഗാനങ്ങളെല്ലാം കേരളത്തിലെ രാഷ്ട്രീയകക്ഷിയുടെ വേദവാക്യങ്ങളാകുവാൻ പിന്നെ അധികം കാലം വേണ്ടിവന്നില്ല.

കൃമപ്രവൃദ്ധമായി പളുന്ദവന്ന വള്ളത്തോൾപ്രതിഭയുടെ പ്രധാനഗുണം പുതുചൈതന്യവും ആശയവും ഉൾ

കൊള്ളാൻ അതിനുള്ള ത്രാണിയാണെന്നു് ഈ ലഘുവി
 പരണത്തിൽനിന്നു സ്സഷ്ടമായെന്നു കരുതുന്നു. പിന്നെ
 ഈ പ്രതിഭയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഉറച്ചുനില്ക്കുന്നതു്
 അദ്ദേഹത്തിന്റെ കേരളീയത്വമാണു്. കേരളീയത്വത്തി
 ന്റെ പ്രധാനഘടകങ്ങളിൽ ഒന്നാണു് യുദ്ധപാരമ്പര്യം.
 അനവധി വീരന്മാരെ പ്രസവിച്ചു പുണ്യവതിയാണു് ന
 മ്മുടെ അമ്മ കൈരളി. കതേനനേയും കോമനേയും അദ്ദേ
 ഹത്തിന്റെ ഗാനങ്ങൾ എപ്പോഴും അനുസ്മരിപ്പിക്കാറു
 ണ്ടു്. അവരുടെ രക്തം ഇപ്പോഴും നമ്മുടെ സിരകളിൽ
 കൂടി ഒഴുകുന്നില്ലേ എന്ന ചോദ്യവും ആ ഗാനങ്ങളിൽ
 അവിടവിടെയായി മാറാറാലികൊള്ളുന്നുണ്ടു്. വീരപര
 മ്പരയിൽ ജനിച്ച വള്ളത്തോളിനു വീരരസത്തിലും വീര
 ഗാനങ്ങളിലും ചോരാട്ടത്തിലും കൌതുകം ജനിച്ചതിലതൂ
 തമില്ലല്ലോ. ഈ കൌതുകമാണു് സ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തിനു
 ക്കു കാഹളം മഹാത്മാഗാന്ധി മുഴക്കിയപ്പോൾ അതു മ
 ഹാകവിയുടെ ബാധിയു്വും ഭേദിച്ചു് ഉള്ളിൽ കേറിയതു്;
 ഒരു നായർവീരന്റെ ആവേശത്തോടും അഭിമാനത്തോടും
 ആദർശശക്തിയോടുംകൂടി അതു് എത്തിപ്പിടിച്ചു നമ്മുടെ
 കവി ഉഴുതുവാൻ തുടങ്ങിയതു്. പരമവേദാന്തിയായ തൃശ്ശ
 തൈഴുത്തച്ഛനുംകൂടി യുദ്ധവണ്ണനകൾ വിസ്തരിക്കാൻ പ്രേ
 രിതനായതു് അദ്ദേഹത്തിൽ കുടികൊണ്ടിരുന്ന കേരളീയ
 പാരമ്പര്യമല്ലേ എന്നു ഞാൻ നിങ്ങളെ കാമ്ബിപ്പിച്ചു
 കൊള്ളട്ടെ.

ഈ പാരമ്പര്യം വിസ്മരിച്ചു കേരളീയകവികൾ മ
 ഹാകാവ്യമെഴുതിയതുകൊണ്ടോ കമ്യൂണിസം വഷിച്ചതു

കൊണ്ടോ സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠ സമ്പാദിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇതുവരെ സമ്പാദിച്ചിട്ടുമില്ല.

കലാകൗതുകമാണ് കേരളീയതപത്തിന്റെ മറ്റൊരു പ്രധാനാംശം. അതിൽനിന്നു കടഞ്ഞെടുത്തതാണല്ലോ നമ്മുടെ കഥകളി. വിശപകലയാകാൻ മുതിർന്നില്ലെന്നു ആ കലാരത്നം വള്ളത്തോളിനെപ്പോലെ കേരളീയതപം തുളുമ്പുന്ന ഒരു കലാരസികനെ ആകുപ്പിക്കാതിരിയ്ക്കുമോ? കാവ്യകല കഥകളിയെക്കണ്ടു ലജ്ജാനമ്രമുഖിയാകുന്നുണ്ടോ എന്നെനിയ്ക്കു ചിലപ്പോൾ സംശയം തോന്നാറുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ കേരളീയതപം ഭാരതീയതപത്തിന്റെ അസ്തിവാരമായി നില്ക്കുന്നുണ്ടെന്നല്ലാതെ അതിനെ ധിക്കരിക്കുകയോ അധഃകരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ലതാനും. ആ പരിധിയും കടന്നു ലോകതപം ഉൾക്കൊള്ളാനും ആ വിശാലപ്രതിഭയ്ക്കു വിസ്മാരമുണ്ട്. അതിൽ ശ്രീകൃഷ്ണനെപ്പോലെ ക്രിസ്തുദേവനും മുഹമ്മദുനബിയും സ്വച്ഛന്ദവിഹാരം ചെയ്യുന്നത് അതുകൊണ്ടാണ്. വിശാലനഭസ്സിൽ സൂര്യചന്ദ്രന്മാരെപ്പോലെതന്നെ ഭാവനാപ്രപഞ്ചത്തിൽ കേരളീയതപം വള്ളത്തോൾ പ്രതിഷ്ഠിച്ചതു കൊണ്ടാണ് ആ കവി സാമ്രാജ്യമനെ കേരളത്തിലെ ആസ്ഥാനകവിയായി തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുള്ളതും. കേരളസംസ്കാരവും പാരമ്പര്യവും പൂർണ്ണയോഗത്താൽ ലയിക്കുന്ന വള്ളത്തോൾപ്രതിഭയ്ക്കു നമോവാകും.

വെട്ടത്തു നാടോ വള്ളത്തോളിനെസ്സമ്മാനിച്ചു
വെട്ടമാ മഹാൻ വീശി ലോകത്തിലെല്ലാടവും

ഇഷ്ടിയോലാലോഷിച്ചു സപ്തതി കൈരളി
തുഷ്ടിയും വളർന്നിതു, തന്മകൻ മേന്മയിങ്കൽ

മംഗലം 'തുഞ്ച'ത്തോറിയാ ചാത്രജനംകൊണ്ടേ
മംഗലോത്തരമിനു വള്ളത്തോൾക്കവിയാലും.

വന്ദിപ്പിൻ! പുണ്യംനേടാ, നാ നാട്ടിൻമണ്ണെടുത്തു
സിന്ദൂരമാക്കിച്ചാത്തിൻ, സോദരന്മാരേ! നിങ്ങൾ!
സൗരതേജസ്സിൻ മുഖിൽത്തിരി വെള്ളുകയെന്ന
സാഹസമാണെന്നാലും, കൈക്കൊൾക മഹാകവേ!
ഞങ്ങൾതന്നുപഹാരമപ്പിള്ളുമാക്കരങ്ങൾ
തുംഗഭക്തിതൻ 'താലപ്പൊലി'യായല്ലോ നില്പൂ.
മംഗളം മഹാത്മാവേ! സാഹിതീക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ
ഭംഗമാറരുളുന്ന ജ്യോതിസ്സേ! നമസ്കാരം!

(സർവ്വന്യായോദ്ധിയാവിന്റെ അനുജനായോടുകൂടി)

അവലോകനം

കൈരളിയുടെ ഇന്നത്തെ നില കാണുമ്പോൾ ആശയകാലം ആശങ്കയ്ക്കാണ് അധികം അവകാശം കാണുന്നത്. മാസികകളുടെ സ്ഥാനം ഇപ്പോൾ വാരികകളും ദിനപത്രങ്ങളും കൈക്കലാക്കിയിരിക്കുകയാണ്. സചിത്രവാരികകളും ഇയ്യടെയായി പ്രചരിച്ചുതുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. നാട്ടുകാരുടെ രചി എതു വഴിക്കാണ് തിരിഞ്ഞിട്ടുള്ളതെന്നുള്ളതിലേയ്ക്ക് ഇവയെല്ലാം ഒരുപോലെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളായി കരുതാവുന്നതാണ്. വർത്തമാനങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കുവാൻ ജനങ്ങൾക്കുണ്ടായിട്ടുള്ള ജിജ്ഞാസയും പത്രങ്ങളുടെ വർദ്ധനയും കാരണമായി തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് പറയാതെ തരമില്ല. എന്നാൽ യഥാർത്ഥസാഹിത്യത്തിന്റെ പോഷണത്തിന് മേല്പാഞ്ഞ പത്രങ്ങൾ എത്രത്തോളം സഹായിക്കുന്നുണ്ടെന്നുള്ളത് ആലോചിക്കുമ്പോഴാണ് കുറഞ്ഞൊരു കണ്ണിതത്തിന്നവകാശം കാണുന്നത്. ഇംഗ്ലീഷിൽ കിട്ടുന്ന വർത്തമാനക്കമ്പികൾ ഉടനടി തജ്ജമചെയ്തു ചേർക്കുവാൻ പത്രാധിപന്മാർ വളരെ ക്ലേശിക്കുന്നുണ്ട്. എന്തെങ്കിലുമൊരു മഹാൻ എന്തെങ്കിലും ഉദ്ദേശം പ്രമാണിച്ചു എവിടേയ്ക്കെങ്കിലും യാത്രചെയ്യാൻ ഒരുങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്നുള്ള വർത്തമാനം 'ഇന്നാളുടെ സഞ്ചാരം' എന്ന ഒരു വലിയ തലക്കെട്ടിപ്പുകൊണ്ട് ആരംഭിക്കുന്നതു കാണാം. എന്റെ ഒരു സ്നേഹിതൻ ഒരു പൊതുജനനേതാവിന്റെ യാത്രയെപ്പറ്റി ഇങ്ങിനെ പ്രസ്താവിച്ചു കണ്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹം ഹീനംപിടി

“കൈരളീകൈരളകം” 1934 ഫെബ്രുവരി

ചു 'സഞ്ചാര'ത്തിലായിരിക്കുമോ എന്നു സംശയിച്ചു പ
 രമാപ്പീസിൽ പോയി അന്വേഷിക്കുകയുണ്ടായി. അ
 പ്ലോഴാണ് ആ മഹാൻ ദേശസഞ്ചാരത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടതാ
 നെന്നു മനസ്സിലായത്. കുറെക്കാലംമുമ്പ് ഈ സ്ഥാന
 ത്ത് ഒരു 'സക്ഷീട്ട'ണ്ടായിരുന്നു. ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ അ
 വരുടെ കീഴിലുള്ള സ്ഥലങ്ങളെ പരിശോധിക്കുവാൻ പോ
 കുന്ന യാത്രയെയാണ് ഇത് ആദ്യം കുറിച്ചിരുന്നത്. പി
 ന്നീട് ഒരുവിധം പുററിത്തിരിയുന്നതൊക്കെ 'സക്ഷീട്ടാ'യി
 തുടങ്ങി. ഇപ്പോൾ സക്ഷീട്ടിനു പകരം നാടടക്കി 'സ
 ഞ്ചാര'മായിരിക്കുന്നു. തിരുവിതാംകൂർപത്രങ്ങളെ 'സ
 ഞ്ചാരം' അധികം ബാധിച്ചതായി കാണുന്നില്ല. അവർ
 'പത്രടന'ത്തിൽ പരിവൃത്തി നേടിയിരിക്കുകയാണ്. പത്രാ
 ധിപന്മാരുമായി ഇടവിടാതെ പഴകിപ്പോരുന്ന മറ്റൊരു
 വാക്കാണ് 'ഉൽക്കണ്ഠ' (anxiety). ഇഷ്ടപ്പെട്ടവരെപ്പറ്റി
 യോ ഇഷ്ടമായുള്ളതിനെപ്പറ്റിയോ അറിയാനുള്ള അത്യാ
 സക്തിയും അക്ഷമയും സൂചിപ്പിച്ചിരുന്ന ഈ വാക്ക് ഇ
 പ്പോൾ 'ആപൽസൂചക'മായിട്ടു തീർന്നിരിക്കുന്നു. 'ഭീമഹ
 രജി' (Monster petition)യെപ്പറ്റി കേൾക്കുമ്പോൾ ന
 മക്കു ഭീമസേനനെ കാമ്ബവരുന്നതിൽ അതുതപ്പെടാനില്ല.
 പക്ഷേ ഭീമസേനന്റേയോ മറ്റു വല്ല രാക്ഷസന്റേയോ
 യേക്കരതപം ഇതിനില്ലെന്നുകൂടി ധരിക്കണം. നാട്ടുകാരെ
 പ്ലാവരുംകൂടി ഏതെങ്കിലും ഒരു സംഭവത്തെക്കുറിച്ചു ചെയ്യു
 ന്ന ഒരു നിവേദനമെന്നാണല്ലോ ഇതിന്റെ അർത്ഥം. പ
 ണ്ട് ഒരു ദേശത്തുള്ളവർ പരക്കെ വല്ല സങ്കടവും നേരി
 ട്വാൽ ആ വിഷയം 'ദേശക്കൂട്ട'മായിത്തീരും. അതിലും
 കവിഞ്ഞാൽ 'നാട്ടുകൂട്ട'മായിത്തീരും. പത്രാധിപന്മാർ

ഈ വാക്കുകളിൽ അധികം തൃപ്തികാണുന്നില്ല. ഈ ഘട്ടത്തിൽ ജാതിയറിവാൻ കഴിയാത്തവിധം രൂപാന്തരം വന്നിട്ടുള്ള 'അനുഭാവ'ത്തെ മറക്കുന്നത് ഒരു മറ്റൊരവധിയിരിക്കും. സത്തുകളുടെ 'ബുദ്ധിനിശ്ചയം' എന്നു തുടങ്ങിയ ചില അർത്ഥത്തിലാണ് ഇതിന്റെ ജന്മം. ഇപ്പോൾ അനുകമ്പയ്ക്കു (Sympathy) സഹോദരത്വം വഹിച്ചുകൊണ്ടാണിരിക്കുന്നത്. കലികാലശക്തികൊണ്ടു സത്തുകൾക്കു ക്ഷാമവും ഉള്ളവരുടെ ബുദ്ധിനിശ്ചയത്തിന് അനുകമ്പയെ അർപ്പിക്കത്തക്ക അധഃപതനവും വന്നതായിരിക്കണം ഈ വാക്ക് ഇങ്ങിനെ രൂപാന്തരപ്പെടുന്നതിനു കാരണം.

പത്രാധിപന്മാരുടെ സൃഷ്ടികൾ കരാവശ്യം പ്രമാണിച്ചുണ്ടായിട്ടുള്ളവയാകയാൽ അവ പ്രയോജനമില്ലാത്തവയാണെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. അവ നേട്ടങ്ങളായിട്ടുതന്നെ കരുതാവുന്നതാണ്. പക്ഷെ ചിലപ്പോൾ അവ 'വിശ്വാമിത്ര സൃഷ്ടി'കളായി കാണുമ്പോൾ അവയോട് അനുഭാവം പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നവർ കുറഞ്ഞുവരാനിടയുണ്ടെന്നേയുള്ളൂ. ആരു സൃഷ്ടിച്ചാലും നന്നാവേണ്ടുന്നതിനു മനസ്സികത്തേണം. ഇനി വേറൊരുതരം സൃഷ്ടികർത്താക്കന്മാരുണ്ട്. അവർ ജീവിക്കുന്നതുതന്നെ മറ്റൊന്നിനെ ആശ്രയിച്ചുകൊണ്ടാണ്. താനുണ്ണാത്തേവർക്കു വരംകൊടുക്കുവാൻ ത്രാണിയില്ലാതാവുന്നതിൽ അതുതമില്ലല്ലോ. ഇംഗ്ലീഷിൽനിന്നും മറ്റുമായി ആഖ്യായികകൾ തജ്ജമചെയ്യുന്നവരാണ് ഈ ബിരുദത്തിന് അർഹന്മാരായി കാണുന്നത്. കാര്യം തട്ടുന്ന വഴികൾ (Winding paths), മേൽനോട്ടം ചെയ്യുക (Over look);

ശിശുസൈന്യം (Infantry) ഇവയെല്ലാം ഇത്തരക്കാരുടെ സൃഷ്ടികളാണ്. ചിലപ്പോൾ ബങ്കാളിയിലോ മറ്റോ രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു മൂലഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് തർജ്ജമയായിരിക്കും ഇവർ ഭാഷാന്തരത്തിനു പിടികൂടുന്നത്. ഇംഗ്ലീഷ് പരിഭാഷയിൽ എന്തെല്ലാം അബദ്ധങ്ങൾ സ്ഥലം പിടിച്ചിട്ടുണ്ടോ അതൊക്കെ പരമാബദ്ധങ്ങളാക്കി വലുതാക്കി അവ അപ്പടിതന്നെ മലയാളത്തിലേയ്ക്കു പകർത്തും. ഇംഗ്ലീഷിൽ 'ആൺട്ട്' (Aunt) എന്നു കണ്ടാൽ അതിനെ അമ്മായിയാക്കും. ഇംഗ്ലീഷിൽ അച്ഛന്റേയോ അമ്മയുടേയോ സോദരിക്കും 'ആൺട്ട്' എന്നു തന്നെയാണ് പറയുന്നതെന്നറിയാനുള്ള ഇംഗ്ലീഷുപരിജ്ഞാനം ഇവർക്കുണ്ടായിരിക്കുകയില്ല. അതുപോലെത്തന്നെയാണ് ഇംഗ്ലീഷിലെ 'അൻകിൾ' (uncle) ശബ്ദവും. അച്ഛന്റേയോ അമ്മയുടേയോ സോദരനും 'അൻകിൾ' ആണ്. അയാൾ നമ്മുടെ ഭാഷയിൽ വെറും അമ്മാമനായിത്തീരുന്നു. നമ്മുടെ ഇളയച്ഛനും വലിയച്ഛനും ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കു 'അൻകിൾ' ആണ്. ബങ്കാളിയിൽ ഇളയച്ഛൻ എന്നു പറഞ്ഞ സ്ഥലത്തെല്ലാം ഇംഗ്ലീഷുപരിഭാഷകൾ 'അൻകിൾ'നെ പ്രവേശിപ്പിക്കും. 'അൻകിൾ'നെ കണ്ടാൽ നമ്മുടെ അമ്മാമനു പുറത്തു ചാടാതെയും തരമില്ല. 'ബങ്കാളിയിൽനിന്നു' എന്നു പറയുന്ന മിക്ക പരിഭാഷകളും ഇംഗ്ലീഷുമൂലമായി വരുന്നതാകയാൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ തരത്തിലുള്ള അബദ്ധങ്ങളും ഒഴിയാതെ കൂടുന്നുണ്ട്. പുസ്തകത്തിന്റെ പേരും ചിലപ്പോൾ 'കൃഷ്ണകണ്ഠൻ' എന്നുള്ളതു് 'കൃഷ്ണകാന്ത'നായി മാറുന്നുണ്ട്. ഇംഗ്ലീഷിൽ കണ്ഠനും കാന്തനും

(Kanta) കാഴ്ചയിൽ ഒരുപോലെയാണല്ലോ. മലയാളത്തിലെ അമ്മാമനും അമ്മായിക്കും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം അപ്രവൃദ്ധസ്ഥിതമാണെന്നും ഇംഗ്ലീഷുകാരും മറ്റും നമ്മെ പരിഹസിക്കാറുണ്ടെങ്കിലും അവരുടെ 'അൻകിളി'നും 'ആൻട്ട്'നും അതർത്ഥത്തിലുള്ള വ്യവസ്ഥയില്ലായ്മ നമ്മുടെ അമ്മാമനേയും അമ്മായിയേയും ബാധിച്ചിട്ടില്ല. അങ്ങിനെ ഒരു സമ്പാദ്യം നമ്മുടെ തജ്ജമക്കാർ ഉണ്ടാക്കാതിരുന്നാൽ ഭാഗ്യമെന്നു സമാധാനിക്കാം. ഇവക തജ്ജമക്കാരുടെ അബദ്ധപ്പഞ്ചാംഗങ്ങൾ എടുപ്പത്തിൽ കണ്ടുപിടിക്കാവുന്നതാകയാൽ വകതിരിവുള്ള വായനക്കാർ അതുകൊണ്ടു പരിഭ്രമിക്കാറില്ല. ഇവർ ചിലപ്പോൾ ഇന്നു പുസ്തകമാണ് തജ്ജമചെയ്യുന്നതെന്നു പറയാറുണ്ട്. ഇത്രത്തോളം ഒരുക്കമില്ലാത്ത വേറൊരു സംഘമുണ്ട്. അവർ പ്രായേണ അനുകരണക്കാരായിട്ടാണ് സാഹിത്യസഞ്ചാരം ചെയ്യുന്നത്. ഇവരുടെ ഉദ്ദേശം സ്വതന്ത്രഗ്രന്ഥകാരന്മാരെ പേരെടുക്കണമെന്നതാകയാൽ തങ്ങൾ അനുകരണത്തിനോ പരിഭാഷയ്ക്കോ എടുക്കുന്ന ഗ്രന്ഥത്തിനെ പലവിധത്തിലും അലങ്കോലപ്പെടുത്താൻ ഇവർ തയ്യാറാണ്. പുസ്തകം സ്വതന്ത്രമാണെന്നു കരുതിക്കൊള്ളട്ടെ, അപ്പോഴല്ലേ നമുക്കു യോഗ്യതയുള്ളൂ എന്നാണ് ഇവരുടെ ഭാവമെന്നു തോന്നുന്നു. കഥ വായിക്കുമ്പോൾ വായനക്കാർ വിഷമങ്ങളോ അസ്വരസങ്ങളോ നേരിടുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവ ഗണ്യമാക്കാതെ 'കഥ മാത്രം നോക്കിക്കൊൾക' എന്നു പരിഭാഷകൻ മറഞ്ഞുനിന്നു നമ്മെ ഉപദേശിക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കണം. പുസ്തകത്തിന്റെ വേരു മാറ്റു

നതിന്നും ഇവരുടെ കൗടില്യതന്ത്രം അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ലോകപ്രസിദ്ധമായ 'കോഹിന്ദർ' മുതലായ വല്ല പേരുകളും ഇട്ടു ചാരിതാത്പ്രമണയാം. പക്ഷെ അംബരകുമാരി, ശംബരനാഥൻ, വിലാസകുമാരി എന്നിങ്ങിനെ കഥാപാത്രങ്ങളുടെ നാമധേയങ്ങൾ കേൾക്കുമ്പോൾ വായനക്കാർ മലയാളകരസ്സുപറ്റുമുള്ള രാജ്യങ്ങളെ സ്മരിക്കാതെയും ഇരിക്കുന്നതല്ല. "മലവെള്ളത്തിൽ കലിച്ചുവരുന്ന മരത്തികൾപോലെ", എവിടന്നോ എന്നോ എന്നു വിവരമില്ലാതെ ഇങ്ങിനെ അനുവധി ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ ഉണ്ടായവയല്ലെന്ന് രൂപംകൊണ്ടുതന്നെ കാണികളെ മനസ്സിലാക്കിയുകൊണ്ട് മലയാളത്തിൽ അടിത്തുകയറിയിട്ടുണ്ട്. നോവലുകൾ വിട്ടു ചില ലേഖനങ്ങളിൽ— അതും ശാസ്ത്രീയലേഖനങ്ങളിൽ—കൈവെള്ളുമ്പോഴാണ് ഇവർ ഭ്രഷ്ടത്തിൽ ചൂടുന്നതു്. പരിഭാഷയാണെന്നുള്ളതു പുറത്താക്കുവാൻ ലേഖകനു പണ്ടേ മനസ്സിലു. 'സംയുക്തഭരണം' എന്നോ മറ്റോ തലവാചകം കൊടുക്കും. ചിലപ്പോൾ വായനക്കാരും ദയയുണ്ടായി 'Federation' എന്നും ഇംഗ്ലീഷിലും ലേഖനത്തിന്നു നാമകരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ടാവും. ഇംഗ്ലീഷിലുള്ള ഈവക ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പരിചയിച്ചവർക്കു ലേഖനത്തിലെ രണ്ടു വാചകം വായിച്ചാൽ ലേഖകനു കാര്യം മനസ്സിലായിട്ടില്ലെന്നാണ് ഉടനെ മനസ്സിലാവുക. പക്ഷെ ലേഖകന്റെ ഉദ്ദേശം തനിക്കു് ഇംഗ്ലീഷറിയാമെന്നു വായനക്കാരെ ധരിപ്പിക്കുകയെന്നുള്ളതുകയാൽ ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു്, ചോറ്റിൽ കല്ലു കടിക്കുംപോലെ, ഇംഗ്ലീഷുപദങ്ങൾ നമ്മെ ശല്യപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടാവും.

മലയാളഭാഷയുടെ ദാരിദ്ര്യം തീർക്കണമെന്നാണല്ലോ എല്ലാവരുടേയും പാവനമായ ഉദ്ദേശം. അതുകൊണ്ട് എന്തു കണ്ടാലും ക്ഷമിക്കുകയെന്നൊരു സ്വഭാവം വായനക്കാരും അംഗീകരിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നുണ്ട്. ആവക ലേഖനങ്ങൾ രണ്ടു വരി നോക്കി ഉടനെ അടുത്ത ലേഖനത്തിലേയ്ക്കു വായനക്കാർ കണ്ണോടിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതിന് അവരെ കുറപ്പെടുത്തേണ്ടതുമില്ല.

ഈവകുക്കരുടെ ഗോഷ്ടികൾ സാഹിത്യമെന്നു തന്നെ വെള്ളുക. അവയെ ഉപേക്ഷിച്ചു തള്ളുവാൻ ആരോടും ചോദിക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഇനി മറ്റൊരു തരക്കാരുണ്ട്. അവർ സാഹിത്യകലവരയുടെ സൂക്ഷിപ്പുകാരാണെന്ന സ്വരത്തിലാണ് പ്രത്യക്ഷമാകുന്നത്. മലയാളത്തിലെ ചില മാസികകളും ചില നോവലുകളും വായിച്ചതിനുശേഷം വർത്തമാനപത്രങ്ങളിലേയ്ക്കു ചില കത്തുകൾ എഴുതികരു ലേഖകനാവും. ക്രമേണ ഒരു സാഹിത്യകാരനാവാൻ ഇന്നത്തെ നിലയ്ക്കു പ്രയാസവുമില്ല. കുറച്ചു സംസ്കൃതമോ ഇംഗ്ലീഷോ ഉണ്ടെങ്കിൽ പിന്നത്തെ കഥയൊന്നും പറയേണ്ട. ഉടനെ നിരൂപകപട്ടംകെട്ടി സാഹിത്യസാമ്രാജ്യത്തിലെ കുല്ലും, മുളയും, കരടും, ചണ്ടിയും കണ്ടെത്തിപ്പിടിച്ച് ഇവർ മഹാജനസമക്ഷം നിരന്തരം. നിരൂപണരൂപത്തിൽ അവരുടെ അജ്ഞതയായിരിക്കും അധികം പ്രകാശിക്കുന്നത്. വലിയ സാഹിത്യകാരന്മാരിലും സാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങളിലുമായിരിക്കും അവരുടെ ശബ്ദങ്ങൾ ആദ്യം പതിക്കുന്നത്. മലയാളഭാഷയിൽ സാമാന്യം ജ്ഞാനമുള്ളവർക്കുടി അറിയാവുന്ന പദങ്ങൾ ഇവർ കേട്ടിട്ടു

പോലുമുണ്ടായിരിക്കയില്ല. 'എരിശ്ശേരി' ഇവർക്ക് എരുവു
 ഉള്ള കരിയാവും. 'ആണ്ടവില്ല്യം' ആണ്ടാൻമുളകൊണ്ടുണ്ടാ
 ക്കിയതല്ലേ എന്നു സംശയം തുടങ്ങും. 'ആണ്ടവനം' 'ആ
 ണ്ടാരു' അവരെ തീണ്ടീട്ടുപോലുമുണ്ടായിരിക്കയില്ല. ഇ
 യ്തിടെ ഈ സംഘത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു ലേഖകൻ 'മിത
 വാദി'യിൽ പ്രത്യക്ഷമായി (പേരില്ല) വസ്തു (വെപ്പ്)
 എന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥം 'കൈ മുക്കാനുള്ള സാധ
 നം' എന്നു വ്യാഖ്യാനിച്ചതു കണ്ടു. അങ്ങിനെയൊരു
 വാക്കുതന്നെ ഇല്ലെന്നും വ്യാഖ്യാതാവു ജനങ്ങളെ വഞ്ചി
 ക്കയാണ് ചെയ്തിരിക്കുന്നതെന്നും ശരിക്കുകയുണ്ടായി. തി
 ഉച്ച നൈ മുതലായവയിൽ കൈമുക്കുന്നതു പണ്ടത്തെ
 ശിക്ഷാക്രമത്തിൽ പെട്ടതായിരുന്നുവല്ലോ. അതിനുള്ള ഉ
 പകരണമെന്നായിരുന്നു വ്യാഖ്യാതാവിന്റെ സൂചന. അ
 ങ്ങിനെയൊരർത്ഥം എവിടെനിന്നുണ്ടായി എന്നായി ലേഖ
 കന്റെ ചോദ്യം. 'ശബ്ദതാരാവലി'യോ മറ്റോതെക്കിലും
 നിഘണ്ടുപോ എടുത്തു നോക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിന്നു ക്ഷമ
 യുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ സംശയം തീരുമായിരുന്നു. അതു 'വ
 ന്യാ'യിരിക്കുമെന്നു പണ്ടാരോ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നും വാദി
 ച്ചുനോക്കി. ഇത്രയൊക്കെ ക്ഷണിച്ചിട്ടും കാര്യം അദ്ദേഹ
 ത്തിന്നു മനസ്സിലാകാതെ വാഖ്യാതാവിനെ കുറെ പഴിച്ചു
 കൃതാർത്ഥനായി. ഇങ്ങിനെയുള്ളവർക്കു വല്ലവരോടും ദേവ
 മുണ്ടെങ്കിൽ പിന്നെ പത്രപംക്തിയിൽ അവർ കാക്കോ
 ഉം നിറയ്ക്കുകയായി. കവിയേയും കവിതയേയും ശകാരം
 കൊണ്ടു് അഭിഷേകം ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം ഇവർ
 തൃപ്തിപ്പെടാതെ കവിയുടെ കുടുംബത്തിലുൾപ്പെട്ട അംഗ

ഞങ്ങളേയും കവി ജനിച്ച വംശത്തെക്കുറിയും പഴിക്കാൻ സ
 ന്നലരായി കാണുന്നു. ഇങ്ങിനെയുള്ള എഴുത്തുകാരെപ്പ
 റിയല്ല നാം വ്യസനിക്കേണ്ടത്. അവർക്ക് സമാഗതമരുള
 വാനൊരുങ്ങി നിൽക്കുന്ന പത്രങ്ങളാണ് നമ്മുടെ അനുക
 മ്പയെ അർഹിക്കുന്നത്. അതുവരെ തങ്ങൾ സൂതിച്ച ഗ്ര
 ന്ഥകാരന്മാരെ അനുമാതൃക ശകാരിക്കാൻ തുടങ്ങും. ഇ
 പ്പോഴത്തെ വഴിയക്ഷേപങ്ങളും ഇത്തരക്കാർക്ക് സമ്പ്രയമാ
 യിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. നായരെ സൂതിച്ചുള്ള ലേഖനങ്ങൾ തി
 യ്യസഹോദരന്മാർ കണ്ടുകൂടാ; അതുപോലെ തിയ്യനെ സൂ
 തിക്കുന്നവ നായർക്കും. ഇവ രണ്ടും കൃസ്തു ഗ്രാഹിസഹോദര
 ന്മാർക്കു ദുസ്സഹം. 'ഇന്ദുലേഖ'യിൽ സൂരിനമ്പൂതിരിപ്പാടു
 ക്കുളതുകൊണ്ട് അതിനുള്ള മാറ്റു ഗുണങ്ങളെല്ലാം വിസ്മരി
 ച്ച് ആ ഗ്രന്ഥത്തെ ഗളഹസ്തം ചെയ്യാൻ നമ്മുടെ ചില
 നമ്പൂതിരിസഹോദരന്മാരും ഒരുങ്ങിക്കാണുന്നു. ഒരു മുഹ
 മ്മദീയതസ്തുരപ്രമാണിയെ ഒരു ചെറുകഥയിൽ അവത
 രിച്ചിട്ടതിൽ നമ്മുടെ മുഹമ്മദീയസഹോദരന്മാർ വഴ്
 വിദേപം കണ്ടുപിടിക്കുന്നു. കേരളത്തിലുള്ള എല്ലാ വഴ്
 ങ്ങളേയും ഉൾപ്പെടുത്തി ഒരു കഥ രചിക്കുവാൻ ആരെങ്കി
 ലും പുറപ്പെടുന്നുവെങ്കിൽ ആ മാന്യന്റെ 'കഥ' എങ്ങി
 നെ കലാശിക്കുമെന്ന് ആർക്കറിയാം? ലോകത്തിലുള്ള സക
 ലമതങ്ങളും ഒരു കാലത്ത് ഏകയോഗക്ഷേമമായി വ
 ത്തിക്കുവാനനുവദിച്ച കേരളീയരുടെ മഹാമനസ്കൃത ഇന്ന്
 എങ്ങോ തിരോധാനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു! ലേഖനത്തിന്റെ
 യഥാർത്ഥസ്ഥിതി ആരും നോക്കാറില്ല. നിരൂപകന്റെ വ
 ദ്വീയമനസ്ഥിതിയാണ് ലേഖനങ്ങൾക്കുള്ള മാനദണ്ഡം.

സാഹിത്യത്തിലുള്ള കക്ഷിപ്രവേശനം മറ്റൊരു വകഭേദം കൂടിയുണ്ട്. പഴയ കൂറുകാരനെന്നും പുതിയ കൂറുകാരനെന്നും രണ്ടു തരക്കാർ തെളിഞ്ഞു നില്ക്കുന്നുണ്ട്. ഗാഥയിലോ മറ്റു ദ്രാവിഡചുരുക്കത്തിലോ എഴുതുന്നതു മാത്രമേ കവിതയായി ഗണിക്കാൻ പാടുള്ളൂ എന്നായി പുത്തൻ കൂറുകാർ ശരിക്കുമ്പോൾ, “ഇപ്പോഴത്തെ കവികൾക്കു ശ്ലോകത്തിലെഴുതുവാൻ ശക്തിയില്ലാത്തതിനാൽ അവരുടെ ‘കവിതാപ്രവാഹം’ ‘ഇരുക്കാലിപ്പാട്ടു’കളിലായിപ്പോകുന്നു; ഭംഗിയിൽ ചൊല്ലിയാൽ മാത്രം മതി” എന്നു പഴയ കൂറുകാർ പരിഹസിക്കുന്നു. കവിതയുടെ ഗുണം നോക്കാതെത്തന്നെ കവികളെ അവരവരുടെ കൂറനുസരിച്ചു ശകാരിക്കാൻ ഇരുകൂട്ടരും തയ്യാറുതന്നെ. രണ്ടു കൂറുകാരിലും നല്ല കവികൾ ഉണ്ടാകാമല്ലോ. പഴയതിന്റെ ഗുണം പുതിയതിന് ഉണ്ടാവാനിടയില്ല. പുതിയതിന്റെ നന്മ പഴയതിലും കാണുകയില്ല. എല്ലാവരുടെ കവിതയും ഒരു പോലെ ആണെങ്കിൽ പിന്നെ പുതുതായവിടെ? സഹൃദയന്മാർ, നല്ലതു ഏതിലായാലും കണ്ടറിഞ്ഞു ആസ്വദിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതായിരിക്കും. ‘മിസ്സിസിസം’ എന്നൊരു പുതിയ കണ്ടുപിടുത്തവും ഇയ്യുടെ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നു ചിലർ അഭിമാനിക്കുന്നു. ഇവർ മിസ്സിസിസത്തിനെ അങ്ങോട്ടോ, അതു അവരെ ഇങ്ങോട്ടോ പിടികൂടീട്ടുള്ളതെന്നു തീർച്ചയായിട്ടില്ല. പാശ്ചാത്യരാജ്യത്തിൽനിന്നു ഈ സമ്പത്തു ഈയുടെ ഇറക്കിയതാണെന്നും അതിനെ ആദ്യമായി കണ്ടറിഞ്ഞതു ഇവരാണെന്നുമാണ് ഈ വക്താക്കൾ ഘോഷംകൂട്ടുന്നതു്. ‘മിസ്സിക്’കവിതയുടെ, അല്ലെ

കിൽ ഗുഡാതംകവിതയുടെ, ജനഭൂമിതന്നെ ഭാരതമാണെന്നു നമ്മുടെ രസികന്മാർ അറിയുന്നില്ല. ഉപനിഷത്തുകളും പുരാണങ്ങളും പരിശോധിക്കുവാൻ അവർക്കു ക്ഷമയുണ്ടായെങ്കിൽ അവർ എഴുതിക്കൂട്ടുന്ന അനന്തങ്ങളെപ്പറ്റി അവർതന്നെ ലജ്ജിക്കുമായിരുന്നു. പരമയോഗിയായ എഴുത്തച്ഛനും ഭക്തശിരോമണിയായ പൂന്താനവും ഗുഡാതംകവിതയുടെ സ്വഭാവം നമുക്കു മനസ്സിലാക്കിത്തന്നിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ ഇപ്പോഴത്തെ ഗുഡാതംകവിതയ്ക്കും എഴുത്തച്ഛൻ മുതലായവരുടെ ഗുഡാതംകവിതയ്ക്കും തമ്മിൽ ഒരു വ്യത്യാസമുണ്ട്. ആലോചിക്കുവാൻ കഴിയുന്നവർക്ക് എഴുത്തച്ഛൻ മുതലായവരുടെ കവിതയിൽ ചില ഗുഡാതംങ്ങൾ അനുഭവപ്പെടുന്നതാണ്. ഇപ്പോൾ മലയാളത്തിൽ കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടുള്ള മിസ്റ്റിക് കവിതയിൽ എത്ര ആലോചിച്ചാലും ഗുഡാതം കണ്ടുകിട്ടുകയില്ലെന്നാണ് വിശേഷവിധി. അതു കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ മറ്റുള്ളവർ ക്ലേശിക്കുന്നതും അവയെഴുതുന്നവർക്കു സമ്മതമല്ലെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. ഇപ്പോൾ കള്ളി വെളിച്ചത്താവാറിടയുണ്ടല്ലോ. വല്ലവരും അതു വായിച്ച് 'അന്തംവിടുക'യാണെങ്കിൽ അവരെങ്കിലും തങ്ങളെ ആരാധിക്കുമല്ലോ എന്നാണ് അത്തരം കവികൾക്കുള്ള ആശംസ.

ഈ സ്ഥിതിയിലുള്ള ചുഴിഞ്ഞുനോക്കൽ വായനക്കാർക്കും എഴുതുന്ന ആൾക്കും ഒരുപോലെ എളുപ്പത്തിൽ മടുക്കാൻ ഇടയുള്ളതുകൊണ്ട് ഇനി വിരമിച്ചേയ്ക്കാം. ഇപ്പോഴത്തെ പത്രങ്ങളും മാസികകളും ഗ്രന്ഥങ്ങളും വായിക്കുന്നവർക്കുണ്ടാകാവുന്ന അനുഭവത്തിന്റെ ഏതാണ്ടൊരു സൂച

ന മാത്രമാണിത്. ഉദാഹരണങ്ങൾ എടുത്തു കാണിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയാൽ അവസാനമില്ല. മാതൃക കാണിച്ചാൽ മതിയല്ലോ കാര്യം മനസ്സിലാവാൻ. ഭാഷയിൽ പൊതുജനങ്ങൾക്ക് അഭിമാനം ജനിച്ച കാലമാണിത്. ഈ ഘട്ടത്തിൽ പ്യാജച്ചരക്കുകൾകൊണ്ടുള്ള പ്യാപാരത്തിനു പ്രാബല്യം സിദ്ധിക്കുന്നതായാൽ സാഹിത്യവാസനതന്നെ ഭൂഷിച്ചുപോവാനിടയുണ്ട്. സാഹിത്യംകൊണ്ടു കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നവർ ഈ തത്വം മനസ്സിലാക്കാതിരിക്കുന്നേടത്തോളം കാലം അതിനു ഗതി കിട്ടുന്ന കാര്യവും സംശയമാണ്. ഭരണാധികാരികൾ മതാചാര്യന്മാർ എന്നിവരെല്ലാം അവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ ദേശഭാഷകൾ മൂലമാണല്ലോ പ്രചരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. അവരുടെ ആവശ്യത്തിനനുസരിച്ച് ദേശഭാഷകളെ അവർ വളയ്ക്കുകയും തിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുമാണ്. ബഹുജനങ്ങൾ കാലക്രമേണ പമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങി കളിക്കുന്നവരാകയാൽ തങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്ന ഭാഷയ്ക്കു നിശ്ചിതോദ്ദേശത്തോടു കൂടി ചിലർ വരുത്തുന്ന മാറ്റം കണ്ടറിയുവാനോ തട്ടക്കുവാനോ അവർക്കു സാധ്യമല്ല. അവരെ വേണ്ട വഴിക്കു നയിക്കേണ്ടതു കൃത്യബോധമുള്ള ഗ്രന്ഥകാരന്മാരാണ്. സംസ്കൃതാനുകരണത്തിനടിമപ്പെടുപോയിരുന്ന കാലത്തു ഭാഷയുടെ രൂപത്തിന് എന്തൊരു മാറ്റമാണുണ്ടായത്? എന്നാൽ 'സംസ്കൃത'മായ ഒരു ഭാഷയോടു അടുത്തുകൂടിയപ്പോൾ അതിന്റെ മേൽക്കോയ്മയ്ക്കു കമ്പിടേണ്ടിവന്നുവെങ്കിലും, ചില നല്ല നേട്ടങ്ങൾ അതു കൊണ്ടുണ്ടായി എന്നുള്ളതു വിസ്മരിച്ചുകൂടാ. അതുപോലെതന്നെ പണ്ടത്തെ

മേനിപ്പകിട്ടും മിനുസവും ഇങ്ങിനിവരാതവണ്ണം പോകയും ചെയ്തു. ഭാഷ പഠിക്കുന്നതുതന്നെ അഭിമാനക്കരവെന്നെന്നു കേരളീയർ അക്കാലത്തു വിചാരിക്കാൻ തുടങ്ങി. കണ്ണശ്ശൻ, ചെറുശ്ശേരി തുടങ്ങിയ ചില സ്വതന്ത്രന്മാർ അവരുടെ ദേശാഭിമാനവും ഭാഷാഭിമാനവും തങ്ങളുടെ മഹാഗ്രന്ഥങ്ങൾമൂലം ഇടയ്ക്കു പ്രകാശിപ്പിച്ചിരുന്നില്ലെങ്കിൽ ഭാഷയ്ക്കു 'ഗ്രഹണ'ത്തിൽനിന്നു മോചനം കിട്ടുവാൻ അതിപ്രയത്നംകൊണ്ടും സാധിക്കുന്ന കാര്യം സംശയമായിരുന്നു. ഗ്രഹണം പിന്നെയും ഉണ്ടായി. പക്ഷേ അതു് അധികകാലം നിലനില്ക്കുവാനിടവന്നില്ല. അക്ഷയഭാസ്സോടുകൂടി തൃഞ്ചത്താചാര്യൻ ഉടനെ പ്രത്യക്ഷമായി, ഭാഷാനഭോമണ്ഡലത്തിന്റെ അതിർത്തിയും ആയുസ്സും സ്വതന്ത്രവയും കണ്ടുകെട്ടി സ്വതന്ത്രപ്രഖ്യാപനം ചെയ്തു. ഇനി പ്രവേശിക്കുന്നവർക്കു സൗഹൃദ്യപുരസ്കാരം കൈകാര്യം ചെയ്യാമെന്നല്ലാതെ മേൽക്കോയ്മസ്ഥാനം അവലംബിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലെന്നായി. കേരളകവികൾ ഉഭയകവീശ്വരത്വം ഒരു ബിരുദമെന്നപോലെ ആദരിച്ചുതുടങ്ങി. അതിന്റെ ഫലമായി പല മഹാഗ്രന്ഥങ്ങൾ അവതരിക്കുകയും ഉണ്ടായി. അങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോഴതാ, സംസ്കാരംതന്നെ മാറാനുള്ള മറ്റൊരാക്രമണം. അതുവരെ വേഷദ്രവ്യകൾക്കല്ലാതെ, ആന്തരവൃത്തിയുടെ അടിക്കല്ലു് ആരും പുഴക്കുവാനൊരുങ്ങുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. വിദേശീയർക്കു ഭരണകാര്യങ്ങളിലുണ്ടായ ആധിപത്യവും അവരുടെ മതഭേദവും ഭാഷയേയും ബാധിക്കാൻതുടങ്ങി. അണഞ്ഞുകൂടി 'മാനസാന്തര'പ്പെടുത്തേണമെന്നുള്ളതായിരുന്നു അ

വരുടെ നയം. അടിയിൽക്കൂടിയുള്ള ഈ പണി കണ്ടറിയുവാൻ കരുത്തുണ്ടായിരുന്ന കേരളസന്താനങ്ങൾ കാലവിളംബം കൂടാതെ രംഗപ്രവേശം ചെയ്തു സ്വതഃസിദ്ധമായ ശക്തി കാട്ടിയപ്പോൾ ആ ആക്രമണം സാഹചര്യത്തിൽ അവസാനിച്ചു.

ഇപ്പോൾ നേരിട്ടിരിക്കുന്ന ഘട്ടം മേൽപ്പറഞ്ഞതിൽ നിന്നെല്ലാം ഭിന്നമായിട്ടുള്ളതാണ്. പരിഷ്കാരം വർദ്ധിക്കുവാൻ ആവശ്യങ്ങൾ അധികമായിട്ടുണ്ട്. നാലാൾക്കൊപ്പം നടക്കേണമെന്ന മോഹവും ജനിച്ചുകഴിഞ്ഞു. അഭിമാനം വർദ്ധിക്കുകയും കൈമുതൽ കുറയുകയും ചെയ്യുമ്പോഴാണ് കടത്തിലേയ്ക്കു തിരിയുന്നത്. ഈ പതനമാണ് സൂക്ഷിക്കേണ്ടത്. തൊട്ടതിനൊക്കെ കടം വാങ്ങുവാൻ തുടങ്ങിയാൽ പിന്നെ വരുന്നതു സാക്ഷാൽ 'പതനം'തന്നെയാണ്. മുതൽ വർദ്ധിപ്പിക്കാനുള്ള പരിശ്രമങ്ങൾക്കു മൂലധനം കടമായി വാങ്ങാവുന്നതാണ്. ആ പരിമിത്രങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കുമ്പോൾ കടം താനേ തീർന്നുപോകുന്നതാണല്ലോ. കഴിഞ്ഞു കൂടാൻതന്നെ കടം വാങ്ങേണമെന്നു പറയാൻ പിന്നെ അധികം കളിക്കേണ്ടതായും വരുന്നതല്ല. ഈ ഘട്ടമാണ് തന്നേടടുത്തുവർ നിയന്ത്രിക്കേണ്ടത്. കടം വാങ്ങി കണുതെളിഞ്ഞവർ ആ കൃത്യത്തിൽനിന്നു വിരമിക്കുന്ന പതിവില്ല. വാങ്ങുന്നിടത്തോളം അവരധികം അതിൽ ആമഗ്നരാവുകയും ചെയ്യും. നമുക്ക് 'കർകഥ'യുണ്ടാവേണമെങ്കിൽതന്നെ കടം വാങ്ങേണമെന്ന മട്ടായിരിക്കുന്നു. ശാസ്ത്രീയഗ്രന്ഥങ്ങൾ പരിഭാഷചെയ്തു ഭാഷയെ പുഷ്ടിപ്പെടുത്തേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണെന്ന് ആരും പറയുന്നതാണ്. ശാസ്ത്ര

ത്തിൽ ഗവേഷണം നടത്തുന്നവരായിരിക്കുമല്ലോ അവയുടെ കർത്താക്കന്മാർ. അങ്ങിനെയുള്ള ഗവേഷണങ്ങൾക്കു നമ്മുടെ നാട്ടിൽ സൗകര്യങ്ങളുണ്ടാകുന്നതുവരെ ആ വക വിഷയങ്ങളിൽ അന്യന്മാരെ ആശ്രയിക്കാതെ തരമില്ല. ചെറുകുടുംബങ്ങൾ, ആഖ്യാനികൾ, കവിതകൾ, നിരൂപണങ്ങൾ, നാടകങ്ങൾ എന്നീ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ നില അതല്ല. ഒരു ഭാഷ സംസാരിക്കുന്ന ജനതയുടെ സംസ്കാരം, സമുദായസ്ഥിതികൾ, ആചാരവിശേഷങ്ങൾ, പ്രത്യേക സ്വഭാവങ്ങൾ എന്നിവ ചിത്രീകരിച്ചുകാണുന്നതും കാണേണ്ടതും അവരുടെ സാഹിത്യത്തിലാണ്. ലോകത്തിലുള്ള മറ്റു ഭാഷകളുടെ സാഹിത്യം ഈ തരം ദൃഷ്ടാന്തപ്പെടുത്തുന്നുമുണ്ട്. മലയാളസാഹിത്യത്തിൽനിന്നു മലയാളികളുടെ സ്ഥിതിഗതികൾ അറിയാൻ കഴികയില്ലെങ്കിൽ പിന്നെ അതിന് എന്തൊരു വിശേഷവിധിയാണുള്ളത്, അത് ഒരു പ്രത്യേകസാഹിത്യമായി പരിപാലിക്കുന്നതുകൊണ്ടുവല്ല പ്രയോജനവുമുണ്ടോ എന്നീ ചോദ്യങ്ങൾ ഗ്രന്ഥകാരന്മാർ അവരവരോടു ചോദിച്ചു, അതിന് അവരുടെ മനസ്സാക്ഷി പറയുന്ന മറുപടി കേട്ടതിനുശേഷം അവർ ഗ്രന്ഥനിർമ്മാണത്തിന് ഒരുങ്ങുകയാണെങ്കിൽ അവരുടേയും മറ്റുള്ളവരുടേയും സമയം നഷ്ടമാക്കാതെ കഴിയും. മാസികകളിലും പത്രങ്ങളിലും ഉള്ള മിക്ക ലേഖനങ്ങളുടേയും അടിയിൽ 'ഭാഷാന്തരം' 'അനുവാദം' 'ബങ്കാളിയിൽനിന്ന്' 'ഹിന്ദിയിൽനിന്ന്' എന്നീ കുറിപ്പുകൾ കാണുന്നത് ഇപ്പോൾ സാധാരണയാണ്. അങ്ങിനെയില്ലാതെ വരുന്നതു ദുഃഖ്യവുമായിരിക്കുന്നു. ഇയ്യുടെ കണ്ട ഒരു മാസിക

യിൽ എല്ലാം ഇത്തരത്തിലുള്ള ലേഖനങ്ങളായിരുന്നു. അതിൽ ഒരു ചെറുകഥയും ഒരു ചെറുകവിതയും ഉണ്ടായിരുന്നു. അതെങ്കിലും അതാതിന്റെ ഉടമസ്ഥന്മാരുടെ സ്വന്തമായിരിക്കുമെന്നു കരുതി അത്യാഗ്രഹത്തോടെ വായിക്കാൻ ഒരുങ്ങിയപ്പോൾ കഥ അനുവാദവും കവിത അനുകരണവുമാണെന്നു ചെറിയ അക്ഷരത്തിലച്ചുടിച്ചതു കണ്ടു. ഈശ്വരോ രക്ഷതു എന്നു സമാധാനിച്ചു മാസിക അങ്ങിനെത്തന്നെ മടക്കിവെച്ചു. വിശ്വസാഹിത്യമെന്ന പേരിന്നാർക്കുന്ന സാഹിത്യങ്ങളിൽനിന്നു് ഉത്തമഗ്രന്ഥങ്ങൾ നമ്മുടെ ഭാഷയിലേക്കു വിവർത്തനം ചെയ്യുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ആർക്കും പക്ഷാന്തരത്തിനു് അവകാശമില്ല. ആവക ഭാഷാന്തരങ്ങൾ നമ്മുടെ ആശയസമ്പയത്തു വർദ്ധിപ്പിക്കുകയാണു് ചെയ്യുന്നതും. പക്ഷേ ആ കാരണം പറഞ്ഞു കണ്ണിൽ കണ്ടതെല്ലാം ഇങ്ങോട്ടു ഇറക്കുമതിചെയ്യുന്നതു് ആശാസ്യമാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇംഗ്ലീഷിൽനിന്നും ബംഗാളിയിൽനിന്നും ഹിന്ദിയിൽനിന്നും മറ്റു ചില ഭാഷകളിൽനിന്നും ഭാഷാന്തരം ചെയ്യാൻ പാടില്ലെന്നു വല്ല രാജശാസനവും പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതാണെങ്കിൽ നമ്മുടെ ഭാഷയിൽ—ഇന്നത്തെ നില, നോക്കുകയാണെങ്കിൽ—എത്ര പത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ ധനാശിപാടേണ്ടിവരും, എത്ര ഗ്രന്ഥകാരന്മാർക്കു തൊഴിൽ ഇല്ലാതായിത്തീരും എന്നൊന്നു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കേണ്ടതാണു്. വലിയ ഗ്രന്ഥങ്ങളെ സംഗ്രഹിക്കുന്നതും ഇപ്പോൾ ഒരു പ്രസ്ഥാനമായിത്തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടു്. ഇംഗ്ലീഷുഭാഷയിൽ വലിയ ആഖ്യായികകളിലെ വണ്ണനകൾ ഒഴിച്ചു കഥയ്ക്കു രസഭംഗം കൂടാതെ ചില 'ചുരുക്ക

പ്ലതിപ്പ്'കൾ പുറത്തിറക്കിക്കാണാറുണ്ട്. എന്നാൽ അ
 വയിൽ മൂലഗ്രന്ഥകാരന്റെ ഭാഷ കഴിയുന്നതും അതേ രൂ
 പത്തിൽത്തന്നെ പകർത്തിട്ടുണ്ടാവും. മലയാളത്തിൽ ആരും
 ഭിഷിട്ടുള്ള വിദ്യ അതല്ല. മൂലഗ്രന്ഥകാരനേയും അദ്ദേഹ
 ത്തിന്റെ പ്രയോഗവിശേഷങ്ങളേയും വിസ്മരിച്ച്, കഴി
 യുണ്ടെന്നോളം രസശൂന്യവും ശുഷ്കവുമായ രീതിയിലാ
 ണ് സംഗ്രഹിക്കുന്നത്. സാഹിത്യസോപാനത്തിന്റെ
 ആദ്യത്തെ പടി കയറുവാനൊരുങ്ങുന്നവർ ഇങ്ങിനെ ചി
 ല അഭ്യാസമുറകൾ കാണിക്കുന്നതിന്നതമുണ്ട്. പക്ഷേ
 കയ്യും മെയ്യുമുറച്ചു പണിക്കന്മാർ ഇങ്ങിനെ ചുവടുവെള്ളുന്ന
 ത്ത് അവരുടെ കുട്ടികൾക്കും കൌതുകപ്രദമാവാറിടയില്ല.

മാന്യവായനക്കാരേ! അബദ്ധപഞ്ചാംഗങ്ങളെക്കൊ
 ണ്ട് ഇനിയും നിങ്ങളെ മുഷിപ്പിക്കേണമെന്നു വിചാരിക്ക
 ന്നില്ല. സാഹിത്യത്തറവാട്ടിൽ കാണുന്ന ഈ 'നാനാവി
 ധ്'ത്തിനു കാരണം സ്വതന്ത്രചിന്തയുടേയും യഥാർത്ഥസ
 ഹൃദയതപത്തിന്റേയും അഭാവമാണെന്നുള്ളതിലേക്കു. സം
 ശയമില്ല. മറ്റു പല കായ്കങ്ങളിലും സ്വതന്ത്രപ്രജ്ഞകൊ
 ണ്ടു സമരസന്നാഹം കൂട്ടുന്ന നാം ഭാഷാപോഷണത്തിൽ
 'പരാധീനം' കൈക്കൊള്ളുന്നത് ഒരുവിധത്തിലും മേൽഗ
 തിഷ്ക ഗുണകരമായിട്ടുള്ളതല്ല. പ്യാജച്ചരക്കുകൾ കാ
 ണമ്പോൾ അവയുടെ ഗുണദോഷനിരൂപണം നിർദ്യമാ
 യിത്തന്നെ ചെയ്യാൻ നാം തയ്യാറാകണം. 'പണം
 നോക്കിനു മുഖം നോക്കില്ല'ന്നു നാം പണ്ടു പഠിച്ചിട്ടുള്ള
 പാഠം സാഹിത്യത്തിലും ഒന്നു പ്രയോഗിച്ചുനോക്കണം.
 സ്വതന്ത്രചിന്തയുടേയോ കല്പനയുടേയോ നിശ്ചലാട്ടം ക

ഞന്ന എതു ഗ്രന്ഥത്തിനേയും ബഹുജനസമക്ഷം കൊണ്ടു
 വന്നു തൽകർത്താവിനെ അഭിനന്ദിക്കണം. ഇപ്പോൾ പു
 തുമഴയ്ക്കു തകര ചൊടിയുന്നതുപോലെ കാണുന്ന പത്രങ്ങ
 ക്കും മാസികകളും മാത്രം വായിച്ചു തൃപ്തിപ്പെടാതെ ഭാഷ
 യിൽ ഇന്നേവരെയുണ്ടായിട്ടുള്ള നല്ല ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ബ
 ഹുജനങ്ങൾ പഠിച്ചു ഭാഷാജ്ഞാനത്തിന്നു ദൃഢതവരുത്തി
 സഹൃദയരും സമ്പാദിക്കണം. ഭാഷാപാണ്ഡിത്യത്തി
 ന്നു സംസ്കൃതജ്ഞാനമോ ഇംഗ്ലീഷ്ജ്ഞാനമോ മാനദണ്ഡ
 മായി കരുതാതെ സ്വഭാഷാജ്ഞാനം ഇതരഭാഷാസഹാ
 യം ആവശ്യമുള്ളേടത്തോളം സ്വീകരിച്ച് ഉറപ്പിക്കണം.
 നാലു ഭാഷാഭിമാനികൾ കൂടുന്ന ദിക്കിൽ ഒരു സഹൃദയസം
 ഘമുണ്ടാക്കി ഭാഷയിൽ അന്നന്നുണ്ടാകുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങളെ
 പറ്റി നിരൂപണംചെയ്യണം. യുക്തമെന്നു തോന്നുന്ന
 പക്ഷം ആവക നിരൂപണങ്ങൾ മറ്റുള്ളവർക്കും അറിയാ
 നിടയാകത്തക്കവണ്ണം പ്രസിദ്ധീകരിക്കയും വേണം. മ
 റൊറു ഭാഷയുടെ അടിമത്തം വളരെക്കാലമായി പേരി
 വരികയാൽ ചില അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾ നമ്മെ ഇനിയും
 വിട്ടുപോയിട്ടില്ല. പുരാണേതിഹാസങ്ങൾ സാഹിത്യഗ്ര
 ന്ഥങ്ങളായിട്ടോ മതഗ്രന്ഥങ്ങളായിട്ടോ കരുതേണ്ടതു് എ
 ന്നുള്ള സംശയം നമുക്ക് ഇനിയും തീർന്നുകഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അ
 വയിൽ കാണുന്ന നായകന്മാരെ കാവ്യത്തിലേയ്ക്കു പകർത്തു
 മ്പോഴും അവരെ യുക്തിക്കും ന്യായത്തിന്നും അനുസരിച്ചു
 ള്ള നിരൂപണത്തിന്നധീനരാക്കുവാൻ നമുക്കു ധൈര്യം വ
 രുന്നില്ല. രാമകൃഷ്ണന്മാർ കാവ്യത്തിലായാലും പുരാണത്തി
 ലായാലും അകാരണമായി നമ്മുടെ ബഹുമാനാദരങ്ങൾ

ക്കു പാത്രീഭവിക്കേണ്ടതായിരിക്കുന്നു. രാചണനേയും മഹാ
 ബലിയേയും എവിടെ കണ്ടാലും രാക്ഷസനാക്കിയും അസു
 രാനാക്കിയും നിന്ദിക്കാതേയും നിരാകരിക്കാതേയും തരമി
 ല്ലെന്നും വന്നുകൂടിയിരിക്കുന്നു. പുരാണമാകുന്ന കാടിച്ചുക്കി
 അതിൽ കാണുന്ന ദുഷ്ടമൃഗങ്ങളേയും ശിഷ്ടമൃഗങ്ങളേയും
 വേർതിരിച്ചെടുക്കേണ്ട കാലം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു. ഭാ
 ഷയിൽ കാണുന്ന പട്ടമുളകൾ പഠിച്ചെറിഞ്ഞു നല്ല മുള
 കൾക്കു വളംകൊടുത്തു വിളവു വർദ്ധിപ്പിക്കേണ്ടതിന്നു കാ
 ലതാമസംകൂടാതെ നാം സന്മുഖരാവേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.
 ഈ മഹാപ്രയത്നത്തിനും ഒരു കായ്പരിവാടി തയ്യാറാ
 കേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമാകയാൽ അതിന്നു വേണ്ടുന്ന കര
 ളുറപ്പും സപാശ്രയബുദ്ധിയും സ്വതന്ത്രചിന്തയും സ്വാഭി
 മാനവും തികഞ്ഞ ഒരു സഹൃദയസംഘം എന്റെ സങ്കല്പ
 ത്തിൽ ഞാൻ കാണുന്നുണ്ടു്. ആ സംഘത്തിന്റെ ആ
 വിഭാവത്തോടുകൂടി നമ്മുടെ കൈരളിയുടെ മറ്റൊരു സു
 വണ്ണകാലവും സമീപിച്ചതായി ഞാൻ സമാധാനിക്കട്ടെ.

വിശ്വമഹാനാടകങ്ങൾ

വിശ്വമഹാനാടകങ്ങളെപ്പറ്റി ഒരു ചെറിയ പ്രക്ഷേപിണിപ്രസംഗം നടത്തുക എന്ന സാഹസത്തിനാണ് ഞാനിപ്പോൾ ഒരുങ്ങുന്നത്. പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ ഗ്രീക്കുലോഷയിലെ ഐശിലസ് (522 ബി. സി) തുടങ്ങി ആധുനികനാരായ ജി. ബി. എസ്സ്, സോമൻസെററ് മൗഗം, ജെ. ബി. പ്രീസ്റ്റ്ലി മുതലായവർ വിഹരിച്ച ഒരു വലിയ സാഹിത്യസാമ്രാജ്യമാണ് നമ്മുടെ വിഹഗവീക്ഷണത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടത്. നമ്മുടെ ഭാരതഭൂമിയിലേയ്ക്കു കടക്കുകയാണെങ്കിൽ ഭാസകാളിദാസാദ്യന്മാരിൽനിന്നു തുടങ്ങണം. രവീന്ദ്രനാഥടാൾപരെയെങ്കിലും എത്തിക്കണം. ഈ മഹാപ്രവഞ്ചത്തിൽനിന്ന് ഒന്നോ രണ്ടോ മാത്രക കാണിക്കാനായി തിരഞ്ഞെടുക്കാമെന്നല്ലാതെ കാരോന്നിനെപ്പറ്റിയും വിവരിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ലെന്നു സ്തബ്ധമാണ്. വിശ്വസാഹിത്യത്തിലുൾപ്പെട്ട നാടകങ്ങൾ എണ്ണുകൊണ്ട് അധികമില്ലെന്നുള്ള പരമാത്മം എന്റെ സാഹസം ലഘൂകരിക്കുന്നുണ്ട്.

പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ നാടകത്തിന്റെ ഉല്പത്തി മതത്തിനോടു ബന്ധപ്പെട്ടാണിരിക്കുന്നത്. ഗ്രീസിൽ സയനിസ്യസ് എന്ന പ്രകൃതിദേവതയെ പ്രീതിപ്പെടുത്തുവാനുള്ള ആഘോഷങ്ങളിലാണ് നാടകത്തിന്റെ അങ്കുരങ്ങൾ കാണുന്നത്. ആ കല ക്രമേണ വളർന്നുവന്നു. ഐശിലസ്, യൂറിപിഡിസ്സ്, സോഫോക്ലിസ്സ് എന്നീ മഹാരഥന്മാരുടെ മനോധർമ്മത്തിന്നു വിഷയമായപ്പോൾ ക

ന്നാനന്തരം ദുഃഖപാത്രവസായികളായ നാടകങ്ങളായി പരി
 ണമിച്ചു. അവരുടെ നാടകങ്ങൾക്കുള്ള സാമഗ്രികൾ അവ
 രുടെ പുരാണേതിഹാസങ്ങളിൽനിന്നെടുത്ത കഥകൾ
 തന്നെ ആയിരുന്നു. ഈ സംഗതിയിൽ ഗ്രീക്കുനാടകക
 ത്താക്കന്മാരുടെ മനോഭാവവും ഭാരതീയരുടെ മനോഭാവ
 ളും തമ്മിൽ സാമ്യമുണ്ട്. ദേവന്മാരും മനുഷ്യരും എന്ന
 രണ്ടുവർഗ്ഗം അവരും അംഗീകരിച്ചുകാണുന്നു. അവരുടെ
 മത്സരങ്ങളും പ്രതികാരോപായങ്ങളുമാണ് നാടകത്തിനു
 ൂള ഇതിവൃത്തങ്ങളും. ദേവന്മാരിലും ശക്തികൂടിയവർ,
 കുറഞ്ഞവർ എന്നു മനുഷ്യരിലെമ്പോലെ രണ്ടിനമായി
 തിരിയുന്നു. ബലവാന്മാർ ബലം കുറഞ്ഞവരെ ദ്രോഹിക്കു
 ന്ന സമ്പ്രദായം അവരിൽനിന്നാണ് പിതൃദത്തമായി നമു
 ക്കു ലഭിച്ചിട്ടുള്ളത്. ദേവന്മാരിൽത്തന്നെ മനുഷ്യർക്കു ബന്ധു
 ക്കളും വൈരികളുമുണ്ട്. മനുഷ്യരുടെ കലഹങ്ങളിൽ മേൽ
 പറ്റാത്ത ബന്ധുക്കളും ശത്രുക്കളും തലയിടുന്നതു സാധാരണ
 യാണുതാനും. പരിണാമം ബലചീത്രങ്ങളുടെ ആധിക്യമനു
 സരിച്ചിരിക്കുമെങ്കിലും പുണ്യപാപങ്ങളുടെ ഒരു താരതമ്യ
 തുല്യനമാവേണമെന്നുണ്ട്. പുണ്യം പാപത്തിനെ ജയി
 ക്കുന്നതായിട്ടാണ് അധികപക്ഷത്തിലും കലാശം. ഉദാ
 ഹരണത്തിനായി എസ്ഖലസ്സിന്റെ നാടകരൂപങ്ങളിൽ
 അവശേഷിച്ചു കിട്ടിയിട്ടുള്ള ബന്ധനത്തിലായ പ്രോ
 മിത്യൂസ് (Prometheus Bound) എന്ന കഥയെടുക്കാം.
 പ്രോമിത്യൂസ് എന്ന ദേവൻ സ്യയസ്സിന്റെ അപ്രീതി
 സമ്പാദിച്ചു. സ്യയസ്സിന്റെ ആജ്ഞപ്രകാരം പ്രോമിത്യൂ
 സ്സിനെ ഹെമാത്യൂസ് (Hephaethus) എന്ന മറ്റൊരു

ദേവൻ പാറയിന്മേൽ പിടിച്ചുകെട്ടി. ഈ കുറിനശിക്കു
 ൽള്ള പ്രധാനകാരണം പ്രോമിത്യൂസ്സിനു മനുഷ്യരോടുള്ള
 സ്നേഹമായിരുന്നു. സൂയസ്സ് സപ്റ്റത്തിൽ അധിപതിയാ
 യി. തനിക്കു കിട്ടിയ പദവിയും പ്രാബല്യവും ഉപയോഗി
 ച്ചു മനുഷ്യരെ ദ്രോഹിക്കുവാനും നശിപ്പിക്കുവാനും ആ ദേ
 വൻ തീർച്ചയാക്കി. ലോകത്തിൽ മനുഷ്യരെക്കാൾ മനോ
 ഹരമായ മറ്റൊരു സൃഷ്ടിയെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുവാനും നിശ്ച
 യിച്ചു. ഈ വിവരത്തിൽനിന്നു മനുഷ്യരെ രക്ഷിക്കാൻ അ
 വരുടെ ഉററ മിത്രമായ പ്രോമിത്യൂസ്സ് ഒരുക്കം തുടങ്ങി. അ
 വർഷം തീ, കൃഷി, മരംകൊണ്ടുള്ള കൈവേലകൾ മുതലായ
 രക്ഷോപായങ്ങൾ നൽകി അനുഗ്രഹിച്ചു. ഈ പ്രതിഷേ
 ധമാണ് പ്രോമിത്യൂസ്സിനു സൂയസ്സ് വിധിച്ച ശിക്ഷയ്ക്കു കാ
 രണം. അധികാരം ധിക്കരിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ലല്ലോ. ഈ
 കുറിനശിക്കുകയും ആ വഴിക്കണ്ടായ സങ്കടവും പ്രോമിത്യൂ
 സ്സിനെ തന്റെ ധീരകൃത്യത്തിൽനിന്നു പിൻവലിപ്പിക്കുകയു
 ണ്ടായില്ല. തന്റെ സപാത്മത്യാഗത്തിൽ മുന്വിലത്തേ
 കാൾ ആ ദേവൻ അഭിമാനംകൊള്ളുകയാണുണ്ടായത്.
 പോഹാസ്സസ് ബന്ധനകൃത്യം നടത്തി മറഞ്ഞപ്പോൾ
 പ്രോമിത്യൂസ്സ് ഭൂമിയോടും സൂയ്നോടും ഒരു ദേവനായ ത
 ന്നോടും മറ്റൊരു ദേവൻ കാണിച്ച കൃരകൃത്യത്തെപ്പറ്റി
 വിലാപംകൊണ്ടറിയിച്ചു. മനുഷ്യരോടുള്ള അനുകമ്പയും
 സ്നേഹവുമാണ് അതിനുള്ള പ്രധാനകാരണമെന്നും അവ
 റെ മനസ്സിലാക്കി. ജലദേവതകൾ പ്രോമിത്യൂസ്സിനെ
 സാന്തപനപ്പെടുത്തി. താൻ മനുഷ്യക്കു ചെയ്തിട്ടുള്ള ഉപ
 കാരങ്ങൾ പ്രോമിത്യൂസ്സ് അവർക്കു വിവരിച്ചുകൊടുത്തു.

പ്രോമിത്യൂസ്സിന് ഒരു സമാധാനമുണ്ടായിരുന്നു. സൂയസ്സ് തന്റെ അധികാരപ്രമത്തതയിൽനിന്നു വലുതായ അനന്തംഗത്തത്തിൽ വീണു നാമാവശേഷമാകുമെന്ന ഭൂതോദയമായിരുന്നു അത്. അതു സൂയസ്സിനെ അറിയിക്കുകയുണ്ടായി. തന്റെ ഭൂതനായ ഹെർമീസിനെ തനിക്കു വരാൻപോകുന്ന ആചത്തിന്റെ വിവരങ്ങൾ അന്വേഷിച്ചുവരാൻ പ്രോമിത്യൂസ്സിന്റെ അടുക്കലേയ്ക്കുയച്ചു. ആ ധീരോദാത്തൻ അതിനു വഴങ്ങിയില്ല. അധികാരാധികാരത്തിന് ഇനിയും കുറിയശിക്ഷകളുണ്ടാകുമെന്നു ഹെർമീസ് പ്രോമിത്യൂസ്സിനെ ഭയപ്പെടുത്തി. തന്റെ ആദർശങ്ങൾ ദാസ്യത്തിനു ബലികഴിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടില്ലെന്നും സങ്കടാനഭവം ദാസ്യത്തേക്കാൾ ശ്രേയസ്സുമാണെന്നും ആ ധീരാഗ്രണി ഹെർമീസിനെ നിർദ്യം അറിയിച്ചു, ഭയങ്കരമായ ശിക്ഷ വരിക്കതന്നെ ചെയ്തു. ഒരു വലിയ കഴുകനെ ആ ദേവോത്തമന്റെ മാംസം കൊത്തിപ്പിടിക്കാനയച്ചു. ഭൂമി വിട്ടു. പ്രോമിത്യൂസ്സ് പാറയും അത്യഗാധതയിലേയ്ക്കു വീഴുകയും ചെയ്തു. ഇതോടുകൂടി രണ്ടാമത്തെ നാടകം അവസാനിക്കുന്നു. മൂന്നാമത്തെ നാടകത്തിലാണ് അനന്തരസംഭവങ്ങൾ ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. അതിന്റെ കിട്ടിയേടത്തോളം ഭാഗങ്ങളിൽനിന്നു നായകനും പ്രതിനായകനും തങ്ങളുടെ വൈരം മറന്നു സ്നേഹിതന്മാരായിത്തീർന്നുവെന്നും ഈ സംഭവപരമ്പരകളിൽനിന്നു ദേവന്മാർ നടപടികൾ നിയമാനുസൃതമാക്കാൻ പഠിച്ചുവെന്നും മനുഷ്യരോട് അനുകമ്പയുള്ളവരായിത്തീർന്നുവെന്നും അതോടുകൂടി അക്രമങ്ങൾ അവസാനിച്ചുവെന്നും വ്യക്ത

മാക്കുന്നുണ്ട്. മുൻപു സൂചിപ്പിച്ചുപോലെ പുണ്യം വാചത്തെ ജയിച്ചു. ഗ്രീക്കുസാഹിത്യത്തിലെ നാടകപ്രസ്ഥാനത്തിൽ അഭിമാനസ്കന്ദങ്ങളായ യൂറിപിഡിസ്സ്, സോഫോക്ലിസ്സ്, അരിസ്റ്റോഫൻസ് എന്നീ മൂന്നു കവികളുംകൂടിയുണ്ട്. ഇവർ അടുത്തടുത്തു ജീവിച്ചവരാണ്. ഈ വിജയപ്രസ്ഥാനം ഏകദേശം ഒരു നൂറുകൊല്ലത്തോളമേ നിലനിൽക്കുകയുണ്ടായുള്ളൂ.

ഗ്രീക്കുസംസ്കാരം അതിന്റെ സാമ്രാജ്യത്തോടൊപ്പം അധഃപതിച്ചതിനുശേഷം റോമൻകാരാണ് ലോകചരിത്രത്തിൽ ഒരു പുതിയ സന്ദേശം കൊണ്ട് ഉയർന്നുവന്ന സാമ്രാജ്യനേതാക്കന്മാർ; യുദ്ധം, പരാക്രമം, നിയമസ്ഥാപനം, കച്ചവടസമൃദ്ധി, ഐശ്വര്യം—ഇതൊക്കെയായിരുന്നു അവരുടെ മുദ്രവാക്യങ്ങൾ. ആ അന്തരീക്ഷത്തിൽ സൂക്ഷ്മാരകലകൾക്കു വളർന്നുപിടിക്കാനുള്ള സാഹചര്യം കുറവായിരുന്നു.

നാടകപ്രസ്ഥാനം പിന്നെ പാശ്ചാത്യരുടെ ഇടയിൽ തലയുയർന്നു പ്രകാശിക്കുന്നതിനു് ആയിരത്തഞ്ഞൂറുകൊല്ലം വേണ്ടിവന്നു. അത് ഇംഗ്ലണ്ടിലായിരുന്നു. അന്ധകാരമയമായ ഈ ഘട്ടം ആചാരത്തിലും ആദർശത്തിലും ഭിന്നമായ പൗരസ്ത്യഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കുറിച്ചുവെളിച്ചം പരത്തുന്നതു കൂടുതലായിരുന്നു. അവയുടെ നേതൃത്വം വരിച്ചു് അധ്യാത്മസന്ദേശം ലോകത്തിലെല്ലാടത്തും നൽകി പൂർണ്ണപ്രകാശം വീശിക്കൊണ്ടിരുന്നതു് അന്നു ഭാരതഭൂമി ആയിരുന്നുവെന്നു നമുക്കു തികച്ചും അഭിമാനംകൊള്ളാവുന്നതാണ്. ബുദ്ധമതത്തിന്റെ പ്രാബല്യം കുറഞ്ഞു് ആദ്യമതം പ്രസരി

172

167

ക്ഷണ കാലമായിരുന്നു അത്. ബുദ്ധമതത്തിന്റെ അനുഷ്ഠാനനിഷ്ഠകളിലും അക്രമരാഹിത്യത്തിലും അടിയുറച്ചു നിൽക്കാൻ അന്ന് ആദ്യമതം വെമ്പൽകൊള്ളുകയായിരുന്നു. അധ്യാത്മജീവിതം വണ്ണാശ്രമംകൊണ്ടു കൂമപ്പെടുത്തുവാനായിരുന്നു ആദ്യമതം പരിശ്രമിച്ചിരുന്നത്. ബുദ്ധമതതത്വങ്ങൾ തപശ്ചര്യയിൽ വിശ്രമിച്ചു. ഐഹികജീവിതവും അതോടു ബന്ധപ്പെട്ട കലാജീവിതവും ആദ്യധർമ്മത്തേയും ശരണംപ്രാപിച്ചു. രണ്ടും കൂട്ടിയിണക്കാനുള്ള വിഷമം ഒന്നിനെ അരണ്യത്തിലേക്കു നയിച്ചു. മറ്റതു ജനപദങ്ങളിലും പുരോഗതി പ്രാപിച്ചു. രണ്ടു പലതികളും ഉജ്ജ്വലമായി അനുവർത്തിച്ചുപോന്നിരുന്നതിനാൽ അന്യോന്യം ബഹുമാനത്തോടുകൂടിയാണ് നിലനിന്നുപോന്നത്. രണ്ടിന്റേയും പ്രശസ്തി പ്രകാശിക്കുവാനുള്ള മോഹമാണ് അന്നത്തെ കലാജീവിതത്തിന്റെ പ്രധാനപ്രേരകം. ഈ മൂലതത്വത്തിനു മകുടോദാഹരണമായിട്ടാണ് കാളിദാസന്റെ ശാകുന്തളം വിലസുന്നത്.

ഗ്രീക്കുകാരുടെ സംസ്കാരം ഉച്ചകോടിയിലിരിക്കുമ്പോഴാണല്ലോ അവരുടെ നാടകപ്രസ്ഥാനത്തിനു വിജയപ്രാപ്തിയുണ്ടായത്. അന്നു ബുദ്ധമതം ഇവിടെ പ്രചരിച്ചിരുന്ന കാലമായിരുന്നെന്നും മുമ്പു സൂചിപ്പിച്ചുവല്ലോ. നാഗാനന്ദം മുതലായ നാടകങ്ങൾ ബുദ്ധമതപരമ്പര്യത്തിന്റെ അടയാളങ്ങളാണ്. അതുകൊണ്ടു ബുദ്ധമതത്തിന്റെ സുവണ്ണകാലത്തു് ആ മതത്തിലെ തത്വങ്ങൾ പ്രചരിപ്പാനായെങ്കിലും ഒരു നാടകപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ആവശ്യം നേരിട്ടിരിക്കാനിടയുണ്ടു്. ബഹുജങ്ങളെ ആകർഷി

കാൻ അതിലധികം ശക്തിയുള്ള ഒരു പ്രചാരമാർഗ്ഗം ഉ
 ണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. കാളിദാസന്റെ പുരോഗാമിയായ
 യി ഒരു ഭാസനും നമുക്കു പരിചിതനായിട്ടുണ്ട്. അതു
 കൊണ്ടു കാളിദാസൻ വളരെക്കാലം നീണ്ടുനിന്ന ഒരു നാ
 ടകപാവയ്യത്തിന്റെ അവസാനദശയിലെ—അതു മിക്ക
 പ്പോഴും ഉച്ചദശയായും വരാവുന്നതാണ്—പ്രതിനിധിയായ
 ണെന്നു കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ചന്ദ്രഗുപ്തചക്രവർത്തിയുടെ
 സമകാലികനായിട്ടാണ് കാളിദാസനെ ചരിത്രകാരന്മാർ
 പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുള്ളത്. അപ്പോൾ ക്രിസ്തുമതപ്രചാരത്തിന്നു പ്ല
 റംതന്നെ, അതിനുമുമ്പുള്ള നമ്മുടെ ചരിത്രത്തിൽ പലഭാ
 ഗങ്ങളും ഗവേഷണസൂത്ര്യന്റെ വെളിച്ചം തട്ടാതാണിരിക്ക
 ന്നത്. അലക്സാണ്ടരുടെ ആക്രമണം മാത്രം ആ മഹാസമു
 ദ്രത്തിൽ ഒരു വലിയ ദപീപുപോലെ ചൊന്തിനില്ക്കുന്നുണ്ട്.
 രാഷ്ട്രീയസംഭവങ്ങൾതന്നെ ഇങ്ങിനെ അന്ധകാരത്തിൽ ക
 ളിഞ്ഞിരിക്കെ സാമൂഹ്യജീവിതത്തന്റേയും കലാജീവിത
 ത്തിന്റേയും കാര്യം പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. പിന്നെ ചരി
 ത്രരേഖകൾ ശേഖരിക്കുന്നതിലോ സൂക്ഷിക്കുന്നതിലോ
 ഭാരതീയർക്കുണ്ടായിരുന്ന വൈമുഖ്യം സുപ്രസിദ്ധമാണ്.
 അതുകൊണ്ടു ഭാരതീയനാട്ടുകലയുടെ പൂർവ്വരൂപം ആരാ
 ണ്തരിയാൻ പ്രയാസമായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. ആ കല
 യെ സ്സംബന്ധിച്ചുണ്ടായ ശാസ്ത്രീയഗ്രന്ഥങ്ങളും (അഭിന
 യദർപ്പണം മുതലായവ) ഈശ്വരപ്രണീതമോ അല്ലെങ്കിൽ
 ഈശ്വരനാൽ ഉപദേശിക്കപ്പെട്ടതോ ആയി വിശ്വസിക്ക
 പ്പെടുപോരുന്നതിനാൽ കാലനിണ്ണയത്തിൽ സഹായിക്ക
 ന്നതുമല്ല. അതേതുവിധമായാലും കാളിദാസന്റെ ശാക്

നളം ഭാരതീയനാടകപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പരമകാഷ്ഠി
ലുള്ള ഒരു സന്താനമായിട്ടാണ് ശോഭിക്കുന്നതെന്നുള്ളതി
ലേയ്ക്കു രണ്ടു പക്ഷമില്ല. അതിന്നു മുമ്പും അതിന്നുശേഷ
വും അങ്ങിനെ ഒരു നാടകം ഭാരതസാഹിത്യസാമ്രാജ്യ
ത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുമില്ല.

മഹാകവി കാളിദാസന്റെ ശാകുന്തളംപോലെ വ
ശപവിപ്ലാതി പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ലോകത്തിൽ
വേറെ വല്ല സാഹിത്യത്തിലുമുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്.
നൂറ്റിരുപതുസംവത്സരത്തിന്നു മുമ്പേ അതു ഇംഗ്ലീഷ്
ജർമ്മൻ, ഫ്രഞ്ച് മുതലായ പാശ്ചാത്യഭാഷകളിലേയ്ക്കു ത
ർജ്ജമചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. അതിലെ ഇതിവൃത്തം—അതിപ്രതാപ
യായ ഒരു ചക്രവർത്തിയാൽ നിരസിക്കപ്പെട്ട ഒരു വനദ
ന്യക തന്റെ ആത്മീയശക്തിയാലും സത്യനിഷ്ഠയാലും
ചക്രവർത്തിനീവദത്തിലേയ്ക്കു യന്മവരന്ന ചമൽക്കാരസു
ഭിലമായ കഥ—ലോകത്തിൽ സഹൃദയന്മാരെ എല്ലാം ആ
കർഷിക്കയും ചെയ്തുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. റഷ്യൻ, ചൈനീസ്,
ജാപ്പനീസ് എന്നീ പൌരസ്ത്യഭാഷകളിലേയ്ക്കും അതു
സംക്രമിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നറിയുന്നു. പ്രസിദ്ധജർമ്മൻകവിയും നാ
ടകകൃത്തുമായ ഗേഥേ “സപ്തവും ഭൂമിയും ശകുന്തളയിൽ
സമ്മേളിക്കുന്നു”തായി അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. ലോ
കത്തിലെ പല നാടകവേദിയിലും ശാകുന്തളം അഭിനയി
ക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഇങ്ങിനെ വിശ്വമഹാനാടകമെന്ന പ്യാതി
യെ പലതരത്തിലും ആജ്ജിച്ച ശാകുന്തളത്തിലേയ്ക്കു നമ
ക്കൊന്നു ചുഴിഞ്ഞുനോക്കാം. പുരാണകഥ വിസ്തരിക്ക
ണ്ടതല്ല. ഭാരതത്തിലെ ശകുന്തളയും കാളിദാസന്റെ ശ

കുന്തളയും തമ്മിൽ അജഗജാന്തരമുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞാൽ
അത് അതിശയോക്തിയാകുന്നതല്ല. പുരാണത്തിലെ
ശകുന്തള ആരോടും—ഈശ്വരനാരോടും—എതിർക്കാൻ
മനക്കരുത്തുള്ള വിശ്വാമിത്രന്റെ മകൾതന്നെയാണ്.
പനത്തിലാണ് വളർന്നതെങ്കിലും രാജസദസ്സിലും കായ്
സാധ്യത്തിനുവേണ്ടി വാശാനംചെയ്യാനുള്ള വൈഭവം
പാതസ്സിലുമായുണ്ട്. പിന്നെ തന്നെ അപമാനിക്കാനു
ള്ള സംരംഭം കണ്ടപ്പോൾ അവൾ ഒരു ശക്തിസ്വരൂപി
നിയായിട്ടുതന്നെ രൂപാന്തരപ്പെടുന്നു. ഷേക്സ്പിയറുടെ
ചാപ്ലയെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്ന ആ ധീരവനിത ലൌകി
പ്രീതികളെ അതിശയിക്കുമെന്നു ഘട്ടമായപ്പോൾ ദേ
വന്മാർതന്നെ അശരീരികൊണ്ടു വാദത്തിലുൾപ്പെട്ടവ
രും കാണികൾക്കും ലോകത്തിനും ആശ്വാസം നല്കുന്നു.
ശകുന്തളത്തിലാകട്ടെ നാം കാണുന്നത് പരിശുദ്ധത മൂ
ർത്തികരിച്ച ഒരു പാവപ്പെട്ടവളെയാണ്. രാജസദസ്സിൽ
പ്രവേശനം ഗഭീണിയായിട്ടാണ്. മറ്റുള്ളവരുടെ അനു
ബന്ധം ഇങ്ങിനെ സ്വായത്തമാക്കാമെങ്കിലും ഗർഭത്തിലു
ള്ള ശിശുവിന്റെ സ്ഥിതി സംശയത്തിൽത്തന്നെയാണ്.
പക്ഷേ നാടകീയരംഗത്തിൽ ഗഭീണിയാണ് ഒരു പ്രഗ
ഭയകാൾ കാണികളുടെ ഹൃദയമാകുവാനുള്ളത്. കാ
ദിദാസൻ എഴുതുന്നത് ഒരു നാടകമാണ്; പുരാണകഥയ
ല്ലോ. ഭൃഷ്യന്തന്റെ എതിർചോദ്യങ്ങൾക്കു സമാധാനം
പറയാൻ ശക്തയാകാതെ മാൻകുട്ടിയുടെ കഥയെ ആശ്ര
യിച്ചുകൊണ്ടു വിശ്വാസം ജനിപ്പിക്കാനാണ് കാദിദാസ
ന്റെ ശകുന്തള ശ്രമിക്കുന്നത്. ഇതിൽ പ്രത്യക്ഷമാകുന്ന

തു ലോകതന്ത്രങ്ങളുടെ നിഷ്കരതയേയും കൌടില്യത്തേയും അറിയാത്ത ഒരു നിഷ്കളങ്കഹൃദയമാണ്. പാവനതപം സ്വഭാവനൈമല്യത്തിലാണല്ലോ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. ലോകത്തിൽ ദുല്ല്യവും സ്വർഗ്ഗത്തിൽ സുഖഭവുമായ ഈ ഗുണവൈശിഷ്ട്യം കണ്ടിട്ടാണ് 'ഗേമേ' സ്വർഗ്ഗവും ഭൂമിയും ശകന്തളയിൽ സമ്മേളിക്കുന്നതായി സങ്കല്പിച്ചത്. ശകന്തളയെന്ന, തപോവനത്തിലുൾക്കൊണ്ട ജീവിതാദർശത്തിന്റെ ഒരോമനസ്സന്താനമായി ചിത്രീകരിക്കണം എന്നായിരുന്നു കാളിദാസന്റെ ഉദ്ദേശം. ദിവ്യസമ്പന്ന മേനകയിലൂടെ ശകന്തളയിൽ മുൻപേ ലയിച്ചിട്ടുണ്ടു് ലോകത്തിൽ ഉണ്ടാകേണ്ട ഗുണം തപോവനവും ആ ദിവ്യസൃഷ്ടിയിൽ കലർത്തി. ഇതൊക്കെ കൂട്ടിയിണക്കി അത്മോഹനവും ആദർശചര്യുമായ ഒരു രംഗം കാളിദാസന്റെ പ്രതിഭയിലൂടെ സാഹിത്യത്തിൽ അവതരിപ്പിച്ചു. ആ രംഗത്തിലെ നായികയെ രേഖ്യസൃഷ്ടിയായി ലോകം കൊണ്ടാടുകയും ചെയ്തു.

ഇനി നായകനെ നോക്കുമ്പോൾ, വിസ്മൃതി ആ രാജശ്രേഷ്ഠൻ ഒരു കളങ്കമായി നിൽക്കുന്നു. ദുർവാസാപിന്റെ ശാപംകൊണ്ടു് അതിനെ പരിഹരിച്ചു. ഇന്ദ്രിയനിഗ്രഹം ചെയ്ത ദേഹമാണു് മഹഷി. പരംഗിതമറിവാൻ ദിവ്യലക്ഷിയും സമ്പാദിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആ മഹാൻ നിരപരാധിനിയായ ശകന്തളയുടെ വിഷമസ്ഥിതി അറിഞ്ഞില്ലെന്നു വരുന്നതും ചെട്ടെന്നു ക്രോധത്തിനു് അധീനനായി വന്നതും അസ്വാഭാവികമായില്ലേ എന്ന ചോദ്യം ഇവിടെ സംഗതമാണു്. പുരാണത്തിലെ മഹഷിമാരിൽ മിക്കവരും അ

ത്തരക്കാരാകയാലും ദുഷ്ടാസാവിനെ ഇങ്ങിനെ പലരും ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതിനാലും കാളിദാസനും കലാപരിപൂർണ്ണതയ്ക്ക് ആ മൂത്തിയെ പിടികൂടിയതിൽ കുറവു കാണപ്പെടുന്നതെന്നു. ആശ്രമത്തിന്റെ ആദർശശുദ്ധിയൊരു ഭാഗത്തു്; വണ്ണാശ്രമധർമ്മത്തിന്റെ അന്തസ്സു മറ്റൊരു ഭാഗത്തു്. ഇവ രണ്ടിനേയും പരിപൂർണ്ണഭാസ്യോടുകൂടി ഈ ഞടു പാരശ്ചിത്യുടെ പ്രത്യക്ഷമാക്കേണമെന്ന കലാപ്രയാജനം കവി സാധിക്കുന്നുണ്ടുതാനും. ആ ഉദ്ദേശം മേൽപ്പറഞ്ഞ പൃതിയാനംകൊണ്ടു് കൈവരികയുമുള്ളു. ശകുന്തളത്തിൽ രംഗങ്ങൾ കാട്ടിലും നാട്ടിലും ആയി വിഭജിച്ചതിന്റെ ആന്തരവും മേൽപ്പറഞ്ഞ ആദർശഭേദങ്ങൾ കനിടവിട്ടു കാണിക്കേണ്ടതാണെന്ന മഹഷി അരവിന്ദലോഷിന്റെ അഭിപ്രായവും ഇവിടെ അനുസ്മരിച്ചുകൊള്ളേണ്ടതാണു്.

ആശ്രമത്തിൽനിന്നു പൊട്ടിപ്പൊങ്ങപ്പെട്ട പ്രമേയം അരമനയിൽ അപമാനത്തിൽ കലാശിക്കുമെന്ന ഘട്ടമായപ്പോൾ നാടകപുരോഗതിക്കു് അതു് അനുയോജിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ആദർശശുദ്ധിക്കു പ്രതിബന്ധമാകുന്നു. അപ്പോഴാണു് പുരോഹിതന്റെ ഉപദേശം, ശകുന്തളയെ പ്രസവംവരെ തന്റെകൂടെ താമസിപ്പിക്കണമെന്നു്. സന്താനം ചക്രവർത്തിയുടേതാണെന്നു ബോധ്യമായാൽ മാതൃസമേതം സ്വീകരിക്കുകയും ആവാമല്ലോ. അങ്ങിനെ ശകുന്തളയെ ആ രംഗത്തിൽനിന്നു കറുവാൻ കരുപായമായി. അവമാനിതയായ മകളെ രക്ഷിക്കുവാൻ ദിവ്യമാതാവു് അവിടെ പ്രത്യക്ഷയായി. ദുഷ്ടന്തനും സദസ്യക്കും ഇതിൽ അ

ഇതും ശക്തമയുടെ ജന്മത്തിൽ ബഹുമാനവും ജനി
ച്ചു. ദൃഷ്ടാന്തം പശ്യാത്താപമായി. മുഖവനിൽനിന്നു
കിട്ടിയ മോതിരം വിസ്മൃതിയെ ഉണർത്തി. പശ്യാത്താപം
പത്തിരട്ടി വലിച്ചു. പ്രായശ്ചിത്തത്തിനു സന്നദ്ധവു
മായി.

അവസാനരംഗം കരാശ്രമത്തിൽത്തന്നെയായാൽ
എല്ലാത്തിനും പരിഹാരമാകുമെന്നു കവി സങ്കല്പവും കുറ
ച്ചു മരീചാശ്രമവും സൃഷ്ടിച്ചു. മനുഷ്യജീവിതം അവസ
നിക്കേണ്ടതു്—ആനന്ദമടയേണ്ടതു്—ആശ്രമപരിസരങ്ങ
ളിൽ കുടികൊള്ളുന്ന പരിശുദ്ധിയിലാണെന്നു മഹാത്മപ
വും അതോടുകൂടി ലോകത്തിനു് ഉപദേശിച്ചു.

ഗ്രീഷ്മഹാകവി ദേവനാറെ നിയമത്തിനു് അധീ
നമാക്കിയെങ്കിൽ ഭാരതീയമഹാകവി ദേവനാഷും മനു
ഷ്യഷും ആത്മപരിശുദ്ധിയാണു് ആനന്ദമേതുവെനു് ഉ
പദേശിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ ആദർശദേശങ്ങളനുസരിച്ചു
തന്നെ ലോകത്തിന്റെ ഈ രണ്ടു വിഭാഗങ്ങളും പുരോഗ
മിക്കുന്നു.

171881

032:9

JKH

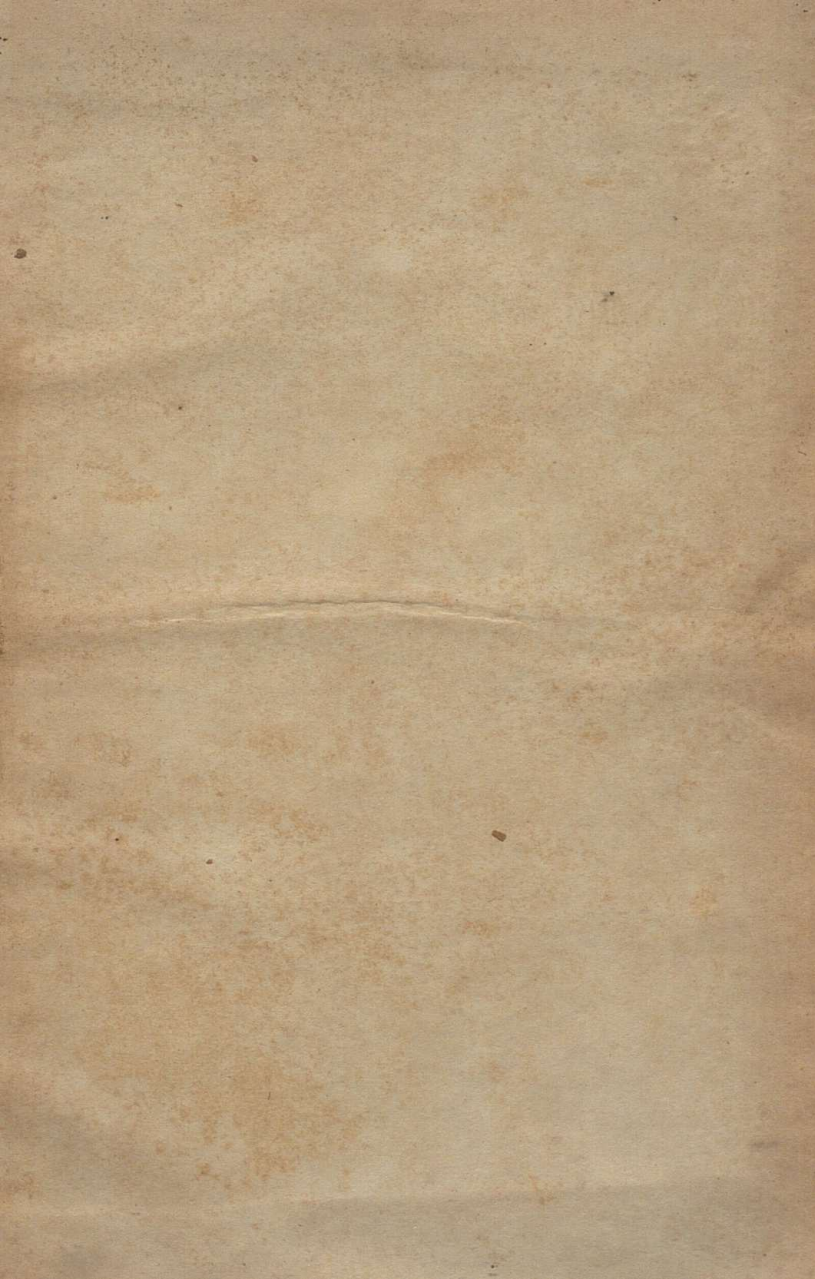

ശുദ്ധിപത്രം

ഭാഗം	വരി	അഞ്ചലം	സുഞ്ചലം
3	24	ആനയിടുന്നതു	ആനന്ദിപ്പിക്കുന്നതു
5	24	കഴഞ്ഞുപോയ	കഴങ്ങുന്ന
8	13	രേഴുപാരിതികൽ	രേഴുപാരിതാകിൽ
9	19	താനമേ	താനമ
12	21	പായാതിരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല	പായാതിരിക്കാൻ അ വക്കു നിവൃത്തിയില്ല
15	25	സമാനമായ	ഇതിനു സമാനമായ
23	23	ഭരിപ്പിത	ഭജിപ്പിത
25	13	തട്ടിയുയർത്തിയ പ്പോൾ	തട്ടിയുണർത്തിയ പ്പോൾ
31	5	പ്രേരണങ്ങളെ	പ്രേരണകളെ
38	22	ത്തിൽ ആരും	ത്തിൽ ഒരു ഗ്രന്ഥം ആരും
42	12	പരിഭാഷപ്പെടുത്താൻ	(പരിഭാഷപ്പെടു
51	3	ശായ	ശാല ത്താൻ)
120	20	പലിശ	പരിശ
124	15	കടകൊ	കടിക്കൊ
149	9	മാക്കര	മിക്കര
158	7	സന്യയമാ	സഹായമാ
172	8-9	അധികാരാധികാര ത്തിനു്	അധികാരാനുത്തി യിൽ
174	5	ആദ്യമതം	ആയ്മതം
„	25	ബഹുജങ്ങളെ	ബഹുജനങ്ങളെ
176	19	ശകന്തളയിൽ	ശാകന്തളത്തിൽ
177	6	വാശാനം	വാഗ്വാദം
178	7	കന്തളയെന്ന	കന്തളയെ

25-236
Page 101 & 102
missing

17 FEB 1956

